

ЕЛЪРИ КУИН КЪЩА НАСРЕД ПЪТ

Част 0 от „Елъри Куин“

Превод от английски: Здравко Йорданов, 1989

chitanka.info

ДЕЙСТВУВАЩИ ЛИЦА В КНИГАТА

Нюйоркчаните

Джаспър Бордън

Грозвенър Финч

Сенатор Саймън Фрю

Андрея Гимбъл

Джесика Бордън Гимбъл

Джоузеф Кент Гимбъл

Бърк Джоунс

Филадельфийците

Уилям Ейнджъл

Джоузеф Уилсън

Люси Уилсън

Трентънците

Ела Еймити

Полицейският началник Айра де Джонг

Прокурорът Пол Полинджър

I ТРАГЕДИЯТА

... Представя се трагедията „Човек“, героят е всепобеждаващият Червей.

Трентън е столица на Ню Джързи. Според последното преброяване от 1930 година населението ѝ възлиза на 123 356 души — мъже, жени и деца. Първоначално градът се е наричал Тренте Таун, по името на Уилям Трент, кралски съдия. (Това известно ли ви беше, господин Клопенхаймър?) Разположен е на брега на Делауеър — най-красивата река в Съединените Щати.

Съсхреният човечец кимна уклончиво.

— Край Делауеър, ако си спомняте, Джордж Вашингтон разбил на пух и прах хесенците^[1] през 1776 година — продължи шишкото и натопи хобота си в пръстената халба. — Било е точно по Коледа, в една ужасна буря. Добрият стар Джордж натоварил момчетата си на лодки, преминали тихомълком Делауеър и спипали хесенските кръволоци по бели гащи, без да дадат нито една жертва — пише го в историята. А знаете ли къде е станало това? В Трентън, господин Клопенхаймър, в Трентън!

Господин Клопенхаймър потърка острата си брадичка и промърмори нещо умиротворително:

— И знаете ли още какво? — рече шишкото, като хлопна с халбата си по масата. — Навремето Трентън за малко да стане столица! Факт! През 1784-та година Конгресът се събрал точно тук, в старото селище, и гласувал сградите на федералното правителство да бъдат построени на двата бряга на реката.

— Но Капитолът е във Вашингтон — обади се плахо господин Клопенхаймър.

— Политика, господин Клопенхаймър, интриги. Нали знаете...
— изсмя се другият многозначително.

Шишкото, който донякъде приличаше на Хърбърт Хувър, от доста време възпяваше отминалата слава на Трентън, проглушавайки ушите на господин Клопенхаймър. Силно заинтригуван, младият човек с пенсне от съседната маса поглъщаше методично свинското краче с кисело зеле пред себе си и монолога на съседа. Нямаше нужда от дедуктивните способности на Едгар По, за да си направи извода, че шишкото се опитва да продаде нещо на плахия човечец, но какво? Град Трентън ли? Не му се вярваше... После дочу господин Клопенхаймър да промълвя с благоговение думата „хмел“, а сетне и „ечемик“, и всичко стана ясно. Очевидно господин Клопенхаймър представляваше интересите на пивоварната промишленост, а шишкото несъмнено бе член на местната Търговска Камара.

— Мястото е идеално за пивоварна — разтапяше се шишкото. — О, добър ден, сенаторе! Вижте, господин Клопенхаймър...

Разгадал тайната, младият човек престана да надава ухо. Не свинското краче и халбата, загадките бяха насъщният му хляб и апетити му бе неутолим. А шишкото го бе гощавал цял половин час! Въпреки тълпата от посетители в малката бирария на хотел „Стейси Трент“ с грубите ѝ червено-бели покривки и звъntenето на чашите зад дървената преграда, той си оставаше тук чужденец в чужда страна. Посетителите на „Стейси Трент“, намиращ се на един хвърлей от позлатеното кубе на Капитола, говореха сякаш друг език. Тук политиката и Щатското законодателство бяха главна тема за разговор, а той не правеше разлика между крило и фракция! Младият човек въздъхна. Направи знак на келнера, поръча си ябълков пай с кафе и погледна ръчния си часовник. Осем и четиридесет и две. Добре. Той...

— Елъри Куин, как си, стари вълко!

Изненадан, той вдигна глава и видя млад мъж, висок и слаб като него, да му се усмихва приветливо.

— Я, Бил Ейнджъл — рече радостно Елъри. — Не ме ли лъжат очите. Бил! Сядай, сядай! Откъде изникна? Келнер, още една халба! Как, за бога...

— Едно по едно засмя се младият мъж, като се отпусна на стола. Все така нетърпелив, както виждам. Надникнах тук да потърся един

човек и ми трябваше доста време, за да те позная, диви ирландце. Как живееш?

— Както се случи. Ти не си ли във Филадельфия?

— Така е, наистина. Тук съм по лична работа. Още ли гониш престъпниците?

— Вълкът козината си мени, но нрава не — произнесе Елъри. — Или предпочиташ да ти го кажа на латински? Навремето се дразнеше от цитатите ми.

— Никак не си се променил. Какво правиш в Трентън?

— Просто минавам. Ходих до Балтимор във връзка с един случай. Виж ти, виж ти, Бил Ейнджъл. Колко време изтече!

— Близо единадесет години. И въпреки това вълкът не се е променил кой знае колко.

Черните очи на Ейнджъл срещнаха неговите уверено и спокойно, но на Елъри му се стори, че освен радостта от срещата в погледа на приятеля му се крие някаква спотаена тревога.

— А мен как ме намираш?

— Бръчки покрай очите — рече критично Елъри. — Непреклонно стиснати устни, което преди го нямаше, малко напрегнато, нервно изражение, косата пооредяла около слепоочията. Цял джоб подострени моливи — белег на трудолюбие. Облечен небрежно, с неогладени, но както винаги добре ушити дрехи. Самоуверен вид с отсенки на постоянно самонаблюдение... Остарял си, Бил.

— Това се казва дедукция — усмихна се Ейнджъл.

— Но инак не си се променил. Все същият хлапак, готов да влезе в бой с житейските неправди. А отгоре на всичко и с много представителен вид. Често те споменават по вестниците, Бил.

Ейнджъл се изчерви и вдигна халбата си.

— Нищо особено. Как не им омръзна да повтарят все едно и също. Случаят със завещанието на Къри бе разрешен по щастливо стечение на обстоятелствата.

— Какво приказваш! Следих го отблизо. Сампсън, областният прокурор на Ню Йорк, казва, че това е най-блестящото съдебно дирене на годината. Предсказва ти голямо бъдеще.

Младият мъж спокойно отпи от бирата си.

— Не и в този свят на големите банкови сметки. Какво бъдеще?
— сви рамене той. — Сигурно ще изпадна дотолкова, че да пледирам дребни искове пред някой кисел дърт съдия с лошо храносмилане...

— Винаги си бил песимист. Спомням си, че още като студент страдаше от хроничен комплекс за малоценност.

— Беднякът няма шансове. — Ейнджъл се усмихна широко. — Стига вече, негоднико. Не се подигравай с мен. Как е инспекторът? Много се разбирахме с него едно време.

— Добре е, благодаря. Женен ли си, Бил?

— Не, благодаря! Всички бедни девици, които познавам, ме мислят за смахнат, а нямаш представа какво мисля пък аз за богатите.

— Познавам няколко, които не са съвсем за изхвърляне — въздъхна Елъри. — А как е очарователната ти сестра?

— Люси е добре. Омъжена е, разбира се. За търговски пътник — Джо Уилсън. Много порядъчен човек: не пие, не пуши, не играе комар и не бие жена си. Ще ти хареса. — Ейнджъл погледна часовника си. — Ти едва ли си спомняш Люси.

— Какво говориш! Нали бях готов да сложа в краката ѝ бедното си юношеско сърце. Тя би подлудила и Ботичели.

— Все още е хубава. Живее наблизко. Имат във Феърмаунт Парк скромна къщичка. Джо е доста добре материално за човек от неговия бранш.

— Чакай, чакай — сгълча го Елъри. — С какво търгува?

— Евтини бижута. Гривни. Дрънкулки. — В гласа на Бил се почувствува горчивина. — Боя се, че погрешно ти представих нещата. Да ти кажа право, мъжът на Люси не е нищо повече от амбулантен търговец. О, заслужава уважение. Няма родители и всичко е постигнал със собствени усилия. Човек, който сам се е издигнал. Но винаги съм мислел, че на сестра ми ще ѝ провърви повече — сви вежди той.

— За бога, че лошо ли е човек да си изкарва хляба като честен и почтен търговски пътник? Ти си бил голям сноб!

— Е, вярно, че е почтен. Глупаво е да се оплаквам. Той е лудо влюбен в Люси и тя в него. И никога не я е лишавал от нищо. Само че ме смуцава гладният му и стръвен вид, както казва Цезар.

— Сериозно основание, няма що!

— За бога! Просто съвестта ми е гузна. Апартаментът ми е в центъра на града и не се виждаме много често с Люси. Направо съм я

зарязал. Джо пътува често и тя сигурно е ужасно самотна.

— О, подозираш, че има друга жена?

Бил Ейнджъл сведе поглед.

— Скъпи приятелю, виждам, че е безполезно човек да крие нещо от теб. Ти си същински пророк. Бедата е, че толкова често отсъствава. Четири-пет дни в седмицата. От десет години е така — откак се ожениха. Има кола, разбира се, но като изключим собствената ми подозрителност, нямам никаква причина да смятам, че се занимава с нещо друго, освен с бизнес... — Отново погледна часовника си. — Виж Елъри, трябва да вървя. В девет имам среща със зет си недалеч оттук. А сега е девет без десет. Кога тръгваш за Ню Йорк?

— Когато успея да вдъхна живот на стария Дюзи.

— Дюзенбъргът! Божичко, още ли караш тази древна колесница? Мислех, че отдавна си я подарил на „Смитсо̀ниъ̀н“^[2]. Ще имаш ли нещо против да ти правя компания на връщане?

— Напротив! Ще се радвам.

— Ще ме изчакаш ли около час?

— Цяла нощ, ако кажеш.

Бил се изправи и рече замислено:

— Бързо ще свършим с Джо. — После подхвърли: — И без това мислех да ходя довечера до Ню Йорк. Утре е неделя и имам един клиент, когото по друго време не мога да видя. Ще оставя колата си в Трентъ̀н. Ти къде ще бъдеш?

— Във фойето отсреща. Ще останеш ли да спиш у нас?

— С удоволствие. Ще се видим след час.

Господин Елъри Куин се облегна назад, загледан в спортната фигура на приятеля си, който изчезна към гардероба. Горкият Бил. Винаги бе поемал чуждото бреме на широките си плещи... За миг Елъри се замисли какво се крие зад срещата му със зетя. После сви рамене и си рече, че това чисто и просто не е негова работа, и си поръча нова чаша кафе. Допивайки кафето, реши, че с Бил пътуването ще е по-леко. А и в компанията на младия мъж несъмнено нямаше да усети как ще стигнат до Холанд Тъ̀нъл.

Но тук се намеси съдбата. Защото макар Елъри Куин да не го знаеше в момента, нито нему, нито на Уилям Ейнджъл — младия филаделфийски адвокат — бе съдено да напуснат Трентъ̀н в тази мека съботна вечер на първи юни.

Възстаричкият понтиак на Бил Ейнджъл пуфтеше по безлюдната улица Ламбъртън, покрай източния бряг на река Делауеър. Платното бе тясно и фаровете проблясваха по локвите и мократа черна настилка. Следобед бе паднал топъл дъжд и въпреки че спря малко преди седем часа, пътят и неприветливите поля и сметища от лявата му страна бяха все още разкаляни. На запад, към Лунния остров, мъждукаха няколко бледи светлини, а хълмовете на изток сивееха, мокри и лъскави като прясно боядисани.

При дългата грамада от здания на Речната гара Бил намали. „Според указанията на Джо трябва да не е далеч“, помисли си той. Познаваше местността. Често бе минавал с автомобила си оттук, на път от Филадельфия за Трентън. Около Речната гара, навред, докъдето стигаше погледът, се простираха зловеците градски сметища. На изток канализационната станция бе унищожила окончателно перспективите за жилищно строителство и наоколо нямаше никакви къщи. Указанията бяха ясни: неколкостотин метра след Речната гара.

Бил натисна спирачката. Отдясно на пътя, там, където проблясваше стоманената лента на реката, бе кацнала ниска черна постройка. От прозорците ѝ се процеждаше мътна светлина.

Понтиакът се закашля и спря. Бил внимателно се огледа. Постройката приличаше по-скоро на барака, набързо стъкмена паянтова къщурка от стари греди с хлътнал покрив, изпочупени керемиди и полусрутен комин. Намираше се досами реката. До нея водеше алея за коли, която започваше от Ламбъртън, стигаше до къщата и завиваше в широка дъга обратно към улицата — доста абсурдно великолепие. В падащия здрач съборетината имаше отблъскващ вид. Голяма спортна кола бе спряла току пред затворената врата, почти до каменното стъпало. Муцуната на притихналото чудовище бе обърната към пътя. Бил се озърна неспокойно и затърси в гъстия тъмносин здрач други подробности. Тази кола... Люси караше малка кола, нейна собствена. Джо бе много внимателен към жена си в това отношение — изглежда, разбираше колко самотна бе тя. Самият Джо имаше вехт, но удобен Пакард. Но тази бе внушителна — великолепен шестцилиндров кадилак, вероятно изработен по поръчка. Странно, въпреки огромните размери имаше нещо женствено във вида

му. В падащия здрач на Бил му се стори, че колата е млечнобяла на цвят, с никелирани лайстни и емблеми. Спортна кола на богата жена...

После Бил съзря пакарда на зет си, паркиран встрани от бараката, а на няколко метра пред колата си забеляза втора алея, водеща към къщата. Това бе занемарен черен път, който излизаше на Ламбъртън, но не пресичаше парадната алея, а водеше към една странична врата на къщата. Две алеи, две врати, две коли...

Бил Ейнджъл не смееше да помръдне. Нощта бе тиха, безмълвието ѝ се нарушаваше единствено от свиренето на щурците, едва доловимото пухтене на моторници по реката и шума на собствената му кола. На излизане от Трентън Бил не бе видял никаква сграда, освен будката на пазача пред Речната гара. И тук, край бараката, докдето му стигаше погледът, се простираше равно пусто поле. Това бе мястото на срещата.

Не усети колко време седя така, но изведнъж нощната тишина избухна, взривена от ужасен вик. Сърцето на Бил се сви от уплаха още преди сетивата му да определят естеството на вика. Бе писък, изтръгнат от женско гърло: еднократен, необуздан изблик на ужас като стона на внезапно дръпната струна. Кратък и пронизителен, той замри тъй неочаквано, както бе прозвучал. Седнал смразен зад волана на понтиака, Бил Ейнджъл си даде сметка, че за пръв път в живота си чува жена да пици. Нещо в него откликна трепетно и той го отбеляза с искрено учудване. В същия миг несъзнателно погледна ръчния си часовник в светлината на арматурното табло. Часът бе девет и осем минути.

Бързо вдигна поглед, отпред проблесна светлина. Входната врата зейна, чу я да се отваря с трясък. Светъл лъч заля спортната кола пред каменното стъпало. После на вратата изникна нечия фигура. Бил се надигна зад волана и напрегна очи. Фигурата бе на жена, закрили лицето си с ръце, сякаш не искаше да види нещо гнусно. Остана там само за миг, един силует с неразличими черти. Открояваше се в мрака, осветена отзад. Не личеше дали е млада или стара, но бе слаба и стройна. Бил не можа да различи подробности от облеклото ѝ. Тази жена бе изпищяла. И бе изхвъркнала от бараката, обезумяла от страх и отвращение.

Тогавя тя видя понтиака, втурна се към голямата спортна кола и сграбчи дръжката на вратата. Вмъкна се вътре светкавично. Кадиликът

потегли с рев към Бил. Занесе в завоя на алеята и едва когато бе на косъм от понтиака, младият човек се стресна от унеса си. Бързо включи на първа и врътна волана надясно. Понтиакът хлътна в калната алея от другата страна на къщата.

Главините на колите се отъркаха една в друга. Кадилакът рязко зави, профуча едва ли не на две колела. В краткия миг, когато двамата шофьори се изравниха, Бил видя една ръка в женска ръкавица да стиска носна кърпичка, с която прикриваше лицето. Очите над кърпичката бяха обезумели от ужас и широко отворени. После спортната кола изчезна с рев по Ламбъртън към Трентън и след миг мракът я погълна. Бил знаеше, че е безполезно да я преследва.

Полузамаян, той подкара понтиака по калната алея и паркира до стария Пакард на зет си, ръцете му лепнеха от пот. Изключи двигателя и от колата стъпи направо на малката дървена веранда отстрани на бараката. Вратата бе леко откряната. Събра кураж и я разтвори.

Премигна на светлината и успя да различи интериора само в най-общи линии. Бе се озовал в стая с нисък таван, с избеляла и олющена мазилка. Забеляза на срещуположната стена старомодна сгъваема закачалка, окичена с мъжки костюми, мърлява желязна мивка в ъгъла, открита стара камина, подобна на гробница, кръгла маса с електрическа лампа по средата, от която струеше единствената светлина в стаята. Нямаше легло, кушетка, печка, долап. Само няколко паянтови стола и изтърбушено кресло, което едва се крепеше... Бил замръзна.

На пода зад масата лежеше човек. Виждаше двата му крака, свити в коленете. В позата му имаше нещо, което подсказваше, че е мъртъв.

Бил Ейнджъл стоеше неподвижно, току на прага, и мислеше трескаво. Устните му се свиха сурово. В бараката бе много тихо. Усети се смазан от самотата. Светът на живите хора, които дишаха и се смееха, му изглеждаше далечен и недостижим. Ветрецьт откъм реката леко поклащаше пердетата на прозорците... Единият крак помръдна. Бил го гледаше да се движи със смътно и безучастно учудване. Усети, че и той самият пристъпва по застлания с килим под, че заобикаля масата и се доближава до проснатото тяло.

Човекът лежеше по гръб с вторачени в тавана, изцъклени очи. Ръцете му, неестествено сиви, драскаха по килима, сякаш изпълняваха

бавно и методично клавирно упражнение. Бежовото му свободно сако бе отворено и бялата риза бе опръскана с кръв над сърцето му. Бил коленичи и се чу да проговаря сякаш с чужд глас:

— Джо, за бога, Джо.

Не посмя да докосне тялото на зет си. Стъкленият блясък изчезна от очите на мъжа. Погледът му боязливо се извърна настрани и застина.

— Бил.

— Вода?...

Побелелите пръсти задраскаха по-енергично.

— Не. Твърде... Бил, умирам.

— Джо, кой...

— Жена, жена. — Несигурният глас секна, но устата продължи да се движи, устните се отваряха и затваряха, езикът се въртеше. После гласът промълви отново: — Жена.

— Каква жена, Джо? Джо, за бога!

— Жена. С воалетка. Плътна воалетка... лице. Не видях. Намушка ме... Бил, Бил.

— Кой, по дяволите?

— Обичам... Люси, Бил, грижи се за Лю...

— Джо!

Устата спря да се движи, устните се отпуснаха, езикът потрепна и замря. Очите отново се изцъклиха и продължиха да се взират в Бил с жестоко изумление и агония. Чак тогава Бил забеляза, че пръстите са престанали да драскат. Изправи се вдървено и излезе от бараката.

Господин Елъри Куин се бе изтегнал удобно под една палма във фоайето на „Стейси Трент“ и дремеше над димящата лула, когато чу да викат името му. Сепна се и видя едно момче в тревистозелената ливрея на хотела, украсена с червеникави галони, да минава край него.

— Момче! Тук съм.

Фоайето бе пълно с народ и множество очи се извърнаха към него с любопитство — името му бе отекнало из зимната градина. Той привика пиколото, леко раздражен.

— Госин Куин? На телефона.

Елъри подхвърли монета на момчето и намръщен се отправи към рецепцията. Сред множеството глави, щръкнали при вика на пиколото, бе и тази на червенокоса млада жена в кафяв костюм от туид. Със загадъчна усмивка на устните тя стана и бързо последва Елъри. Дългите ѝ крака пристъпваха безшумно по мраморния под.

Елъри вдигна телефона. Младата жена зае позиция на няколко крачки зад него, извърна се с гръб, отвори чантата си, извади червили и започна да черви и без това начервената си уста.

— Бил?

— Слава богу.

— Бил, какво става?

— Елъри... Не мога да дойда с теб до Ню Йорк. Аз... Дали можеш?...

— Бил, случило ли се е нещо?

— Да, за бога. — Адвокатът замълча за миг и се опита да прочисти гласа си. — Елъри, това е... това е кошмар. Просто не мога да повярвам. Зет ми... Него са... той е мъртъв.

— Божичко!

— Убит. Намушкан в гърдите, окървавен като... като заклано прасе.

— Убит! — Елъри примига. Младата жена зад гърба му се вцепени, сякаш я бе ударил ток. После се изгърби и взе яростно да черви устните си. — Бил... Къде си? Кога стана това?

— Не знам. Неотдавна. Когато пристигнах, беше още жив. Каза... после издъхна. Елъри... човек не предполага, че такова нещо може да се случи с негов близък. Как ще кажа на Люси?

— Бил — настоя Елъри, — стига се измъчва. Слушай ме. Уведоми ли полицията?

— Не... не.

— Къде се намираш?

— В будката на пазача срещу Речната гара. Елъри, ще трябва да ни помогнеш!

— Не ще и дума, Бил. На какво разстояние от „Стейси Трент“ се намираш?

— Три мили. Ще дойдеш ли? Елъри, ще дойдеш ли?

— Тръгвам. Кажете ми как да стигна дотам по най-късия път. Обясни ми спокойно, Бил. Трябва да се овладееш.

— Нищо ми няма. Добре съм. — По жицата долетя дишането му, болезнено задавено, като първата глътка въздух на новороден младенец. — Най-късият път... Да. Намираш се на ъгъла на Ийст Стейт и Саут Уилоу. Къде си паркирал?

— В гаража зад хотела. На Фронт Стрийт, струва ми се.

— Карай две преки на изток по Фронт. Ще излезеш на Саут Брод. Завиваш надясно, минаваш покрай съда, пак надясно по Сентър Стрийт, една пряка южно от съда. На втората пресечка на Сентър завий надясно по Фери. Първата пряка на Фери излиза на Ламбъртън. Завиваш наляво и продължаваш на юг по Ламбъртън, докато стигнеш Речната гара. Няма начин да не я видиш. Бараката... е на няколкостотин метра оттам, на отсрещната страна.

— По Фронт до Саут Брод, после по Сентър и оттам по Фери и излизам на Ламбъртън. Завивам само надясно, а на Ламбъртън на ляво. Идвам след петнадесет минути. Чакай ме при будката на пазача. Бил, не мърдай от мястото си. Чу ли?

— Няма.

— Уведоми полицията! Тръгвам. — Елъри остави слушалката, нахлупи шапка и хукна като пожарникар. Червенокосата млада жена го изпроводи с почти похотлив блясък в лешниковите очи. После щракна чантата си.

В десет без десет Елъри удари спирачки пред будката на пазача срещу Речната гара. Бил Ейнджъл седеше на стъпалото на понтиака си. Подпрял чело с ръце, той се взираше в мокрия път. Тълпа зяпачи се трупаше на прага на къщата. Двамата мъже се спогледаха за миг.

— Ужасно е — задави се Бил. — Ужасно!

— Знам, Били, знам. Обади ли се в полицията?

— Скоро ще дойдат. Аз... Обадох се и на Люси. — Искрица отчаяние блесна в очите на Бил. — Няма я вкъщи.

— Че къде е?

— Бях забравил. Всяка събота вечер ходи на кино в града, докато Джо... когато го няма. Никой не отговаря. Пратих ѝ телеграма да дойде, защото Джо е претърпял... злополука. Преди да се прибере, телеграмата ще е там. Ние... няма смисъл да се заблуждаваме. Нали?

— Разбира се, че не, Бил.

Бил извади ръце от джобовете си, после вдигна глава към черното небе. Имаше новолуние и небето бе осеяно със звезди —

малки, искрящи, окъпани от дъжда.

— Да вървим — рече мрачно той и двамата се качиха на понтиака. Бил обърна колата и тръгна отново на юг.

— Карай по-бавно — подхвърли след малко Елъри. Той не сваляше очи от трептящите лъчи на фаровете. — Разкажи ми всичко.

Бил започна да разказва. Когато спомена жената в спортния кадилак, Елъри се вторачи в лицето на спътника си. Изражението му бе мрачно и застрашително.

— Жена с воалетка — промърмори Елъри. — Имаш късмет, Бил. Горкият Уилсън е успял поне това да каже. А онази жена с воалетка ли беше?

— Не знам. Поне като мина край мен, нямаше. Но може да я е отметнала върху шапката си. Не знам... Когато Джо... когато умря, излязох, върнах колата на заден ход по алеята и потеглих към гарата. После ти се обадох. Това е всичко.

Бараката изникна пред тях. Бил завъртя уморено волана.

— Не! — извика рязко Елъри. — Спри тук. Имаш ли фенерче?

— В джоба на вратата.

Елъри слезе от понтиака и зашари с фенерчето. Бледият лъч заигра, но околните предмети. Обстановката се запечати неизлечимо в съзнанието му: смълчаната барака, калната пътека отстрани, дъгата на алеята пред входната врата, буренясалите лехи край бордюрите. Наведе се да огледа с фенерчето калната пътека. Доколкото може да забележи, върху подгизналата земя нямаше човешки следи — само отпечатъци от няколко коли. Разгледа ги внимателно и после се върна при понтиака.

— Бил! Тръгваме пеша.

— Както кажеш.

— Или най-добре обърни колата си и запречи пътя. Не ми се иска да минават коли по тези алеи. Не виждам никакви стъпки в калта и това може да е от значение. Следите от гуми, естествено, трябва да се запазят. Следобедният дъжд бе направо пратен от бога... Бил! Слушаш ли ме?

— Да. Да, разбира се.

— Тогава прави каквото ти казах — рече кротко Елъри и се завтече към алеята за коли. Спря се на самия край на Ламбъртън, като

внимаваше да не слиза от платното. По разкаляната земя личаха ясно отпечатъци от гуми. Огледа ги набързо и се върна.

— Бях прав. Бил, май ще е по-добре да останеш навън и да пазиш алеите. Предупреди и полицаите, когато пристигнат. Не пускай никой да се разхожда. До къщата могат да стигнат и по тревата — отстрани Бил!

— Нищо ми няма, Елъри! — измърмори Бил. Той цял трепереше и се мъчеше да си извади цигара. — Разбрах.

Бил стоеше насред шосето, облегнат на колата си, и в очите му имаше нещо, което накара Елъри да извърне поглед. По устните на Бил се плъзна измъчена усмивка. Елъри го потупа унило по рамото, запали фенерчето и забърза към калната пътечка. Приведе се над буренясалия речен бряг, зашари с лъча и предпазливо се отправи към страничната врата на бараката.

На пет-шест метра от верандата спря. Тук буренакът свършваше. Пред верандата имаше гола открита площадка. Елъри хвърли бегъл поглед на стария Пакард. Огледа и земята покрай къщата. Зашари с фенерчето наоколо и скоро се убеди, че покрай бараката нямаше стъпки. Чак тогава нагази в калта.

Дървената веранда бе малка квадратна платформа от изгнили дъски, издигнати няколко сантиметра над земята. За момента реши да не обръща внимание на полуотворената странична врата и безжизнения крак, подаващ се изпод кръглата маса. Вместо това прекоси верандата да огледа с фенерчето земята от другата страна. Сбърчи вежди. Тясна пътечка водеше от къщата към реката. По нея личаха два реда мъжки стъпки — едните нагоре, другите надолу. По-голямата част от следите, водещи към верандата, се наслагдаха върху другите, водещи към реката. Дори от пръв поглед си личеше, че отпечатъците бяха от един и същи крак.

Лъчът на Елъри затанцува надолу по пътеката. Тя се спускаше към малка паянтова постройка, кацнала на самия бряг на Делауеър, на около петнадесетина метра от къщата. Тази втора барака имаше още по-окаян вид. „Гараж или хангар за лодка“ — помисли си той, като я гледа. После бързо загаси фенерчето си и претъпи прага на бараката. Бръмченето по Ламбъртън се усилваше.

Успя да огледа стаята само отгоре-отгоре, но Елъри Куин беше изключително наблюдателен и погледът му не пропусна нищо... В тази

схлупена колиба килимът бе любопитен щрих: поизносен, но от изключително качество — копринен, с дълъг косъм, без шарки и в топъл светлобежов цвят. Нямаше ресни и очевидно е бил предназначен за по-голяма стая, защото бе подгънат в краищата.

— Обзалагам се, че е от будоара на някоя светска дама — измърмори Елъри. — Какво, по дяволите, търси тук?

Чак тогава забеляза, че по килима няма петънце, остърга подметките на калните си обувки в прага на входната врата — някои преди него бе сторил същото — и предпазливо престъпи в стаята.

Очите на Джоузеф Уилсън все още бяха отворени и извъртени настрани, но вече мътни като изпотено стъкло. На гърдите му имаше голямо петно от кръв, ризата му бе подгизнала, но естеството на раната бе очевидно: едва забележим прорез над сърцето, в самата артерия, рана, нанесена с тънко острие. Приближаващата кола вече вдигаше гръмотевичен шум.

Елъри бързо огледа масата, осветена от евтина настолна лампа. Под светлината лежеше нащърбена порцеланова чиния, пълна с малки жълти картонени клечки. Иначе масата бе идеално чиста. До чинията лежеше нож за хартия с бронзова ръкохватка, дългото му зловецко острие бе оцапано до дръжката със засъхнала кръв. Нещо бе нанизано на върха му — миниатюрен пресечен конус, покрит от пласт сажди. Каквото и да беше това, то бе изцяло овъглено. Елъри погледна пак към мъртвеца.

В изкривеното лице на Уилсън имаше нещо, което още отначало не му даваше мира. Макар белязано с печата на агонията, то бе като изваяно, интересно и изискано красиво. Уилсън бе в разцвета на живота между тридесет и пет и четиридесет, прецени Елъри. Челото бе високо и ведро, устата чувствена, малко женствена, носът къс и прав, на брадичката — лека трапчинка. Къдравата кестенява коса бе пооредяла по слепоочията, но все още буйна. Елъри не можеше да реши какво го безпокои. Може би изтънчената интелигентност на това лице, тънките черти, белег на добър произход...

— Ти пък кой си, по дяволите? — прогърмя самоуверен басов глас.

— А, полицията дойде. Влезте, господа, влезте. Елъри хвърли визитката си небрежно на масата. — Остържете си обувките, преди да стъпите на килима.

На страничния вход се тълпяха хора, предвождани от висок широкоплещест полицай с кремъчен поглед. Двамата се измериха с очи.

Високият каза рязко:

— Почистете си обувката, момчета. — И остърга собствените си подметки на прага. Погледна килима, сетне Елъри и влезе да вдигне картончето, което Елъри бе хвърлил на масата. — О, радвам се, че и вие сте тук, господин Куин — рече той и му върна картата. — Този Ейнджъл отвън не спомена името ви. Познавам бегло баща ви. Аз съм Де Джонг — началник на полицията в Трентън.

Елъри кимна.

— Тъкмо правех оглед. Надявам се, че не сте изпотъпкали следите.

— Ейнджъл ни каза какво сте му наредили. Хубава идея. Моите хора оглеждат алеите. Я да видя трупа.

Стаята отесня. Нахлу тълпа цивилни полицаи. Де Джонг коленичи до мъртвеца. Възрастен джентълмен с бащински вид и черна чанта го отмести. Светкавици проблеснаха безшумно. Бил Ейнджъл стоеше настрана в един ъгъл и наблюдаваше с безучастен поглед.

— Разкажете ми точно какво се е случило, господин Куин — рече подкупващо женски глас иззад гърба на Елъри.

Озадаченият му поглед се отмести от лицето на мъртвеца и се спря на висока млада червенокоса жена с енергични устни, която му се усмихваше с бележник и молив в ръка. Шапката ѝ с формата на голям дискос бе килната небрежно назад и червена къдрица се спускаше над искрящото ѝ око.

— И защо ви е нужно? — попита Елъри.

— Защото аз съм гласът и съвестта на хората — отвърна младата жена. — Представявам общественото мнение и неколцина ужасно придирчиви вестникари. Казвайте, господин Куин.

Елъри запали лулата и внимателно пусна кибритената клечка в джоба си.

— Струва ми се, че съм ви виждал вече някъде.

— Господин Куин! Този номер е известен още от времето на Антоний и Клеопатра! Седях на няколко метра от вас във фойето на „Стейси Трент“, когато приятелят ви се обади. Браво, Шерлок. Оправдавате репутацията си. Кой е красавецът на пода?

— Не си спомням да са ни запознавали — каза невъзмутимо Елъри.

— Глупости! Аз съм Ела Еймита, журналистка от „Трентън Таймс“. Хайде, по-живо. Засега съм с едни гърди пред колегите, но няма да е за дълго. Изплюйте камъчето!

— Съжалявам. Ще трябва да се обърнете към Де Джонг.

— Много сме важни! — рече госпожица Еймита и се нацупи. После се вклини между възрастния господин с чантата и Де Джонг и започна лудешки да драци в бележника си. Де Джонг намигна на Елъри и я плесна по закръгления задник. Тя се закикоти, спусна се към Бил Ейнджъл, отрупа го с въпроси, записа отново нещо, прати му целувка и се стрелна навън. Елъри я чу да крещи:

— Къде, за бога, е най-близкият телефон?

— Ей, ти, върви по тревата — отвърна ѝ сърдит мъжки глас.

Миг по-късно се чу ревът на кола, отдалечаваща се към Речната гара.

— Ейнджъл — рече дружелюбно Де Джонг. Мъжете направиха място на Бил да мине. Елъри се промуши в групичката, скупчена около тялото. — Казвай сега — рече високият мъж. — Мърфи, записвай. Отвън твърдеше, че този човек бил зет ти. Името му?

— Джоузеф Уилсън. — Стъписаното изражение бе изчезнало от очите на Бил, брадичката му бе вирната. Спомена някакъв адрес в квартал Феърмаунт Парк, Филадельфия.

— Какво търси тук?

— Не знам.

— А ти какво общо имаш с всичко това, Куин?

Елъри разказа историята за срещата с младия адвокат в Трентън и преди някой да го прекъсне, повтори думите на Бил за първото му посещение в бараката.

— С воалетка, тъй ли ти каза Уилсън? — Де Джонг се навъси. — Ейнджъл, мислиш ли, че ще познаеш дамата, която офейка с кадилака?

— Видях само очите ѝ, а те щяха да изхвъркнат от ужас. Обаче колата ще позная — Той я описа...

— Кой е собственикът на тази бърлога?

— Нямам понятие — измърмори Бил. — За пръв път идвам ту.

— Ама че съборетина — изсумтя Де Джонг. — Сега се сещам. Навремето тук се бяха настанили някакви скитници. Изхвърлиха ги

преди години. Не знаех, че още е обитаема. Парцелът е градска собственост. Къде е сестра ти, Ейнджъл?

Бил се вцепени. Елъри измърмори:

— Бил се опита да се свърже с нея по телефона, но е излязла. Прати ѝ телеграма.

Де Джонг кимна студено и се отдалечи. Когато се върна, поиска да знае:

— С какво се занимаваше този Уилсън? — Бил му каза. — Хмм. Цялата работа започва да намирисва. Какво е заключението, докторе?

Възрастният мъж се изправи на крака.

— Нож в сърцето. Дълбока рана. Де Джонг. Много точен удар. Просто по чудо не е умрял на място.

— Особено след като ножът е измъкнат от раната скоро след удара — рече Елъри.

Полицаят му хвърли остър поглед, а после и на ножа за хартия със засъхналата по него кръв.

— Странно. А какво търси тая джунджурийка на върха? Какво е то впрочем?

— Най-вероятно ще се окаже, че е коркова тапа — рече Елъри.

— Тапа ли?

— Да, от онези, дето ги забождат на върха на ножовете за хартия при продажба.

— Хмм. Сто на сто не е била там, когато са го намушкали. Някой я е набучил на върха на ножа след убийството. — Де Джонг с раздражение огледа изгорелите кибритени клечки в чинията. — И добре е обгорил тапата. Защо, да го пита човек.

— Там е въпросът я — рече Елъри и запуфка лулата си. — Защо? Между другото ще е добре да не сеем кибритени клечки наоколо. Държа всичко на местопрестъплението да се оставя така, както е било.

— Никой не пуши, освен теб — рече кисело Де Джонг. — Не обичам да ми димят под носа, Куин. Но да говорим по същество. Значи имал си среща със зет си, Ейнджъл, нали така? Давай отначало.

За миг Бил не помръдна, после бръкна в джоба си и извади смачкан жълт плик.

— Мисля, че няма да е зле да видите това — рече той дрезгаво. — Джо се прибра в сряда от обиколка. Днес сутринта отново замина.

— Ти пък откъде знаеш? — сопна се полицаят, вторачен в плика.

— Петък следобед... вчера, се отби в кантората да се видим за нещо и ми каза, че заминава сутринта... тоест днес. Затова знам. — Очите му проблеснаха. — Днес по обед получих тази телеграма в кантората си. Прочетете я и ще знаете колкото мен за тази ужасна работа.

Де Джонг взе плика и извади телеграмата. Елъри я прочете през рамото на едрия мъж.

НЕПРЕМЕННО ТРЯБВА ДА ТЕ ВИДЯ ДОВЕЧЕРА
СТОП МОЛЯ НЕ КАЗВАЙ НА НИКОГО МНОГО Е
ВАЖНО ЗА МЕН СТОП ЩЕ ТЕ ЧАКАМ В ЕДНА СТАРА
КЪЩА КРАЙ ДЕЛАУЕЪР НА ТРИ МИЛИ ЮЖНО ОТ
ТРЕНТЪН ПО ЛАМБЪРТЪН НА СТОТИНА МЕТРА
ЮЖНО ОТ РЕЧНАТА ГАРА СТОП ТОВА Е
ЕДИНСТВЕНАТА ТАКАВА КЪЩА В ОКОЛНОСТТА НЕ
МОЖЕШ ДА Я СЪБЪРКАШ СТОП ИМА ДЪГООБРАЗНА
АЛЕЯ ЗА КОЛИ ОТПРЕД И ХАНГАР ЗА ЛОДКИ ОТЗАД
СТОП ЧАКАЙ МЕ ТАМ ТОЧНО В ДЕВЕТ ВЕЧЕРТА
СТОП МНОГО Е СПЕШНО ИМАМ ГОЛЕМИ
НЕПРИЯТНОСТИ И СЕ НУЖДАЯ ОТ СЪВЕТА ТИ СТОП
ДЕВЕТ ДОВЕЧЕРА ЕЛА НЕПРЕМЕННО...

ДЖО

— Странно наистина — измърмори Де Джонг. — Отгоре на всичко е подадена в центъра на Манхатън. При това последно пътуване зет ти трябваше ли да ходи до Ню Йорк, Ейнджъл?

— Не знам отвърна кратко Бил, без да откъсва очи от трупа.

— За какво искаше да говори с теб?

— Нали ви казвам, не знам. Но това не бе последната вест от него. Днес следобед в два и половина ми се обади по телефона от Ню Йорк.

— И какво?

Думите се точеха бавно:

— Не можах да, разбера какво иска. Беше ужасно потиснат и разтревожен. Искал да бъде сигурен, че съм получил телеграмата и ще отида. Повтори колко важно било за него и аз, разбира се, казах, че ще

отида. Когато го попитах за къщата... — Бил потри челото си. — Каза, че било част от тайната му, че никой не знаел за съществуването ѝ и че това било най-подходящото място за разговора ни по причини, които не може да разкрие. Възбудата му нарастваше и говореше все по-несвързано. Не го разпитвах повече и той затвори.

— И никой не е знаел, дори Люси, а, Бил? — измърмори Елъри.

— Така каза.

— Е, май наистина е било важно — подхвърли Де Джонг, защото някой му е затворил здраво устата, преди да успее да го издрънка. А и не ти е казал истината. Някой е знаел за къщата.

— Например аз — рече студено Бил. — Това ли искате да кажете? Разбрах едва когато получих телеграмата.

— Чакай, чакай, Бил — намеси се Елъри. — Ти, естествено, си разстроен. Между другото спомена, че Уилсън е посетил кантората ти във Филадельфия вчера. Нещо важно?

— И да, и не. Остави да му пазя обемист плик.

— Какво има в него? — подскочи Де Джонг.

— Не знам. Запечатан е, а и той не ми каза.

— Е, чак пък толкова, наистина ли нищо не ти каза?

— Искаше да го пазя временно.

— Къде е той сега?

— В сейфа ми — рече мрачно Бил. — И там ще си остане.

— Забравих, че си адвокат — изсумтя Де Джонг. — Хубаво, Ейнджъл, ще го имаме предвид. Докторе, има ли начин да определиш точно кога е бил намушкан? Знаем, че е издъхнал в девет и десет. Но кога е бил наръган?

Съдебният лекар поклати глава.

— Не мога да кажа. Сигурно малко преди това. Вкопчил се е в живота с удивителна упоритост. Може би е станало някъде към... осем и половина. Но не мога да се закълна. Да се обадя ли за колата от моргата?

— Да. Не — отсече Де Джонг. — Не, ще го задържим малко. Ще повикам колата, когато сметна за нужно. Свободен си, докторе. Аутопсията можеш да направиш и утре сутринта. Сигурен ли си, че ножът е свършил работата?

— Абсолютно. Но ако има нещо друго, ще го откроя.

— Докторе, открихте ли изгаряния по ръцете или някъде другаде? — бавно попита Елъри.

Възрастният господин се ококори:

— Изгаряния? Изгаряния ли? Разбира се, че не!

— Ще може ли да погледнете трупа за изгаряния по време на аутопсията? Особено по крайниците.

— Ама че глупости. Добре, добре! — И леко обиден, съдебният лекар си тръгна.

Де Джонг тъкмо искаше да зададе въпрос, когато пълен детектив с белег на устата се появи отнякъде и го заприказва. Бил крачеше безцелно насам-натам. След малко детективът изчезна както бе дошъл.

— Отпечатъци — колкото искаш, казва моят човек изсумтя Де Джонг, — но повечето, изглежда, са на Уилсън... Ама какво правиш на килима, Куин? Приличаш на жаба.

Елъри се изправи. Последните минути бе пълзял из стаята, оглеждайки повърхността на бежовия килим, сякаш това бе въпрос на живот или смърт. Бил стоеше като вкопан до входната врата с особен блясък в очите.

— От време на време у мен се пробужда животинското начало усмихна се Елъри. — Полезно е за тялото. Удивително чист килим, Де Джонг. По него няма даже и парченце кал.

Де Джонг изглеждаше озадачен. Елъри запуфка спокойно лулата си и небрежно пристъпи към дървената закачалка на стената. Наблюдаваше изпод око своя приятел до вратата. Изведнъж Бил сведе поглед, смръщи чело и се наведе да завърже връзката на лявата си обувка. Отдели доста време. Като се изправи, лицето му бе почервенияло от навеждането, а дясната му ръка бе в джоба. Елъри въздъхна. Хвърли поглед на останалите и се увери, че те не са видели как Бил вдигна нещо от единственото място на килима, което той самият не бе проверил.

След като погледна многозначително Мърфи, Де Джонг излезе на вън. Чуха го да се разпорежда с крясъци на дървената веранда. Бил се отпусна на един стол и подпрял лакът на коляно, се втренчи в мъртвеца с нем и мъчителен въпрос.

— Този твой зет все повече и повече ме озадачава — подхвърли Елъри, застанал пред закачалката.

— Моля?

— Тези костюми например. Откъде Уилсън си купуваше дрехите?

— От универсалните магазини във Филаделфия. Често си купуваше някои неща от разпродажбите на „Уонамейкър“.

— Така ли? — Елъри отгъна едно от саката и показа етикета. — Чудно нещо. Защото, ако вярваме на етикета, той е бил клиент на най-модния частен шивач в Ню Йорк!

— Глупости! — Бил поклати глава.

— А ако съдим по елегантната кройка и плата на дрехата, не можем да се съмняваме в етикета. Я да видим... Да, да. Тук има четири костюма и всички те претендират, че са дело на един и същи шивач от Пето Авеню.

— Не може да бъде!

— Разбира се, винаги ни остава обяснението, че нито бараката, нито вещите са принадлежали на зет ти — забеляза Елъри.

Бил се бе втрещил в закачалката с ням ужас.

— Разбира се, точно така, точно така! — каза разпалено той. Ами да, Джо никога през живота си не е давал повече от тридесет и пет долара за костюм.

— От друга страна — намръщи се Елъри и вдигна нещо от пода до закачалката, — тук има и два чифта обувки от „Ейбъркромби енд Фич“, както и — добави той и посегна към единствената шапка на закачалката — италианско бомбе, което е излязло на някого не по-малко от двадесетачка, доколкото имам представа от цените на модните мъжки шапки.

— Не може да са негови! — извика Бил и скочи на крака, отмести зяпналия детектив от пътя си и коленичи до тялото на зет си. — Ето, виждаш ли? Етикет на „Уонамейкър“!

Елъри остави шапката на закачалката.

— Добре, Бил — рече кротко той. — Добре. Седни и се успокой. С времето всичко ще си дойде на мястото.

— Да, надявам се — каза Бил, върна се до стола си, седна и затвори очи.

Елъри продължи безцелната си разходка из стаята, без да пипа, но и без да пропуска нещо. От време на време поглеждаше приятеля си, намръщваше се и леко ускоряваше крачка, сякаш гонен от силно безпокойство... Едно нещо му бе направило впечатление, освен стаята

в къщичката нямаше други помещения — нито кухня, нито дори килер, където някой би могъл да се скрие. Надзърна и в камината тя също не ставаше за скривалище, ниска бе, а в комина не можеше да се пъхне човек.

След малко Де Джонг се появи, отиде зад масата, клекна и се зае да оглежда облеклото на мъртвеца. Бил отвори очи, стана отново, пристъпи до масата. Подпря се на юмрук и се втренчи в солидния полицейски врат. Навън пред бараката се разнасяха множество мъжки гласове. Май полицията имаше доста работа из двете алеи. От време на време в притихналата стая долиташе и звучният глас на Ела Еймйти, която се задяваше с детективите отвън.

— Е, Куин — каза най-сетне Де Джонг сърдечно, без да вдига очи от това, което правеше, — имаш ли някакви идеи?

— Нито една, за която бих влязъл в бой като супермена от комиксите. Защо?

— А все разправят, че бързо съобразяваш. — В гласа на едрия мъж се чувствуваше нотка на язвителна ирония.

Елъри се подсмихна и взе нещо от полицата над камината.

— Това го видяхте, нали?

— Кое?

Бил светкавично извърна глава.

— Какво е то, по дяволите? — попита той дрезгаво.

— Дааа — провлече Де Джонг. — И на какво ти прилича, Куин?

Елъри го погледна за миг. После остави откритието си заедно с опаковката му на кръглата маса. Бил го поглъщаше с очи писалищен комплект от бронз и кафява кожа: подложка за хартия с триъгълни кожени ъгли, бронзова мастилница с дупки за две писалки и малка извита бронзова попивателна. От единия ъгъл на голямата подложка се подаваше бяла картичка. Красив едър мъжки почерк бе надписал на картичката със синьо мастило: „На Бил от Люси и Джо“.

— Какво, Ейнджъл, да не би да имаш скоро рожден ден? — попита любезно Де Джонг и се втренчи с присвити очи в парчето хартия, извадено от малкото джобче на убития.

Бил се извърна и устните му се раздвижиха:

— Утре.

— Много внимателен зет имаш — ухили се полицаят. Това на картичката е неговият почерк — няма никакво съмнение. Едно от

момчетата го сравни с образец, намерен в дрехите му. Виж сам, Куин. Де Джонг хвърли на масата нашарената с безсмислени и маловажни драсканици хартия, която държеше.

— О, вярвам ти! — Елъри се въсеше над писалищния комплект.

— Май те заинтригува — рече Де Джонг, като трупаше на масата разни дреболии. — Да те питам защо! Но нямам нищо против да науча нещо ново. Какво съм пропуснал?

— Тъй като никога не съм имал удоволствието да присъствувам на разследванията ти, Де Джонг — измърмори Елъри, — едва ли съм в състояние да преценя прецизността на наблюденията ти. Но има някои малки подробности, които може да се окажат интересни.

— Не думай! — рече Де Джонг развеселен.

Елъри вдигна опаковката на пакета.

— Първо, този писалищен комплект е купен от „Уонамейкър“ във Филадельфия. Това, признавам, нищо не означава. Но... е факт, а фактите са си факти.

— Чакай, откъде разбра? — Де Джонг вдигна касова бележка от купчината на масата. — Намерихме я в джоба му, смачкана. Вярно, купил го е от „Уонамейкър“ вчера. Платил е в брой.

— Разбрах ли? Няма нищо чудно. Познах по опаковката на „Уонамейкър“, защото днес следобед, като минавах през Филадельфия, купих оттам малък подарък за баща си. Сигурно сте забелязали в какво състояние е хартията — продължи кротко Елъри. — Възниква въпросът: кой е разпечатал пакета?

— Не виждам защо трябва да възниква — рече Де Джонг, но хайде, от мен да мине. И кой е сторил тази пакост?

— Според мен всеки друг, освен бедния Уилсън. Бил, да си пипал нещо в стаята, преди да дойда?

— Не.

— Нали никой от хората ти не е разпечатвал пакета, Де Джонг?

— Намерихме го в това състояние на полицата.

— Най-вероятно тогава го е отворила убийцата — „жената с воалетката“, за която Уилсън е казал на Бил, преди да умре. Разбира се, може да го е направил и друг неканен гост. Но е сигурно, че Уилсън не го е отварял.

— Защо пък не?

— Този писалищен комплект е купен за подарък... както се вижда от картичката. Опакован е като подарък... етикетът с цената е откъснат и касовата бележка е в джоба на Уилсън вместо в пакета. Така че който и да е купувачът, той е имал намерението да го подари на Бил Ейнджъл. Възможно е Уилсън да го е купил лично, но дори и да е изпратил някой друг да го купи, идеята изхожда от него. А щом е така, Уилсън няма никакво основание да отваря пакета тук...

— Не разбирам възрази едрият мъж. — Да предположим, че не е написал поздравителната картичка в магазина... да предположим, че е отворил пакета тук, за да вземе една от писалките и да напише картичката с нея.

— И в двете писалки няма мастило, както вече се убедих — рече Елъри търпеливо. — Разбира се, той е знаел това. Но дори да му се е наложило да отвори пакета тук, защо дарителят ще унищожава опаковката! — Елъри посочи с палец хартията, тя бе безмилостно разкъсана. — Тази опаковка не може да се използва отново. А друга в колибата няма. Според мен Уилсън не е отворил пакета, защото ако беше той, щеше да внимава да не скъса хартията. Докато убийцата не се е ръководила от такива съображения.

— И какво от това? — попита Де Джонг.

Елъри го погледна стъписано.

— Скъпи ми Де Джонг, що за глупав въпрос! На този етап се интересувам най-вече какво е правила убийцата на местопрестъплението. Основанията ѝ могат да ни вълнуват по-късно... Например този нож за хартия е използван като оръжие. Той несъмнено е от писалищния комплект...

— Тъй, тъй — изръмжа Де Джонг. — Затова жената е разкъсала пакета — да вземе ножа. От началото още щях да ти кажа, че убиецът го е отворил.

Елъри вдигна вежди.

— Знаеш ли, не бих казал, че затова го е сторил. След като подаръкът е купен едва вчера, изключено е убийцата да е знаела, че ще намери вътре остър нов нож за хартия, който ще ѝ свърши работа тази вечер. Не, не, убеден съм, че ножът за хартия е употребен като кинжал съвсем случайно. По-скоро убийцата се е позавъртяла наоколо преди престъплението и е отворила пакета от любопитство или от нерви. След като е открила ножа за хартия, тя е предпочела да го употреби

вместо оръжието, което е носела със себе си... ако наистина става дума за предумишлено убийство. А в очите на нежния пол ножът открай време е бил най-яркият символ на порива да убиваш.

Де Джонг си почеса носа и погледна Елъри с досада. Бил рече на пресекулки:

— Щом е имала време да се разхожда из стаята... изглежда, в началото е била сама. Тогава къде е бил Джо? Дали веднага го е нападнала? Съдебният лекар...

— Чакай, чакай, Бил — прекъсна го Елъри. — Не се вълнувай. Все още не разполагаме с достатъчно факти. Ти нищо ли не знаеше за този подарък?

— Нищо. Малко... съм изненадан. Никога не съм обръщал внимание на рождените дни. Джо... — Той извърна лице.

— Е — вдигна рамене Де Джонг, — признавам, че да ти пречукат зетя, е чудесен подарък за рождения ден. Какво друго откри, Куин.

— Да не искаш подробен доклад? — попита спокойно Елъри. Знаеш ли, Де Джонг, лошото ви е, че никога не можете да преодолеете професионалното си презрение към аматьорите. Виждал съм аматьори да гледат професионалистите в устата, но не мога да твърдя, че и обратното е вярно. Мърфи, ако бях на твое място, щях да си вода бележки. Районният прокурор може някой ден да те благослови.

Мърфи погледна смутено, но Де Джонг кимна мрачно усмихнат.

— Общото описание на къщата и обзавеждането — рече Елъри, като разпалваше замислено лулата си, — води до доста любопитно заключение. В единствената стая не намираме нито легло, нито нар — нищо за спане. Има камина, но няма дърва... всъщност няма и пепел, а огнището е изключително чисто. Очевидно камината не е ползувана от месеци. Какво друго? Счупена готварска печка, проядена от ръжда, годна само за старо желязо — очевидно останка от дните, когато постройката е била обитавана от скитници. Забележете също, че няма свеци, няма газени лампи, газова инсталация, кибрит...

— Вярно — съгласи се Де Джонг. — Твоят човек не пушеше ли, Ейнджъл?

— Не. — Бил гледаше през прозореца.

— Всъщност — продължи Елъри — единственото осветително тяло е електрическата лампа на масата. Има ли наблизо електроцентрала? — Де Джонг кимна. — Няма значение дали

обитателят е прокарал електричеството, или го е заварил. По-вероятно е второто. Просто отбележете факта. И за да завършим картината, има няколко нащърбени чинии, но нито следа от хранителни продукти, липсва даже обикновена аптечка за първа помощ, каквито държат у дома си и най-бедните.

Де Джонг се изкиска:

— Всичко ли записа, Мърфи? Браво, Куин. Дори и аз нямаше да го кажа по-добре. Но като теглиш една черта отдолу, какво, по дяволите, се получава?

— Повече, отколкото си представяш — отвърна Елъри. — Къща, в която обитателят нито е спал, нито е ял — място, използвано не за жилище, а за... временно убежище, най-обикновена спирка по пътя. По различни признаци можем да съдим за общественото положение на обитателя. Единствено бежовият килим, твърде пищен и скъп, не е наследство от скитниците. Според мен, който и да е обитателят на тази барака, купил го е някъде на старо на приемлива цена. Белег на изискан вкус, нали? Тази склонност към лукса се потвърждава от дрехите на закачалката, от пердетата на прозорците — скъпа материя, но лошо закачена... мъжката ръка си личи, разбира се. И най-сетне помещението е едва ли не педантично чисто. Няма ни кал, ни пепел по килима, камината е облизана като с език, за какъв човек говори всичко това?

Бил извърна глава. Очите му бяха зачервени:

— Във всеки случай не и за Джо Уилсън — рече той дрезгаво.

— Не — каза Елъри. — Разбира се, че не.

Усмивката на Де Джонг помръкна.

— Но това опровергава думите на Уилсън днес по телефона, че никой, освен него не е знаел за мястото!

— И все пак смятам, че от самото начало е замесен друг човек — рече Елъри със странен глас.

Врявата навън нарасна. Де Джонг разтърка брадичката си замислено и рече:

— Май пристигна пресата, дявол да я вземе.

И излезе.

— Я да видим — рече тихо Елъри — какво е намерил нашият приятел Де Джонг в джобовете на клетия Уилсън.

На масата бяха натрупани обичайните неща, които мъжете носят по джобовете си. Връзка ключове, изтъркан портфейл, в който имаше двеста тридесет и шест долара в банкноти. Елъри погледна Бил, който все още се взираше през прозореца. Имаше най-различни листчета, няколко квитанции от препоръчани писма, шофьорска книжка на името на Уилсън, както и две снимки на много красива жена, застанала пред непретенциозна къщичка. Елъри позна сестрата на Бил, Люси — по-закръглена, отколкото я помнеше, но все тъй темпераментна и жизнена, както в студентските години.

Имаше също квитанция от филаделфийската газова компания, писалка и няколко стари празни плика, адресирани до Уилсън, на гърбовете им той си бе водил сметки. Елъри вдигна спестовната книжка и я отвори. Бе издадена от централна филаделфийска банка и в нея имаше малко повече от четири хиляди долара.

— Пестелив човек, както виждам — подхвърли той на неподвижния Бил. — От години не е теглил. Макар и скромни, вноските са доста постоянни.

— Да — отвърна Бил, без да се обръща, — не беше прахосник. Мисля, че имаше и малко пари в пощенския клон. На Люси наистина нищо не ѝ липсваше като за съпруга на мъж с неговото положение.

— Притежаваше ли ценни книжа или акции?

— Скъпи ми Елъри, май забравяш, че сме средна ръка хора в петата година на депресията.

— Извинявай, не съобразих. Ами чекова сметка? Не виждам чекова книжка.

— Не. Нямахме такава. — Бил замълча. — Винаги казваше, че в неговата професия чековата книжка е излишен лукс.

— Много странно — рече Елъри изненадано. — Това е... — После спря и отново огледа купчината вещи. Но нямаше нищо друго. Вдигна писалката, развъртя капачката ѝ и се опита да напише нещо на една от хартийките.

— Хм! Засъхнала е. Ясно къде е била написана честитката. Във всеки случай не тук. Няма моливи в себе си, писалката е празна и след малкия предварителен оглед съм сигурен, че никъде в къщата няма писалка и мастило. От това май следва...

Елъри заобиколи масата и клекна до трупа, проснат неподвижно, сякаш забоден на килима. Зае се с нещо любопитно — обърна

празните джобове на Уилсън с хастара навън и се завзира като бижутер в налепите по шевовете. Когато се изправи, отиде до закачалката и повтори процедурата с празните джобове на висящите там четири костюма. Кимна доволно, без следа на учудване. Върна се при трупа, повдигна безжизнените ръце и внимателно огледа вкочанените пръсти. После се наведе, направи гримаса и с усилие разтвори мъртвешките устни, за да разкрие ожесточено стиснатите зъби. Изправи се и кимна отново на себе си.

Когато Де Джонг нахлу, следван от няколко детективи, Елъри седеше до масата и смръщено гледаше изкривеното лице на Джоузеф Уилсън.

— Е, това ще залъже за малко вестникарите — рече полицейският началник весело. — Ти с какво се забавляваше през това време, Куин? Май ще искаш да знаеш какво открихме.

— Благодаря. Много си любезен.

Бил се обърна.

— Де Джонг, предполагам, разбирате, че докато се туткахте, тази жена с кадилака се е измъкнала.

— Май ме мисли за дребно ченге от затънтен град, а? — смигна Де Джонг на Елъри. — Виж, Ейнджъл, недей много да знаеш. Пет минутки, след като пристигнах, вдигнах тревога. Засега никой не е докладвал, но цялата щатска полиция прочесва магистралите. Полковник Мери от транспортната ръководи операцията лично.

— Тя сигурно вече е в Ню Йорк — рече сухо Елъри. — Доста време мина, Де Джонг. Е, какво открихте?

— Доста нещо и по двете алеи?

— А, следите от гуми.

— Запознай се със сержант Ханигън. — Мъж с кравешки поглед кимна. — Ханигън се е специализирал по автомобилните гуми. Казвай, Ханигън.

— Ами, сър — обърна се сержантът към Елъри, — тази централна алея пред къщата, тая дъгообразната, дето господин Ейнджъл видял паркирания кадилак — там в калта открих отпечатъци на три коли.

— Три? — задави се Бил. — Видях само кадилака, а колата ми не е стъпвала изобщо на алеята.

— Отпечатъци на три коли — повтори твърдо Ханигън. — Не три коли. Всъщност колите са били две. Два отпечатъка са от една и съща кола — кадилака. Ясна шарка — доста едричко кадилакче, не ще и дума, господин Ейнджъл. Третият отпечатък е от стари гуми „Файърстоун“ — не съм сигурен, но вероятно са от форд. Шарката е характерна и доста износена — май е на форд модел хиляда деветстотин тридесет и първа — тридесет и втора година. Но не залагайте на това.

— Няма каза Елъри. — Откъде знаете, че двата комплекта отпечатъци от кадилака не са всъщност един?

— А, това е дреболия — отвърна сержантът. — Първо, имаме следите на кадилака, нали? Върху някои от следите на кадилака има следи от гуми „Файърстоун“. Това показва, че кадилакът е пристигнал пръв. Но върху следите от „Файърстоун“ на някои места има отново следи от кадилака. Това означава, че кадилакът е пристигнал и си е отишъл, после фордът е пристигнал и си е отишъл и чак тогава кадилакът се е върнал.

— Ясно рече Елъри. — Много интересно. Но откъде сте сигурен, че следите от кадилака са оставени от една и съща кола? Не може ли първите отпечатъци да са от друга кола със същата марка гуми?

— Изключено, сър. Следите на гумите са като отпечатъци от пръсти. — Сержантът се изкашля, доволен от сравнението си. Грайферът е сцепен на едно място, което личи и на двете следи. Няма грешка, една и съща кола е.

— А посоките на движение?

— Доста уместен въпрос, сър. Първия път кадилакът е дошъл от Трентън, спрял е пред каменното стъпало, после е обиколил алеята и е отпрашил по посока на Камдън. Откъм Камдън е дошъл и фордът, спрял е до каменното стъпало, продължил е по алеята и е завил рязко надясно по Ламбъртън, за да се върне в Камдън, откъдето е дошъл. После кадилакът се е върнал от Камдън, спрял е до каменното стъпало и господин Ейнджъл го е видял да изчезва пак към Трентън.

Елъри свали пененето си и почука с него трапчинката на брадичката си.

— Отлично, сержант, описахте го нагледно. Ами черният път отстрани на бараката?

— Нищо особено. Старият Пакард, който господин Ейнджъл каза, че принадлежи на Уилсън, е дошъл откъм Трентън... мокрите следи в калта ме карат да мисля, че е пристигнал, след като е заваляло.

— По-вероятно, след като е спрял дъждът — измърмори Елъри.
— Иначе следите щяха да се размият.

— Точно така, сър. А това се отнася и за останалите. Тази вечер дъждът спря малко преди седем, според мен всички коли са пристигнали след седем часа... Единствените следи по черния път са от понтиака на господин Ейнджъл — веднъж на идване, веднъж на връщане. И това е всичко.

— Не е малко, сержант. Стъпки около къщата?

— Нито една, освен твоите в радиус от десет метра — рече Де Джонг. — Като дойдохме, първата ни работа беше да проверим това. Добре, Ханигън, направете отливки на следите. — Сержантът козирува и излезе. — Няма стъпки нито около къщата, нито по двете алеи, които водят до нея. Който и да е идвал тази вечер, скочил е от колата право на верандата, без да стъпва на земята.

— Ами стъпките по пътеката към хангара за лодки?

Де Джонг хвърли поглед към детектива, който, приклепнал зад масата, сваляше отпечатъци от краката на трупа.

— Е, Джони?

Мъжът вдигна очи:

— На мъртвеца са, няма грешка, шефе. Преди да влезе, сигурно си е остъргал обувките на верандата. Но както и предполагахме, стъпките откън са от тези обувки.

— О, значи Уилсън е ходил към реката — каза Елъри. И се е върнал да срещне смъртта си. Какво има в бараката долу, Де Джонг? Хангар за лодки е, нали?

Едрият полицай изгледа намръщено безжизненото лице на Уилсън.

— Да. — В хладния му взор се четеше учудване. — И май беше прав, като каза, че друг някой ползува къщата. Долу има малка платноходка с извънбордов двигател — доста скъпа играчка, мен ако питаш. Моторът е още топъл. Един от Речната гара доброволно свидетелствува, че е видял мъж с описанието на Уилсън да отплува с лодката от пристана долу в седем и четвърт.

— Джо? Джо да кара лодка? — измърмори Бил.

— Така излиза. Човекът е видял Уилсън да си идва. Било към осем и половина. На връщане бил запалил двигателя. Само на тръгване опънал платната. Вятърът утихна към седем и половина, ако помните.

Елъри се почеса по тила:

— Странно... Уилсън сам ли е бил?

— Така казва човекът от гарата. Лодката е малка, няма кабина, така че не може да греши.

— Разходка с лодка. Хмм. — Елъри погледна лицето на мъртвеца. — Има среща с шурей си в девет по извънредно спешен въпрос — и отива на разходка два часа преди това... нерви, нужда от размисъл, от самота... Ясно, ясно. Разбира се, Де Джонг — добави многозначително Елъри, без да поглежда към Бил, — това още не означава, че лодката е негова.

— Тъй, тъй. Само че — очите на Де Джонг просветнаха — онзи човек твърди, че го е виждал с лодката много пъти преди това. И винаги сам. Изглежда, за него Уилсън е част от пейзажа.

— Значи Джо е идвал и преди? — викна Бил.

— Години наред.

Някой навън се изсмя.

— Не вярвам — рече Бил. — Допускате ужасна грешка. Не може да е вярно...

— Има и още нещо — продължи Де Джонг, без да променя изражението си. — Под навеса отзад има друга кола.

— Друга кола ли? Какво искаш да кажеш? — намеси се Елъри.

Страните на Бил придобиха кално жълт оттенък.

— Спортен линкълн, последен модел. Ключът е в контакта. Но двигателят е леден и колата е покрита с брезент. Вътре няма документи, но много лесно ще открием собственика по регистрационния номер, господа. Просто като фасул — ухили им се Де Джонг. — Тази кола сигурно е на човека с бежовия килим, който е ползувал къщата. Гореща следа. Да, сър... Но това не е всичко. Пинети!

— Боже мой — изстена Бил задавено. — Какво още?

Един от мъчливите мъже зад Де Джонг пристъпи напред и подаде на началника си малко плоско куфарче. Де Джонг го отвори. В него бяха нахвърляни безразборно снимки на евтини бижута: огърлици, пръстени, гривни, копчета за ръкавели, спортни емблеми.

— Това е на Джо. — Бил облиза устни. — Мостри. Стока.

Де Джонг изсумтя:

— Намерихме го в пакарда му. Не това, Пинети, другото.

Детективът измъкна метален предмет. Де Джонг го вдигна, завъртя го между пръстите си с престолен интерес. После впери студен поглед в Бил.

— Да си виждал това някога, Ейнджъл? — Той го тръсна в ръката на Бил.

Бе много странно. След въпроса на Де Джонг държанието на Бил драстично се промени, за миг той застина, безмълвен, с безизразно опънато лице. Елъри бе удивен, а Де Джонг присви очи. Но скоро Бил се овладя. Бръчките изчезнаха от челото, чертите на лицето му отново се отпуснаха, то стана спокойно и непроницаемо, а очите студени като стъклени топчета.

— Разбира се — усмихна се той. — Виждал съм го по стотици коли. — И бавно завъртя предмета в ръцете си. Бе емблема на автомобил — ръждясала фигурка на бягаща гола жена с развети отзад метални коси. Фигурката бе отчупена в глезените и на мястото, където мъничките крачета стъпваха върху капачката на радиатора, бяха останали две ръждясали назъбени крайчета.

Де Джонг изсумтя и си прибра фигурката.

— Това е улика, господо. Намерили са я полузаровена в главната алея пред къщата, където според Ханигън фордът я е стъпкал. Не съм сигурен, че не се търкаля тук от месец. Но какво пък — ехидна усмивка изви устните му, — може и да не е така. Ясно ли е какво искам да кажа?

— Ти току-що посочи слабите страни на това вещественно доказателство, Де Джонг — каза Бил хладно. — Прокурорът доста ще се затрудни да докаже, че е отчупено от капачката на кола в нощта срещу първи юни, дори и да намериш колата, от която е отчупено.

— А — рече Де Джонг, — сърбал съм ви адвокатската попара.

Елъри разсеяно отмести поглед от миниатюрната гола жена към лицето на Бил, примига и заобиколи масата. Приведе се над мъртвеца, погледът му не се откъсваше от застиналите пръсти на Уилсън, вкопчени в килима в предсмъртна агония... Нямахше пръстени. „Това е добре“ — помисли си той. Клечеше неподвижно, само очите му се

спираха за кой ли път на застиналото лице на Уилсън. Де Джонг тъкмо казваше възбудено:

— Тъй че веднага ще се заема с издирването на колата, от която е отчупена емблемата. И като я намеря...

Елъри бавно се изправи. Извърна глава към приятеля си и за миг сякаш се подвоуми, обзет от безумна идея. После отново погледна мъртвеца и колебанието изчезна от лицето му.

— Извинете ме — каза той глухо, — ще изляза да глътна малко въздух. Тук е толкова задушно.

Де Джонг и Бил се вторачиха в него. Той се усмихна леко и побърза да излезе от къщурката, сякаш вече не издържаше. Небето, осеяно със звезди, лъщеше като влажен черен мрамор. Усещаше въздуха хладен и ободряващ върху потните си страни. Детективите се отдръпнаха и го пропуснаха. Той забърза с широки крачки по дъските, наредени върху калната алея.

„Лошо, много лошо — помисли си той. И все пак нямаше начин да не излезе наяве. Ако зависеше само от него...“ Преди да стигне Ламбъртън, тълпа тъмни фигури, скупчени покрай колите, го връхлетя и засипа с въпроси.

— Съжалявам, момчета. Още нищо не мога да ви кажа.

Най-сетне успя да се отърве от тях. Стори му се, че видя височката Ела Еймита в една от паркираните коли, седнала в скута на някакъв мъж. Тя му се усмихна невъзмутимо. Стигна до будката срещу Речната гара, влезе, каза нещо на възрастния човек, мушна банкнота в ръката му и вдигна телефона. Старецът го гледаше с любопитство. Позвъни на справки, съобщи име в Ню Йорк и докато чакаше, погледна нетърпеливо часовника на ръката си. Беше единадесет и десет.

Когато се върна на местопроизшествието с дюзенбърга си, който бе паркирал близо до Речната гара, бе вече дванайсет без петнадесет. Изглежда, нещо се бе случило в схлупената къщурка, защото журналистите я щурмуваха, отблъсквани с псувни от полиция и детективи. Ела Еймита го сграбчи за ръката, когато минаваше през кордона, но той се освободи и ускори крачка.

В къщата нищо не се бе променило, освен присъстващите. Детективите ги нямаше, Де Джонг бе още там, някак цинично и

невъзмутимо усмихнат, той разговаряше тихо с нисък невзрачен мурдав мъж. Бил бе там... и Люси Уилсън, по баща Ейнджъл.

Елъри я позна веднага, макар да не я бе виждал единадесет години. Докато я наблюдаваше от прага, тя не го забеляза. Стоеше до масата, втренчена в пода с ням ужас. Облегната бе на рамото на Бил. Семплата ѝ черно-бяла рокля бе изпомачкана, лицето ѝ изглеждаше измъчено. Леко манто бе метнато небрежно върху изтърбушеното кресло. Обувките ѝ бяха поокаляни...

Още бе красива както някога — висока почти колкото брат си, със същата волева брадичка и черни очи, с тяло, силно и гъвкаво като пружина. Фигурата ѝ се бе наляла с годините, грациозна и зряла. Не бяха много жените, които можеха да развълнуват Елъри Куин, но в този миг — както някога, в младостта си — той отново почувствува силата на женското ѝ обаяние. В нейната привлекателност имаше нещо земно и непринудено, което не се поддаваше на описание. Тя въздействуваше не с прекомерна изтънченост и чистота на формите, а с очарованието на щедрата бяла кожа, прекрасните устни и очи, пицната трепетна грация на движението... Но сега Люси стоеше замръзнала, скована от ужас, а очите ѝ бяха вперени в студеното тяло на нейния мъж. Облегната на рамото на Бил, тя дишаше тежко и гърдите ѝ се надигаха и спадаха като вода, разплискана от камък.

— Люси Ейнджъл — каза Елъри тихо и загрижено.

Тя леко извърна глава и за момент в очите ѝ не се четеше друго, освен ужаса от станалото. Сетне те изведнъж проблеснаха.

— Елъри Куин. Така се радвам — протегна тя свободната си ръка. Той пристъпи и я пое.

— Просто не знам какво да ти кажа...

— Тъй се радвам, че си тук. Това е ужасно, ужасно... неочаквано. — Цялата потрепери. — Моят Джо мъртъв... в това противно място. Елъри, как е възможно?

— Невъзможно е, но е факт. Ще трябва да го приемеш.

— Бил ми каза как си се озовал тук. Елъри... остани.

Той стисна ръката ѝ. Тя се насили да се усмихне. Сетне се обърна и сведе очи.

— Мръсен номер ни погоди Де Джонг — рече хладно Бил. — Знаеше, че съм пратил телеграма на Люси. И въпреки това тайно наредил на един от своите детективи да отиде във Филадельфия с

полицейска кола, да я причака и когато се върнала от кино, я взели и я докарали тук, сякаш... сякаш...

— Бил — рече кротко Люси. Елъри чувствуваше топлината на ръката ѝ в своята, усещаше тъничката златна халка на безименния ѝ пръст да убива дланта му. Ръката върху рамото на Бил бе бяла и скромна, без никакви украшения, като крайпътно разпятие.

— Знам си работата, Ейнджъл — рече Де Джонг без злост. — Виждам, че се познаваш с госпожа Уилсън, Куин. Стари приятели, а?

Елъри се изчерви и пусна топлата длан.

— Сигурно ще искаш да узнаеш какво твърди тя.

Бил изръмжа приглушено, но Люси рече със спокоен глас, без да се обръща:

— Искам да го знае. Няма какво да кажа, Елъри, не мога да дам никакво обяснение... Отговорих на всички въпроси на този човек. Може би ще го убедиш, че казвам истината.

— Уважаема госпожо — рече Де Джонг, — не ме разбирайте неправилно. Знам си работата. — Изглеждаше засегнат. — Добре, Селърс. Браво. Навъртай се наоколо. — Той и ниският мургав мъж си размениха съучастнически поглед. Детективът кимна безизразно и излезе. — Ето какво ми каза. Според госпожа Уилсън мъжът ѝ излязъл тази сутрин от къщи с пакарда на една от обичайните си търговски обиколки. Казва, че тогава го е видяла за последен път. Изглеждал добре, може би малко разсеян, но го отдала на някакви търговски неприятности. Нали така, госпожо Уилсън?

— Да. — Очите ѝ не се отместваха от лицето на мъртвеца.

— Излязла от дома си във Феърмаунт Парк към седем тази вечер, веднага, след като спрял дъждът. Вечеряла сама вкъщи. Взела тролея до града и отишла на кино във „Фокс“. После се прибрала пак с тролея. Моят човек я чакаше и я доведе.

— Забрави да обясниш — рече Бил застрашително, — че сестра ми винаги ходи на кино в събота вечер, когато мъжа ѝ го няма.

— Точно така — отвърна Де Джонг. — Така и казах. Нали разбра, Куин? А сега за престъплението. — Започна да изброява на пръсти: — Нито е чувала за тази барака, нито я е виждала. Така поне твърди. Уилсън никога не е споменавал за нея. Не знае да е имал неприятности. Винаги се отнасял добре с нея и доколкото ѝ е известно, не ѝ е изневерявал... — Де Джонг се подсмихна.

— Моля ви — прошепна Люси, — знам какво си мислите вие мъжете в такъв... в случай като този. Но той ми бе верен, верен ми бе! Обичаше ме. Обичаше ме!

— Не е запозната с деловите му сделки, защото бил малко нещо потаен в това отношение, а и тя не искала да му се бърка. Тя е на тридесет и една, той бил на тридесет и осем. През март направили десет години от сватбата. Няма деца.

— Няма деца — измърмори Елъри и в очите му се мярна изключително задоволство.

Де Джонг продължи невъзмутимо:

— И понятие няма, че можел да кара платноходка, макар че разбирал от двигатели и тям подобни. Не знае да е имал богати приятели, приятелите им — неколцината във Филадельфия, както казва — са хора като тях. Уилсън няма пороци: не пиел, не пушел, не вземал опиати и не играел комар. Ходели на пикници — когато си бил къщи, разбира се — в неделя ходели до Върбовата горичка или си стояли у дома, — в очите му имаше присмех, когато я погледна изпод вежди — и си гукали. Така ли е, госпожо Уилсън?

— Проклет... — прошепна Бил.

Елъри го хвана за ръката.

— Чакай, слушай, Де Джонг. Какво си наумил? Няма смисъл от такива подмятания.

Люси не помръдна. Сега очите ѝ, потънали в сълзи, бяха сякаш втренчени безкрайно далеч. Де Джонг се подсмихна. Застана на вратата и се провикна:

— Пуснете журналистическата паплач!

Времето течеше и около тях бушуваше невъобразима врява. В много отношения това бе кошмар: скоро въздухът в схлупената къщурка бе непрогледен и зловонен от цигарен дим, от време на време го озаряваха светкавиците на фотографите. Стените кънтяха от смях и разговори на висок глас. Все се намираше някой, който да отмести, вестника, хвърлен от Де Джонг върху лицето на мъртвеца, за да го фотографира от нов ъгъл... Ела Еймита летеше от група на група като червенокоса харпия, но все се връщаше при чернооката жена, седнала на стола като същинска кралица, възкачена против волята си на

престола. Тя се надвесваше собственически над Люси, шепнеше ѝ, държеше ѝ ръката, пригладжаше нежно косата ѝ. Отзад Бил наблюдаваше с безмълвна ярост.

Най-сетне вестникарите си отидоха.

— Добре, народе — каза Де Джонг, когато шумът от последната заминаваща кола заглъхна. — Това е всичко за тази вечер. Вие, разбира се, бъдете на разположение, госпожо Уилсън. Ще трябва да закараме тялото на съпруга ви в моргата...

— Де Джонг, почакай — обади се Елъри от ъгъла.

— Да чакам ли? Защо?

— Извънредно важно е. — Гласът на Елъри бе сериозен. — Чакай.

Ела Еймита изгука на прага:

— Все ви идват разни идеи. Какво сте научили, господин Куин? Никой нищо не може да скрие от малката Ела. — Червената ѝ грива се развяваше, а зъбките ѝ проблясваха. Облегна се на стената, цялата нащрек. Настъпи тишина, в бараката отново започна да прониква неясният ромон на реката, часове наред заглушаван от хорската гълчава.

— Добре — каза Де Джонг ядосано и излезе. Люси въздъхна, а Бил стисна зъби. Доста по-късно Де Джонг се върна, придружен от двама полицаи с носилка. Стовариха я до трупа.

— Не. Не още — спря ги Елъри. — Оставете тялото, ако обичате.

— Чакайте навън! — нареди Де Джонг и го изгледа враждебно, с пура в уста. Най-сетне спря да крачи и седна. Никой не мърдаше. Стояха окаменели от бездействие, твърде изтощени да спорят.

И тогава, в два часа сутринта, откъм Ламбъртън изрева кола. Елъри леко се раздвижи.

— Ела навън, Де Джонг — рече глухо той и тръгна към вратата. Де Джонг го последва с присмехулна усмивка. Пръстите на Ела Еймита с червено лакирани нокти хищно се свиха... Бил Ейнджъл се поколеба, погледна сестра си и тихо ги последва.

Три души слязоха от дългата лимузина, карана от шофьор. Съпровождани от детективи, те бавно минаха по дъските на централната алея. В походката им се чувствуваше неохота. И тримата бяха еднакво високи, източени и високомерни — жена на средна възраст, млада жена и мъж на средна възраст. Бяха във вечерно облекло

— по-възрастната жена със самурено палто, наметнато върху бяла рокля с пайети, по-младата — с къса хермелинова наметка и тоалет от ярък шифон, метящ земята, а мъжът държеше цилиндър в ръка. Жената бе плакала, строгото начумерено лице на мъжа излъчваше гняв и решителност.

Елъри ги посрещна на алеята.

— Госпожа Гимбъл? — рече сдържано той.

По-възрастната жена вдигна очи с оловносиви торбички под тях — сини очи с хладен поглед, чиято самоувереност съвсем наскоро е била накърнена.

— А вие, предполагам, сте господинът, който се обадил на баща ми по телефона. Това е дъщеря ми Андрея, а това е един много близък приятел, господин Грозвенър Финч. Накъде?...

— Е, и? — попита тихичко Де Джонг.

Бил се отдръпна от осветения вход в дълбоката сянка. Леко присвитите му очи не слизаха от нежните пръсти на красивата лява ръка на младата жена. Застанал бе толкова близо до нея, че можеше да докосне хермелиновата ѝ наметка. Той сякаш не чуваше гърления, мнителен глас на Де Джонг, вежливия тон на човека с цилиндъра, разтревожения говор на по-възрастната жена. Стоеше в сянката, разкъсван от колебания. Погледът му се откъсна от ръката на младата жена и се вдигна към лицето ѝ.

„Андрея Гимбъл, помисли си той. Значи така се казва.“ Лицето ѝ бе младо и непокварено, не приличаше на познатите му млади жени, нямаше и най-слаба прилика с младите жени, които често изпълваха страниците на светската хроника. Бе добро лице, деликатно, нежно и докосваше някаква отзивчива струна в душата му. Необяснимо защо, искаше му се да разговаря с нея. Дълбоко в съзнанието му светна предупредителен сигнал, но той не му обърна внимание. Пресегна се от сянката и докосна голата ѝ ръка.

Тя бавно извърна глава към него и той видя, че сините ѝ очи са изпълнени с тревога. Кожата ѝ изведнъж изстина. Знаеше, че не бива да я докосва. Усети инстинктивното ѝ отдръпване и въпреки това нещо го накара да я стисне за ръката и да я притегли, безмълвна и почти без съпротива в сянката.

— Вие... вие — понечи да каже тя и млъкна, напрягайки се да види лицето му. Едва успя да различи чертите му, но изглежда, се

успокои, защото кожата ѝ стана по-топла и тревогата в очите ѝ се превърна в обикновена умора. Гузен, той я пусна.

— Госпожице Гимбъл — прошепна той. — Нямам много време. Моля ви, изслушайте ме...

— Кой сте вие? — тихичко попита тя.

— Няма значение. Бил Ейнджъл. Всеки на мое място би го направил. — Но още докато го казваше, знаеше, че не е истина. — Госпожице Гимбъл, без малко да ви издам. Мислех... Сега не знам.

— Да ме издадете ли? — заекна тя. — Какво имате предвид?

Той пристъпи в сянката тъй близо до нея, че усещаше едва доловимия аромат на косата и кожата ѝ. Изведнъж хвана лявата ѝ ръка:

— Погледнете пръстена си.

От стъписването ѝ, от начина, по който вдигна ръка на нивото на очите си и се вгледа, той разбра, че е прав. И кой знае защо, му се поиска да бе сбъркал. Тя бе тъй различна от жената, която си представяше.

— Пръстенът ми — рече тя глухо. — Пръстенът ми. Камъкът... паднал е.

Пръстенът бе на безименния пръст на лявата ѝ ръка — изящно изработен, платинен, с издадени зъбци, два, от които бяха леко изкривени. На мястото на камъка зееше дупка.

— Намерих камъка — прошепна Бил. — Там, вътре. — И кимна към постройката. Изведнъж той се огледа и тя долови тревогата му, защото се прислони до него и уплахата се върна в очите ѝ. — Бързо — прошепна той. — Кажете ми истината. Вие ли бяхте жената в кадилака?

— В кадилака? — Той едва чу гласа ѝ. За един влудяващ миг ароматът ѝ изпълни ноздрите му.

— Кажете ми истината — промълви той. — Можех да ви издам на полицията. Вие бяхте със спортния кадилак тук рано тази вечер. Бяхте облечена другояче. В тъмни дрехи. Изскочихте от тази къща. Какво търсехте тук, госпожице Гимбъл? Кажете!

Тя мълча дълго, сякаш не го бе чула, после прошепна:

— О, Бил Ейнджъл, така ме е страх... Не знам какво да кажа. Не съм и мислила... Да можех да ви се доверя...

„Ето как жената се възползува от мъжката слабост“ — помисли си Бил с горчивина. Хитрост ли бе това или отчаяние? Сетне каза тихо:

— Нямах време да премисля. Не вярвам на жените... по правило. Но предполагам...

Почувствува трепета на крехкото ѝ тяло и гласът ѝ отекна със странна сила в съзнанието му.

— Бил Ейнджъл, нямам право да го искам от вас... който и да сте. Но нали няма да кажете? Ще ме защитите ли? О, тъй лесно ще е за тях да го изтълкуват погрешно! — Тя трепереше, сякаш току-що бе излязла от студена вода.

— Е, добре, добре, нищо няма да кажа — рече той най-сетне.

Щастливият ѝ сподавен вик бе като музика. В един омайващ миг той усети ръцете ѝ да обвинат врата му и устните ѝ, отначало несигурно, сетне уверено, да се сливат с неговите. Тя се отдалечи и той се почувствува тъй необичайно самотен, че потрепери и побърза да се върне в съборетината, към грозната действителност.

— Де Джонг, мисля, че можеш да отложиш разпита за по-късно — обади се тихо Елъри, застанал в сянката на съседното дърво.

Майка ѝ, високият мъж и Де Джонг не бяха усетили отсъствието на момичето. Де Джонг ги поведе умълчани към къщата. Люси Уилсън не бе помръднала от мястото си. Сякаш я бяха оставили само преди миг — бе все тъй притихнала, бледа и неподвижна. Бил седеше в ъгъла, забил очи в пода. Нещо го възпираше да погледне към момичето с хермелиновата наметка. А тъй копнееше да се наслади на нейната младост и свежест. „Тя трябва да е хубавичка, мислеше си той. Не, красива.“ Какво бе сторил?

— Къде е... — започна жената в самуреното палто, като се двоумеше пред прага. Очите ѝ, някак твърде рано състарени, обходиха неуверено лицата едно по едно и после с тих ужас се спряха на вкочанените крака до масата.

— Мамо. Моля те. Моля те, недей — промълви Андрея Гимбъл.

Тогава Бил я погледна и за пръв път видя грацията, младостта и красотата ѝ — и нещо друго, което накара да пламне у него споменът за лекото докосване до устните му. „Не бива да мисля за нея сега“ — укори се той. Това момиче въплъщаваше всичко, което бе презирал. Доброто общество. Богатството. Снобизмът на „синята“ кръв. Безделието. Тя бе противоположност на онова, което той и Люси представляваха и отстояваха. Дългът му бе ясен — не само дългът към закона, имаше и нещо друго. Хвърли поглед към сестра си,

безжизнена, примряла на стола. Тя също бе красива, макар и по друг начин. А и му бе сестра. Как можеха да му минават такива мисли точно сега... Но устните му горяха, а диамантът в джоба пареше пръстите му.

— Госпожо Гимбъл — долетя сдържаният, далечен глас на Елъри, — моля ви да идентифицирате трупа.

Кръвта се оттегли от лицето на Люси Уилсън. При вида на нарастващата ѝ бледност Бил Ейнджъл бързо дойде на себе си.

— Още не разбирам какво, по дяволите, си наумил, Куин! — рече учудено Де Джонг.

Но жената в самуреното палто пристъпваше по бежовия килим като сомнамбул. Тънката ѝ фигура, изправена, величествена и суха, бе като от стомана. Момичето остана на мястото си, а мъжът с цилиндъра протегна ръка и я подкрепи. Ноздрите на Де Джонг се издуваха и свиваха, той заобиколи масата и смъкна вестника от лицето на Джоузеф Уилсън.

— Това е... — започна жената и млъкна. — Той е... — Затърси с тежко украсената си с пръстени ръка опора в масата зад себе си.

— Сигурна ли сте? Възможно ли е да грешите? — запита спокойно Елъри от прага.

— Не... изключено. Преди петнадесет години пострада при автомобилна катастрофа. Белегът на лявата му вежда все още си личи.

Люси Уилсън издаде приглушен писък и скочи на крака. Не бе на себе си. Гърдите ѝ необуздано издуваха скромната рокля. Хвърли се напред, сякаш за да разкъса другата жена на парчета.

— Как смеете? — извика тя. — Защо сте дошли тук? Коя сте вие?

Високата жена бавно извърна глава. Погледите им се срещнаха — парещите черни очи на младата и студеносините на възрастната.

Госпожа Гимбъл се загърна в самуреното си палто с едва ли не оскърбителен жест.

— А вие коя сте?

— Аз ли? Аз ли? — кресна Люси. — Аз съм Люси Уилсън. А това е Джо Уилсън от Филадельфия. Моят съпруг!

За миг жената във вечерното облекло се стъписа. После очите ѝ потърсиха Елъри, застанал на прага, и тя рече студено:

— Що за глупост? Боя се, че не разбирам, господин Куин. Що за игра е това?

— Мамо — рече Андрея Гимбъл изтерзано. — Моля те, мамо.

— Кажете на госпожа Уилсън — обади се Елъри, без да помръдне — кой точно е мъжът на пода, госпожо Гимбъл.

Жената каза надменно:

— Това е Джоузеф Кент Гимбъл от Ню Йорк, Парк Авеню. Моят съпруг. Моят съпруг!

— Божичко! — изписка Еймита и се хвърли като котка към вратата.

[1] Немски наемници, използвани от Англия по време на американската революция. — Б.пр. ↑

[2] Музей на техниката във Вашингтон. — Б.пр. ↑

II СЛЕДАТА

Следа оставила е върху всички тях змията.

— Ама че работа! Спрете я! — кресна Де Джонг. Той измъкна рязко пурата от устата си, хвърли я на пода и се спусна след Еймити.

Люси Уилсън бе притиснала с ръка гърдите си, сякаш се страхуваше, че сърцето ѝ ще се пръсне. Черните ѝ очи се лутаха между госпожа Гимбъл и трупа на пода, безпомощни, изпълнени с агония. Андрея Гимбъл трепереше и хапеше устни.

— Гимбъл! — рече Бил потресен. — Боже мой, госпожо Гимбъл, съзнавате ли какво казвате?

Светската жена махна повелително с тънките си, бели, осеяни с вени ръце. Бижутата ѝ проблеснаха под лампата.

— Това е лудост. Кои са тези хора, господин Куин? И с какво право ми разигравате нелепи сцени, когато съпругът ми... лежи там мъртъв?

Ноздрите на Люси се разшириха и заприличаха на платна, издути от щорм.

— Вашият съпруг? Вашият? Това е Джо Уилсън, ви казвам. Може съпругът ви да прилича на моя Джо. О, моля ви, вървете си!

— Отказвам да обсъждам личните си дела с вас — рече високомерно жената в самуреното палто. — Къде отиде човекът, който разследва случая? Каква е тази срамна сцена...

— Джесика — рече търпеливо високият мъж, — не мислиш ли, че е по-добре да седнеш и да оставиш на мен и господин Куин да разрешим този проблем. Очевидно е станала ужасна грешка, а нерви и кавги няма да помогнат. — Той сякаш говореше на дете. Сърдитата бръчка между веждите му бе изчезнала. — Джесика?

Тя сви устни с горчивина. Седна.

— Правилно ли разбрах — вежливо запита мъжът с цилиндъра, — че вие сте госпожа Люси Уилсън от Феърмаунт Парк, Филадельфия?

— Да. Да! — извика Люси.

— Ясно. — Погледът му бе студен, по-скоро преценяващ, сякаш той посвоему отсъждаше доколко тя лъже или казва истината. — Ясно — повтори той и този път бръчката между веждите му се появи отново.

— Боя се, че не дочух името ви — каза уморено Бил.

Високият мъж направи кисела физиономия:

— Грозвенър Финч, близък съм на семействата Бордън и Гимбъл от толкова години, че вече не ги броя. Тук съм само защото господин Джаспър Бордън, бащата на госпожа Гимбъл, е инвалид и ме помоли да придружа дъщеря му вместо него. — Финч внимателно постави цилиндъра си на масата. — Дойдох, както вече казах — продължи той сдържано, — в качеството си на приятел на госпожа Гимбъл. Но се оказа, че ще трябва да остана с по-друга задача.

— Тоест? — попита тихо Бил.

— Мога ли да знам с какво право ми задавате въпроси, младежо?

— Аз съм Бил Ейнджъл, адвокат от Филадельфия — очите на Бил светнаха, — брат на госпожа Уилсън.

— Брат на госпожа Уилсън. Ясно. — Финч погледна към Елъри и вдигна вежди въпросително. Елъри, без да мръдва от вратата, измърмори нещо. Финч заобиколи масата и се приведе над тялото. Не го докосна. Един миг гледа втренчено замръзналото, обърнато нагоре лице. После рече тихо:

— Скъпа Андрея, мислиш ли, че ще можеш?... Андрея преглътна, повдигаше й се. Но тя стисна зъби, пристъпи напред, застана до него и се насили да погледне.

— Да. — Андрея се извърна преbledняла. — Джо е, Дъки.

Финч кимна, а Андрея се приближи до стола на майка си и застана зад него безпомощна и унила.

— Госпожо Уилсън — продължи достопочтеният мъж, — трябва да разберете, че допускате ужасна грешка.

— Нищо подобно!

— Грешка, повтарям. Искрено се надявам, че е така... а не е нещо друго. — Люси пламна от негодувание. — Още веднъж ви уверявам продължи високият мъж сдържано, — че господинът на пода

е Джоузеф Кент Гимбъл от Ню Йорк, законният съпруг на дамата, която беше Джесика Бордън, сетне стана госпожа Ричард Пейн Монстъл и после — след ранната смърт на Монстъл — госпожа Джоузеф Кеш Гимбъл. Младата жена е заварената дъщеря на Джоузеф Гимбъл — Андрея, дъщеря на госпожа Джесика Гимбъл от първия ѝ брак.

— Спестете родословните подробности — обади се Елъри.

Честните и бистри очи на Финч не трепнаха.

— Познавам Джо Гимбъл повече от двадесет години, още от студентството му в Принстън. Познавах баща му — стария Роджър Гимбъл от разклонението на рода в Бек Бей. Той умря по време на войната. Познавах и майка му, Провидънс Кент, която почина преди шест години. Поколения наред родът Гимбъл е бил... — Той се поколеба: — един от най-именитите ни родове. Вече разбирате ли колко невероятно е този мъж да е ваш съпруг, госпожо Уилсън?

От устните на Люси Уилсън се откъсна смаяна въздишка, като последен дъх на загубена надежда:

— Винаги сме били обикновени хора, които изкарват с труд хляба си. И Джо беше такъв. Не е възможно Джо да е бил...

— Скъпа Люси — рече кротко Бил, а после добави: — Знаете ли, странното е, че и ние сме също тъй сигурни, че той е Джо Уилсън от Филадельфия, амбулантен търговец, който си изкарваше хляба, като продаваше евтини бижута на домакини от средна ръка. Отвън е колата с амбулантната му стока. Разполагаме със съдържанието на джобовете му, образци от почерка му... все доказателства, че е Уилсън, амбулантният търговец, а не Гимбъл — светският човек. Невероятно, нали, господин Финч? Сигурно няма да повярвате!

Високият мъж обърна очи към него. В свитите му устни се четеше някаква неохота и непреклонност.

— Амбулантен търговец ли? — С парещ от омраза глас каза Джесика Гимбъл.

От мига, в който прекрачи прага на къщурката, Андрея не сваляше ужасените си очи от Бил.

— Отговорът е очевиден. Ти, Бил, разбира се, си се досетил — рече Елъри от прага и сви рамене. — Този мъж е и Гимбъл, и Уилсън.

Тъкмо тогава в стаята нахлу Де Джонг, тържествуващите му очи сякаш щяха да изскочат. Закова се на място.

— Аха, запознахте ли се? — попита той, потривайки ръце. — Така де. Няма смисъл да вдигаме врява. И без това положението е конфузно за всички засегнати — продължи да потрива ръце той. Отвън колите потегляха една подир друга.

— Де Джонг, току-що стигнахме до заключението — рече Елъри и бавно пристъпи напред, — че тук не става дума за някакви въображаеми близнаци или за човек, който просто се представя за друг, а имаме случай на двойна самоличност. Среща се много по-често, отколкото си представяме. Няма никакво съмнение. Разполагаш с положителна идентификация и от двете страни. Всичко съвпада.

— Виж ти — рече Де Джонг дружелюбно.

— Знаем, че като Джоузеф Уилсън този мъж години наред е прекарвал само два-три дни от седмицата във Филадельфия, при Люси Уилсън. Бил, ти самият бе обезпокоен от тази странност в поведението му. А сигурно госпожа Гимбъл ще потвърди, че мъжът ѝ е прекарвал по няколко дни всяка седмица вън от нюйоркския си дом.

Хлътналите ѝ зачервени очи гледаха измъчено, те искряха от прикрито негодувание на изпитото ѝ лице.

— Години наред — промълви тя. — Джо винаги бе... О, как е могъл да направи това? Казваше, че му е необходимо от време на време да остава сам, или ще полудее. Животно такова! — Тя се давеше от ярост.

— Мамо — рече Андрея и сложи изящните си ръце на треперещите ѝ рамене, — нали Джо бе споменал, че има тайно убежище някъде недалеч от Ню Йорк. Не искаше да каже къде е нито на мама, нито на някой друг. Заявяваше, че мъжът имал право на личен живот. Никога не сме го подозирали, защото не обичаше светските забавления...

— Сега разбирам — викна госпожа Гимбъл, — че това е било повод да се измъкне и да иде при тази... тази жена!

Люси потръпна, сякаш я удариха. Грозвенър Финч се опита да спре госпожа Гимбъл с неодобрително поклащане на глава. Но тя продължи:

— А аз нищо не подозирах. Каква глупачка съм била. Долно. Долно. Да постъпи така долно с мен...

— Коя част от тази история е долна, е въпрос на тълкуване, госпожо Гимбъл — рече студено Бил. — Моля, не забравяйте, че е

замесена моята сестра. А тя е не по-малко достойна от...

— Бил — рече Елъри, — доникъде няма да стигнем с детински взаимни обвинения. Здравият разум изисква изясняване на положението. Тази къща потвърждава хипотезата за двойната самоличност. Тук са събрани двете самоличности на едно място. Дрехите на Уилсън и дрехите на Гимбъл. Колата на Уилсън и колата на Гимбъл. Това място е, така да се каже, неутрална територия. Несъмнено той редовно е спирал тук на път за Филадельфия, за да се преоблече в дрехите на Уилсън и да вземе пакарда на Уилсън. Спирал е и на връщане към Ню Йорк, преобличал се е в дрехите на Гимбъл и е вземал линкълна на Гимбъл. Естествено, никога не е продавал евтини бижута, просто така е казвал на госпожа Уилсън... И между другото, госпожо Гимбъл, защо мислите, че вашият мъж е въртял евтин, булеварден роман с госпожа Уилсън?

Госпожа Гимбъл сви устни.

— Какво ще търси мъж като Джо Гимбъл при такава жена, освен едно-единствено нещо? О, струва ми се, че красотата ѝ е доста просташка... — Люси се изчерви до деколтето. — А Джо бе мъж с потекло, с вкус. Не е било нищо повече от мимолетно увлечение. Съпруг! Дрън-дрън! Това е изнудване.

Оскърбените ѝ очи се втреничиха в Люси с разяждаща омраза, която стопяваше дрехите ѝ и я оставяше гола. Люси трепна като опарени, но очите ѝ светнаха гневно. Бил я спря с шепот.

— Госпожо Гимбъл... — започна Елъри хладно.

— Не! Дъки, моля те, оправи се с тези хора. Погрижи се мълчанието на тази жена да се осигури с подкуп, с пари. Сигурна съм, че един чек ще ѝ затвори устата. Обикновено така става.

— Джесика — рече Финч ядосано. — Моля те.

— Боя се, че няма да бъде толкова просто, госпожо Гимбъл — сопна се Елъри. — Люси... Люси!

Люси извърна пламтящите си черни очи към него:

— Да?

— Узаконен ли беше бракът ти с човека, когото познаваш като Джоузеф Уилсън?

— Той се ожени за мен. Не съм някаква... Ожени се за мен!

— Оженил се! — каза под носа си светската дама. — Как ли пък не!

— Къде бе извършено бракосъчетанието? — запита тихо Елъри.

— Брачното ни свидетелство бе издадено от филаделфийската община... А ни венча свещеник в една централна църква.

— Пазите ли брачното си свидетелство?

— О, да, да!

Госпожа Гимбъл се размърда неспокойно.

— Докога — запита тя — ще бъда подложена на това непоносимо мъчение? Ясно е като бял ден, че ни изнудват. Дъки, направи нещо! Брачни свидетелства...

— Мамо, не виждаш ли — прошепна Андрея, — че госпожа Уилсън не е... не е, което казваш? Моля те, мамо. Работата е по-сериозна... О, дръж се разумно!

Бил Ейнджъл попита задавено:

— Кога се омъжихте за Джоузеф Кент Гимбъл, мадам?

Жената отметна глава и не сметна за нужно да отговори. Но Грозвенър Финч се обади развълнувано:

— Те се венчаха в катедралата „Сейнт Андрю“ в Ню Йорк, на десети юни, хиляда деветстотин двадесет и седма година.

Люси нададе тържествуващ вик и високомерната жена отсреща ококори очи. Гледаха се гневно, разделяха ги само два метра празно пространство и вкочанените крака на мъртвеца.

— Неделя, в катедралата на Пето Авеню — измърмори Люси с растящо възмущение. — Цилиндри, лимузини, бижута, цветопродавачки, светските репортери, самият епископ... О, боже! — засмя се тя. — Долно било Джо да ме ухажва във Филаделфия под името Уилсън, защото се е боял да не компрометира истинското си име. Долно било да се влюби и да се ожени за мен! — Тя скочи на крака и гласът и прогърмя в тишината. — Цели осем години — долно сте се държали само той и вие. Долна съм била, така ли? Цели осем години сте живели с този мъж, без да имате право на това повече от която и да било уличница!

— Какво искате да кажете, госпожо Уилсън? — прошепна Андрея.

— Под името Джоузеф Уилсън той се венча за сестра ми на двадесет и четвърти февруари хиляда деветстотин двадесет и пета година. Повече от две години, преди да се венчае за майка ви, госпожице Гимбъл — бавно рече Бил.

Дълго време след това единственият звук в стаята бе накъсаният пронизителен плач на Джесика Гимбъл. Сетне тя рече:

— Хиляда деветстотин двадесет и пета година? Вие го обвинявате в двуженство, а мен... че... Лъжете, и вие, и цялата ви пасмина!

— Сигурен ли сте, Бил Ейнджъл? — прошепна Андрея Гимбъл. — Сигурен ли сте?

Бил обърса устните си с ръка.

— Вярно е, госпожице Гимбъл, и можем да го докажем. И ако не представите брачно свидетелство, предхождащо двадесет и четвърти февруари хиляда деветстотин двадесет и пета година, майка ви ще си носи последствията. Ние нямаме нищо, на което да се опрем, освен закона. Ще трябва да прибегнем до неговата защита.

— О, но това е нечувано! — избухна госпожа Гимбъл вбесена. — Станала е някаква грешка. Не е възможно!

— Почакайте, да не избързваме, моля! — обади се Грозвенър Финч. — Господин Ейнджъл, нервите на госпожа Гимбъл, естествено, са изопнати до скъсване и тя съжالياва за думите си по адрес на сестра ви. Не може ли да се споразумеем по някакъв начин? Стига, Джесика! Може би, господин Куин, ако вие се намесите...

— Твърде късно е — рече студено Елъри. — Нали видяхте да излита отгук една червенокоса фурия. Тя е пресата. Вече предават новината по телеграфа, Финч.

— Но тя не чу историята за двуженството. Сигурен съм...

Бил се намръщи и тръгна да се разхожда из стаята.

— Тези лешояди пред нищо няма да се спрат и ще открият сватбените дати. Ще трябва заедно да посрещнем удара. Бог ми е свидетел, всички са потърпевши.

Люси седеше кротко, тиха като смъртта.

— Тъй да бъде — рече бавно Финч. Мускулчетата на масивната му челюст играеха. — Щом сме в положение на война, и аз имам един коз...

— Хей, май взехте да се самозабравяте — обади се с язвителен глас от ъгъла Де Джонг и се ухили невесело. — Щом ще се обиждаме, ще обърна другата страна. Мърфи, записа ли всичко? — Детективът на прага кимна и задъвка молива си. — Ами тогава да въведем някакъв

ред — продължи Де Джонг и пристъпи напред. — Пръв си ти, Куин. Мисля, че постъпките ти плачат за обяснение.

Елъри вдигна рамене и прибра лулата си.

— Лицето на този човек не ми даваше мира цялата вечер. После се сетих защо. Преди няколко месеца присъствувах на един банкет и там се запознах и разговарях с един човек, който според мен би могъл да е брат-близък на въпросния Джо Уилсън, съпругът на Люси. Но събеседникът ми се представи като Джоузеф Кент Гимбъл от Ню Йорк. Когато се сетих за редовното отсъствие на Джоузеф Уилсън от дома му във Филадельфия, налице бе печалната възможност Уилсън и Гимбъл да са едно и също лице. Затова телефонирах в дома на Гимбъл в Ню Йорк.

— Рано или късно и без теб щяхме да се сетим — рече Де Джош недоволно. — Е, и какво?

— Вкъщи беше само Джаспър Бордън, тъстът на Гимбъл. Задах няколко въпроса и открих, че Гимбъл не се е прибирал от средата на миналата седмица. Знаех, че съм на прав път, и му съобщих какво се е случило. Господин Бордън каза, че семейството му не си е вкъщи, но ще вдигне тревога и веднага ще ги прати тук.

— Бордън ли? — измърмори Де Джонг. — Старата железопътна акула? Защо баща ви не е с вас, госпожо Гимбъл?

Андрея въздъхна:

— Вече няколко години дядо не е мърдал от къщи. След удари през хиляда деветстотин и тридесета година лявата му страна се парализира.

— А вие къде бяхте тази вечер? Къде ви намери старият?

— Мама и аз присъствувахме на благотворителен бал в „Уолдорф“. Бяхме с приятели. Господин Финч, годеникът ми господин Бърк Джоунс от Нюпорт, госпожа...

— Много народ, а? И не сте се разделяли, така ли? — попита Де Джонг.

Кой знае защо, Бил Ейнджъл почувствува, че се изчервява. „Можех да се досетя“ — мислеше си той. Погледна лицето на девойката, после лявата ѝ ръка. Бе свалила пръстена си.

— Ако намекувате, че някой от нас е могъл да се измъкне незабелязано, да дойде тук и да убие Джо Гимбъл, сигурно сте прав, но само на теория — рече Финч ледено. — Ако вече сте приключили с нелепостите, държа да изясня нещо...

— Само попитах. Желязното алиби никому не е навредило, нали така? — подхвърли Де Джонг. — Къде го вашето приятелче, госпожице Гимбъл? Онзи Джоунс?

— Не допусках, че точно Джо е... — Андрея млъкна. Тя отбягваше втренчения поглед на Бил. — Аз... не казах на Бърк. Дядо съобщи на мама по телефона, но ние не повярвахме. Не искам да намесвам Бърк и такова... в...

— Ясно, ясно — рече Де Джонг. — Може да развали годежа. Годеник зарязва годеницата. Вестникарите това и чакат. Е, господин Финч, оплаквахте се, че не ви оставяме да се изповядате. Говорете сега.

— При нормални обстоятелства — отвърна надменно Финч — изобщо не бих отварял дума за това. Но общественото положение ни задължава да защитим репутацията си. Дребнобуржоазната враждебност към богатите, Де Джонг, понякога е дяволски досадна. Да, ще разкрия нещо и се боя, че ще се окаже доста неприятно.

— Говорете по същество! — размърда се Елъри.

— Струва ми се, че не знаете кой съм. Иначе не бих го изтъквал, но се оказва, че е свързано с онова, което имам да съобщя. Виждате ли, аз съм вицепрезидент на застрахователната компания „Нашънъл“.

— Така ли? — рече Де Джонг. Изявлението на Финч явно не му направи впечатление, макар че „Нашънъл“ бе една от най-големите застрахователни компании в света.

— В процеса на работата ми — продължи спокойно Финч — съм имал възможност да застраховам много от приятелите си. Не в качеството на застрахователен агент, разбира се, вече отдавна не съм на това ниво — усмихна се леко той. — Просто се старая всячески да ги улесня. Приятелите ми ме наричат най-високо платеният застрахователен агент в света. Ха, ха!

— Ха, ха — рече кисело Де Джонг. — Е, и какво?

— Сред малцината, чиито застраховки съм изготвил лично, бе Гимбъл. Често се шегувахме по този повод. Забележителен случай. В тридесета година дойде при мен и ме помоли да го застраховам за един милион. Това в никакъв случай не е най-високата застраховка при нас, макар да е единствената, издадена на толкова млад човек. Тогава Гимбъл бе едва на тридесет и три. Годишната му вноска възлезе на

чисти двадесет и седем хиляди долара. Както и да е, изготвихме я. Той бе в отлично здраве и застраховката влезе в сила същата година.

— И всичко чрез „Нашънъл“? — измърмори Елъри. — Винаги съм си мислел, че има някакъв закон, който забранява една застрахователна компания да поема такъв огромен риск.

— Точно така. Законният таван за отделна компания е триста хиляди долара. В случай че договорът превишава тази сума, разликата се поема от други компании. Често срещан похват. „Нашънъл“ пое триста хиляди и се споразумяхме със седем други компании да поемат по сто хиляди. Договорът като цяло бе изготвен от нас и Гимбъл изплащаше вноските си в „Нашънъл“.

— Милион долара промълви замаяно Бил. Де Джонг погледни мъртвото тяло със страхопочитание.

— И защо ни съобщавате всичко това? — попита търпеливо Елъри.

Високият го погледна в очите.

— Аз съм служител на „Нашънъл“ — рече той сухо. — Всяка застрахователна компания има право да разследва смъртта на свой клиент. Тук имаме случай на явно убийство. И отгоре на всичко убийство, в което жертвата е била застрахована за един милион долара. Предполагам, че знаете закона. Застрахователният договор автоматически се анулира при неопровержимо доказателство, че благодетелствуваното лице е способствувало за смъртта на застрахования.

За миг настъпи мълчание, а после госпожа Гимбъл рече задъхано.

— Но, Дъки...

— Дъки! — извика Андрея. — Да не си полудял?

Финч се усмихна:

— Дългът ми, разбира се, е първо към компанията. Установената практика изисква най-щателно да се разследва убийството. Сумата, която рискуваме, е значителна. Ако се докаже, че Гимбъл е бил убит от благодетелствуваното лице, „Нашънъл“ и седемте останали компании ще отговарят само в размера на внесената сума плюс натрупаните дивиденди и лихви — за период от пет години. Като се извади от тези пари удръжката за прекратяване на вноските, получава се сума направо

незначителна в сравнение с пълната стойност на застраховката от един милион долара.

— За бога възкликна Де Джонг, — не ми разправяйте, че институция като „Нашънъл“ ще осиромашее, ако изплати триста хилядарки.

Възрастният мъж изглеждаше скандализиран.

— Драги мой! Не е там въпросът. При съществуващите закони фактически е невъзможно една застрахователна компания да се окаже в затруднено финансово положение. А колкото до „Нашънъл“... Абсурд! Но разследването в случая е просто въпрос на принцип. Ако застрахователните компании не защитават клиентите си по този начин, то те биха поощрили всяко морално неустойчиво облагодетелствувано лице да убие застрахования.

— А кой е облагодетелствуван от застраховката на Гимбъл? — запита Елъри.

Същите двама униформени полицаи нахълтаха отново с носилката и я оставиха до трупа.

Изведнъж госпожа Гимбъл закри с длани суровото си лице и взе да хълца. От изуменото изражение на Грозвенър Финч и Андрея бе очевидно, че в очите на Джесика Гимбъл сълзи се появяваха рядко тъй както дъжд в Сахара.

— Джесика — рече разтревожено Финч. — Джесика! Да не мислиш, че...

— Не ме докосвай!... Юда такъв! — хълцаше жената. — Да ме обвини в...

— Госпожа Гимбъл ли е облагодетелствуваното лице? — попита Елъри. Наблюдаваше ги безизразно.

— Джесика, моля те, недей. Какъв глупак съм!... Вижте, Куин, разбира се, че не обвинявам Джесика Гимбъл в убийство. Това е... Финч не можеше да намери подходящата дума, за да изрази абсурдността на такава мисъл. — Искях да обясня, че Джесика Гимбъл беше облагодетелствуваното лице от застраховката на Джо Гимбъл. Но вече не е.

Плачещата жена застина. Андрея скочи на крака, сините и очи искряха от възмущение.

— Това е вече прекалено, Дъки! Всички знаем, че застраховката е на мамино име. Та нали именно дядо, с неговите старомодни

разбирания за „отговорностите“ на един съпруг, го накара да се застрахова! Не че мама има нужда от тези пари! Ти сигурно се шегуваш!

— Уви, така е! — рече съкрушено Финч. — Нямах право да ти кажа, Джесика, иначе щях да го сторя. Тези неща се пазят в тайна, а и когато открих, че Джо се е приготвил да промени облагодетелствуваното лице, той ме накара да се закълна, че ще мълча. Какво можех да направя?

— Дайте да изясним нещата — рече Де Джонг с хищно блеснал поглед. — Да почнем отначало. Кога дойде той при вас?

— Не е идвал при мен. Преди около три седмици, на десети май, госпожица Закари, секретарката ми, ме уведоми, че Гимбъл е поискал формуляр за промяна на облагодетелствуваното лице. Изненадах се, че Джо нищо не ми е казал, защото лично движех застраховката му, както и няколко други. Това обаче не бе от значение, защото всичко, свързано със застраховката на Гимбъл, автоматично стигаше до моето бюро. Разбира се, желаните формуляри бяха веднага изпратени и сетне се обадих на Джо в кантората му.

— Чакай — дрезгаво рече Де Джонг. — Ей, момчета, защо не вземете най-после да изнесете този труп. Какво слухтите? — Униформените престанаха да зяпат и набързо излязоха с покрития си товар.

— Джо... — заекна Люси, втренчена в затворената врата, и после млъкна.

Госпожа Гимбъл гледаше нататък с омерзение, сякаш никога нямаше да прости на мъртвеца. Отрупаните ѝ с пръстени ръце трепереха.

Високият мъж рече припряно:

— Телефонирах му за потвърждение. Не можех да разбера защо Джо ще иска да промени облагодетелствуваното лице. Разбира се, това не бе моя работа и му го казах още веднага. Но Джо не се разсърди, просто беше нервен. Да, смятал да промени облагодетелствуваното лице, но причините били твърде сложни, за да ми ги обясни в момента. Намекна, че Джесика и без това била заможна, нямала нужда от застраховката и ме помоли да пазя в тайна намерението му, поне докато поговорим насаме.

— И говорихте ли? — измърмори Елъри.

— За нещастие, не. От телефонния ни разговор преди две седмици нито съм го виждал, нито съм говорил с него. Имах чувството, че ме избягва, навярно за да си спести обяснението, което ми бе обещал. Когато видях формуляра с името на новото благодетелствувано лице, то, разбира се, нищо не ми говореше. И макар отначало да се бях разтревожил, че Джесика и Джо са може би в обтегнати отношения, впоследствие съвсем забравих за това.

— Какво стана след разговора ви по телефона? — поиска да узнае Де Джонг.

— Джо попълни формулярите и ни ги прати по пощата заедно с полиците след няколко дни. Необходими ни бяха една-две седмици, за да уредим въпроса с другите компании, а миналата сряда му върнахме преработените документи. — Финч помръкна. — А тази вечер се оказва, че някой го е убил. Много странна история!

— Кой знае защо, стигаме до ключовия момент по най-заобиколния път — рече търпеливо Елъри. — Бихте ли...

Погледът на Финч шареше от лице на лице.

— Моля ви да разберете, че това, което съм на път да ви кажа е просто съобщаване на факт — рече той тревожно. — Аз лично никого не обвинявам и не бих желал думите ми да бъдат изтълкувани превратно. Причините за промяната на благодетелствуваното лице си оставаха за мен загадка, докато днес не пристъпих прага на тази къща и не открих... — Той млъкна. — Когато Гимбъл върна документите и полиците, стана ясно, че благодетелствуваното лице се променя от Джесика Бордън Гимбъл на... госпожа Люси Уилсън. Повтарям, госпожа Люси Уилсън, и бе посочен адресът ѝ във Феърмаунт Парк, Филадельфия!

— На мен? — рече плахо Люси. — На мен? Един милион долара?

— Сигурен ли сте, господин Финч? — Де Джонг проточи алчно врат. — Да не си съчинявате само за да ми хвърлите прах в очите?

— Уверявам ви, че нямам нищо против госпожа Уилсън, която не съм виждал досега и която е, убеден съм, жертва на ужасно недоразумение — рече студено Финч. — От друга страна, в отговор на вашето подмятане трябва да кажа, че „да си съчиня“ такова нещо, би било невероятна глупост от моя страна. „Нашънъл“ е надличностна институция, в която машинациите са невъзможни.

— Ах, колко сме важни!

Финч се ядоса...

— Не виждам причина за грубото ви поведение. Както и да е, досиетата са налице и никой не може да ги поправи, нито аз, нито Чатауей президентът на „Нашънъл“. Ще представим също собственооръчно написаната молба на Джоузеф Кент Гимбъл, нашите хелиографски копия и полиците, където и да се намират те — в служебния му сейф или в банката.

Полицаят кимна нетърпеливо. Той не сваляше очи от Люси. Безмилостно преценяващият му поглед сякаш я бе приковал за стола. Люси се сви. Пръстите ѝ нервно въртяха копчето на роклята.

— Не е ли отвратително от страна на Джо — викна гневно госпожа Гимбъл. — Тази... тази твар — облагодетелствувано лице на застраховката му, негова съпруга... Просто не мога да повярвам. Не ми е за парите. Но какво коравосърдечие, какъв лош вкус...

— Истерията няма да помогне, драга госпожо — забеляза Елъри. Бе свалил пенснето си и бършеше стъклата му с разсеяно усърдие. Кажете, господин Финч, нали не сте споменавали никому за тази промяна на облагодетелствуваното лице?

— Разбира се, че не — изръмжа Финч още обиден. Джо ме помоли да си мълча, така и направих.

— Разбира се, самият Гимбъл не би казал никому — размишляваше на глас Елъри. — Очевидно се е намирал на някакъв емоционален кръстопът, направил е крачката и се е чудел как да съобщи новината. Бил Ейнджъл е получил вчера сутринта телеграма от Уилсън — мисля, че все още трябва да разграничаваме самоличностите му, — с молба да дойде тук вечерта по крайно спешен въпрос. Имал бил неприятности. Очевидно е искал да разкаже всичко на Бил, да изповяда затруднението си и да поиска съвет за бъдещите си действия. Не ще и дума, че той самият е достигнал до някакво решение, щом още преди това е прехвърлил застраховката на Люси. Но вероятно се е тревожил как тя ще приеме признанието, че е съвсем друг човек. Ти как мислиш, Бил?

— Вече не знам какво да мисля. Но сигурно имаш право.

— Ами онзи обемист плик, който ти е оставил в петък. Не ти ли мина през ума, че осемте полици може да са в него?

— Мина ми.

— Е, не е нужно да си гений, за да се сетиш...

— Госпожо Уилсън — рече грубо Де Джонг. — Я ме погледнете.

Люси се подчини като хипнотизирана. Объркването, болката, шокът още не бяха изчезнали от миловидното ѝ лице.

— Не ми харесва тонът ти, Де Джонг — изръмжа Бил.

— Много ти здраве тогава. Госпожо Уилсън, знаехте ли, че Гимбъл е бил застрахован?

— Аз? — заекна тя. — Да съм знаела? Не, честно, не знаех... че Джо е застрахован. Сигурна съм, че не беше. Веднъж го попитах защо и той ми рече, че нямам вяра в подобни неща.

— Това, разбира се, не е истината — подчерта Елъри. Една застраховка е означавала медицински прегледи, подписване на документи, а човекът, живеещ в непрекъснат страх, да не би да разкрият двойния му живот, е избягвал да се подписва. Това обяснява защо не е имал чекова книжка — минимален риск, но той сигурно е живеел в постоянен страх да не разкрият заблудата. Осмелявам се да твърдя, че даже е писал колкото се може по-малко.

— Не само сте знаели, че е бил застрахован, госпожо Уилсън — озъби се Де Джонг, хвърляйки кръвнишки погледи на Елъри, — но май вие сте го принудили да прехвърли застраховката си от госпожа Гимбъл на вас, нали?

— Де Джонг! — предупреди го Бил и пристъпи напред.

— Я да мълчиш!

Тримата нюйоркчани бяха замръзнали. Внезапно нещо заплашително нахлу в мизерната стаичка. Лицето на Де Джонг почервения, вените на слепоочията му се издуха.

— Не разбирам какво искате да кажете — прошепна Люси. — Обясних ви — не съм и предполагала, че Джо Уилсън може да е друг човек. Откъде можех да знам за тази дама?

Де Джонг се подсмихна и иронично присви ноздри. После пристъпи до страничната врата, отвори я и повика някого с пръст. Дребният мургав човек, който доведе Люси, влезе и леко примига на светлината.

— Селърс, повтори, за да чуят тези мили хора, какво направи снощи, като стигна до къщата на госпожа Уилсън във Филадельфия?

— Ами намерих къщата, слязох от колата и позвъних — каза детективът уморено. — Никой не отвори. Къщата беше тъмна.

Еднофамилна къща, нали така. Почаках малко на верандата, после реших да се поогледам. Задната врата бе заключена, мазето също. Надзърнах около гаража. Портите — затворени. Желязната скоба на вратата бе ръждясала и счупена, катинар изобщо нямаше. Отворих портата и запалих лампата. Гаражът бе празен. Затворих пак и се върнах на верандата да изчакам госпожа Уилсън...

— Достатъчно, Селърс — рече Де Джонг и мургавият мъж излезе. — Е, госпожо Уилсън, не сте били на кино с кола. Сама казахте, че сте взели тролея. Тогава къде е била колата ви?

— Колата ми? — повтори плахо Люси. — Ами това не е възможно. Той... сигурно е сбъркал гаража. Вчера следобед излязох малко да покарам и се върнах в дъжда, вкарах колата в гаража и затворих. Там беше. Там трябва да е.

— Щом Селърс казва, че я няма — няма я. Не знаете какво е станало с нея, така ли, госпожо Уилсън?

— Нали ви казах...

Марката и годината на производството?

— Нито дума повече, Лу — каза спокойно Бил. Той пристъпи напред, застана гърди в гърди с едрия полицаи и за миг двамата се гледаха свирепо в очите. — Де Джонг, какво намекваш с проклетите си заядливи въпроси, а? Забранявам на сестра ми да каже и дума повече!

Де Джонг го преценяваше мълчаливо, после се усмихна накриво.

— Успокой топката, Ейнджъл. Това е обичайната процедура. Никого не обвинявам. Просто се опитвам да си изясня фактите.

— Похвално — каза Бил и рязко се извърна към Люси. — Хайде, Лу, да се махаме оттук. Елъри, съжалявам, но този тип е непоносим. Ще се видим утре в Трентън... ако останеш.

— Ще остана — рече Елъри.

Бил помогна на Люси да облече палтото си и после я поведе като дете към вратата.

— Почакайте за момент, моля ви — рече Андрея Гимбъл.

Бил се закова на място и ушите му пламнаха. Люси погледна момичето в хермелина със замаяно любопитство, сякаш я виждаше за пръв път. Андрея пристъпи до нея и взе пухкавата ѝ мека ръка.

— Искам да знаете — каза категорично тя, като избягваше погледа на Бил, — че ужасно съжалявам за... всичко. Не сме

чудовища, наистина не сме. Моля ви, простете ни, ако сме... ако сме казали нещо обидно. Вие сте много смела и нещастна жена.

— О, благодаря ви — измърмори Люси. Очите и се изпълниха със сълзи, тя се обърна и побягна навън.

— Андрея! — рече госпожа Гимбъл втрещена и разярена, — как смееш... как можеш...

— Госпожице Гимбъл — рече тихо Бил. Тя вдигна очи към него и за миг погледите им се срещнаха. — Няма да забравя това. — Той се завъртя на пети и последва Люси.

Вратата се тресна и миг по-късно чуха понтиака на Бил да пуфка по посока на Камдън. Имаше нещо предизвикателно в това пуфтене и Де Джонг прежълтя от яд. Запали пура с трепереща ръка.

— Ave atque vale^[1] — рече Елъри. — Ти не го харесваш, Де Джонг, но той е достоен за уважение млад човек. И като всички истински мъже става опасен, когато види, че заплашват жена. Госпожице Гимбъл, ще ми позволите ли да ви благодаря от името на моите приятели? А сега разрешете да огледам ръцете ви.

Тя бавно вдигна очи и прошепна:

— Ръцете ми?

Де Джонг измърмори нещо под носа си и излезе с тежка крачка.

— При по-нормални обстоятелства — рече Елъри и хвана китките ѝ — това щеше да е изключително удоволствие. Моята ахилесова пета, госпожице Гимбъл, е невероятната ми слабост към добре поддържаните женски ръце. Вашите, безсмислено е да отбелязвам, са самото съвършенство... Правилно ли разбрах, че сте сгодена и ще се жените?

Той усети как дланите ѝ овлажняват. Меката плът едва-едва потръпна.

— Да. Да.

— Разбира се, това не е моя работа — промърмори Елъри. Но да не би във вашите кръгове да е станало модно бъдещата булка да избягва символа на дадения обет?

Тя не каза нищо. Лицето ѝ бе тъй бледо, че той се уплаши да не припадне. Елъри я съжали и се обърна към майка и:

— Между другото, госпожо Гимбъл, тъй като заговорихте по този въпрос, забелязах, че ръцете на вашия... хм... съпруг нямаха петна от никотин, нито зъбите му са пожълтели. Нямаше тютюн в

гънките на джобовете му, а тук липсват и пепелници. Значи наистина не е пушил?

Де Джонг се върна.

— Каква връзка има тая история с пушенето? — изръмжа той.

Светската дама отсече:

— Да, Джоузеф не пушеше. Що за идиотски въпрос!

Тя стана и хвана под ръка високия мъж.

— Може ли да си тръгваме вече? Всичко това...

— Разбира се — изсумтя Де Джонг, — макар че искам да дойде в управлението сутринта. За някои формалности. А и прокурорът, тоест Полинджър, иска да говори с вас.

— Ще дойдем рече Андрея тихо и отново потрепери, като се загърна с наметката си. Под очите ѝ имаше бледи сенки. Крадешком погледна Елъри и бързо извърна очи.

— Няма ли начин да потулим историята с... предходния брак? — настоя Финч. — Поставяме хората в много неловко положение.

Де Джонг сви рамене. Тримата стояха на прага с окаян вид. Острата брадичка на госпожа Гимбъл бе вирната, макар че кльоцавите ѝ рамене бяха приведени сякаш под тежък товар. Тръгнаха си в потискащо мълчание.

Никой не пророни дума, докато ревът на двигателя им не отшумя.

— Е, това е положението. Дяволска каша — рече най-сетне Де Джонг.

— Кашите човек сам ги забърква, Де Джонг — забеляза Елъри и посегна за шапката си. — Във всеки случай тази няма равна на себе си. Самият отец Браун^[2] би ни завидял.

— Кой? — попита разсеяно Де Джонг. — Ти се връщаш в Ню Йорк, нали. Полицаят дори не се опита да прикрие колко му се иска наистина да е така.

— Не. В тази загадка има неща, които плачат за изясняване. Ако се откажа, няма да мога да спя нощем.

— Аха. — Де Джонг се обърна към масата. — Е, тогава лека нощ.

— Лека нощ — рече дружелюбно Елъри. Полицаят прибираше в хартиена кесия чинията от масата заедно със съдържанието ѝ.

Широкият му гръб изразяваше сърдита враждебност. Елъри отиде до колата, като си подсвиркваше, и се върна в „Стейси Трент“.

Господин Елъри Куин напусна хотела сутринта с гузно чувство. Меките обятия на леглото му го бяха подвели. Минаваше единадесет.

Центърът на Трентън пустееше под лъчите на утринното слънце. Елъри стигна до ъгъла, сви на изток, пресече улицата и пое по тясна алея с чудноватото име Съдебна. Някъде по средата ѝ се издигаше дълго, ниско триетажно здание, което много приличаше на казарма. Пред него на тротоара стърчеше висок старомоден уличен фенер и квадратна бяла табела съобщаваше с печатни букви:

ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ — ПАРКИРАНЕТО ЗАБРАНЕНО.

Елъри сви в най-близкия вход и се озова в тясна, мръсна приемна с олющени стени, дълго писалище и нисък таван. Съседната стая бе претъпкана със зелени железни шкафчета. Всичко изглеждаше захабено и запуснато, във въздуха се носеше киселият мирис на мъжка пот, цялата атмосфера го угнетяваше. Дежурният сержант упъти Елъри към стая 26, където той завари Де Джонг потънал в сериозен разговор с дребен кльощав човечец, чието възбледо лице носеше печата на притворство и лошо храносмилане. На един стол седеше Бил Ейнджъл, разрошен, със зачервени очи, сякаш не бе си лягал цяла нощ.

— О, здравей, Куин — рече Де Джонг без ентузиазъм. — Запознай се с Пол Полинджър, областен прокурор на Мърсър. Къде се изгуби?

— В обятията на Морфея. — Елъри се ръкува с мършавия мъж. — Нещо ново тази сутрин?

— Изпусна Гимбъллови. Дойдоха и си отидоха.

— Толкова бързо? Здравсти, Бил.

— Здравей — отвърна Бил. Той не откъсваше очи от прокурора.

Полинджър запали пура.

— Всъщност Финч иска да се срещне с вас утре сутринта в кантората си.

Той огледа Елъри със запалената клечка в ръка.

— Така ли? — Елъри сви рамене. — Де Джонг, получи ли вече заключението от аутопсията? Умирам от любопитство.

— Лекарят ми каза да ти предам, че не е намерил следи от изгаряния.

— Изгаряния ли? — намръщи се Полинджър. — Защо изгаряния, господин Куин?

Елъри се усмихна:

— Защо не? Просто едно малко мое хрумване. И това ли е цялото заключение на вашия медик, Де Джонг?

— А, глупости! Защо питаш? Спомена още, че Гимбъл бил намушкан с дясната ръка, но това са си обичайните приказки.

— А какво стана с плика, който Уилсън... Гимбъл... по дяволите този човек... е оставил на Бил Ейнджъл?

Прокурорът побутна с показалец папка документи на бюрото на Де Джонг.

— Ето, това са осемте полицаи, в които Люси Уилсън е посочена като облагодетелствувано лице. Гимбъл е искал да ги остави на съхранение у Ейнджъл, за да подсигури госпожа Уилсън. За мен няма никакво съмнение, че е възнамерявал да каже всичко на Ейнджъл за другата си самоличност.

— А може би прехвърлянето на застраховката е било част от сделката им — ухили се Де Джонг. — Знаел е, че шурейт му ще побеснее от яд, и е преценил, че ако им подхвърли един милион, ще позамаже нещата.

Бил не каза нищо, само премести погледа си от Полинджър върху началника на полицията. Ръката му, подпряна на коляното, трепереше.

— Не мисля така — забеляза Елъри. — Никой човек не се подлага доброволно на осемгодишен психически тормоз, без да има основателна причина. Това, което казваш, Де Джонг, можеше да е вярно, ако Гимбъл смяташе Люси Ейнджъл за най-обикновена играчка. Но той се е оженил за нея преди десет години и поне през последните осем е устоявал на естественото изкушение да разреши проблема си,

като тихомълком се разведе с нея или просто изчезне. Оставайки, той е превърнал живота си в същински ад.

— Обичаше я — дрезгаво се обади Бил.

— Не ще и съмнение. — Елъри измъкна лулата си и взе да я тъпче с тютюн. — Толкова много я е обичал, че се е обрекъл на истински прустовски живот заради нея. Той не е бил коравосърдечен развратник, лицето и битието му свидетелствуват за това. Най-лошата му черта е било слабоволието му. И после, сравнете Люси Уилсън с Джесика Гимбъл. Не сте виждали Люси, Полинджър, но Де Джонг я видя. Красотата ѝ сигурно е накарала да заиграе дори неговото студено сърце. Тя е необикновено привлекателна млада жена, докато Джесика Гимбъл... Е, неучтиво е да се споменават бръчките на една дама.

— Всичко това може и да е вярно, Куин — каза Полинджър, — но тогава защо му е трябвало да се свързва с жена от доброто общество и да рискува с двубрачие?

— Може би от амбиция. Семейство Бордън са мултимилionери, а Гимбълви може да имат синя кръв, но ако не се лъжа, материалното им състояние е незавидно. Освен всичко старият Джаспър Бордън няма синове, които да го наследят. Един слабоволев, но честолобив мъж не би устоял на изкушението или на натиска, оказан от амбициозната му майка. Старата госпожа Гимбъл бе желязна дама, навремето салонните клюкари я наричаха „старата бойна секира на Републиката“. Няма да се учудя, ако тя самата го е подтикнала към двубрачие, без да знае на какво обрича сина си.

Двамата мъже от Трентън се спогледаха.

— Може и да е така — забеляза прокурорът. — Разговарях с госпожа Гимбъл тази сутрин и по всичко личи, че е било брак по сметка — поне от страна на Гимбъл.

Бил Ейнджъл се размърда:

— Не виждам какво общо има всичко това с мен. Мога ли да си вървя вече?

— Почакай малко — рече Де Джонг. — Ами Уилсън? Искам да кажа, под името Уилсън той правил ли е завещание?

— Сигурен съм, че не е. Ако искаше да направи, щеше да дойде при мен.

— Всичко ли е на името на сестра ти?

— Да, двете коли, къщата — напълно изплатени.

— И милионът. — Де Джонг седна на въртящия се стол. — И милиончето. Добра пачка за хубавата млада вдовичка.

— Някой ден, Де Джонг — усмихна се Бил, — ще ти натъпча проклетата хиенска усмивчица в мръсното гърло.

— Слушай, ти...

— Моля ви, моля ви — намеси се припряно Полинджър. — Нека запазим спокойствие. Носите ли брачното свидетелство на сестра си, господин Ейнджъл?

Без да сваля втренчения си поглед от полицаая, Бил хвърли документа на бюрото.

— Хмм — рече Полинджър. — Вече проверихме гражданските регистри на Филадельфия. Няма и съмнение. Оженил се е за Люси Ейнджъл две години преди брака с госпожа Бордън. Голяма каша.

Бил грабна свидетелството и го прибра.

— Имате право, голяма каша е... но в казана ври сестра ми!

— Никой не...

— Освен това искаме да ни предадете тялото. Той бе съпруг на Люси и наше законно право е да го погребем. По този въпрос няма да спорим изобщо. Утре ще извадя съдебното решение. Няма съдия и този щат, който да не присъди погребалното право на Люси предвид датата на бракосъчетанието.

— Слушайте, Ейнджъл — рече разтревожено Полинджър. — Има ли смисъл да им го натяквате? Тези нюйоркчани са доста влиятелни, а той все пак бе Джоузеф Гимбъл. По право...

— Право ли? — рече мрачно Бил. — А кой мисли за правата на сестра ми? Нима с един замах можете да заличите десет години от живота на една жена? Да не мислите, че се страхувам от тази глутница само защото имат обществено положение и пари? Да вървят по дяволите! — и той изскочи от стаята разгневен. Тримата мъже запазиха мълчание, докато трополенето на стъпките му по стълбата не заглъхна.

— Нали ви казах — подхвърли Елъри, — че Бил Ейнджъл е достоен мъж! А не подценявайте и способностите му като адвокат.

— Чакайте, какво искате да кажете? — сопна се прокурорът.

Елъри си взе шапката.

— Ако изопачим малко Цицерон: „Благоразумието е познание за нещата, които да отбягваме, както и за тези, към които да се стремим.“ Пазете се от Мартенските иди... Оревоар.

В понеделник сутринта, в девет и половина, Елъри се яви в административната кантора на застрахователната компания „Нашънъл“ на Медисън Авеню в Ню Йорк. Той бе в елегантен маслинозелен габардинен костюм и панамена шапка. Цяла неделя бе стоял затворен в своя дом, размишлявайки върху случая, прекъсван от кулинарните приношения на прислужника Джуна и подигравателните забележки на баща си — полицейски инспектор. Въпреки ведро зеления костюм настроението му съвсем не бе пролетно.

В приемната с надпис „Административен вицепрезидент“ пъргава млада жена с усмивка като реклама на паста за зъби взе визитката му и вдигна вежди.

— Господин Финч не ви очакваше толкова рано, господин Куин. Още не е пристигнал. Уговорката ви не беше ли за десет?

— И да е била, не съм уведомен. Ще почакам. Имате ли представа за какво ме вика безценният господин Финч?

— На всеки друг ще отговоря „не“ — усмихна се тя. — Но след като сте детектив, мисля, че няма смисъл да се преструвам. Вчера следобед господин Финч ми се обади по телефона вкъщи и ми каза всичко. Става дума за онова ужасно убийство в Трентън. Доколкото знам, и госпожа Гимбъл трябва да дойде. Бихте ли изчакали в кабинета на господин Финч?

Елъри я последва в разкошен кабинет, издържан в синьо и слонова кост, който приличаше на филмов декор.

— Напоследък се въртя все в златен кръг — отбеляза той. — Метафорично казано, а не буквално, госпожице Закари. Нали така ви е името?

— Как разбрахте? Седнете, господин Куин. — Тя отиде до огромното бюро и донесе кутия. — Цигара?

— Не, благодаря. — Елъри потъна в синьото кожено кресло — Ще запаля лулата си.

— Може би ще опитате тютюна на господин Финч?

— На тази покана никой закоравял пушач на лула не би устоял.

Младата жена му донесе голяма стъкленица от бюрото и той си натъпка лулата.

— Ммм, не е лош. Дори напротив. Какъв е?

— О, не знам. Не разбирам от такива неща. Специална смес, чуждестранна, доставя го Пиер от Пето Авеню. Да наредя ли да ви изпратят от него?

— О, но моля ви...

— Господин Финч няма да има нищо против. Правила съм го и друг път... О, добро утро, господин Финч. — Младата жена пак се усмихна и излезе.

— Подранили сте, както виждам — рече Финч, докато се ръкуваха. — Уви, с всеки час тази работа става все по-неприятна. Видяхте ли сутрешната преса?

— Обичайното словоблудство. — Елъри направи гримаса.

— Ужасно! Високият мъж остави шапката и бастуна си, седна, порови из пощата и запали цигара. Изведнъж вдигна очи: — Вижте, Куин, няма смисъл да говорим със заобикалки. Вчера сутринта разговарях с Хатауей и някои от директорите. Стигнахме до извода, че компанията ще трябва да предприеме нещо.

— Нещо? — Елъри учтиво повдигна вежди.

— Сигурно ще се съгласите с мен, че на пръв поглед работата е подозрителна. Не обвиняваме никого, но... Извинявайте. Това сигурно е Джесика.

Госпожица Закари разтвори вратата и на прага застанаха госпожа Гимбъл, Андрея и двама мъже.

За тридесет и шест часа майката на Андрея се бе превърнала в стара жена. Елъри го забеляза веднага. Тя едва се крепеше на ръката на дъщеря си, а очите, които срещнаха неговите, бяха безжизнени. Ясната светлина, струяща от прозорците, позволи на Елъри да разчете върху лицето ѝ терзанията на един тесногръд, горделив и скован от предразсъдъци дух. Тя едва пристъпяше и Финч безмълвно я настани на един стол.

Когато той се изправи, лицето му бе угрижено...

— Господин Куин, запознайте се със сенатор Фрю, адвокатът на семейство Бордън.

Елъри стисна отпуснатата ръка на червендалест, шкембест човечец със забележителна брада, чиито хитри очички го преценяваха студено. Репутацията на Фрю му бе добре известна: бивш сенатор от Конгреса, в частната си практика той поемаше само високоплатени дела с гарантиран успех. Брадатият му лик често украсяваше

вестникарските страници. Имаше брада на олимпиец — чаталеста, червеникава, дълга до гърдите му. Изглежда, тя бе неговата гордост, защото пълничката му ръка непрекъснато я поглаждаше.

— А това е Бърк Джоунс, годеникът на госпожица Гимбъл. Не очаквах да те видя днес, Бърк.

— Реших, че може да потрябвам — рече Джоунс със странна неувереност, както се стори на Елъри. Бе едър, изгърбен младеж, с кравешки празен поглед и силен слънчев загар.

Дясната му ръка висеше превързана през шията. Здравейте. Значи вие сте Куин, а? От години чета книгите ви — каза той, като гледаше Елъри втренчено, сякаш бе някакъв урод на панаирджийско представление.

— Надявам се, че срещата ни няма да ви разочарова и ще продължите да ги четете — подсмихна се Елъри. — Всъщност добре известни са ми и вашите подвизи. Преди две седмици паднахте лошо на игрището в Медоубрук. Вестниците само за това пишеха.

— Конят не струваше — направи гримаса Джоунс. — Нечистокръвна кранта. Кръвта е от значение при конете, както и при хората. За пръв път си чупя нещо по време на състезание! Добре, че не беше крак.

— Да седнем, а? — рече нетърпеливо Финч. — Госпожице Закари, разпоредете се да не ни безпокоят. Тъкмо казвах на господин Куин какво сме решили — продължи той, когато седнаха.

— Не ми е съвсем ясно защо съм удостоен с такова внимание забеляза Елъри. — Малко съм смутен. Кръвта ми не е лоша, господин Джоунс, но е от най-обикновена проба и цяла сутрин се чудя какво търся тук.

Андрея Гимбъл се размърда. С ъгълчето на окото си Елъри забеляза, че искусният грим на младата жена скриваше следите на силна тревога. Откак влязоха в кабинета, тя не бе погледнала нито веднъж към Джоунс, а що се отнася до него, между гъстите му вежди се врязваше свадлива бръчка, която не подхождаше на влюбен. Двамата седяха сковано един до друг, като скарани деца.

— Преди да продължите, Финч — съобщи сенатор Фрю кисело, — искам Куин да е наясно, че не съм привърженик на това.

— На кое? — усмихна се Елъри.

— На това умишлено смесване на мотивите — сопна се брадатият адвокат. — Финч мисли само за проклетата си компания, а ние си имаме съвсем други грижи. Съгласих се, Финч, както ти казах снощи, само защото ти и Джесика настояхте. Ако Джесика беше послушала мен и Андрея, щеше да си спести противните усложнения.

— Не каза тихо госпожа Гимбъл. — Тази жена ме лиши от всичко, от доброто ми име, от любовта на Джо... Ще се боря. Винаги съм позволявала на всички да ме тъпчат — на татко, на Джо, дори на Андрея. Този път ще се защитавам.

Елъри си помисли, че дамата несъмнено попресилва. Не можеше да си я представи в страдалческа роля.

— Но вие почти нищо не можете да направите, госпожо Гимбъл — рече той. — Положението на Люси не буди никакво съмнение... искам да кажа, законният статус на госпожа Уилсън. Тя бе законната му съпруга. Фактът, че той се е оженил за нея под чуждо име, не променя нищо.

— Същото казах на мама и аз — промърмори Андрея. — Само ще се вдигне повече шум. Мамо, моля те, няма ли...

Джесика Гимбъл сви устни. Странната приповдигнатост на гласа ѝ ги накара да млъкнат.

— Тази жена е убила Джо — рече тя.

— О, ясно — каза печално Елъри. — Сега разбирам. И на какви основания отправяте това обвинение, госпожо Гимбъл?

— Знам го. Чувствувам го.

— Боя се отвърна той сухо, — че нашите съдилища няма да вземат под внимание подобни доводи.

— Джесика, моля те — рече начумерено Грозвенър Финч. — Вижте какво, Куин. Госпожа Гимбъл, естествено, не е на себе си. Разбира се, твърдението ѝ е безпочвено. Но искам да ви кажа нещо от името на компанията. „Нашънъл“ няма намерение да подлага на преследване тази жена, както може да се стори на някои. Заинтересовани сме само в установяването на фактите.

— А след като аз съм странично лице и преследвам същите цели, вие бихте желали да се възползвате от скромните ми услуги.

— Нека да довърша, ако обичате, нека изложа позицията на Хатауей. Щеше да дойде сам да говори с вас, само че е болен. Госпожа Уилсън с била посочена като облагодетелствувано лице на един от

нашите клиенти няколко дни преди насилствената му смърт. Вярно е, че той лично я е посочил, но няма доказателство, че тя не го е прилъгала или принудила да направи тази промяна.

— Няма и доказателства за обратното.

— Точно така, точно така. Въпреки това от наша гледна точка вероятността съществува. И така, застраховката предвижда изплащането на един милион долара на новото облагодетелствувано лице. Съществуват и особени допълнителни обстоятелства. Новото облагодетелствувано лице е била тайната съпруга на застрахования, тайна, поне от гледна точка на истинската му самоличност. Ако внезапно е открила вероломството му, дори и истински да го е обичала преди това откритие, тя не би била човек, ако любовта ѝ не се превърне в омраза. Добавете факта, че е била облагодетелствувано лице на застраховката му от един милион — в случая напълно изключвам възможността тя да го е придумала да извърши промяната, — разполагаме с двоен мотив за убийство. Сигурно разбирате становището ми?

Сенатор Фрю се размърда неспокойно в стола, като галеше брадата си.

— Прощавайте, но бих могъл да изградя също толкова силна хипотеза срещу госпожа Гимбъл рече Елъри меко. — Разбрала е, че мъжът ѝ е женен за друга и всъщност никога не му е била законна съпруга, научила е за прехвърлянето на застраховката и чашата на търпението ѝ е преляла... Voila!^[3]

— Но все пак госпожа Уилсън е облагодетелствуваното лице и милионът се пада на нея. Както казах, при тези обстоятелства „Нашънъл“ би могла да бъде обвинена в нехайство към клиентите си, ако не блокира изплащането на застраховката, докато се води разследването.

— И защо се спряхте на мен? Сигурно си имате цяла армия професионални детективи?

— О, разбира се! Финч деликатно замълча. — Но точно тук се намесва личният елемент. Струва ми се, че от външен човек като вас, специално ангажиран за разследването, ще можем да разчитаме на... ъ... по-голяма дискретност. Освен това сте свързан със случая от самото начало...

Елъри забарабани леко по ръчката на стола. Погледите им не слизаха от него.

— Знаете ли рече най-сетне той, — поставяте ме в неудобно положение. Тази жена, която ми предлагате да приковем на позорния стълб, е сестра на мой стар приятел. Всъщност би трябвало да съм в другия лагер. Вашето предложение ме привлича единствено поради факта че не преследвате предварително набелязан резултат, а просто искате да установите истината... Можете да разчитате на моята дискретност, Финч, но не и на мълчанието ми.

— Какво по-точно имате предвид? — поиска да узнае сенатор Фрю.

— Близко е до ума. По свой скромнен начин аз се опитвам да следвам предопределението си. Ако стигна до истината... не мога да ви обещавам, че ще се съобразявам с имена и социално положение, нали разбирате?

Финч разрови книжката пред себе си, измъкна един лист, разви капачката на писалката си и започна да пише.

— „Нашънъл“ иска само недвусмислено заключение дали Люси Уилсън е отговорна, или не за смъртта на мъжа си. — Попи написаното, стана, заобиколи бюрото си и му подаде един чек. — Сумата удовлетворява ли ви, господин Куин?

Елъри примига. Подписът на Финч с необичайно зелено мастило бе сложен върху чек за пет хиляди долара.

— Много щедро — измърмори той. — Но какво ще кажете, ако отложим въпроса за възнаграждението, докато малко се ориентирам. Разбирате ли, още не съм решил.

— Ваша воля. — Лицето на Финч помръкна.

— Ще ми позволите ли да задам един-два въпроса? Госпожо Гимбъл, имате ли представа какво наследство е оставил вашият... какво е оставил Гимбъл след смъртта си?

— Наследство ли? — повтори тя едва ли не засегната.

— Джо не го биваше като бизнесмен — каза Андреея с горчивина. На свое име не притежаваше нищо. Не блестеше в това отношение, както и във всичко останало.

— Ако се интересувате от завещанието му — изсумтя адвокатът, — ще ви кажа, че оставя всичко на Джесика Бордън Гимбъл. Но тъй като на практика не оставя нищо друго, освен дългове и застраховката

си, при създадените обстоятелства това звучи по-скоро като подигравка.

Елъри кимна:

— Между другото, сенаторе, вие знаехте ли нещо за решението на Гимбъл да промени облагодетелствуваното лице?

— Абсолютно нищо. Какъв идиот!

— А вие, господин Джоунс?

— Аз? — Младежът вдигна вежди. — Че откъде да знам? Не бяхме, така да се каже, близки.

— А, значи бъдещият ви тъст не е бил особено разположен към вас, господин Джоунс, или просто не сте имали общ език?

— Моля ви — рече уморено Андрея. — Какъв е смисълът да разискваме това сега, господин Куин? Във всеки случай Джо нямаше отношение към въпроса.

— Ясно. — Елъри стана. — Разбирате, Финч, че ако приема предложението ви, не трябва да има никакви спънки в работата ми.

— Това се разбира само по себе си.

Елъри си взе бастуна.

— Ще ви уведомя за решението си след ден-два, когато науча повече факти от Трентън. Довиждане.

В петък привечер Елъри влезе във величествената сграда на Парк Авеню, изкачи се на единадесетия етаж и позвъни на вратата с табелка „Бордън-Гимбъл“. Навън вече се смрачаваше. Мъж с рибешко лице и фрак го покани тържествено в гостната на мезонета. Докато чакаше да го приемат, Елъри се разхождаше и разглеждаше картините и стилната мебел, и от скука се питаше кой бе заплатил окръжаващото го великолепие. „Наемът за самия апартамент възлиза на двадесет-тридесет хиляди годишно“ — прецени той. А за мебелировката сигурно бе отишло шестцифрено число, ако се съдеше по салона, в който се намираше. В цялата подредба личеше по-скоро вкусът на стария Джаспър Бордън, отколкото на изтънчения романтичен господин, когото бе видял върху мраморната маса в моргата предния ден.

Мъжът с рибешката физиономия го въведе безшумно в сумрачен хол с приглушено осветление и кадифени пердета, в средата на който

седеше огромен старец в инвалидна количка, като умиращ крал на трона си. Милосърдна сестра с неумолим поглед стоеше на стража зад него. Старецът носеше колосана яка, широка вратовръзка и брокатен халат, а на разкривената му дясна ръка проблясваше тежък пръстен с печат. „Колко е запазен за своите осемдесет години“ — помисли си Елъри, докато не забеляза странната скованост на лявата страна на стареца. Мускулите от лявата половина на лицето му не помръдваха и дори лявото му око се бе втренчило напред, без да мига, докато дясното се въртеше. Мощният му торс сякаш бе сглобен от две тела — едното живо, другото мъртво.

— Как сте, господин Куин? — произнесе старецът с дрезгав, басов глас, размърдвайки само едната страна на устата си. — Моля да ме извините, че не ставам да ви посрещна. Разрешете също да ви благодаря за любезното обаждане в събота вечер. На какво дължа удоволствието от вашето посещение?

В сумрачната стая цареше почти гробовна застоялост. Този човек бе вече с единия крак в гроба. Кобалтовите кръгове около очите му бяха огромни и мъртвешки. Но като изучаваше суровите черти на това лице с цвят на спечена пръст, мощната волева брада и хищния нос, на Елъри му хрумна, че старият Джаспър Бордън все още е сила, с която всички трябва да се съобразяват. Единственото здраво око на стареца, което се въртеше ожесточено насреща му, го караше да се чувства като пред земетресение.

— Благодаря ви, че ме приехте, господин Бордън — рече бързо той. — Няма да губя времето ви с досадни вежливости. Знаете естеството на интереса ми към гибелта на зет ви, нали?

— Чух за вас, сър.

— Но госпожа Гимбъл?...

— Моята дъщеря ми каза всичко.

Елъри млъкна.

— Господин Бордън — рече най-сетне той, — истината е странно нещо. Тя не може да бъде отречена, човек може само да ускори неизбежното ѝ възтържествуване. След като сте чули за мен, не е необходимо да ви уверявам, че интересът ми към подобни трагедии е чисто професионален. Бихте ли отговорили на въпросите ми?

Хлътнолото подвижно око застина.

— Нали разбирате, господин Куин, какво означава това за мен, за името ми и за семейството ми?

— Напълно.

Старецът млъкна. После каза:

— Какво ви интересува?

— Интересува ме кога за пръв път научихте, че зет ви води двойствен живот.

— В събота вечер.

— И не сте чували за Джоузеф Уилсън... нито за човека, нито за името?

Масивната глава бавно се поклати.

— Доколкото знам, вие сте причина зет ви да се застрахова за един милион долара?

— Вярно е.

Елъри почисти стъклата на пенснето си.

— Господин Бордън, беше ли това продиктувано от особени съображения?

Стори му се, че лека усмивка размърда сурово стиснатите синкави устни от дясната страна.

— Никакви съображения от престъпно естество. Ръководех се само от принципите си. Дъщеря ми не се нуждаеше от финансовата подкрепа на съпруга си, но — дрезгавият глас стана по-уверен — в днешно време, когато всеки мъж е безбожник и всяка жена — безсрамна уличница, хубаво е някой да поддържа старите добродетели. Аз съм човек от миналото, господин Куин, анахронизъм. Все още вярвам в бога и домашното огнище.

— И сте съвсем прав — побърза да отговори Елъри. — Между другото, разбира се, не сте знаели, че зет ви...

— Зет той не ми е бил никога! — избоботи старецът.

— Този Гимбъл тогава...

— Той бе псе — каза Бордън тихо. — Похотливо изчадие. Срам и позор за доброто общество.

— Зачитам чувствата ви, господин Бордън. Смятах да ви запitam дали сте знаели за промяната на благодетелствуваното лице?

— Ако знаех — изръмжа старецът, — макар и немощен, макар прикован към този проклет стол, щях да го удуша със собствените си ръце!

— Господин Бордън, ще позволите ли да ви попитам, сър, точно при какви обстоятелства Гимбъл се ожени за дъщеря ви?

— Елъри се окашля. — Разбирате, надявам се, че използвам тази формулировка поради липса на по-точна.

За миг свирепите очи проблеснаха, после клепачът се спусна.

— И до днес не мога да си обясня, господин Куин... Никога не съм харесвал Джоузеф Гимбъл. Винаги ми се е струвало, че е мекушав и малодушен, твърде красив и безотговорен. Но дъщеря ми се влюби безумно в него и не можех да откажа на единственото си дете правото на щастие. Дъщеря ми, както знаете — басовият глас направи пауза, — не сполучи в брака. Омъжи се млада и преживя трагично смъртта на първия си съпруг — много достоен младеж с безукорен произход и положение, — който почина от пневмония. Когато години по-късно се появи Гимбъл, Джесика вече бе на четиридесет. — Масивното дясно рамо потръпна. — Знаете ги жените.

— А какво бе финансовото положение на Гимбъл по това време?

— Просяк — изсумтя Бордън. — Майка му бе хитра стара вещица и съм сигурен, че нейната амбиция го е докарала до двуженство. Него всеки можеше да го води за носа, какво остава пък за изчадие като майка му. Самата Джесика разполагаше със значително състояние — наследството на първия ѝ съпруг и завещаното от скъпата ми съпруга — и, разбира се, аз нямаше да я оставя да се ожени без... Той бе гол като пушка. Взех го на работа при мен. Мислех си, че ще излезе нещо от него. Толкова възможности му предоставих. — Гласът му заглъхна в заплашителен шепот: — Псе, неблагодарно псе! Можеше да ми бъде като син!

Сестрата направи повелителен знак.

— Той ли ръководеше работите ви, господин Бордън?

— Тази част от тях, на която можеше да причини най-малко вреда. Аз разполагам със значителни капиталовложения. Няколко пъти го назначавах за директор на корпорации, които контролирах. В краха през двадесет и девета-тридесета година той загуби всичко, което му бях дал. В Черния Петък^[4] сигурно е бил в бърлогата си във Филадельфия и е блудствувал с онази жена!

— А вие, господин Бордън? — попита Елъри с неподправено уважение.

— Тогава все още бях на крака, господин Куин — отговори старецът мрачно. — Не спипаха Джаспър Бордън по бели гащи. Сега... — Рамото отново потръпна. — ... съм нищо, жив труп. Дори не ми дават вече да пуша пурите си. Хранят ме с лъжичка като някакво...

Сестрата бе бясна. Палецът ѝ постоянно сочеше към вратата.

— Само още един въпрос — рече Елъри. — Противник ли сте на развода, сър?

За миг Елъри се уплаши, че старият милионер ще получи още един удар. Здравото му око се завъртя ужасяващо в орбитата си, а лицето му се наля с тъмна кръв.

— Развод ли! — кресна той. — Порочна измислица на дявола! Мое дете няма... — После притихна и продължи да мърмори под нос. След известно време каза едва ли не кротко: — Веруюто ми отрича развода, господин Куин. Защо питате?

Но Елъри промълви:

— Благодаря ви, господин Бордън, бяхте много любезен. Да, да, сестро, тръгвам. — И отстъпи към вратата.

— Господин Куин — обади се зад гърба му глух глас.

Той се извърна и видя Джесика Гимбъл в злокобни черни одежди. Високата фигура на Финч я следваше като сянка.

Сумрачната стая бе душна.

— Извинете — каза Елъри и направи път.

Тя прошумоля край него, сякаш без да го забележи. Финч въздъхна и я последва.

Вече на прага, Елъри дочу стария Джаспър Бордън да ръмжи кисело:

— Джесика! Да свалиш тази печална маска от лицето си! Чу ли? — И послушния глас на възрастната жена:

— Да, татко.

Господин Куин се спусна по стълбите, потънал в мисли. Картината постепенно се изясняваше. Най-многозначителен бе фактът, че Джаспър Бордън, макар и на смъртно легло, все още властвуваше над домочадието си с неотслабваща десница.

Мъжът с рибешкото лице долу изглеждаше раздразнен, ако изобщо бе способен на някакви чувства, когато Елъри, вместо да напусне светата обител, вежливо го помоли да съобщи за него на госпожица Андрея Гимбъл. Когато Андрея се появи, той се изправи

вдървено до стената, сякаш решен да я пази от посегателства. По петите ѝ вървеше Бърк Джоунс в смокинг, счупената му ръка висеше в разкошна черна копринена превръзка.

— А, здрасти, Куин — рече Джоунс. — Пак душиш, а? Блазе на такива като теб. Живот си живеете. Е, попадна ли на гореща следа?

— Засега не може да се каже — усмихна се Елъри. — Добър вечер, госпожице Гимбъл. Ето че отново съм тук.

— Добър вечер каза Андрея. Кой знае защо, тя пребледня, като го видя. Черната и вечерна рокля с голямо деколте и смела кройка би накарала всеки друг да я зяпне с възхищение, но Елъри си бе Елъри и предпочете вместо това да се вгледа в очите ѝ. Те бяха разширени от страх. — Ис-искали сте да говорите с мен?

— Като се качвах — забеляза небрежно Елъри, — видях кремава кола, паркирана до тротоара. Шестнадесет цилиндров кадилак...

— О — рече Джоунс, — сигурно е била моята.

Елъри долови мигновена вълна неподправен ужас да залива Андрея.

— Бърк! — възкликна тя неволно. После прехапа устна и затърси облегалката на стола.

— Какво, по дяволите, става, Анди? — поиска да узнае Джоунс, сбърчил вежди.

— Ваша ли е, Джоунс? — измърмори Елъри. — Странно. В нощта на престъплението Бил Ейнджъл е видял кремав шестнадесет цилиндров спортен кадилак да напуска алеята пред къщата, в която бе убит Джоузеф Гимбъл. Доста странно наистина. За малко да сгази Бил.

Загорялото лице на Джоунс посивя.

— Моята... кола? — рече той най-сетне, облизвайки устни. Празният му поглед се спря на Андрея и после се върна на Елъри. — Слушай, Куин, това не е възможно. В събота вечерта бях на благотворителния бал в „Уолдорф“ със семейство Гимбъл, а колата ми бе паркирана цялата вечер на улицата. Трябва да е била друга кола.

— О, не ще и съмнение. И, разбира се, госпожица Гимбъл ще потвърди това.

Устните на момичето едва-едва се раздвижиха:

— Да.

— Значи потвърждавате думите му, госпожице Гимбъл?

Ръцете ѝ леко потрепнаха.

— Да — прошепна тя. Джоунс не я гледаше. Той се бе привел напред, изгърбил широки рамене, сякаш го очакваше схватка, но не бе съвсем сигурен какво да предприеме.

— В такъв случай не ми остава нищо друго, госпожице Гимбъл, освен да поискам да ми покажете годежния си пръстен — рече строго Елъри.

Джоунс се вцепени. Очите му се стрелнаха към лявата ръка на Андрея и се заковаха там с ужас.

— Годежният пръстен? — промърмори той. — Защо, по дяволите...

— Госпожица Гимбъл ще ви отговори — рече Елъри.

Някъде отгоре долетяха гласове. Джоунс пристъпи към Андрея.

— Е? — сопна се той. — Защо не му го покажеш?

Тя затвори очи:

— Бърк...

— Питам те, защо не му го покажеш? — Гласът му прозвуча хрипкаво. — Андрея, къде е пръстенът? Защо изобщо пита? Не си ми казвала...

Горе на площадката хлопна врата. Появиха се госпожа Гимбъл и Грозвенър Финч.

— Андрея! — извика госпожа Гимбъл. — Какво става?

Андрея закри лицето си с ръце. Безименният пръст на лявата ѝ ръка все още беше без пръстен. Тя захълца.

Госпожа Гимбъл се спусна като фурия по стълбите.

— Престани с този глупав плач! — сопна ѝ се тя. — Господин Куин, настоявам за обяснение.

— Просто помолих дъщеря ви да ми покаже годежния си пръстен, госпожо Гимбъл — рече Елъри търпеливо.

— Андрея — изхриптя Джоунс, — ако си ме забъркала в някоя каша...

— Андрея — рече госпожа Гимбъл. — Какво има?

Лицето ѝ бе посивяло и състарено.

Финч се спусна по стълбите. Изглеждаше разтревожен.

— О — хълцаше Андрея. — Всички ли сте против мен? Не виждате ли, че аз... аз?...

— Щом дъщеря ми не иска да отговаря на глупавите ви въпроси, Господин Куин, няма да отговаря — рече госпожа Гимбъл студено. —

Не разбирам какво целите, но ми е ясно, че защитавате скъпоценната сестричка на онзи противен младеж от Филадельфия. Вие не работите за нас. Знаете, че тя е убийцата!

Елъри въздъхна и тръгна към вратата.

— О, щях да забравя — върна се той и разочарова лакея с рибешката физиономия. — Финч!

— Слушайте, това са детинщини побърза да се намеси Финч. Защо първо не обсъдим...

— Думите са за жените, а делата — за мъжете. Струва ми се, че ще се върна отново към своята мъжка природа.

— Не разбирам...

— При създадените обстоятелства рече Елъри със съжаление — за мен е невъзможно да продължа разследването под егидата на застрахователната компания „Нашънъл“. Както виждате, не получавам никакво съдействие. Задах само един най-обикновен въпрос! И така, ще трябва да откажа предложението.

— Ако хонорарът... — започна безпомощно високият мъж.

— По дяволите хонорарът...

— Елъри — обади се тих глас. Елъри се извърна. Бил Ейнджъл стоеше на прага. Рибята мутра понечи да се разсърди, после понечи да свие рамене и най-накрая с навирен нос направи път Бил да влезе.

— О, Бил — рече бавно Елъри и присви очи. — Реши да дойдеш, най-сетне. Така и очаквах.

Бил изглеждаше смутен, но върху мъжественото му лице бе изписана решителност.

— Съжалявам, Ел. Друг път ще ти обясня. А сега бих желал да говоря с госпожица Гимбъл... насаме — каза той, като повиши глас и огледа спокойно присъстващите.

Андрея скочи с ръка на сърцето:

— О, не биваше да идвате...

— Андрея... — започна пискливо госпожа Гимбъл.

Джоунс се обади с рязък глас:

— До гуша ми дойде от недомлъвките ви. Андрея, стига си ме разигравала. Искам моментално обяснение или всичко между нас е свършено, ясно ли е? Кой е този човек? Къде е пръстенът ти? Какво, по дяволите, си правила с колата ми в събота вечер? Ако си замесена в това убийство...

За миг очите на Андрея блеснаха. После ги сведе и бузите и леко поруменяха.

— Вашата кола ли? — попита недоумяващо Бил.

— Сега разбираш, надявам се, защо любовта изисква откровеност, Бил — промърмори Елъри. Още снощи можех да ти кажа, че Андрея Гимбъл не притежава кремав спортен кадилак. Нищо по-просто. Питаш, където трябва и... Какво ще кажете, ако затворим вратата и седнем да обсъдим въпроса като разумни хора?

Финч измърмори нещо на лакея, който погледна печално, затвори вратата и изчезна. Госпожа Гимбъл седна ядосана, с нацупени устни, сякаш се канеше да каже нещо обидно, но не знаеше точно какво. Джоунс изгледа Андрея кръвнишки, а тя не вдигаше очи от пода. Бледността ѝ се бе стопила. Колкото до Бил, той внезапно се изчерви и запрестъпва нерешително от крак на крак.

— Какво точно възнамеряваше да разискваш с госпожица Гимбъл, Бил? — запита спокойно Елъри.

Бил поклати глава:

— Зависи от госпожица Гимбъл. Аз нямам какво да кажа.

Андрея го погледна свенливо, с необяснима печал.

— Струва ми се — забеляза Елъри след миг напрегната тишина, — че в края на краищата ще се наложи да говоря аз. Бих предпочел да слушам. И двамата се държахте много странно — и вие, госпожице Гимбъл, и ти, Бил. Детински, ако питате мен... — Бил се изчерви. — Да ви кажа ли какво е станало? В събота вечер, докато оглеждах килима в къщата, ти съзря нещо блестящо, което се бе набило в него. Настъпи го с крак и когато реши, че никой не те наблюдава, се престори, че си завързваш обувката и го вдигна. Но аз те наблюдавах. Това бе голям шлифован диамант, най-малко шест карата.

Бил се размърда, а Андрея едва чуто ахна. Лицето на Джоунс отново посивя от яд, а скулите му се изопнаха.

— Мислех... — заекна Бил.

— Мислел си, че никой не те гледа. Но както виждаш, Бил рече кротко Елъри, — обучен съм да виждам всичко и професионалната ми етика не позволява на приятелството да попречи на истината. Ти не знаеше чий е диамантът, но се боеше да кажеш на Де Джонг, защото си мислеше, че по някакъв тайнствен начин може да уличи Люси. После дойде госпожица Гимбъл и ти видя на пръста и пръстен без камък. Не

можеше и дума да става за съвпадение. Разбира се, тя трябва да е идвала в къщата... Но както виждаш, Бил, и аз забелязах.

Бил се засмя.

— Наистина, голям съм глупак. Покорно се извинявам, Елъри. Той погледна Андрея и повдигна леко рамене, сякаш искаше да покаже безпомощността си. Въпреки страха и мъката, тя се насили да се усмихне. Джоунс забеляза това и тънките му устни се изопнаха.

— Ти я дръпна настрани в тъмното — продължи Елъри, сякаш нищо не се бе случило, — но тъй като и аз се възползувах от мрака, упражних прерогатива на оскърбеното приятелство и подслушвах. Да продължавам ли?

Андрея простена тихо. После изведнъж вдигна бистър поглед:

— Няма нужда да продължавате, господин Куин — рече тя уверено. — Виждам колко безсмислено е било. Излиза, че не ме бива... в тези неща. Благодаря ви. Бил Ейнджъл. Държахте се прекрасно.

Той се изчерви отново, смутен.

— Значи си взела колата ми в събота следобед — промърмори Бърк Джоунс. — По дяволите, Андрея, ще трябва да снемеш подозрението от мен.

Погледът ѝ бе презрителен:

— Не се безпокой, Бърк, така и ще направя. Господин Куин събота следобед получих телеграма от... Джо.

— Андрея — обади се плахо госпожа Гимбъл.

— Андрея, не мислиш ли — започна тихо Финч, — че не е много благоразумно.

Клепачите ѝ се спуснаха.

— Нямам какво да крия, Дъки. Не съм го убивала, ако това си мислите всички! — Тя замълча. — В телеграмата Джо ме молеше да го чакам в онази къща, защото имал да говори с мен по неотложен въпрос. Даваше указания как да стигна дотам. Уговорката бе за девет.

— Обзалагам се, че телеграмата е дубликат на моята — измърмори Бил.

— Взех колата на Бърк... Той и без това нямаше да я използва. Не му се обадох къде отивам.

— Защо не им кажеш, че сама си карала? — изръмжа Джоунс. — Аз не мога да карам с тази счупена ръка.

— Моля те, Бърк — рече тя тихо. — Мисля, че на господин Куин му е ясно. Оказа се, че съм подранила. В къщата нямаше никой и отидох на разходка по пътя към Камдън. Когато се върнах...

— По кое време пристигнахте първия път? — попита Елъри.

— О, не знам. Може би към осем. Когато...

— И по кое време пристигнахте втория път?

Тя се поколеба:

— О, не помня. Почти се бе мръкнало. Влязох вътре... лампата беше запалена... и...

Елъри се размърда:

— Простете, че ви прекъсвам, госпожице Гимбъл. Когато пристигнахте за втори път в бараката, не видяхте ли нещо подозрително?

— Не, не. Нищо — каза го тъй бързо, че той премълча следващия въпрос и запали цигара. — Абсолютно нищо. Влязох и намерих Джо... Бе на пода. Мислех, че е мъртъв... Не... не го докоснах. Не можех. Кръвта... сигурно съм изпищяла. После хукнах навън. Видях някаква кола да приближава къщата по пътя и се изплаших. Скочих в кадилака и потеглих. Разбира се, сега знам, че за малко съм щяла да блъсна господин Ейнджъл. — Тя млъкна. — Това е всичко.

В последвалата тишина, Бърк Джоунс се окашля. В гласа му се чувствуваше нова, неуверена нотка:

— Ами... Съжалявам, писе. Ако ми беше казала... Когато ме помоли в събота да си мълча за колата...

— Бе много мило от твоя страна, Бърк — каза студено тя. — Никога няма да забравя твоето великодушие.

Грозвенър Финч пристъпи до нея и я потупа по рамото.

— Андрея, постъпила си детински, както и господин Куин ти каза. Защо не се довери на мен, на майка си? Нищо лошо не си направила. И господин Ейнджъл е получил телеграма, бил е там също без свидетели и въпреки това виждаш, че не се двоуми...

Андрея затвори очи.

— Много съм уморена. Чудя се дали...

— Ами камъкът, госпожице Гимбъл? — запита небрежно Елъри.

Тя отвори очи:

— Май си спомням, че си ударих ръката във вратата на излизане. Сигурно камъкът е паднал тогава. Но не забелязах, че липсва, докато

господин Ейнджъл не ми обърна внимание по-късно същата вечер.

— Ясно. — Елъри стана. — Благодаря ви много, госпожице Гимбъл. Ако послушате съвета ми, ще разкажете историята на Полинджър...

— О, не! — викна тя уплашено. — Това не. Моля ви, нали няма да му кажете? Да имаш работа с тези хора...

— Всъщност не е необходимо, Елъри — обади се тихо Бил. — Защо да усложняваме нещата? Няма да ни е от полза и само ще вдигне нежелан шум около госпожица Гимбъл.

— Ейнджъл е прав, господин Куин — съгласи се охотно Финч.

Елъри се усмихна леко:

— Е, щом мнозинството е на това мнение! Лека нощ.

Той се ръкува с Финч и Джоунс. Бил стоеше до вратата като в небрано лозе. Погледът му срещна очите на Андрея и бързо се отмести. После той последва Елъри, унило отпуснал рамене.

И двамата мълчаха по пътя за Трентън. Само когато оставиха зад гърба си естакадата Генерал Пуласки и летището на Ню Йорк, Бил промърмори:

— Съжалявам, че не ти казах, Ел, някак си...

— Да не говорим за това.

Понтиакът продължи да бръмчи.

— В края на краищата — рече Бил в мрака — явно е, че казва истината.

— Така ли мислиш?

Бил млъкна за миг. После побърза да възрази:

— Какво искаш да кажеш? Всички виждат, че момичето е свястно. Да не мислиш, че тя... О, това е нелепо! Толкова е убийца, колкото и сестра ми.

Елъри запали цигара.

— Струва ми се — забеляза той, — че през последните няколко дни у теб, приятелю, настъпи изненадваща промяна.

— Не те разбирам — измънка Бил.

— Виж ти! Е, е, Бил, не си чак толкова наивен. Ти си наистина умен младеж. Ето, само преди няколко дни бичуваше безпощадно богатите, особено богатите млади дами. Андрея Гимбъл е толкова отявлен представител на омразната ти паразитна класа, че се чудя на вниманието, което ѝ оказваш.

— Тя е... — Бил млъкна смутено. — Тя е... по-различна.

Елъри въздъхна.

— Щом си затънал дотам...

— В какво съм затънал? — озъби се в тъмнината Бил.

— Спокойствие, приятелю. — И Елъри продължи да пуши. Бил натисна газта. Останалата част от пътя изминаха в мълчание.

Кабинетът на Де Джонг на улица Съдебна бе пуст. Бил заобиколи по Саут Броуд, паркира понтиака до Маркет Стрийт и двамата с Елъри се вмъкнаха в мрачното преддверие на областната съдебна палата. В кабинета на областния прокурор намериха шефа на полицията и Полинджър да си шепнат, поверително допрели глави. Главите им се разделиха гузно.

— Я виж кой е дошъл — рече Де Джонг неловко.

— Точно който трябва. — Полинджър бе нервен. — Седнете, Ейнджъл. Сега ли пристигате от Ню Йорк, господин Куин?

— Да, реших, че е по-добре да науча от първа ръка за настъпилите развития. Случайно и Бил е с мен. Нещо ново?

Полинджър погледна Де Джонг.

— Ами — рече нехайно прокурорът — преди да отворим дума за това, любопитен съм да чуя вашето мнение относно убийството, господин Куин. Разбира се, ако имате такова.

— Quot homines, tot sententiae — подсмихна се Елъри. — Колкото хора толкова и мнения. И аз имам едно... може би неубедително, но мое собствено.

— Защо Финч искаше да ви види?

— О, това ли? — Елъри леко сви рамене. — Искаше да разследвам случая за „Нашънъл“.

— Заради застраховката ли? — Полинджър забарабани по бюрото си. — Така си и мислех. Разбира се, ще се радвам да ви помогна. Можем да работим заедно.

— Аз не приех — измърмори Елъри.

— О? — Полинджър вдигна вежди. — Тъй, тъй, да чуем мнението ви все пак. Не съм от онези късогледни юристи, които презират съветите на аматьорите. Слушам ви.

— Седни, Бил — рече Елъри. — Май се натъкнахме на нещо.

Бил се подчини. Отново бе нащрек.

— Е, и? — подкани го Де Джонг с насмешка.

Елъри извади лулата си.

— Аз съм в неблагоприятно положение. Очевидно вие разполагате с информация, за която не знам... В момента не мога да ви предложа хипотеза, която да уличава определена личност. Фактите, с които разполагам, не водят към разрешение на случая. Но от мига, в който идентифицирах Уилсън като Гимбъл, ме порази мисълта, че съществува една насока на разследването, която може да донесе успех. Предполагам, господа, че сте чели местните вестници от последните дни?

Полинджър го погледна изненадано:

— Да. Коментираха случая надълго и нашироко.

— Имаше една статия от ваша съгражданка — продължи Елъри, която, признавам си, ми направи впечатление. Става дума за очарователната червенокоса хлапачка, която води скандалната рубрика в „Трентън Таймс“.

— Бива си я Ела Еймита — рече Де Джонг безразлично.

— О, събуди се, Де Джонг. Тя заслужава по-голяма похвала. Схванала е нещо, което е убягнало на всички ни. Спомняте ли си как нарече къщурката, в която Гимбъл срещна смъртта? — Дватамата служители на закона го погледнаха с недоумение. Бил замислено си смучеше пръста. — Нарече я — каза Елъри — „Къща насред път“.

— Къща насред път. — Полинджър изглеждаше разочарован. — О, да, спомням си.

— Очевидно нищо не ви говори — рече сухо Елъри, — а би трябвало. Сложила е пръст направо в раната.

Де Джонг се ухили.

— На мен ми звучи смахнато.

— Твоя си е грешката. Фразата е направо блестяща. Не разбирате ли значението ѝ? — Той изпусна облак дим. — Кажете ми, чие убийство разследвате?

— Чие... — Прокурорът рязко се изправи в стола си.

— Гатанка ли е това? — ухили се Де Джонг. — Ще се пробвам. — Убийството на Мики Маус?

— Не е зле, Де Джонг — рече Елъри. — Пак ви питам: кой е убият? — Той разпери дългите си пръсти. — А щом не можете да го назовете, още по-трудно ще бъде да намерим убиеца му.

— Накъде биете — сопна се Полинджър. — Разбира се, убийството на Джоузеф Кент Гимбъл. Или на Джоузеф Уилсън, или на Хенри Смит, или както искате го наречете. Разполагаме с човека, с тялото — това е важно. И знаем кой е той. Какво значение има името?

— Май световно. За нещастие добрият стар Шекспир не доживя до дните на криминалистиката. Виждате ли, че не знаете. Кой точно: Гимбъл или Уилсън? Този човек е бил Уилсън във Филадельфия и Гимбъл в Ню Йорк. Видели са му сметката в Трентън... В къщата наред път, както казва нашата Ела. Наистина много сполучливо. И така, в Къщата наред път, да поразширим малко хрумването — продължи сдържано Елъри, — вие открихте дрехите на Гимбъл и дрехите на Уилсън. Колата на Гимбъл и колата на Уилсън. В Къщата наред път този човек е бил както Гимбъл, така и Уилсън, разбирате ли? Питам ви сериозно: в чия самоличност е бил убит? В тази на Гимбъл, или в тази на Уилсън? Кого е смятала убийцата, че праща на онзи свят — Джоузеф Кент Гимбъл от Ню Йорк или Джо Уилсън от Филадельфия?

— Никога не съм се замислял по този въпрос — измърмори Бил.

Полинджър стана и започна да кръстосва пространството зад бюрото си с бързи отривисти крачки.

— Глупости на търкалета. Гръмки фрази — присмя се Де Джонг.

Полинджър се закова. Хвърли особен поглед към Елъри изпод редките си вежди.

— А вие в коя самоличност мислите, че са го убили?

— Туй е въпросът наистина — въздъхна Елъри. — Не мога да отговоря. Вие можете ли?

— Не. — Полинджър седна. — И аз не мога. Но ми се струва все пак, че проблемът е чисто теоретичен. Не мога да разбера как... Вижте какво.

— Целите сме слух — рече Бил. Седеше спокойно на стола, владееше се напълно. Елъри пушеше кротко.

Тънките пръсти на прокурора си играеха с един нож за хартия на бюрото.

— Де Джонг направи извънредно важно откритие. Намери колата на човека, който е убил Гимбъл в събота вечер... малката кола с гумите „Файърстоун“:

Елъри погледна Бил. Странно бе как простичкото изявление на Полинджър се отрази на младия мъж. Кожата му се изопна, заприлича на стар пергамент. Седеше, без да смее да помръдне, сякаш се боеше, че най-лекото движение ще предизвика лавина.

— Е? — окашля се той. — Къде?

— Изоставена. Катастрофирала — вдигна рамене Полинджър.

— Къде? — попита Елъри.

— И не си мислете — провлече Де Джонг, — че може да съществува каквото и да е съмнение, господа. Това е колата, няма грешка.

— Изявление на олимпийец. Откъде си сигурен?

— От следните три факта. — Полинджър отвори горното чекмедже на бюрото си и хвърли купчина фотографии отгоре. — Отпечатъците на гумите. Направихме отливки от отпечатъците на колите пред къщата и ги сравнихме с гумите на намерената кола, форд, модел тридесет и втора година, черно купе. Е, отливките и гумите съвпадат. Това първо.

Бил премигваше, сякаш зеленикавата светлина дразнеше очите му.

— А второ?

— Второто — отвърна прокурорът, бъркайки отново в чекмеджето — е това!

Извади ръждясалата фигурка на гола жена — отчупената в глезените фигурка от капачката на радиатора, — която човекът на Де Джонг бе намерил на главната алея в нощта на убийството. После той постави до нея един друг предмет от същия ръждив метал самата капачка с двата назъбени метални крака, щръкнали отгоре ѝ.

— Огледайте ги. Ще видите, че счупените крайчета на металните глезени съответствуват точно на счупените крака върху капачката.

— Капачката от този форд ли е? — попита напрегнато Елъри.

— Ако не е, трябва да съм я отвил насън — рече Де Джонг.

— Разбира се, това е почти толкова неопровержимо доказателство, колкото и отпечатъци от пръсти — подчерта Полинджър. — А сега третото!

И за четвърти път бръкна в чекмеджето, а когато извади ръката си, тя бе обвита в някаква тъмна прозрачна материя.

— Воалът! — възкликна Елъри и посегна към него. — Къде го намерихте, по дяволите?

— На шофьорската седалка в купето. — Полинджър се облегна назад. — Сигурно разбирате какво значение има този воал като улика.

Отпечатъците от гумите и счупената капачка на радиатора установяват, че фордът е посетил местопрестъплението в събота вечерта. Воалът доказва вината. Намерен във форда, той ни води по логичната презумпция, че фордът е шофиран от престъпника, защото самата жертва е казала на Ейнджъл, преди да издъхне, че убийцата му е била с воал. А воалите не са на мода днес.

Бил не откъсваше поглед от воала.

— Като юрист — рече той дрезгаво — вие, разбира се, съзнавате, че по-неубедително вещественото доказателство от това не може да има.

— Как ще го свържете със случая? Намерили ли сте очевидци? Ако ги имахте, щеше да е по-различно. А уточнихте ли времето? Откъде знаете, че колата не е изоставена много преди престъплението? Откъде...

— Скъпи момко — каза бавно Полинджър, — познавам законите много добре.

Той стана и закрачи отново.

Някой почука на вратата и слабият човечец се извърна.

— Влез.

Селърс, дребният мургав мъж, прикрепен към екипа на Де Джонг, отвори вратата. Зад него стоеше друг детектив. Мургавият мъж малко се изненада, като видя двамата посетители.

— Е, и? — скочи Де Джонг. — Гладко ли мина всичко?

— Идеално.

Де Джонг хвърли поглед към Полинджър. Прокурорът кимна и се обърна. Бил стискаше ръчките на стола и очите му диво шареха от лице на лице. Селърс измърмори нещо и другият мъж изчезна. Миг покъсно се появи отново, хванал Люси Уилсън за ръка. Всичката кръв се бе оттекла от лицето ѝ. Под прекрасните ѝ очи имаше големи виолетови кръгове. Ръцете ѝ бяха стиснати в юмруци и гърдите ѝ се повдигаха и спадаха. Изглеждаше тъй злощастна и отчаяна, че за известно време никой не проговори.

— Бил. О, миличък Бил! — възкликна тя тихо и се олюля.

Бил скочи като изстрелян от катапулт.

— Мерзавец! — викна той на Де Джонг. — Какво, по дяволите, си въобразяваш, като влачиш сестра ми тук по туй време на нощта?

Де Джонг махна на мургавия мъж, който пристъпи и докосна ръката на Бил.

— Спокойно, Ейнджъл. Не искаме да имаме неприятности с теб.

— Люси! — Бил го блъсна настрана. Хвана сестра си за раменете и я разтърси. — Люси! Защо им позволи да те доведат в Ню Джързи. Нямам право. Не могат да прекосят границата на щата без документ за екстрадиране!

— Чувствувам се така... не знам — прошепна тя. — О, Бил, те... казаха, че господин Полинджър искал да разговаря с мен. Те казаха...

— Мошеник такъв! — изкрещя Бил. Нямах право...

Полинджър пристъпи с достойнството на петел. Мушна нещо в ръцете на Люси.

— Госпожо Уилсън, познавате ли този автомобил? — запита той с официалния тон на длъжностно лице.

— Не му отговаряй! — извика Бил.

Но тя отвърна уморено:

— Да. Да, това е моята кола. Джо ми подари този форд за рождения ден преди няколко години. Джо ми подари...

— Още ли продължавате да твърдите, че не знаете как вашата кола е напуснала гаража ви в събота?

— Да. Не. Искам да кажа, не знам.

— Намерихме я блъсната в дърво край пътя във Феърмаунт Парк, Филадельфия — нареждаше прокурорът. — На пет минути от вашия дом, госпожо Уилсън. Да сте катастрофирали там в събота вечер на връщане от Трентън?

Зловещата обстановка — ярката зелена светлина, строгите редици правни томове по стените, разхвърляното бюро — най-сетне проникна до съзнанието ѝ. Ноздрите ѝ потръпнаха и пот изби на нослето ѝ.

— Не прошепна тя. — За бога, господин Полинджър, не! Черните ѝ очи блестяха от ужас.

Полинджър вдигна тъмния воал.

— А този черен воал ваш ли е?

Тя го гледаше, без да го вижда.

— Какво? Какво?

— Нищо няма да измъкнеш от нея, Полинджър — рече грубо Де Джонг. — Тя е хитруша. Хайде да привършваме.

Часовникът на стената тиктакаше шумно. Мургавият мъж хвана Люси Уилсън по-здраво за ръката. Бил стоеше полуприведен, със сгърчени пръсти и очи, изпълнени със страх.

— Господа — рече рязко Елъри, — предупреждавам ви да не принасяте тази бедна жена в жертва пред олтара на общественото мнение, Бил, стой си на място!

— Аз знам своя дълг, господин Куин — рече прокурорът твърдо. Сетне посегна към някакъв документ на бюрото си.

— Недейте! По дяволите, не бива... — изкрещя Бил.

— Люси Уилсън — рече Полинджър уморено, — държа в ръцете си заповед за арестуването ви. В името на гражданите на Ню Джързи вие сте обвинена в предумишленото убийство на Джоузеф Уилсън, известен също като Джоузеф Кент Гимбъл, през нощта на първи юни хиляда деветстотин тридесет и пета година, събота, в Мърсър щата Ню Джързи.

Черните ѝ очи се притвориха и тя припадна в ръцете на брат си.

[1] По живо, по здраво (лат.). — Б.пр. ↑

[2] Герой на Честъртън, свещеник, който разрешава заплетени криминални случаи. — Б.пр. ↑

[3] Ето, виждате ли! (Фр.) — Б.пр. ↑

[4] Началото на депресията от 1929 г. — Б.пр. ↑

III

ИЗПИТАНИЕТО

*Блажено провидение,
съди ме и дай ми изпитание
според силите ми.*

„Съдебната палата в Мърсър, където ще се решава съдбата на Люси Уилсън, обвинена в убийството на съпруга си Джоузеф Уилсън, иначе известен като Джоузеф Кент Гимбъл, прочут нюйоркски финансист и светска знаменитост“ — пише кореспондентът на „Асошиейтед Прес“, с явна слабост към фактическите подробности, — се намира на Саут Броуд Стрийт в Трентън, недалеч от пазара. Това е стара каменна постройка в съседство с областния затвор на Купър Стрийт, където лежи Люси Уилсън и събира сили за предстоящата епична борба.

Зала 207, където в понеделник сутринта нейният брат, адвокатът Уилям Ейнджъл от Филадельфия, ще поведе съдебната ѝ защита срещу обвиненията на щата Ню Джързи, се намира в северното крило на сградата, на втория етаж. Тук се помещава Гражданската колегия и обикновено се разглеждат делата за убийство. Залата е просторна и широка, с висок таван и два квадратни оберлихта от матово стъкло.

Катедрата, от която опитният съдия Айра В. Менандър ще ръководи процеса, е висока и широка и почти скрива съдийския стол. Зад катедрата има три врати. Крайната вдясно води към стаята на съдебните заседатели, крайната вляво — към Моста на въздишките и затвора, а тази точно зад стола на съдията води към покоите на Негова Милост.

Вдясно от съдийската катедра е свидетелската ложа, а зад нея е ложата на съдебните заседатели с три реда столове, по четири във всеки ред. Пред съдийската катедра, продължава кореспондентът на

„Асошиетед Прес“, вживявайки се в ролята си, има места за съдебните чиновници и широко свободно пространство с две кръгли маси за защитата и обвинението.

Местата за публиката са разположени от двете страни на пътеката, като от всяка страна има по пет реда с десет дълги дървени пейки. Тъй като на всяка пейка могат да седнат от шест до седем души, залата побира между 120 и 140 души.

Госпожица Ела Еймити, водеща скандалната рубрика на „Трентън Таймс“; презираше сухите подробности. В броя от двадесет и трети юни, неделя, в затрогващата си и многословна статия, тя бе пристъпила направо към същината на въпроса:

„Утре сутрин, в десет часа лятно часово време, една красива жена, цъфтяща от младост и жизненост, с лице и фигура, недокоснати от общата разпуснатост на нашето трескаво време, ще бъде изведена от областния затвор на Купър Стрийт по тесничкия Мост на въздишките и вкарана в голото, мрачно преддверие на залата, където Мърсър съди най-закоравелите си престъпници.

Ще я оковат като робиня, ще я изложат на подсъдимата скамейки и за нея ще наддават щатът Ню Джързи в лицето на Пол Полинджър, областният прокурор на Мърсър, и преданият ѝ брат, Уилям Ейнджъл от Филадельфия, който е поел защитата ѝ.

Съдебните заседатели ще решат дали Люси Уилсън, млада домакиня от Филадельфия, е забила острието на ножа за хартия в сърцето на своя съпруг. Доста хора смятат, че Люси Уилсън трябва да бъде съдена от заседатели, които наистина са от нейната среда, иначе справедливостта няма да възтържествува.

Защото на подсъдимата скамейка седи не Люси Уилсън, а обществото. Обществото, което позволява на един мъж с положение да се ожени под чуждо име за бедно момиче в друг град, да отнеме десет от най-хубавите ѝ години, а после — когато е твърде късно — да каже истината и да признае зловецния си грях към нея.

Общество, което позволява на такъв мъж да встъпи в дубрачие, да има бедна жена във Филадельфия и богатата в Ню Йорк, да снове цял живот безгрижно между двете жени и двата града. Виновна или невинна, истинската жертва е Люси Уилсън, не мъжът, погребан във филиделфийското гробище под името Джоузеф Уилсън и не богатата наследница на Бордъновите милиони, приела истинското му име Гимбъл в катедралата «Сейнт Андрю» в Ню Йорк през 1927 година. Ще защити ли обществото Люси — от собствените си пороци? Ще я обезщети ли за десетте години, които е отнело от живота ѝ? Ще се погрижи ли коварната сила на парите и на социалния престиж да не я смачка с желязната си пета? Това са въпроси, които Трентън, Филадельфия, Ню Йорк, цялата нация си задават днес.“

Бил Ейнджъл се вкопчи в перилото на ложата на съдебните заседатели с такава ярост, че кокалчетата му побеляха:

— Дами и господа съдебни заседатели, законът предоставя на защитата, както и на обвинението, правото да съобщят предварително и в общи линии какво ще доказват. Току-що изслушахме вашия областен прокурор. Аз няма да ви отнемам толкова време. Моят многоуважаван колега, прокурорът, и негова милост съдията ще ви кажат, че при процеси за убийство защитата често се отказва от правото си да се обърне към съдебните заседатели предварително, защото в повечето случаи защитата има какво да крие или гради стратегията си върху пропуските на обвинението. Но в случая защитата няма какво да крие. Защитата се обръща към вас чистосърдечно, уверена, че в Мърсър справедливостта може да възтържествува и ще възтържествува.

— Искам да ви кажа само едно: моля ви да забравите, че съм брат на обвиняемата Люси Ейнджъл-Уилсън. Моля ви да забравите, че Люси е красива жена в разцвета на живота си. Моля ви да забравите, че Джоузеф Уилсън ѝ е причинил най-жестокото зло, което един мъж може да стори. Моля ви да забравите, че той всъщност бе Джоузеф Кент Гимбъл, милионер, а тя е Люси Уилсън — бедна, предана

съпруга, жена от вашата собствена среда. Моля ви да забравите, че през десетте безоблачни години на съпружеския си живот Люси Уилсън не е получила нито цент от милионите на Джоузеф Кент Гимбъл.

— Нямахте да ви моля да забравите тези неща, ако имах и най-нищожното съмнение в невинността на Люси Уилсън. Ако я смятах за виновна, щях преднамерено да ги изтъкна и да разчитам на вашето съчувствие. Но аз не мисля така. Знам, че Люси Уилсън няма вина за това престъпление. И преди процесът да приключи, ще се убедите, че Люси Уилсън наистина е невинна.

— Моля ви само да не забравяте, че убийството е най-сериозното обвинение, което една цивилизована държава може да отправи срещу личността. Моля ви също да не забравяте в хода на процеса, че щатът Ню Джързи трябва без сянка от съмнение да докаже, че именно Люси Уилсън е извършила това кърваво дело. Негова милост несъмнено ще ви предупреди, че при обвинението по косвени доказателства, какъвто е случаят, щатът ще трябва да доказва стъпка по стъпка, минута по минута действията на обвиняемата до момента на престъплението. Място за догадки няма. Такъв е законът и вие ще трябва да се съобразявате с него. И не забравяйте, че тежестта на доказването лежи изцяло върху щата. Указанията ще получите от негова милост.

— Дами и господа съдебни заседатели, от името на Люси Уилсън ви моля този принцип постоянно да бъде в съзнанието ви. Люси Уилсън желае справедливост. Съдбата ѝ е във вашите ръце, в сигурни ръце.

— Е, сипи и на мен, все едно какво има в бутилката — рече Ела Еймита.

Елъри забърка в една чаша натрошен лед, сода и ирландско уиски и подаде резултата на червенокосата млада жена. Бил Ейнджъл, по риза и с навити ръкави, поклати отрицателно глава и отиде до прозореца в стаята на Елъри. Прозорецът бе широко отворен, трентънската нощ навън бе топла и шумна като по време на карнавал.

— Е, как ти се струва? — каза Елъри, загледан в безмълвния Бил.

— Да ти кажа ли? — Ела кръстоса крака и остави чашата си. — Тук се мъти нещо.

— Какво те кара да мислиш така, Ела? — Бил рязко се извърна.

— Виж какво. Бил Ейнджъл. Познавам този град по-добре от теб. Да не мислиш Полинджър за пълен глупак? Дайте един фас.

Елъри се подчини.

— Склонен съм да се съглася с пресата, Бил. Полинджър не е вчерашен.

— Признавам. Веднага си личи, че е способен юрист — намръщи се Бил. — Но, по дяволите, фактите са си факти! Ако разполагаше с нещо важно, той просто не би пропуснал да го представи.

Ела се сгуши по-дълбоко в креслото на „Стейси Трент“.

— Слушай, глупак такъв. Умът на Пол Полинджър реже като бръснач. Освен това е изгризал Наказателния кодекс с кориците. Познава стария съдия Менандър, както аз познавам живота. А отгоре на всичко върти на пръста си съдебните заседатели от областта. Да не мислиш, че прокурор като него ще се изложи така? Пак ти казвам Бил, отваряй си очите.

— Добре де, добре. — Бил пламна. — Ще бъдеш ли така любезна да ми кажеш какво ще извади от цилиндъра си този фокусник? Познавам случая като собствения си джоб. От желание да постигне присъди в едно сензационно дело Полинджър прибързва и греши. Такива случай е имало и преди.

— Значи смяташ, че няма опасност да я осъдят? — попита Елъри.

— Абсолютно никаква. Пак ти казвам, че делото няма да стигне дори до съдебните заседатели. Законите са си закони навсякъде. Когато Полинджър изложи обвинението си, аз ще направя обичайното искане за прекратяване на делото и си залагам главата, че Менандър веднага ще го прекрати.

— Горкичкото ми наивно глупаче — въздъхна журналистката. Излиза, че си губя времето и силите нахалост. Що за самоувереност! Обожавам те, Бил, но търпението ми има граници. Играеш си с живота на сестра си. Как можеш да бъдеш толкова самонадеян?

Бил се втренчи през прозореца.

— Ще ти кажа — рече най-сетне той. — И двамата не сте адвокати и затова не можете да ме разберете. Нямаме представа как се води следствие по косвени улики.

— Обвинението ми се струва доста солидно.

— Издиша отвсякъде. С какво разполага Полинджър? Предсмъртни думи, които, за беда, изкарах на бял свят тъкмо аз. Тези думи естествено, изречени от жертвата с ясното съзнание, че си отива — твърде съществено от правна гледна точка, — уличават в убийството забулена жена. Полинджър разполага с отпечатъците от гумите на форда в калта пред мястото на престъплението. Дори да представи експертиза, че именно фордът на Люси е оставил тези следи, какво ще докаже? Че престъпникът е използвал колата й. В колата й е намерен воал, който дори не е неин. Знам, че не е неин, защото никога не е притежавала или носила воал. Той няма да може да докаже, че е неин. В крайна сметка разполага с факта, че престъпникът е използвал колата й и е бил жена с воал. Вероятно разполага със свидетел, който ще даде показания, че е видял жената с воал във форда близо до местопрестъплението. Но който и да е свидетелят, той не може с положителност да идентифицира Люси като жената във форда. Самият факт, че е носила воал, прави категоричното разпознаване съмнително от правна гледна точка.

— Но тя няма алиби — изтъкна Елъри — и теоретически има двоен мотив.

— Свободно съчинение! — рече Бил побеснял. — Законът не изисква нас да представим алиби. Пък и се надявам, че касиерът на кинотеатъра „Фокс“ ще може да я разпознае. Във всеки случай с това се изчерпва казусът. И кажете ми, ако обичате, открихте ли някъде в тази поредица от факти и най-бегъл намек за физическото присъствие на Люси в онази къща? Не познавате закона. Следствието трябва да докаже преди всичко, че обвиняемият е бил на местопрестъплението. Кажете ми как Полинджър ще удостовери, че Люси е била там през нощта на първи юни!

— Колата й... — започна Ела.

— Глупости! Колата й не доказва, че е била там. Всеки би могъл да я открадне. Всъщност точно така е станало.

— Логично е...

— Законът не признава подобна логика. Дори Полинджър да представи нещо от облеклото й, намерено в къщата — носна кърпичка, ръкавица, каквото и да е, — това не доказва, че тя самата е била там.

— Добре, Бил, не се пали толкова — въздъхна червенокосата жена. — Както го казваш, звучи убедително, но... — Тя се намръщи, вдигна чашата си и отпи.

Изражението на Бил се смекчи. Той пристъпи към нея и я хвана за ръка.

— Искам да ти благодаря, Ела... Нямах възможност досега. Много съм ти признателен. Ти ми беше опора, а статиите ти несъмнено повлияха на общественото мнение. Ужасно се радвам, че си на наша страна.

— Ами това ми е работата — рече тя небрежно и му се усмихна. — Не вярвам Люси да е наръгала оня негодник. В любовта и в процесите за убийство всичко е позволено, нали така? Въпрос е и на гражданска позиция. Мразя оная пасмина от Парк Авеню. — Тя изтегли ръката си.

— Също като Бил — промърмори Елъри.

— Чакай, виж какво... Това, че проявявам известна човешка търпимост, не означава... — започна Бил, млъкна и се изчерви.

Ела Еймита го изгледа с вдигнати вежди.

— Аха — рече тя, — „вестникарка надушва роман“. Какво да очакваме. Бил, нови Монетки и Капулети ли?

— Не говори глупости — сопна се той. — И двамата притежавате досадния навик да правите от мухата слон! Момичето е сгодено и ще се омъжва. По дяволите, тя не е от моя кръг... Аз просто...

Ела намигна с лявото си око на Елъри. Бил стисна зъби в безпомощна ярост и се изчерви. Ела стана и си сипа отново. Дълго време никой не продума.

Съдебната зала бе претъпкана. Пол Полинджър изложи позицията на обвинението с такава хапливост и вещина, тъй хладно и самоуверено, сякаш процесът бе формалност и нямаше да промени предварително набелязаната присъда. Въпреки че високите прозорци бяха отворени, а електрическите вентилатори работеха, в залата бе задушни от топлината на скупчените тела. Яката на Полинджър приличаше на парцал, а лицето на Бил лъщеше от пот. Само Люси Уилсън, седнали на подсъдимата скамейка между двама мрачни

полицаи, не страдаше от жегата. Кожата ѝ бе суха и бледна, сякаш потенето и останалите жизнени процеси вече бяха замрели. Седеше скована, с ръце в скута взираше се в сбръчканото лице на съдията Менандър и избягваше погледите на съдебните заседатели.

„В края на първия ден — съобщаваше кривогледият репортер на «Филаделфия Леджър» — прокурорът Полинджър още веднъж демонстрира гениалната си способност да подрежда светкавично в стройна хипотеза съществените елементи в един процес за убийство. Господин Полинджър бързо изложи обвинението си. В този ден той призовава свидетелите: Хаймър О’Дел — съдебен лекар, Уилям Ейнджъл — защитник, Де Джонг — началник на полицията, Грозвенър Финч от Ню Йорк, Джон Селърс, Артър Пинети, сержант Ханигън и лейтенант Доналд Феърчайлд от нюйоркската полиция. Чрез показанията на тези свидетели той успя да установи наличието на застрахователен мотив във вреда на обвиняемата, представи съществени факти, свързани с откриването на трупа, и няколко важни веществени доказателства, между които счупената емблема от радиатор на автомобил, по всяка вероятност от форда на обвиняемата. Господин Полинджър нанесе съкрушителен удар на защитата, като успя въпреки непрекъснатите апострофи и възражения на господин Ейнджъл да впише в протоколите на свидетелските показания извънредно важното експертно заключение за отпечатъците на гуми «Файърстоун» в калта пред къщата, където е бил убит Джоузеф Кент Гимбъл. Целият следобед мина в изслушване показанията и кръстосания разпит на сержант Томас Ханигън от полицията в Трентън, който пръв е огледал отпечатъците от гумите, на началника Де Джонг, който е открил форда, предполагаема собственост на госпожа Уилсън, както и на лейтенант Феърчайлд, признат експерт по идентификация на автомобилни следи.“

Лейтенант Феърчайлд — продължаваше да чука телеграфът и пресцентъра, докато предаваше статията на журналиста от „Леджър“ — устоя на яростните опити на Бил Ейнджъл да хвърли съмнение върху изводите му и потвърди до последна подробност показанията на сержант Ханигън. Вещото лице от Ню Йорк сравни снимките и гипсовите отливки от автомобилните следи по алеята и гумите на форда на госпожа Уилсън, представени пред съда от обвинението.

— Следите от автомобилни гуми — обобща показанията си лейтенант Феърчайлд — могат да бъдат идентифицирани толкова безпогрешно, колкото и пръстовите отпечатъци. Няма две гуми, които след известен период на употреба да оставят един и същи отпечатък. Въпросните гуми „Файърстоун“ са доста стари и грайферът им е износен и нарязан. Внимателно прекарах колата на обвиняемата по алеята пред бараката при абсолютно същите условия както в нощта на убийството. Открих, че тези гуми оставят белези на износеност, идентични с гипсовите отливки.

— И какво е вашето заключение, лейтенант? — попита господин Полинджър.

— Според мен няма никакво съмнение, че заснетите и отлети отпечатъци са оставени от въпросните четири гуми.

Опитът на адвоката Ейнджъл да намекне, че „въпросните четири гуми“ не са гумите от колата на госпожа Уилсън, а са били умишлено подменени от полицията, срещна решителния отпор на господин Полинджър при кръстосания разпит.

— Още нямаме повод за фойерверки — рече Бил Ейнджъл вечерта на третия ден. Бяха в стаята на Бил в „Стейси Трент“. Той бе по потник и плискаше лицето си със студена вода. — Пфу! Елъри, сипи си нещо! Содата е на шкафа. Има и лимонада, ако искаш.

Елъри изпъшка и седна. Лененият му костюм бе намачкан, а лицето — прашно.

— Не, благодаря. Току-що пих долу два противни коктейла. Какво стана?

— Каквото очаквах. — Бил взе един пешкир. — Честно казано, и аз започвам да се тревожа. Не е възможно Полинджър да се надява на присъда по доказателствата, които е представил дотук. Той няма улики, които да водят пряко към Люси. А ти къде се губиш цял ден?

— Разкарвах се насам-натам.

Бил хвърли пешкира и навлече чиста риза.

— О — рече той с леко разочарование. — Благодарен съм ти, че изобщо се върна. Знаем, че тази каша обърква плановете ти.

— Нищо не разбираш — въздъхна Елъри. — Ходих до Ню Йорк да събера някои сведения по делото.

— Ел! Какво си открил?

Елъри протегна ръка и вдигна дебела връзка стенографирани листове. Това бяха официалните протоколи от разпитите на свидетелите за деня.

— Нищо особено. Хрумна ми нещо, но не се потвърди. Може ли да прегледам протоколите? Искам да знам какво е станало в мое отсъствие.

Бил кимна мрачно, привърши с обличането и излезе. Елъри вече бе погълнат от протоколите. Бил взе асансьор до седмия етаж и почука на вратата с номер 745. Отвори му Андрея Гимбъл. И двамата се почувствуваха неловко и за миг се гледаха еднакво преbledнели. Тя бе облечена в семпла затворена рокля с перлена брошка на яката. Дрехата ѝ придаваше необичайна строгост и за миг само в съзнанието на Бил проблесна мисълта, че нещо я гнети. Той се стресна от кръговете под сините и очи и от нейния болнав и залинял вид. Андрея се подпря на вратата.

— Бил Ейнджъл — промълви тя смутено. — Каква... изненада.

— Няма ли да влезете?

— Влизай, влизай. Бил — провикна се Ела Еймити отвътре. Ела да ни поразвеселиш малко!

Бил се намръщи, но влезе. Холът бе пълен със свежи цветя и Ели Еймити се бе изтегнала в най-удобното кресло с чаша до лакътя си и цигара между пръстите. Високият Бърк Джоунс, изправен до прозореца, го изгледа кръвнишки. Превързаната му ръка стърчеше като палка на регулировчик.

— О, извинявайте — рече Бил и се закова на място. — Ще намини някой друг път, госпожице Гимбъл.

— Какво е туй? — обади се Джоунс. — Светска визита ли, що ли? Мислех, че вие си стоите от другата страна на оградата.

— Дошъл съм при госпожица Гимбъл по работа — рече Бил рязко.

— Дошли сте при приятел — каза Андрея с бледа усмивка. — Ще седнете ли, господин Ейнджъл? Още не съм имала възможност... ами малко неудобно се получи, нали?

— Нали? — повтори глуповато Бил и седна, като не спираше да се чуди защо се подчини. — Какво търсиш тук, Ела?

— Малката Ела разплита кълбото. Реших да видя как живее другата страна. Може и да напиша нещо. Госпожица Гимбъл е мила, но господин Джоунс ме мисли за шпионка, така че си прекарваме чудесно! — Журналистката се изкиска.

Джоунс скочи от перваза отегчен.

— Защо, по дяволите, не ни оставите на мира? — изръмжа той. — Не стига, че трябва да се завираме в тази мръсна дупка...

— Чудя се... — Андрея сведе поглед. — Бърк, ще имаш ли нещо против да ни оставиш за малко?

— Против? Против? Защо да имам нещо против? — Той замарширува гневно към вратата на съседната стая, разтвори я и я тресна след себе си.

— Виж го ти! — измърмори Ела. — Приятелчето ти е с характер. Ще трябва да го превъзпитаваш, скъпа. Ако питаш мен, направо е простак. — Тя стана лениво, пресуши чашата си, усмихна им се омайно и се понесе навън.

За миг Бил и Андрея седяха безмълвни. Мълчанието стана потискащо. Не смееха да се погледнат. Най-сетне Бил се окашля и рече:

— Не обръщайте внимание на Ела, госпожице Гимбъл. Не е лоша по душа. Знаете какви са журналистите.

— Не ѝ се сърдя. — Андрея продължаваше да изучава ръцете си. — Какво имате да ми кажете?

Бил стана и напъха ръце в джобовете си.

— Знам, че това е неприятно и за двама ни — рече той намръщен. — Джоунс е прав. Ние сме от двете страни на оградата. Изобщо не трябваше да идвам.

— Защо мислите така? — прошепна Андрея и оправи косата си.

— Ами... Не е прието. Не трябваше да си позволявам...

— Какво? — Тогава тя го погледна право в очите.

Бил се спъна в един стол.

— Добре, ще го кажа. Лични съображения. Не могат да ме натикат в затвора, защото съм казал истината. Харесвате ми. Ох, че съм глупав! Не за това съм дошъл. Животът на сестра ми е в опасност. Принуден съм да използвавам всички средства. Вероятно ще се наложи да го направя.

Тя леко пребледня и облиза устни, преди да проговори:

— Кажете ми... Нещо сте наумили. Да не би...

Бил седна отново и смело я хвана за ръката.

— Чуйте ме, Андрея. Дойдох тук тази вечер против всичките си инстинкти и възпитание, защото аз... не исках да ми се разсърдите. — Пое си дълбоко дъх. — Андрея, май ми се налага да ви... да те призова като свидетел.

Тя измъкна ръката си като опарена.

— Бил! Не бива!

Той разтърка чело:

— Може да се наложи. Моля те, опитай се да разбереш в какво положение се намирам. Говоря с теб не като Бил Ейнджъл, а като адвокат на Люси. Прокурорът почти е приключил със своето изложение. Представените факти не са достатъчни, обвинението куца. Но преди да се оттегли, Полинджър може да извади на бял свят нещо, което изцяло да промени хода на делото. В такъв случай ще бъда принуден да доведа защитата докрай.

— Но какво общо има това с мен? — прошепна тя, упорито забила поглед в килима. Той не забеляза ужаса в очите ѝ.

— В случая защитата, както при много от процесите за убийство, е негативна. Тя трябва да постави под съмнение повдигнатото обвинение. Защитата трябва да внесе в съзнанието на съдебните заседатели колкото се може повече съмнения. Полинджър, щом като е открил кадилака, знае отлично, че ти си била на местопрестъплението. Не съм сигурен дали ти го е казал, или не. Бил млъкна, но тя не отговори. Естествено, той няма да те призове като свидетел. Това само би навредило на обвинението. — Бил отново се опита да я хване за ръка, но не успя. — А не разбираш ли, че щом вреди на обвинението, помага ни защитата?

Тя се изправи и Бил реши, че ще започне да се държи високомерно, властно, възмутено. Но не стана така. Андрея прехапа устни и затърси опипом стола.

— Бил, моля те, недей. Моля те. Не... не съм свикнала да моля. Но сега се налага. Не искам да бъда призована като свидетел. Не мога да свидетелствувам. Не бива! — почти проплака тя.

Сякаш студена струя обля Бил, освежи съзнанието му, пречисти го, просветли го. Той се изправи и двамата застанаха лице в лице.

— Андрея, защо да не трябва? — попита той тихо.

— О, не мога да ти обясня! Аз... — Тя отново прехапа устни.

— От хорските приказки ли те е страх?

— О, не, не, Бил! Не е това. Да не мислиш, че ме засяга...

— Андрея. — Гласът му стана по-настойчив. — Ти знаеш нещо важно.

— Не, не, не знам. Не знам.

— Няма начин да не знаеш. Сега всичко ми е ясно. Водила си ме за носа. Подигра се с чувствата ми. — Бил я изгледа и я сграбчи за раменете. Тя се отдръпна и скри лице в ръцете си. — Всичко е било само прах в очите! Това ще ми е за урок! Да не вярвам повече ни такива като теб! Мислеше да ме изиграеш, да ме замаеш, да ми затвориш устата... а от изхода на делото зависи животът на сестра ми! Но сметката ти е крива. Няма да се хвана втори път. Скъпа госпожице Гимбъл, ще свидетелствувате и бог да ви е на помощ, ако премълчите нещо, което може да върне свободата на сестра ми!

Андрея хълцаше вече и той свали ръце от раменете ѝ, сякаш допирът с нея бе непоносим.

— Ти не разбираш — рече тя приглушено. — О, Бил, как може да си помислиш такова нещо? Не... не се преструвах. Не мога... да оправдая сестра ти. Онова, което знам...

— Значи все пак знаеш нещо! — викна той.

Ужасът, изпълнил очите ѝ, го възпря. Никога не беше виждал подобно изражение. Отстъпи и гневът започна да стихва.

— Не знам нищо — прошепна тя задъхана. Не знам какво говоря. Не съм на себе си. Нищичко не знам, чуваш ли? Бил, моля те...

— Андрея — тихо каза той. — Какво знаеш? Защо не ми се довериш, защо не ми позволиш да ти помогна? Боиш се от нещо. Замесена ли си в престъплението? Да не би ти... да си го убила?

Тя отскочи.

— Не! Казвам ти, че нищо не знам. Нищичко. Ако ме изправиш като свидетел... ще избягам! Ще напусна щата! Ще...

Бил пое дълбоко дъх:

— Много добре — каза спокойно. — Знаем как да постъпя. Предупреждавам ви... за ваше собствено добро, госпожице Гимбъл. Една необмислена постъпка, и ще ви преследвам до гроб. И двамата ще имаме неприятности, но Люси е на косъм от ужасната развръзка.

Не се опитвайте да се изплъзнете и не се опитвайте да избягате от мен. Чувате ли ме?

Тя не отговори. Хълцаше, заровила лице във възглавницата на дивана. Той я наблюдава дълго време, мускулите на страните му играеха, после се завъртя на пети и излезе.

Когато Елъри прегледа протоколите, бавно съблече самото си, запали цигара и прелисти още веднъж страниците. Сред множеството свидетелски показания се открояваше един дял. Свидетелят бе призован късно следобед. Елъри прегледа бавно показанията, дума по дума, и докато ги четеше, видът му ставаше все по-угрижен.

РАЗПИТ, ВОДЕН ОТ ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР

Въпрос: Трите имена?

Отговор: Джон Хауард Колинс.

В: На бензиностанцията ли работите, господин Колинс?

О: Да.

В: И къде се намира вашата бензиностанция?

О: В края на Ламбъртън, на около шест мили от Трентън. Между Трентън и Камдън. По-близо до Трентън...

В: Ще ви посоча точката на тази карта, господин Колинс. Тук ли някъде се намира бензиностанцията ви?

О: Горедолу. Да, сър.

В: Познавате ли района добре?

О: Разбира се. От девет-десет години имам тази бензиностанция. Цял живот съм живял близо до Трентън.

В: Тогава знаете къде се намира Речната гара? Ще ни посочите ли на картата?

О: Да, сър. (Свидетелят взема показалката и посочва Речната гара на картата.) Точно тук.

В: Правилно. Върнете се в ложата, ако обичате. И така, господин Колинс, на какво разстояние от Речната гара се намира вашата бензиностанция?

О: На три мили.

В: Ясно ли си спомняте вечерта на първи юни тази година, преди по-малко от месец?

О: Да, сър.

В: *Добре ли си я спомняте?*

О: Да, сър.

В: *Защо точно тази вечер помните така добре?*

О: Ами имам доста причини да си я спомням. Първо, цял следобед валя и нямах кой знае колко работа. Второ, скарах се с помощника си към седем и половина и го уволних. Трето, още петък вечерта бензинът ми бе на свършване и в събота сутринта първата ми работа бе да се обадя на снабдителите да пратят веднага цистерна. Не исках неделята да ме завари без бензин. Цяла събота чаках цистерната, но тя не дойде.

В: *Разбирам. Значи всички тези неща ви карат да си спомняте този ден много добре, господин Колинс. А сега ще ви покажа вещественно доказателство номер 17 — снимка на автомобил. Виждали ли сте колата от снимката?*

О: Да, сър. Онази нощ спря на бензиностанцията ми в осем и пет.

В: *Откъде знаете, че това е снимка на същата кола, която е спряла на бензиностанцията ви в осем и пет вечерта на първи юни?*

О: Ами това е форд, модел тридесет и втора година, а такава бе и онази, която спря. Не бих могъл да се закълна, че е същата кола, ако не бях записал номера ѝ. А на снимката виждам същия номер.

В: *Записали сте номера на колата, господин Колинс? А защо?*

О: Защото жената, която я караше, изглеждаше нещо не съвсем наред. Жената, дето караше форда, имам предвид. Държеше се тъй, сякаш се страхува от нещо. А отгоре на всичко носеше воал, дето скриваше цялото ѝ лице... В днешно време не се носят воали, воали като този имам предвид. Позачудих се, пък си рекох: „Що не взема да запиши номера, та да ми е мирна главата.“

В: *Кажете на съдебните заседатели какво стана, когато жената с воалетката пристигна?*

О: Ами, сър, изскачам аз от стаичката и ѝ викам: „Бензин?“ Тя ми кимна с глава. Викам ѝ: „Колко?“, и прочие. И взех, че я напопах... пет галона.

СЪДИЯТА: Съдът няма да търпи подобни неприлични изявления. Няма повод за неуместен смях. Изведете смутителите на реда. Продължавайте, господин прокурор.

В: И какво стана, след като сипахте пет галона в резервоара на форда, господин Колинс?

О: Даде ми банкнота от един долар и замина, без да чака ресто. О, да, това също ми направи впечатление.

В: В каква посока се отправи?

О: Към онази къща близо до Речната гара, където стана убийството.

ГОСПОДИН ЕЙНДЖЪЛ: Ваша милост, възразявам! Според показанията на самия свидетел бензиностанцията му се намира на три мили от Речната гара. Освен това отговорът явно е злонамерен.

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: Щом колата е потеглила в посока към Трентън, ваша милост, тя също така е отишла в посока на местопрестъплението. Става дума само за посоки, а не за местоназначение.

СЪДИЯТА: Вярно е, господин Полинджър, но въпреки това съществува известен намек. Отговорът да бъде заличен от протокола.

В: По посока на Камдън ли се отправи фордът?

О: Не, сър, той дойде от Камдън. Отправи се към Трентън.

В: Господин Колинс, ще ви покажа вещественото доказателство номер 43. Знаете ли какво е това?

О: Да, сър, това е дамският воал, намерен в изоставената кола във Филадельфия, която...

ГОСПОДИН ЕЙНДЖЪЛ: Възразявам!

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: Не се увличайте, господин Колинс. Искам само отговори, които се основават на личното ви знание и наблюдение. Много добре, това е дамска воалетка. Познавате ли тази воалетка?

О: Да, сър.

В: Къде я видяхте за последен път?

О: На лицето на жената, която спря пред бензиностанцията ми онази вечер.

В: Моля обвиняемата да стане. И така, господин Колинс, погледнете добре обвиняемата. Виждали ли сте я някога преди?

О: Да, сър.

В: Къде, кога и при какви обстоятелства?

О: Тя е жената, която спря с форда онази вечер за бензин.

ЧИНОВНИК: Тишина, запазете тишина!

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: Свидетелят е на ваше разположение, господин адвокат.

КРЪСТОСАН РАЗПИТ, ВОДЕН ОТ ГОСПОДИН ЕЙНДЖЪЛ

В: Господин Колинс, щом като от девет години държите бензиностанция на едно и също място на Ламбъртън, смятам, че имате доста клиенти?

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: Възразявам, ваша милост.

В: Добре, да оставим това. Как върви търговията, господин Колинс?

О: Ами върви.

В: Значи достатъчно добре, щом цели девет години държите бензиностанцията?

О: Да.

В: Много коли ли спират годишно на бензиностанцията ви?

О: Ами така предполагам.

В: Така предполагате. Колко коли според вас? Горедолу колко коли са спрели на бензиностанцията ви през последния месец?

О: Трудно е да се каже. Не си записвам.

В: Сигурно имате някаква представа? Сто? Хиляда, пет хиляди?

О: Не знам, нали ви казах. Не знам. Сума ти коли.

В: Не може ли да ни кажете по-точно? Сто коли месечно. Това колко коли на ден е?

О: Около три. А, повече са.

В: Повече от три дневно? Тридесет дневно?

О: Ами не знам точно, но ми се струва, че може така да се каже, да.

В: Тридесет коли дневно. Това горедолу прави хиляда коли месечно?

О: Ами да.

В: Значи след нощта на първи юни сте заредили с бензин около хиляда коли?

О: Да, може и така да се каже.

В: И след като в течение на един месец сте говорили с хиляда шофьори и сте заредили с бензин резервоарите на хиляда коли, вие

тъй ясно и спомняте една-едничка кола, че тутакси ни я описвате заедно с шофьора?

О: Казах ви защо си спомням. Тогава валеше.

В: От първи юни насам е вляло точно пет пъти, господин Колинс. Спомняте ли си събитията от тези пет дни също така ясно?

О: Не, обаче нали уволних помощника си...

В: И фактът, че сте уволнили помощника си, ви кара да си спомняте една от хилядата коли?

О: Ами нали се обадох на снабдителите...

В: На тридесет и първи май срещу първи юни тази година за пръв път ли бензинът в резервоарите ви бе на привършване, господин Колинс?

О: Не.

В: Разбирам, господин Колинс, дадохте показания, че сте си записали номера на форда, който току-що идентифицирахте. Мога ли да видя бележката, ако обичате?

О: Не я нося със себе си.

В: Къде е?

О: В другия ми костюм.

В: Къде е другият ви костюм?

О: Вкъщи.

ЧИНОВНИК: Тишина! Тишина в залата!

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: Свидетелят ще представи бележката при първа възможност.

ГОСПОДИН ЕЙНДЖЪЛ: Мога ли да замоля прокурорът да бъде тъй любезен и да не се меси в кръстосания разпит на защитата?

О: Ще донеса бележката утре.

В: Същата бележка ли, господин Колинс?

О: Разбира се.

В: Не някоя нова?

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: Ваша милост, решително възразявам против намеците на защитата. Обвинението е в състояние да докаже истинността на бележката, която свидетелят ще донесе. Само поради един злополучен пропуск тя не бе представена този следобед.

ГОСПОДИН ЕЙНДЖЪЛ: Ваша милост, решително възразявам срещу намесата на прокурора.

СЪДИЯТА: Мисля, че временно можете да изоставите тази насока на разпита си, господин защитник. Ще я подновите, когато представят вещественото доказателство.

В: Господин Колинс, от момента, когато жената с воалетката спря пред бензиностанцията ви, колко минути изтекоха, докато си тръгна?

О: Около пет.

В: Около пет. Преди малко дадохте показания, че сте сипали пет галона бензин в резервоара на колата ѝ. Това колко време ви отне?

О: Колко време ли? Доста време... Да речем, около четири минути. Капачката ме затрудни при отварянето и затварянето. Резбата беше ръждясала и заяждаше.

В: Значи четири от петте минути сте били зает с резервоара на колата. Къде се намираше резервоарът на колата?

О: Отзад, разбира се.

В: Отзад. И през тези пет минути жената с воалетката слезе ли от колата?

О: Седеше през цялото време зад волана.

В: Значи четири от петте минути не сте я виждали изобщо?

О: Ами не.

В: Искате да кажете, че всъщност сте видели тази жена само за една минута?

О: Ами щом така излиза.

В: Щом така излиза. А вие как мислите? Не излиза ли така? Пет без четири е едно, нали?

О: Да.

В: Добре тогава. Каква част от фигурата на жената с воалетката, се виждаше през тази една минута?

О: О, доста нещо.

В: Не можете ли да бъдете по-точен?

О: Ами...

В: Виждаше ли се талията ѝ?

О: Ами това не се виждаше. Нали ви казах, че седеше зад волана. Не отвори вратата, видях я от гърдите нагоре.

В: Какво видяхте от облеклото ѝ?

О: Голяма широкопола шапка и някакво палто.

В: Какво палто?

О: Ами свободно палто. От плат.

В: Какъв цвят?

О: Не мога да кажа. Май беше тъмно.

В: Тъмно? Синьо? Черно? Кафяво?

О: Не мога да кажа точно.

В: Господин Колинс, когато жената спря, още беше светло, нали така?

О: Да, сър. Всъщност трябва да е било малко след седем по обикновеното, а не по лятното време.

В: И въпреки дневната светлина не можете да кажете какъв цвят бе палтото ѝ?

О: Не е точно така. Казах ви вече, палтото бе тъмно.

В: Значи не можете да си спомните какъв цвят бе палтото ѝ?

О: Помня, че бе тъмно.

В: И все пак сте видели палтото ѝ, нали така?

О: Нали това ви казах.

В: С други думи, вечерта на първи юни сте знаели какъв цвят е било палтото ѝ, но днес не помните?

О: Не е така, както го казвате. Не обърнах внимание на цвета. Само видях, че е тъмно.

В: Но забелязахте как изглежда тя?

О: Ами, разбира се.

В: Достатъчно отблизо ли я видяхте, за да свидетелствувате под клетва, че обвиняемата е жената, която сте видели във форда преди месец?

О: Да.

В: А цвета на палтото ѝ не си спомняте?

О: Не.

В: Каква бе шапката ѝ на цвят?

О: Не знам. Широкопола...

В: Носеше ли ръкавици?

О: Не си спомням.

В: Видели сте я от гърдите нагоре?

О: Да.

В: И сте я видели само за една минута?

О: Горедолу.

В: Носела е плътна воалетка, напълно скриваща лицето ѝ?

О: Да.

В: *И въпреки това вие разпознахте в обвиняемата жената от форда?*

О: Ами приличат си по снага.

В: *О, по снага си приличали. Тоест искате да кажете, че си приличат от гърдите нагоре?*

О: Ами май така излиза.

В: *Май така излиза! На догадки ли се основават показанията ви, или на знание?*

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: *Ваша милост, категорично възразявам срещу объркващите въпроси на защитата. Такъв безполезен кръстосан разпит...*

СЪДИЯТА: *Господин прокурор, защитата има право да провери доколко може да се разчита на свидетелската памет при разпознаването. Продължавайте, господин адвокат.*

В: *Господин Колинс, казахте, че този форд е спрял на бензиностанцията ви в осем и пет вечерта на първи юни. Това твърдение сигурно ли е, или също е догадка?*

О: О, сър, не е догадка. Часовникът ми в стаята показваше осем и пет. На секундата.

В: *Погледнахте часовника си, когато пристигна козата? Това навик ли ви е, господин Колинс?*

О: Просто го гледах, когато колата пристигна. Вече ви казах, че говорех по телефона със снабдителите, когато тя спря. Бях вбесен защо не са ми изпратили цял ден цистерната след сутрешното ми обаждане и си рекох: „Виж, вече е осем и пет.“ Тъй де, гледах часовника.

В: *И точно тогава фордът спря отвън?*

О: Точно така.

В: *И после излязохте и попитахте колко галона бензин желяе госпожата?*

О: Да, сър, и тя вдигна пет пръста. Така че напълних резервоара.

В: *Вдигнала ръката си, а не си спомняте дали е била с ръкавица, или не? Едно помнете, друго не?*

О: Вдигна ръката си. За ръкавиците не помня.

В: *Хубаво. Казвате, че сте напълнили резервоара? Напълнили сте го с пет галона бензин?*

О: Точно така.

В: Е, господин Колинс, не знаете ли колко побира резервоарът на един форд?

О: Как да не знам! Около единадесет галона.

В: Значи сбъркахте, като казахте, че сте го напълнили с пет?

О: Не, сър, наистина го напълних. Или почти го напълних.

В: О, искате да кажете, че резервоарът не е бил съвсем празен?

О: Точно така. Имаше около пет галона, защото когато аз налях пет галона, стигна почти до капачката.

В: Разбирам. Разбирам. С други думи, когато тази жена е спряла и ви е показала с петте си пръста, че иска пет галона бензин, резервоарът ѝ не е бил празен, нито на привършване? Още е бил пълен до половината? Можела е да измине доста голямо разстояние с бензина в резервоара?

О: Да, сър.

В: Не ви ли се стори странно, че един шофьор спира да зареди с полупълен резервоар?

О: Ами откъде да знам. Някои хора ги е страх да не закъсат насред път. Но наистина, сещам се, че ми се стори доста странно.

В: Сторило ви се доста странно? Не се ли сетихте защо е странно?

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: Възражявам, свидетелят не е призован да споделя мисли.

СЪДИЯТА: Да не се протоколира!

В: Господин Колинс, само преди миг казахте, че жената е показала с петте си пръста колко бензин иска. Тя изобщо ли не говореше?

О: Нито дума.

В: Тоест не е отворила уста през всичките пет минути, докато вие сте обслужвали колата ѝ?

О: Изобщо не продума.

В: Тогава значи не сте чували гласа ѝ?

О: Не съм.

В: Ако обвиняемата стане и каже нещо, няма да можете да познаете дали тя е шофирала колата, или не, съдейки само по гласа ѝ.

О: Не, разбира се. От къде на къде? Изобщо не чух гласа на шофьора.

В: Но разпознахте в обвиняемата шофьора на колата само по външна прилика, по снагата от кръста нагоре? Нали така? Не по гласа или по лицето, което е било скрито под воалетката?

О: Да, но едра жена, яка като нея...

В: А сега за воалетката, която също разпознахте. Дадохте показания, че това със сигурност е същата воалетка, която сте видели да носи жената в колата?

О: Със сигурност.

В: Ами ако воалетката е друга и просто прилича на онази?

О: Може и така да е. Не съм виждал жена с такава воалетка от двадесет години насам. А и това... не знам как го викате... как беше думата...

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: Мрежата?

ГОСПОДИН ЕЙНДЖЪЛ: Ще бъде ли така любезен прокурорът да не подхвърля отговори на свидетеля?

О: Точно така. Мрежата, плетката, както там му викат. Тя ми се наби в очите. Беше толкова гъста, че нищо не се виждаше. И днеска, и нощеска ще го позная този воал.

В: Ще познаете воалетката, спомняте си дори плетката, а не помните нито цвета на палтото и шапката, нито дали жената е носела ръкавици?

О: Сто пъти ли трябва да го повтарям?

В: Преди дадохте показания, че фордът е дошъл откъм Камдън?

О: Да.

В: Но нали сте били вътре, когато колата е спряла за бензин?

О: Да, но...

В: Всъщност не сте я видели да идва от Камдън?

О: Като излязох, беше спряла в посока на Трентън. Значи трябва да е дошла откъм Камдън.

В: Но всъщност вие не сте я видели да идва?

О: Не, обаче...

В: Нали може да е дошла откъм Трентън и да е спряла така, сякаш е дошла откъм Камдън?

О: Може и така да е, но...

В: Сигурен ли сте, че тази кола спря на бензиностанцията ви на първи юни вечерта? А не на тридесет и първи май или на втори юни?

О: О, разбира се.

В: *Не си спомняте цвета на палтото, а си спомняте точната дата?*

О: Вече ви казах...

ГОСПОДИН ЕЙНДЖЪЛ: Нямам...

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: Моля, защитникът да позволи на свидетеля да се доизкаже! От пет минути той напразно се опитва да обясни нещо на защитника!

ГОСПОДИН ЕЙНДЖЪЛ: Мислите ли, че с пет минути ще постигнете нещо повече, господин Полинджър? Щом е така, аз охотно ще задам още въпроси. Освен това прокурорът не позволи на защитата да довърши. Бях на път да кажа: „Нямам повече въпроси.“

ПОВТОРЕН РАЗПИТ ОТ ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР

В: *Господин Колинс, като изключим въпроса за самоличността на шофьорката, сигурен ли сте, че тя е карала същата кола като представената от веществено доказателство номер 17?*

О: Сигурен съм, сър.

В: *Също така сте сигурен, че колата е пристигнала в осем и пет вечерта на първи, като имаме предвид изчерпателните и убедителни причини, изтъкнати от вас?*

О: Сигурен съм.

В: *В колата нямаше никой друг, освен тази жена?*

О: Да, сър.

В: *Тя бе съвсем сама?*

О: Да, сър.

В: *И носеше воалетката, която държи в ръка?*

О: Да, сър.

В: *И от каквато и посока да е дошла, замина към Трентън?*

О: Докато не се изгуби от погледа ми.

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: Нямам повече въпроси, господин Колинс.

ПОВТОРЕН КРЪСТОСАН РАЗПИТ ОТ ГОСПОДИН ЕЙНДЖЪЛ

В: *Казвате, че жената е била съвсем сама в колата, господин Колинс.*

О: Така казах, ами как, това е истината.

В: Колата бе купе, само с две врати, със сгъваема седалка отзад, нали така?

О: Точно така.

В: Седалката беше ли отворена?

О: Не.

В: Не. Значи тогава е възможно някой да се е скрил отзад под нея, без да подозирате? Можете ли да се закълнете, че жената е била сама в колата?

О: Ами...

ГОСПОДИН ПОЛИНДЖЪР: Възражявам срещу формата и съдържанието на въпроса, ваша милост. Защитата се опитва...

ГОСПОДИН ЕЙНДЖЪЛ: Хайде, хайде, няма да спорим, господин Полинджър. Доволен съм. Нямам повече въпроси, Колинс.

Свидетелят бе освободен.

Наближава решителният момент — измърмори Бил на Елъри следващата сутрин в съда, но по лицето му не можеше да се прочете нищо.

Полинджър бе мършав язваджия с хитри очи и с изражение на професионален комарджия. Този ден той бе най-спокойният човек в претъпканата зала — сух, дребен и безукорен, безобиден на вид и чевръст като врабче.

Джесика Бордън Гимбъл седеше на свидетелската скамейка зад масата на прокурора, скръстила ръце в ръкавици. Бе облечена в черни и вдовишки дрехи и не носеше бижута. С болнаското си изпито лице, с хлътналите си очи и суха набръчкана кожа тя сякаш бе състарена преждевременно от неволи и недоимък. Андрея седеше до нея, бледа като смъртник.

Бил наблюдаваше майката и дъщерята с горчиво стиснати устни. Той скришом потупа ръката на сестра си под масата. Но изразът на хипнотична вгълбеност не изчезна от лицето на Люси. Тя не сваляше очи от възрастната жена насреща.

— Свидетелят Филип Орлеан!

Надигналият се шепот стихна като оттегляща се вълна. Всички лица бяха напрегнати. Дори съдията Менандър изглеждаше по-

внушителен от обикновено. Висок, слаб мъж с изпито лице и искрящи очи на аскет зае спокойно мястото си в ложата, след като се закле. Бил се наведе напред и подпря брадичката си с ръка. Бледен бе като Андрея. Зад него, на свидетелската скамейка, Елъри се размърда леко. Не изпускаше от погледа си ключовата фигура — Полинджър. Полинджър бе превъзходен. Самообладанието му бе завидно. Той бе по-покоен и по-хладнокръвен от когато и да е.

— Господин Орлеан, вие сте гражданин на Република Франция?

— Да. — Високият слаб мъж говореше носово, с едва доловим галски акцент. Но гласът му бе изискан и уверен.

— Каква длъжност заемате в собствената си страна?

— Аз съм от парижката Sûreté^[1]. Заемам пост, който отговаря на началник бюро за криминални идентификации тук.

Елъри видя как Бил се вцепени от ужас. Усети, че и сам се сковава. Никога не бе свързвал името с този човек. Но сега се сети. Орлеан бе един от най-големите авторитети в анализите на съвременната криминология, човек с международна известност, безукорна честност, с медали за заслуги, присъдени му от десетина правителства.

— Значи напълно отговаряте на изискванията за експерт по криминална идентификация?

Французинът леко се усмихна:

— За мен ще е чест да представя пред съда акредитивите си, мою.

— Ще бъдете ли така добър!

Елъри забеляза Бил да облизва нервно устни. Очевидно призоваването на свидетеля го бе заварило съвсем неподготвен.

— На науката за криминална идентификация — рече спокойно Орлеан — посветих целия си живот. Тридесет и пет години не съм се занимавал с нищо друго. Мой учител бе Алфонс Бертийон. Имам честта да бъда, личен приятел и колега на вашия инспектор Форо. Делата, по които съм оказвал професионално съдействие...

Бил скочи на крака, бледен, но решителен.

— Защитата приема акредитивите на експерта. Няма да ги оспорваме.

Полинджър незабележимо повдигна ъгълчето на устата си. Това бе единственият знак на тържеството му. Той отиде до масата с веществените доказателства и вдигна ножа за хартия, намерен на

местопрестъплението. Към дръжката му бе прикрепена бележка и по острието още личаха тъмни следи от кръвта на Гимбъл. Полинджър вдигна предмета с изключително внимание. Държеше го за самия връх, явно несмушаван от кръвта, засъхнала по него. Той леко го размаха пред себе си като диригентска палка. Всички очи бяха вперени в ножа, сякаш съдебната зала бе концертна, а публиката — послушен оркестър.

— Между другото, господин Орлеан — рече Полинджър, — бихте ли обяснили на защитника и съдебните заседатели как така се оказахте свидетел по това дело?

Очите на Бил, както и на всички останали, не слизаха от ножа. Младият човек бе прежълтял. Люси гледаше острието втренчено, с отворени устни.

— От двадесети май — отвърна французинът — съм на обиколка из вашите полицейски управления. На втори юни се случи да бъда във Филадельфия. Бях посетен от полицейския началник Де Джонг, който поиска мнението ми на специалист относно някои улики по настоящето дело. Предоставени ми бяха няколко предмета за експертиза. Дошъл съм да дам показания.

— Вие нищо не знаете за предходната експертиза на трентънската полиция, нали така, господин Орлеан?

— Абсолютно нищо.

— Получавате ли хонорар за услугата, сър?

— Бе ми предложен хонорар — известният експерт вдигна ръце, — но аз отказах.

— Познавате ли някои от хората, свързани с това дело: обвиняемата, защитника, прокурора?

— Никого.

— Давайте показания просто в интерес на истината и справедливостта?

— Съвършено вярно.

Полинджър млъкна. Изведнъж размаха ножа пред експерта.

— Господин Орлеан, показвам ви вещественно доказателство номер пет. Това ли е един от предметите, които сте изследвали?

— Да.

— Мога ли да ви запitam в какво точно се състоеше експертизата ви?

Орлеан се усмихна едва доловимо и зъбите му проблеснах.

— Проверих за пръстови отпечатьци.

— И какво открихте?

Мъжът имаше усет за драматичното. Не отговори веднага. Искрящите му очи хладнокръвно огледаха съдебната зала. Под светлината на полилея високото му чело лъщеше. Залата бе притихнала.

— Открих — рече той най-сетне с ясен, равен глас — пръстовите отпечатьци на двама души. Нека временно да ги наречем А и Б. Имаше повече отпечатьци на А, отколкото на Б. Точният брой е както следва. — Той погледна в един лист. — От лицето Б по острието на ножа: един отпечатък на полекса, два на индекса, два на медиуса, два на анулариса и един на аурикулариса. На А по дръжката: един на нолекса, един на индекса, един на медиуса. От Б по острието: един на нолекса, един на индекса, един на медиуса. От Б по дръжката: един на индекса, един на медиуса, един на анулариса, един на аурикулариса.

— Да се спрем само на отпечатьците на Б, господин Орлеан — обади се Полинджър. — Какво бе разположението на отпечатьците на Б по дръжката на ножа? Разпилени ли бяха те, или бяха групирани по някакъв начин?

— Ако обичате, хванете ножа!

Полинджър го хвана така, че острието сочеше пода.

— Отпечатьците от Б по дръжката бяха подредени от върха надолу в следния ред: най-високо индексът, веднага под него медиусът, под медиуса ануларисът и аурикуларисът под анулариса. Бяха групирани съвсем плътно.

— Ако преведем техническите термини в по-познатата им форма, господин Орлеан, ще бъде ли правилно да кажем, че по дръжката на това оръжие, считано от горе на долу, както аз сега го държа, вие сте открили отпечатьците от четири пръста: показалец, среден пръст, безименен пръст и кутре?

— Правилно.

— Вече казахте, че те са плътно групирани. Как вие, като експерт по пръстовите отпечатьци, тълкувате този факт?

— Не ще и съмнение, че Б е хванал дръжката на оръжието както се хваща, когато искаме да нанесем удар. Не личи отпечатък от палеца, тъй като палецът обикновено е над другите пръсти.

— Ясни ли бяха всички отпечата̀ци? Изключена ли е възможността да бъдат погрешно разчетени, така да се каже?

Французинът се намръщи:

— Отпечата̀ците, които описах, бяха достатъчно ясни. Обаче имаше доста следи от зацапвания, които бяха нечетливи.

— Но не на дръжката? — побърза да попита прокурорът.

— Предимно на дръжката.

— Не съществува обаче съмнение, що се отнася до ясните отпечата̀ци, които според вас принадлежат на Б?

— Абсолютно никакво.

— Има ли други отпечата̀ци върху отпечата̀ците на Б по дръжката?

— Не. Тук-там има леко зацапване. Но върху отпечата̀ците няма следа от други отпечата̀ци.

Полинджър присви очи. Отиде до масата с веществените доказателства и вдигна две малки папки.

— Показвам ви веществено доказателство номер двадесет — пръстови отпечата̀ци, снети от ръцете на покойния Джоузеф Кеш Гимбъл, известен под името Джоузеф Уилсън. Използувахте ли тези отпечата̀ци за сравнение при анализа на отпечата̀ците по оръжието?

— Да.

— Ще изясните ли на съдебните заседатели резултатите от експертизата, в която отпечата̀ците от пръстите на двете лица бяха условно обозначени като А и Б?

— Отпечата̀ците, които обозначавам с А, са отпечата̀ците от веществено доказателство номер десет.

— С други думи, отпечата̀ците А са на Джоузеф Кент Гимбъл?

— Точно така.

— Бихте ли ни обяснили по-подробно?

— Мога да кажа само това. Както по дръжката, така и по острието на ножа личат отпечата̀ци от пръстите на двете ръце на Гимбъл.

Полинджър млъкна. После рече:

— Сега, господин Орлеан, ще ви покажа веществено доказателство номер единадесет. Ако обичате, придържайте се към същата процедура.

— Отпечатъците, които отбелязах с Б, са еднакви с тези от вещественно доказателство номер единадесет — рече равно Орлеан.

— Имате ли обяснение?

— Да. Отпечатъците на Б по острието са от лявата ръка, а тези на дръжката са от дясната.

— Бихте ли прочели на съдебните заседатели какво пише на вещественно доказателство номер единадесет?

Орлеан взе малката папка от ръцете на Полинджър. Спокойно прочете:

— Вещественно доказателство номер единадесет. Пръстови отпечатъци, Люси Уилсън.

Полинджър се отдалечи и каза през зъби:

— Свидетелят е на ваше разположение, господин защитник.

Елъри седеше, без да помръдне. Бил Ейнджъл сложи длани върху кръглата маса, отблъсна се уморено и се изправи. Приличаше на мъртвец. Преди да напусне мястото си, той се извърна и се усмихна на сестра си, която сякаш се бе вкаменила. Усмивката му бе тъй нелепа, тъй механична, тъй сърцата, че Елъри извърна очи. После Бил отиде до свидетелската ложа и рече:

— Господин Орлеан, защитата не се съмнява във вашия авторитет като експерт по пръстовите отпечатъци. Ние ценим вашите безкористни услуги в интерес на истината. Именно заради това...

— Възраavam — рече студено Полинджър — срещу намерението на защитата да произнесе реч.

Съдията Менандър се окашля:

— По-добре е защитата да продължи с кръстосания разпит.

— Тъкмо това смятам да направя, ваша милост. Господин Орлеан, вие дадохте показания, че отпечатъците на Люси Уилсън са намерени по ножа, с който бе убит Джоузеф Кент Гимбъл. Вие също така дадохте показания, че по ножа има много зацапани отпечатъци, които са нечетливи, нали така?

— Не казах точно това, сър — отвърна Орлеан вежливо. — Казах, че има много следи от зацапвания.

— Възможно ли е това да се следи, направени от пръсти?

— Зацапванията бяха нечетливи. Не е възможно да са оставени от голи пръсти.

— Но биха могли да бъдат оставени от пръсти, обвити в някаква материя?

— Разбира се.

— Например от пръсти в ръкавици?

— Възможно е.

Полинджър явно започваше да се ядосва. Малко руменина пропълзя по страните на Бил.

— Вие също така дадохте показания, господин Орлеан, че повече от тези зацапвания са по дръжката?

— Да.

— А обикновено когато човек иска да нанесе удар с нож, го захваща именно за дръжката, нали?

— Да.

— А върху отпечатъците на Люси Уилсън по дръжката навсякъде имаше зацапвания от такъв неизяснен произход?

— Да. — Експертът се размърда. — Но не мога да се съглася с това, обяснение за произхода на зацапванията да бъде протоколирано, сър. Не знам от какво са. Не вярвам, че е по силата на науката да определи. В най-добрия случай ще трябва да гадаем.

— Не бяха ли зацапванията по дръжката във формата на пръсти?

— Не. Бяха неясни следи с неправилна форма.

— Каквито може да е оставила ръка в ръкавица, хванала ножа?

— Пак повтарям: възможно е.

— И тези зацапвания са върху отпечатъците на Люси Уилс?

— Да.

— И показват, че някой е хванал дръжката след нея?

Французинът отново се усмихна мрачно:

— Не мога да твърдя такова нещо, сър. Зацапванията може да не са причинени от човешка ръка. Например ако ножът е бил загърнат в салфетка и поставен в кутия, а кутията е била раздрусана, пак щеше да има зацапвания.

Бил крачеше нагоре-надолу.

— Според показанията ви, господин Орлеан, от групирането на отпечатъците на Люси Уилсън по дръжката излиза, че тя е хванали ножа, за да нанесе удар. Не смятате ли, че това твърдение тласка към неоправдани заключения?

Орлеан се намръщи:

— Простете, но не ви разбирам!

— Не може ли човек да вдигне ножа просто да го види и пак да остави същите отпечатъци?

— О, естествено. Аз просто исках да илюстрирам естеството ни групирането.

— Значи, като експерт, не твърдите със сигурност, че Люси Уилсън е използвала ножа за смъртоносния удар?

— Разбира се, че не. Установявам само фактите, сър. Човек не може да промени фактите. Тълкуването... — Той вдигна рамене.

Докато Бил се отдалечаваше, Полинджър скочи на крака.

— Господин Орлеан, открихте ли отпечатъци на Люси Уилсън по този нож?

— Да.

— Вие бяхте в залата и чухте показанията, че ножът е бил купен едва в деня преди престъплението от самата жертва и че не е бил намерен в дома му във Филадельфия, а в къщата, където бе убит, и оригиналната опаковка, заедно с поздравителна картичка, написани не от Люси Уилсън, а от жертвата, със...

— Възразявам! — избухна Бил. — Възразявам! Не е уместно!...

— Нямам повече въпроси — каза Полинджър със спокойна усмивка. — Благодаря ви, господин Орлеан. Ваша милост — пое си дълбоко дъх той, — с това обвинението приключва своето изложение.

В този миг Бил скочи и поиска да се прекрати делото поради несъстоятелност на обвинението, но свидетелските показания на френския експерт по пръстови отпечатъци бяха променили съвършено хода на процеса. Съдията Менандър отхвърли молбата. Зачервен, много ядосан, Бил дишаше тежко.

— Ваша милост, защитата моли за отсрочка. Показанията на последния свидетел са съвсем неочаквани за нас. Не сме имали възможност да ги проучим по същество.

— Молбата ви се уважава. — Съдията стана. — Делото се отлага за утре сутринта в десет часа.

Когато отведоха Люси и съдебните заседатели се източиха от залата, ложата на пресата експлодира, журналистите хукнаха презглава навън.

Бил погледна безпомощно Елъри, после светкавично извърна очи към отсрещната страна. Андрея Гимбъл се взираше в него със смътна,

неизказана тревога. Той отмести поглед.

— Гръм от ясно небе! Люси изобщо не ми каза...

Елъри внимателно го хвана за ръка.

— Да вървим, Бил. Тук нямаме работа.

Червенокосата жена откри Елъри да пуши замислен на пейката зад стария Градски съвет, на брега на тихата река. Бил Ейнджъл сновеше нагоре-надолу по пътеката неуморно с нечовешка енергия. Нощното небе бе забулено от изпарения.

— Ето ви и вас — рече тя весело и се отпусна до Елъри. — Бил Ейнджъл, ще си изтъркаш подметките. И то в тая жега! Няма смисъл да ти казвам, че всички вестникарски лешояди на този свят те търсят! И навечерието на защитната реч и прочие... Май — рече тя изведнъж — не ви е до приказки.

Прежълтялото лице на Бил бе напрегнато и вгълбено. Хлътналите му очи мъждукаха изпод зачервените клепачи. Цял следобед, чак до вечерта, бе призовавал експерти, разпращал детективи, привиквал свидетели, съвещавал се бе с колеги и непрекъснато бе въртял телефона. Бе капнал от умора.

— Бил, ако продължаваш така, ще се съсипеш, нито ти, нито Люси ще имате някаква полза от това — рече Ела приглушено. Току-виж, си се докарал до болница и тогава какво ще стане с нея, горката?

Бил не спираше да крачи. Червенокосата жена въздъхна и кръстоса дългите си крака. Откъм реката се разнесе лекомисленият вик на момиче и гърленият смях на мъж. Градският съвет зад тях бе клекнал в притъмнелия парк като стар жабок. Изведнъж Бил отчаяно вдигна ръце към забуленото небе.

— Ако ми бе казала навреме!

— А тя какво обяснение дава? — промърмори Елъри. Бил изсумтя отчаяно.

— Най-простото обяснение, което може да ти хрумне, тъй просто, че никой няма да й повярва. Джо е донесъл онзи проклет писалищен комплект у тях в петък вечерта. Напълно естествено, тя искала да го види. Разопаковала го и го разгледала. И затова по металните част има нейни отпечатащи. Как ти се струва, а? — Той се

изсмя кратко. И единственият свидетел, който би могъл да потвърди думите ѝ, е мъртъв!

— О, хайде, Бил — рече Ела Еймита безгрижно, — това звучи съвсем разумно. Как няма да повярват? Когато двама души подаряват нещо заедно, естествено е да го огледат и двамата! Писалищният комплект е от Джо и Люси, и хоп! По него има отпечатъци на Джо и на Люси! Защо съдебните заседатели да не повярват?

— Нали чу показанията на служителя от „Уонамейкър“. Комплектът го е купил Джо, сам-самин. Преди да му го връчи, щандистът го избърсал от прах. Поздравителната картичка я е написал Джо и магазина. Дотук става ли дума за Люси, а? После какво? Джо се прибрал къщи. Мога ли да го докажа? Не! Вярно, той ми каза, че заминава на следващата утрин, което намеква, че е възнамерявал да прекара нощта с Люси. Но намекът не е доказателство и като се вземе предвид кой го казва, става дума за пристрастни показания. Никой не го е видял ни да се прибира къщи в петък вечерта, нито да излиза в събота сутрин. Никой, освен Люси, а не можеш да очакваш от предубедени съдебни заседатели да повярват на непотвърдената дума на обвиняемата.

— Не са предубедени. Бил — побърза да каже червенокосата жена.

— Благодаря ти за благородната лъжа. Видя ли мутрата на съдебна заседателка номер четири? Когато я одобрих, смятах, че съм попаднал на плодородна почва — дебела, петдесетгодишна домакиня средна ръка... а се оказа войнствуващо женище! Люси е прекадено красива, за проклетия: кара всяка жена, която я види, да се пука от завист. Ами останалите? Седми номер се схваща от дълго седене! От къде да го знам, по дяволите? Сърдит е на целия свят! О, за какво ли ти ги разправям! — Бил махна с ръка.

Не намираха какво да кажат и мълчаха. След малко Бил промърмори:

— Ще се борим, няма как.

— Да не си решил да изправиш Люси в свидетелската ложа? — запита кротко Елъри.

— Божичко, човече, тя е единствената ми надежда! Не мога да изкопая свидетел, който да потвърди алибито ѝ с киното, нито пък някой, който да обясни отпечатъците, така че ще трябва тя самата да

дава показания. Дано успее да трогне заседателите. — Той се отпусна на пейката срещу тях и разроши косата си. — Ако ли не — господ да ни е на помощ.

— Но защо си толкова песимистично настроен. Бил? Поразпитах някои от градските правни светила и всички те смятат, че обвинението на Полинджър няма да издържи пред съдебните заседатели. В края на краищата то се гради само върху косвени улики. Има достатъчно място за съмнения...

— Полинджър си разбира от работата — рече търпеливо Бил. А и последен ще има думата пред съда, не забравяй това, обвинението пледира след защитата. Всеки опитен адвокат ще ти каже, че е готов да се откаже от половината си свидетели заради възможността да остави последен впечатление в съзнанието на съдебните заседатели. А и общественото мнение...

Бил се намръщи.

— Че какво му е на общественото мнение? — запита Ела възмутена.

— О, Ела, ти беше бомба! Но ти липсва юридически нюх. Нямах представа каква вреда ни нанесе тази история със застраховката.

— Кое? — Елъри се размърда на пейката.

— Още преди делото да бъде внесено за разглеждане, се разчу, че „Нашънъл“ блокира изплащането на застраховката на Люси поради подозрение, че благодетелствуваното лице е убило застрахования. Новина като за първа страница на вестниците. Старият Хатауей даде пресконференция по този въпрос. Не го каза точно така, но изводът беше очевиден. Естествено, аз се опитах да позакърпя положението, като заведох дело в Ню Йорк с искане да бъде изплатена застраховката. Но това е формалност, а съдбоносен си остава изходът от процеса в Трентън. Междувременно всеки потенциален съдебен заседател в страната е прочел интервюто с Хатауей. Нашите хора отричат да са го чели, но няма начин!

— Как ще изградиш защитата си, Бил? — Елъри захвърли цигарата.

— Самата Люси ще обясни тази бъркотия с отпечатъците, алибито си и така нататък. Ти ще извадиш на бял свят несъответствията, които обвинението не е взело предвид... Съгласен си, нали, Елъри? — попита внезапно Бил.

— Я не се превземай, Бил.

— Има едно нещо, с което можеш много да ми помогнеш. Кибритените клечки.

— Кибритените клечки ли? — Елъри леко примига. — Че каква връзка имат те в случая? Как да помогна?

Бил скочи от пейката и закрачи отново.

— Без съмнение тези клечки показват, че убийцата е пушила, докато е причаквала Гимбъл. Много лесно ще докажа, че Люси не пуши и никога не е пушила. Ако те призова да даваш показания...

— Но, Бил, това нещо е под въпрос — рече замислено Елъри. — И то под голям въпрос. Логиката подсказва по-скоро, че не си прав.

— Какво искаш да кажеш? — Бил се закова. — Не е пушила, така ли? — Изглеждаше озадачен, очите му сякаш хлътнаха още повече. Елъри въздъхна.

— Огледах стаята като през лупа. Бил. Открих доста изгорели клечки в онази чиния. Добре, естествено е човек да си помисли, че някой е пушил. Но какви са фактите?

— Първи урок от наръчника „Как се става детектив“ — подсмихна се червенокосата жена, без да сваля разтревожен поглед от Бил.

— Пушенето — свъси вежди Елъри — предполага цигари. Цигари те предполагат пепел и угарки. Какво намерих аз? Нито следа по масата и чинията от изгасена цигара, никаква пепел и угарки в камината, нито изгаряния по килима — а го прегледах сантиметър по сантиметър, влакно по влакно. Нямаше угарки и пепел дори под прозорци и което доказва, че от прозореца на стаята не е изхвърляна цигара. Той поклати глава. — Не, Бил. Тези клечки са употребени за всичко друго, но не и за пушене.

— Значи това отпада — рече Бил и притихна.

— Почакай малко. — Елъри запали нова цигара. — Вярно, някои неща отпадат, но други остават. Неща, които могат да ти помогнат. Преди да се спра на това обаче — той изпусна дим и примижа, може ли да те запitam какво смяташ да правиш с госпожица Андрея Гимбъл?

Една жена, висока и елегантна, във фин ленен костюм, приближаваше по алеята, хванала под ръка някакъв мъж. Групичката край пейката се умълча. Лицето на жената не се виждаше, но тя

очевидно слушаше широкоплещестия си спътник, който гневно жестикулираше. Скоро двойката се озова под уличната лампа и те познаха Андрея и Гимбъл и годеника ѝ. Бърк Джоунс рязко се спря и ги изгледа заплашително. Спря се и Андрея. Погледна Бил стреснато, сякаш той бе привидение. После по бледите страни на Бил пропълъзя руменина, той стисна юмруци и сведе яростен поглед. Андрея се извърна и побягна по алеята, откъдето тя и спътникът ѝ бяха дошли. Джоунс за миг се поколеба, гледайки с гняв ту Бил, ту бягащото момиче, сетне и той хукна, а превързаната му ръка бясно се удряше в палтото.

Ела Еймита скочи ядосана:

— Бил Ейнджъл, за бой си! — извика тя. — Какво те прихваща? Умът ли си загуби? Намери кога да се държиш като хлапе с първото си гадже!

— Нищо не разбираш, Ела! — Бил отпусна юмруци. — И двамата не разбирате. Това момиче не означава нищо за мен!

— Разправяй ги другиму!

— Тя ме заинтригува, защото открих, че премълчава нещо.

— О — рече Ела с по-друг тон. — И какво?

— Не знам. Но явно е нещо важно, защото обезумява от страх само при мисълта, че могат да я изправят пред съда като свидетел... — Той отпусна юмруците си и веднага пак ги стисна. — Аз обаче точно това ще направя. За глупак ли ме мисли? — И той се загледа с присвити очи подир бягащата фигура. — Ще ѝ покажа кой е глупак. Тя ми е необходима. Необходима е на клетата Люси. Госпожица Гимбъл е толкова важна за нас, че ще я призова накрая.

— Бил, съкровище, сякаш слушам Цицерон! Браво, господин защитник. Това изявление за печата ли е?

— Официално не — рече мрачно Бил, — но може да се намекне, че така се говори. Полинджър не може да ми попречи. Пратил съм ѝ призовка.

— Смятайте, ме мълвата вече е тръгнала, ваша милост. Довиждане, съкровище! — Ела щракна с пръсти и хукна подир изчезналата двойка.

— Бил — рече Елъри. Бил седна, отбягвайки погледа му. — Мисля, че знам какво ти струва това решение.

— Какво ми струва ли? Защо трябва да ми струва нещо? Простото се радвам на тази възможност заради Люси. Ама и вие сте ужасни! Какво ми струвало!

— И аз също, Бил — рече благо Елъри, — как иначе. И аз се радвам. И то по много причини — добави замислено той.

Когато съдебните заседатели се оттеглиха след указанията на съдията Менандър, мненията на познавачите се разделиха. Мнозина смятаха, че скоро ще бъде издадена оправдателна присъда. Други предричаха дълго заседание, завършващо с разногласие. Само шепа хора предвиждаха, че ще признаят Люси за виновна.

Люси наистина се бе оказала слаб свидетел. Още от началото тя бе нервна, непоследователна, уплашена. Докато Бил водеше разпита, беше сравнително спокойна, отговаряше с готовност, дори леко се усмихваше от време на време. Добронамерените му въпроси ѝ помогнаха да опише съвместния си живот с човека, когото бе познавала като Джоузеф Уилсън, добрината му към нея, любовта им: подробно разказа за запознанството им, ухаждането, за сватбата, за тяхното ежедневие.

Постепенно Бил я доведе до дните преди престъплението. Тя разказа как са обсъдили покупката на някакъв подарък за рождения ден на Бил, как Уилсън обещал да купи нещо от „Уонамейкър“ в петък, деня преди смъртта си, как донесъл писалищния комплект вкъщи вечерта, как го развивала и разглеждала, как той взел със себе си подаръка на тръгване в събота сутринта и обещал да се отбие и да го поднесе на Бил още същия ден... Разпитът ѝ трая ден и половина и когато Бил приключи, тя бе обяснила всичко и бе отрекла всички твърдения на обвинението. Тогава Полинджър се хвърли в атака.

Той не бе човек, а свирепо жестикулираща жива въпросителна и притежаваше изключителното умение да намеква и внушава само с интонацията си. Нападна я с ненадмината злост. Подигра се на уверенията ѝ, че говори истината. Направи за смях твърдението ѝ, че никога не е знаела, нито подозирала истинската самоличност на съпруга си. Никой нямало да повярва, изтъкна той, че една жена може да живее с един мъж повече от десет години, без да научи всичко за него (особено след като той „подозрително“ често е отсъствувал от

дома си). Кръстосаният му разпит бе безмилостен. Бил непрестанно ставаше да възразява.

По едно време Полинджър изръмжа:

— Госпожо Уилсън, до днес сто пъти имахте възможност да дадете показания... нали така?

— Да...

— Защо тогава не разказахте навреме как отпечатъците ви са се озовали върху ножа за хартия? Отговорете ми!

— Аз... аз... никой не ме пита.

— Но вие знаехте, че по ножа има ваши отпечатъци, нали?

— Не смятах, че...

— Но разбирате, нали, колко лошо впечатление правите, като изведнъж измъквате това нескопосно обяснение от торбата с лъжите точно когато виждате колко мрачно бъдеще ви очаква и след като сте имали възможност да го обсъдите с адвоката си?

След яростните възражения на Бил въпросът отпадна от протокола, но ударът бе нанесен. Съдебните заседатели се намръщиха. Люси кършеше ръце.

— Вие също така заявихте — продължи безмилостно Полинджър, — че съпругът ви обещал да се отбие сутринта покрай кантората на брат ви и да му връчи подаръка, нали така?

— Да. Да.

— А защо не го е сторил? Подаръкът бе намерен в оригиналната му опаковка в онази забутана колиба, твърде далеч от Филадельфия, нали?

— Аз... Той трябва да е забравил. Трябва да е...

— Не разбирате ли, госпожо Уилсън, че лъжата ви не е тайна за никой от присъстващите? Всъщност вие не сте разглеждали подаръка у дома си. За пръв път сте го видели в онази къща.

Въпреки че след намесата на Бил най-злонамерените въпроси отпаднаха от протокола, към края на разпита Люси бе окончателно разстроена, ридаеше, от време на време избухваше гневно и поради коварните езикови клопки, поставени от Полинджър, непрекъснато противоречеше на собствените си показания. Прокурорът не бе вчерашен, яростта му бе привидна — добре премерена и чудесно изиграна, тя имаше за цел само да стресне и без това смутената и

объркана свидетелка. Всъщност той бе спокоен и безпощаден като машина. Наложил се прекъсване, докато Люси се съвземе от истерията.

Въпреки това Бил упорито продължаваше да се усмихва на съдебните заседатели и да гради аргументите на защитата. Призоваваше свидетел след свидетел — съсед, приятели, познати — да подкрепят показанията на Люси за безоблачно семейно щастие с покойния до навечерието на неговата смърт. Всички твърдяха като един, че не са и подозирали двойната самоличност на Уилсън, а и Люси никога е нищо не е показвала, че знае. Призова няколко свидетели да потвърдят неизменния навик на Люси да ходи на кино в събота вечер, когато съпругът ѝ е на предполагаемата си „търговска обиколка“. Доказа, призовавайки приятели и продавачи в магазини за облекло, на които бе постоянна клиентка, че никога не си е купувала или носила воалетка. Полинджър прие всичко това спокойно и уверено, дебнейки всяка слабост в показанията или пристрастност на свидетелите.

После Бил се зае с колата. Изтъкнал бе още при кръстосания разпит на специалиста по отпечатъците, който бе огледал форда, че не бива да се придава особено значение на изобилието от пръстови отпечатъци от Люси. Колата си бе нейна, карала я бе години наред, и съвсем естествено бе вътре да има само нейни отпечатъци. Опитал се така, със съмнителен успех, да обясни неясните следи по волана и поста на скоростите с докосване от ръце в ръкавици, но свидетелят се въздържа от такова твърдение.

Сетне Бил изправи в свидетелската ложа неколцина вещи лица, които да изяснят именно този пункт — всичките бяха атакувани от прокурора като професионално ненадеждни или отявлено пристрастни. Бил изобщо не се спря на въпроса за автентичността на отпечатъците от гумите. Вместо това призова нещо лице по металите, служител от Федералното бюро по стандартите.

Свидетелят отхвърли версията на Полинджър, че емблемата на форда — ръждясала и разклатена от вибрациите — е могла да се счупи и да падне на местопрестъплението без човешка намеса. След подробна експертиза той бе стигнал до извода, че фигурката е била пречупена с рязък удар. Спря се изчерпателно на въпроса за якостта и стареенето на металите. Това мнение бе подложено от Полинджър на придиричав кръстосан разпит, който завърши с обещанието да

предостави по време на ответното си възражение нещо лице със съвсем обратно становище.

Чак накрая, на четвъртия ден, Бил изправи Елъри в свидетелската ложа.

— Господин Куин — рече Бил, след като Елъри се представи накратко, — вие се оказахте на местопрестъплението дори преди да пристигне полицията, нали така?

— Да.

— Огледахте щателно всичко, просто от чист професионален интерес към случая?

— Да.

Бил показва малък, невзрачен предмет.

— Да си спомняте дали сте видели това нещо по време на огледа си?

— Да.

Беше евтина чиния.

— Къде се намираше, когато оглеждахте помещението?

— На единствената маса в стаята, масата, зад която лежеше мъртвецът.

— Значи е била на видно място, не сте могли да не я забележите?

— Така е.

— Имаше ли нещо в тази чиния, господин Куин?

— Да. Няколко картонени кибритени клечки, всички те бяха обгорели.

— Тоест клечките са били запалени и сетне угасени?

— Да.

— Изслушахте ли всички съображения на обвинението? Нали присъствувахте в съдебната зала от началото на процеса?

— Да.

— Чухте ли обвинението да споменава поне веднъж — рече мрачно Бил — чинията и клечките, които сте видели на местопрестъплението?

— Не.

Полинджър скочи на крака и цели пет минути двамата с Бил спориха ожесточено, призовавани към ред от съдията Менандър. Най-сетне Бил получи разрешение да продължи.

— Господин Куин, вие сте известен детектив. Имате ли някакво обяснение за кибритените клечки, така грижливо заобикаляни от обвинението, което да предложите на съдебните заседатели?

— О, да.

Възникна нов спор, по-продължителен този път. Полинджър кипеше от яд. Но Елъри получи разрешение да продължи. Той отново изтъкна доводите, които изключваха възможността клечките да са били използвани за пушене.

— Вие току-що ни убедихте, господин Куин — рече Бил припряно, — че клечките не са използвани за пушене. Намерихте ли нещо друго при огледа, което според вас да дава удовлетворително обясни ние за употребата им?

— Да, разбира се. Имаше един предмет, който огледах не само аз, но и полицейският началник Де Джонг, и детективите му. При дадените обстоятелства той води до неизбежни изводи.

Бил вдигна едно от веществените доказателства:

— Това ли е въпросният предмет?

— Да.

Бе овъглената тапа, намерена на върха на ножа.

Ново спречкване, по-яростно този път. След обмен на язвителни реплики съдията сложи точка на спора и разреши тапата да бъде представена като веществено доказателство на защитата.

— Господин Куин, беше ли обгорена тази тапа, когато я намерихте?

— Безспорно.

— Намерена бе на върха на ножа, с който са намушкали Гимбъл?

— Да.

— Вие като криминалист имате ли обяснение за това?

— Възможно е само едно тълкуване — рече Елъри. — Очевидно, когато ножът е пронизал сърцето на Гимбъл, тапата не е била на върха му. Следователно убиецът я е забол там след убийството, и сетне я е овъглил с картонените клечици, намерени в чинията. Защо престъпникът е сторил това? Какво се получава, когато набучим обгорена тапа на върха на нож? Примитивен инструмент за писане. Ножът служи за перодръжка, а овъглената тапа е перото, което оставя четливи следи. С други думи, след престъплението убийцата е писала нещо с известна само ней цел.

— Защо според вас не е използвала по-обикновено средство за писане?

— Защото такава е липсвало. Нито в къщата, нито в дрехите на жертвата е имало автоматична писалка, молив или нещо за писане, ако изключим, разбира се, писалката и мастилницата в писалищния комплект. Но тази писалка, както и мастилницата, са били току-що купени и никога не са били пълнени с мастило. Щом на престъпницата се е наложило да пише и е нямала с какво, трябвало е да си измайстори нещо. Тапата, разбира се, е от писалищния комплект. Вече се е наложило да я свали веднъж, за да извърши престъплението. Така че е знаела за нея, преди да възникне необходимостта да пише. А на всички е известно за какво се употребява горената тапа, особено от театралните гримьори.

— Чухте ли досега обвинението да споменава обгорената тапа?

— Не.

— А намерихте ли при огледа бележка или писмо?

— Не.

— Какви заключения си правите?

— Щом убийцата е писала бележка, тя е била адресирана до някого. Логично е да предположим, че този някой е взел бележката със себе си; тоест в това разследване се появява нов, неразглеждан досега момент. Дори убийцата да е прибрала собствената си бележка, което с малко вероятно, самият факт въвежда елемент, неотчетен от обвинението.

Цял час Елъри и Полинджър кръстосваха шпаги в съдебната зала. Полинджър твърдеше, че Елъри е ненадежден свидетел по две причини: бил личен приятел на обвиняемата и репутацията му се градяла на „теория, а не на практика“. Когато най-сетне Елъри бе освободен, и двамата плуваха в пот. Но пресата призна, че защитата е постигнала значителен успех. От този миг нататък цялото държане на Бил се промени. Бодрост и увереност засия в очите му и зарази и съдебните заседатели. Заседател номер две, интелигентен на вид бизнесмен от Трентън, по едно време взе да шепне разпалено нещо на съседа си, човек с безизразно лице, който явно не се вълнуваше от съдбата на обвиняемата. Безразличието му изчезна под облак тревожни мисли. Другите съдебни заседатели показваха към следствието по-голям интерес, отколкото преди няколко дни.

Последната сутрин, след изслушване на относително маловажни свидетели на защитата, Бил влезе в съда с решително вирната брадичка, което не остана незабелязано от присъстващите. Той бе бледен, и погледа му се четеше войнственост, която накара Полинджър да се замисли. Бил не се подвоуми:

— Призовава се Джесика Бордън Гимбъл!

От мястото си до прокурора Андрея леко ахна. Госпожа Гимбъл изглеждаше погнусена, после озадачена и накрая вбесена. Около масата на обвинението последва припряно съвещание, в което решаващ глас явно имаше сенатор Фрю — той седеше до Полинджър от самото начало на процеса. Като се опитваше да смекчи изражението си, светската дама зае свидетелското място.

Въпросите на Бил бяха безмилостни, той светкавично парирани апострофите на Полинджър, подложи я на такъв унищожителен разпит, че тя пожълтя от яд. Когато свърши с нея, вече бе успял да покаже, че госпожа Гимбъл има далеч по-сериозни мотиви да убие Гимбъл от всеки друг на този свят. Полинджър смекчи впечатлението, като при кръстосания разпит я изкара блага, неразбрана и смутена жени, която няма дори утехата на брака като компенсация за извършеното от Гимбъл зло. Той проследи движенията ѝ в нощта на убийството, присъствието ѝ на благотворителния бал в „Уолдорф“ (което Бил бе поставил под съмнение) и подчерта колко недопустима е мисълта, че можела да се измъкне, да пропътува около осемдесет мили и да се върне, без да забележат отсъствието ѝ.

Бил тутакси призова като свидетел Грозвенър Финч. Накара застрахователния директор да признае, че само няколко седмици преди смъртта на Гимбъл госпожа Гимбъл е била негово облагодетелствувано лице. Намекна и за възможността госпожа Гимбъл да е научили от Финч за промяната в застраховката. И като връх на всичко Бил напомни на Финч изявленията му пред Де Джонг в нощта на убийството, че „всеки от нас би могъл да се измъкне и да убие Джо“.

Полинджър му отвърна, като се позова на точния стенографски запис: „Ако намеквате, че някой от нас би могъл да се измъкне, да дойде дотук и да убие Джо Гимбъл, сигурно сте прав, но само ни теория.“ После запита:

— Какво искате да кажете с това, господин Финч?

— Имах предвид, че на теория всичко под слънцето е възможно. Но същевременно изтъкнах колко нелепо е подобно твърдение...

— Можете ли да се закълнете, че онази вечер госпожа Гимбъл не е напускала балната зала в „Уолдорф“ нито за миг?

— Цялата вечер госпожа Гимбъл не е напускала хотела.

— Казвали ли сте на госпожа Гимбъл, че мъжът, когото тя е смятала за свой съпруг, изведнъж е сменил облагодетелствуваното лице на застраховката си?

— Никога. Вече давах показания по този въпрос. Никому не съм намекнал и с дума за промяната на облагодетелствуваното лице.

— Нямам повече въпроси, господин Финч.

Бил се изправи и каза ясно:

— Андрея Гимбъл.

Момичето се запъти към свидетелската ложа като към лобно място. Очите ѝ бяха сведени, ръцете ѝ трепереха, страните ѝ бяха мъртвешки бледи. Положи клетва, седна и замръзна в унес на мястото си. Съдебната зала в миг усети скрития драматизъм на момента. Полинджър гризеше непрекъснато ноктите си. Зад него близките на Андрея показваха очевидни признаци на нервност.

Бил се приведе напред и втренчи поглед в нея; накрая очите ѝ, като привлечени от магнит, се вдигнаха и срещнаха неговите. Никой не узна какво мъчително послание премина като светкавица помежду им, но и двамата още повече пребледняха, сетне погледите им се разминаха — Бил се втренчи в отсрещната стена, а тя — в ръцете си.

— Госпожице Гимбъл, къде бяхте вечерта на първи юни? — рече Бил със странно глух глас.

— Заедно с майка ми в „Уолдорф“, Ню Йорк.

Отговорът ѝ едва се чу.

— Цялата вечер ли, госпожице Гимбъл?

Гласът му сякаш я галеше, но това бе безжалостната милувка на дебнещ звяр. Тя не отговори, а само ахна, прехапа устни и дъхът ѝ спря.

— Отговорете на въпроса ми, ако обичате!

Андрея сподавено изхълца.

— Да опресня ли паметта ви, госпожице Гимбъл? Или да призова свидетели, които да го направят вместо мен?

— Моля те!... — прошепна тя. — Бил...

— Дали сте клетва да кажете истината — рече той коравосърдечно. — Длъжна сте да ми отговорите! Не си ли спомняте къде ходихте по времето, когато не бяхте в „Уолдорф“?

На прокурорската маса настъпи суматоха.

— Ваша милост, защитникът явно дискредитира собствения си свидетел! — сопна се Полинджър.

Бил му се усмихна.

— Ваша милост, това е процес за убийство. Призовах свидетел, който е враждебно настроен. Имам правото лично да разпитам един враждебно настроен свидетел, когото не съм могъл да подложам на кръстосан разпит при предявяването на обвинението, по простата причина че обвинението не е призовало този свидетел. Показанията му са съществени и имат пряко отношение към делото, както много скоро ще докажа на уважаемия съд, стига прокурорът да ми даде тази възможност. — И добави през зъби: — На прокурора обаче, кой знае защо, това явно не му се иска.

— Защитникът има пълното право да призове и разпита враждебно настроен свидетел — рече съдията Менандър. — Продължавайте, господин Ейнджъл.

Бил изръмжа.

— Прочетете въпроса ми, ако обичате.

Стенографът се подчини.

— Да. Спомням си — отвърна Андрея уморено, загубила всяка надежда.

— Кажете на съдебните заседатели къде бяхте привечер, на първи юни?

— В... в... къщата край реката.

— Искате да кажете, там, където бе убит Гимбъл?

— Да — прошепна тя.

Залата гръмна. Близките на Андрея скочиха на крака с викове. Само Полинджър не трепна. Бил сякаш не забелязваше суматохата наоколо си, а Андрея затвори очи. Необходими бяха няколко минути, за да се успокои съдебната зала. Сетне Андрея разказа с безжизнен глас как при получаването на телеграмата от втория си баща тя поискала от годеника си спортния кадилак и отишла в Трентън, как, след като разбрала, че е подранила с един час, отишла да се поразходи с колата, върнала се по здрач и заварила безжизненото тяло на Гимбъл на пода.

— Значи решихте, че е мъртъв, а той всъщност е бил още жив?
— запита рязко Бил.

— Да...

— Докоснахте ли тялото му, госпожице Гимбъл?

— О, не, не!

Докато тя разказваше за своята уплаха, писъка си и бягството от къщата, Елъри надраска няколко реда на един лист и го препрати на Бил. Андрея млъкна наред монолога си, разширените ѝ от мътен страх сини очи станаха сиви.

Бил стисна устни. Листът в ръката му леко потрепна.

— Колко време бяхте в къщата... при второто си посещение?

— Не знам. Не знам. Минути. — Страхът я бе завладял изцяло, тя се бе сгушила на стола, сякаш да се предпази от удар.

— Минути. Когато пристигнахте първия път в осем часа, имаше ли кола на алеята?

Отчаяна, тя сякаш съчиняваше всичко в момента и пробираше неизречените думи с мъчителна грижливост.

— На главната алея нямаше кола. Имаше една стара лимузина онзи Пакард... в задната алея, паркиран до малката веранда.

— Колата на Уилсън, правилно. И така, щом като сте останали само минути в бараката, втория път трябва да сте се върнали около девет, нали така? Ако си спомняте, видях ви в девет и осем.

— Предполагам... че е така.

— Когато се върнахте в девет, пакардът още си беше на мястото. Забелязахте ли друга кола по алеите?

— Не. Не. Нямаше никаква кола — рече тя много бързо.

— И казвате — продължи безмилостно Бил, — че не сте видели никого в къщата нито първия, нито втория път?

— Нямаше жива душа. — Тя едва дишаше. В същия миг вдигни очи, пълни с толкова болка и укор, тъй преливащи от безмълвна молба, че Бил леко се изчерви.

— Не забелязахте ли следи от кола на главната алея втория път?

— Аз... аз не си спомням.

— В своите показания твърдите, че след като сте подранили, решили сте да се разходите с колата към Камдън за около час. Спомняте ли си да сте се разминавали с форд купе, карано от жена с воалетки?

— Не си спомням.

— Не си спомняте. А спомняте ли си по кое време се върнахте в Ню Йорк същата вечер?

— Около единадесет и половина. Аз... прибрах се вкъщи, преоблякох се във вечерни дрехи и се върнах в „Уолдорф“.

— Забеляза ли някой дългото ви отсъствие?

— Аз... Не, не.

— Там е бил годеникът ви, а също майка ви, господин Финч, други приятели — и никой не забеляза отсъствието ви, така ли, госпожице Гимбъл? И вие очаквате да ви повярваме?

— Бях... бях разстроена. Не си спомням... някой да е казал нещо.

Бил присви устни, извърнат към съдебните заседатели.

— Между другото, госпожице Гимбъл, какво направихте с бележката, оставена за вас от убийцата? Мигновено Полинджър скочи на крака, после, изглежда, размисли, защото си седна, без да каже нещо.

— Бележка? — заекна Андрея. — Каква бележка?

— Бележката, написана с овъглената тапа. Чухте показанията на господин Куин. Какво сторихте с тази бележка?

— Не знам за какво говорите. — Тя леко повиши глас: — Казвам ви, че нямаше никаква... искам да кажа, че нищо не знам за никаква бележка!

— Трима души са били на местопрестъплението, госпожице Гимбъл — рече Бил напрегнато. — Жертвата, убийцата и вие. — Засега приемаме версията ви, както виждате. Убийцата е написала бележката след престъплението, значи не я е писала до жертвата си. Със сигурност не я е написала до себе си. Къде е бележката?

— Не знам нищо за никаква бележка — извика тя истерично.

— Мисля — рече Полинджър и стана, — че защитата преминава всички граници, ваша милост. Свидетелката не е подсъдима. Тя даде задоволителен отговор на един несъмнено бъдещ възражения въпрос.

Бил оспори гневно това твърдение, но съдията Менандър поклати глава.

— Получихте отговор на въпроса си, господин Ейнджъл. Мисля, че е по-добре да продължите разпита.

— Възраждавам.

— Не се приема. Продължавайте, ако обичате.

Бил се обърна яростно към свидетелската ложа.

— И така, госпожице Гимбъл, моля, кажете на съдебните заседатели дали сте споменали за приключенията си в онази нощ на лицата, натоварени с разследването на това престъпление — на полицейския началник Де Джонг, прокурора Полинджър или на някой от хората им?

Полинджър отново понечи да се изправи, но явно размисли. Андрея го погледна и облиза устни.

— Искаме да чуем вашата версия, госпожице Гимбъл — иронично рече Бил. — Ще ви бъда признателен, ако не се обръщате за помощ към прокурора.

Тя мачкаше ръкавиците си.

— Аз... Да, казах.

— О, казали сте! Доброволно ли им разказахте за тази история? По собствена воля?

— Не, аз...

— О, тогава значи Де Джонг или господин Полинджър дойдоха при вас?

— Господин Полинджър.

— С други думи, ако господин Полинджър не се бе обърнал към вас, нямаше да съобщите на властите за случилото се? Момент, ако обичате, Полинджър. Значи изчакахте властите да ви потърсят! Кога стана това, госпожице Гимбъл?

Тя сведе очи пред втренчените погледи от залата.

— Не помня точно. Може би седмица, след...

— След престъплението? Не се бойте да го назовете така, госпожице Гимбъл. След престъплението. Надявам се, че думата не ви плаши?

— Аз... Не. Не. Разбира се, че не.

— Седмица след престъплението прокурорът дойде при вас и ви разпита. До този момент вие не бяхте казали на властите, че сте били на местопрестъплението в нощта на убийството. Прав ли съм?

— Това... не беше от значение. Не можех с нищо да помогна. Не исках да се забърквам.

— Не сте искали да се забърквате в една противна история. Така ли е? Госпожице Гимбъл, докато се намирахте на

местопрестъплението, пипахте ли ножа?

— Не! — Тя вече отговаряше по-смело, сините ѝ очи искряха.
Двамата се вторачиха гневно един в друг.

— Къде беше ножът?

— На масата.

— И дори с пръст не го докоснахте?

— Не.

— С ръкавици ли бяхте онази нощ?

— Да. Но бях свалила лявата си ръкавица.

— Дясната обаче ви беше на ръката, нали?

— Да.

— Вярно ли е, че по време на бягството от къщата сте си ударили
ръката във вратата и е паднал диамантът от годещия ви пръстен?

— Да.

— Не го ли усетихте да пада?

— Аз... Не.

— Вярно ли е, че аз го намерих и ви го предадох в нощта на
престъплението, а вие отчаяно ме молехте да не казвам на никого?

— Да! — страните ѝ пламтяха от гняв.

— Вярно ли е — запита Бил с дрезгав, безстрастен глас, — че
дори ме целунахте, като ме уговаряхте да не съобщавам този факт ни
полицията?

Тя бе тъй слисана, че се надигна от стола.

— Защо... нали обеща!... Ти... Ти! — И прехапа устни, за да не
се разплаче.

Бил упорито тръсна глава.

— Видяхте ли обвиняемата в нощта на убийството?

Жаравата по бузите ѝ гаснеше.

— Не — прошепна тя.

— Не сте я виждали никъде... било в къщата, около къщата или
по пътя за Камдън?

— Не.

— Но признавате, че сте посетили местопрестъплението в нощта
на убийството и никому не сте казали, докато прокурорът не ви е
отправил лично това обвинение?

Полинджър скочи на крака и се развика. Последва дълъг спор.

— Госпожице Гимбъл — подхвана дрезгаво Бил, — знаехте ли, че вторият ви баща води двойствен живот?

— Не.

— Знаехте ли, че няколко дни преди първи юни той е лишил майка ви от правото да получи застраховката му от един милион долара?

— Не!

— Вие мразехте втория си баща, не е ли така?

Последва нова свада. Андрея пребледня като платно от гняв и срам. Близките ѝ пламнаха от възмущение.

— Добре — рече Бил рязко, — за мен това е достатъчно. Свидетелят е ваш.

Полинджър се приближи до свидетелската ложа.

— Госпожице Гимбъл, когато дойдох при вас седмица след престъплението, какво ви казах?

— Вие казахте, че сте открили спортната кола и знаете, че принадлежи на годеника ми. Попитахме ме дали не съм посещавала... местопрестъплението в нощта на убийството и ако е така, защо не съм дошла да ви кажа.

— Да ви се е сторило, че се опитвам да ви прикрия или да премълча разказа ви?

— Не. Вие се държахте много строго с мен.

— Разкажете ли ми това, което току-що съобщихте и на съдебните заседатели?

— Да.

— И какво казах аз?

— Казахте, че ще проверите показанията ми.

— Зададох ли ви някакви въпроси?

— Множество въпроси.

— По същество ли бяха? Относно уликите? За това, което сте видели и не сте видели?

— Да.

— А подчертах ли, че вашият разказ по никакъв начин не противоречи на уликите, които обвинението вече е натрупало срещу обвиняемата, и поради това ще ви спестя неприятностите и мъката да ви изправя като свидетел на процеса?

— Да.

Полинджър се усмихна бащински и се върна на мястото си. Бил се изстъпи напред.

— Госпожице Гимбъл, вярно ли е, че обвинението не ви призова като свидетел на това дело?

— Да.

Тя вече бе уморена, изтощена и апатична.

— И то, при положение че вашият разказ можеше да събуди основателно съмнение относно вината на обвиняемата у съдебните заседатели?

С това защитата приключи.

Цели два дни чакаха присъдата и часовете се точеха без никакви вест от съдебните заседатели. Явно последните разкрития бяха променили съществено първоначалното впечатление, което бе успял да създаде Полинджър. Продължителните разисквания на съдебните заседатели бяха благоприятен знак за обвиняемата — поне свидетелствуваха, че те не могат да достигнат до единодушно решение. Бил се обнадежди, дори взе леко да се усмихва. След краткото заседание, в което прокурорът отговори на възраженията на защитата, пледоариите минаха бързо. Бил пледира пръв и отправи тежки обвинения срещу Полинджър. Той твърдеше, че защитата не само е опровергала напълно обвиненията на прокурора, но и че Полинджър е проявил престъпно нехайство към клетвените си задължения. Изтъкна гневно, че Полинджър е премълчал важни улики — разказа за посещението на Андрея Гимбъл на местопрестъплението, макар че задължение на държавния обвинител е не да укрива фактите, а да се стреми към истината. Полинджър умишлено бе пренебрегнал два други много важни факта — изгорелите кибритени клечки и овъглената тапа, които нямаше да бъдат упоменати, ако не бе бдителността на защитата. Обвинението не бе обяснило тези факти и не можа да ги свърже с обвиняемата. Отгоре на всичко обвинението не бе успяло да докаже, че воалетката е на обвиняемата, нито бе изяснило откъде се е взела.

Накрая Бил изложи становището на защитата. Той изтъкна, че очевидно някой умишлено се опитва да уличи Люси Уилсън в убийството на нейния високопоставен съпруг. Че силите, охраняващи

интересите на богатите и влиятелните, са си избрали за изкупителна жертва една бедна, беззащитна жена — жената, която не бе получила от Гимбъл нищо, освен любовта му. В подкрепа на становището си той посочи показанията на федералния експерт по металите, който бе заявил, че емблемата не може да се отчупи сама. Значи някой я бе откършил! Но щом някой я е откършил, то го е сторил умишлено, единствено с цел да zlepостави собственичката на колата, Люси Уилсън.

— Като се има това предвид — продължи Бил, използвайки аргументите от разгорещеното обсъждане с Елъри предната вечер, — детска игра е да се възстанови ходът на сатанинската инсценировка. Убийцата е откраднала колата на Люси. Спряла е за бензин само за да привлече вниманието на собственика на бензиностанцията върху колата и шофьорката с воал.

— Доказва го фактът, че тя всъщност не се е нуждаела от бензин, можела е да измине шестдесет, осемдесет мили с бензина, който е имала в резервоара! Отишла е в къщата, видяла е ножа за хартия с поздравителната картичка, убила е Гимбъл с този нож, а накрая се е върнала във Филадельфия и е блъснала колата там, където полицията можела най-лесно да я открие.

— Ако обвиняемата, моята сестра, бе престъпницата — продължи той, — защо ще носи воалетка? Тя щеше да знае, че в онази усамотена местност почти, няма шанс да срещне някой друг, освен жертвата, която е обречена да умре. Но убийцата е имала всички основания да носи воал, щом е искала да уличи Люси в престъплението! Ако някой види лицето ѝ, цялата инсценировка пропада. Всъщност ако Люси е била тази жена, тя не би оставила воала да бъде намерен в колата. Но престъпницата е имала всички основания да го стори, щом е искала да уличи Люси в убийството.

— Ако приемем, че Люси е престъпницата, то тя е действувала невероятно глупаво. Ако тя бе убила Гимбъл, щеше ли да подхвърли пред къщата емблемата от собствената си кола, щеше ли да остави следи от гумите в калта, щеше ли да улесни полицията в издирването ѝ, щеше ли да захвърли воала на седалката, нямаше ли да направи опит да си осигури алиби, щеше ли да пипа ножа без ръкавици? Крепящата глупост на всички тези действия свидетелствува за невинността ѝ. От

друга страна, жената, която е искала да уличи Люси, е имала всички причини да остави толкова очевидни следи!

Пледоарията му бе пламенна и видимо направи впечатление на съдебните заседатели. Накрая Бил завърши речта си с по-умерен тон, като изтъкна момента на основателното съмнение.

— Не вярвам да има дори едничък съдебен заседател — рече той, — който честно и убедено да заяви, че няма основателни съмнения по отношение вината на обвиняемата...

Но последната дума имаше Полинджър. Той се присмя на „прозрачната“ хипотеза на Бил Ейнджъл за инсценировката.

— Обичайният хленч на всяка слаба защита — отбеляза прокурорът. — Що се отнася до глупостта на обвиняемата — Полинджър погледна многозначително и дръзко Елъри, — всеки практикуващ криминалист много добре знае, че престъпниците по принцип са глупави, само в книгите те са гении. Обвиняемата — каза той — не е престъпник рецидивист, мотивите ѝ, както винаги при отмъстителните жени, са я подвели към слепи действия, оставила е следи, без да си дава сметка.

— Обвинението убедително доказва движенията ѝ в деня на престъплението до извършителството. Видели са я на пътя, водещ към къщата, само минути преди убийството. Видели са я да отива с колата си нататък. Колата ѝ е оставила ясни отпечатъци в калта, по които бе възможно да се докаже, че е посетила местопрестъплението в предполагаемия час на убийството. Това доказва косвено — продължи той, че обвиняемата е била на местопрестъплението. И ако съществува някакво съмнение относно личността на шофьора на форда, то напълно и безвъзвратно се разсейва от пръстовите ѝ отпечатъци върху ножа, с който е убит съпругът ѝ.

— Пръстовите отпечатъци — каза той саркастично — не могат да бъдат подправени, освен може би пак в книгите. — Съдебните заседатели се усмигнаха. — Обвиняемата е оставила отпечатъците си върху ножа в бараката. И така, обвинението я свързва с извършеното престъпление.

— При обвинение при косвени доказателства това е убедителна връзка, достатъчно убедителна, за да отпадне всяко съмнение. Какво обяснение дава защитата за отпечатъците върху ножа? Обвиняемата, види те ли, била оставила отпечатъците предишната вечер в дома си!

Ни къде е доказателството на тази прозрачна история? Няма нито един свидетел, който да я подкрепи. Няма дори доказателство, че жертвата е прекарала петъчната нощ в дома си във Филадельфия... А и кога бе дадено това обяснение? След като бе изнесен фактът, че по ножа има нейни отпечатащи! Набързо скалъпена лъжа, целяща да опровергае злепоставящ факт! Освен всичко обвиняемата не бе в състояние да представи алиби за нощта на престъплението. Мога да заявя — каза прокурорът сериозно, — че изпитвам искрено съчувствие към способния млад човек, който тъй предано защитава сестра си в процеса. Дълго и неуморно се бори той, за да спаси една загубена кауза. Ние всички от сърце му съчувствуваме. Но, дами и господа, това не бива да повлияе на вашето решение. Не позволявайте чувствата да попречат на справедливостта.

Когато Полинджър свърши с излагането на мотивите, той накратко се спря на въпроса за предумишленост.

— Мотивът в случая — рече той — е бил двоен, както вече посочих: обвиняемата е искала да отмъсти на мъжа, който я е мамил в продължение на десет години, и наказвайки го за лъжата, да се облагодетелствува от смъртта му. Госпожа Уилсън не може да не е знаела доста преди първи юни, че той е Джоузеф Кент Гимбъл, че е застрахован за един милион долара и наскоро е определил нея за облагодетелствувано лице на мястото на госпожа Гимбъл. Вероятно дори го е заставила да ѝ прехвърли застраховката като „отплата“ за злото, което ѝ е сторил. Нищо не може да опровергае това предположение. Напротив — всичко сочи натам. Тогава как може изобщо да се съмняваме, че убийството е предварително замислено? И ако съществува и най-малкото съмнение в съзнанието ви, имайте предвид, че обвиняемата е пристигнала предрешена — макар и непохватно наистина — в къщата, където е убила съпруга си. Защитата изтъкна, че употребата на току-що купения нож за хартия като оръдие на престъплението само по себе си свидетелствува за спонтанност и непредумишленост. Следователно дори Люси Уилсън да е убила съпруга си, престъплението е непредумишлено. Но колко несъстоятелен се оказа този аргумент при по-внимателно вглеждане! Защото дори да приемем хипотезата на защитата — че Люси Уилсън е жертва на инсценировка, — веднага ще забележите, че употребата на ножа е просто удобна алтернатива за убиеца. Ако някой се опитваше да

улични Люси Уилсън, той би действувал само по предварително обмислен план. Този съмнителен „някой“ не би могъл да знае, че Джоузеф Уилсън ще купи писалищен комплект в деня преди смъртта си. Следователно въображаемият „уличител“ е смятал да убие Уилсън по някакъв друг начин. И все пак потребен е именно въпросният нож и върху него личат отпечатъците на Люси Уилсън. Значи не е имало никакъв уличител. Този аргумент е погрешен от начало до край, Люси Уилсън е дошла подготвена да убие Джоузеф Кент Гимбъл с пистолет или с друг нож, но в разгара на спречкването е употребила ножа, намиращ се на местопрестъплението.

ПлEDOарията на Полинджър бе ловка и убедителна — истински шедьовър. Когато завърши, той седна и спокойно избърса тила си с носна кърпичка.

Наставленията на съдията Менандър към съдебните заседатели бяха изненадващо кратки. Той посочи бегло възможните присъди и обмени законите при косвено доказване на вина. За учудване на опитните наблюдатели известният правист се въздържа от най-малкия намек за своето виждане по въпроса... необичайно явление в един щат, който даваше на съдиите свобода за изразяване на собствено мнение по углавни дела.

После с делото се заеха съдебните заседатели.

След седемдесет и един часа дойде известието, че най-сетне заседателите са стигнали до присъда. Това стана в късния следобед, по време на импровизираната пресконференция в стаята на Бил в „Стейси Грент“. Голямото закъснение бе убедило Бил в крайната победа и отново той бе същият — малко по-възбуден от обикновено може би, но жизнерадостен, усмихнат и зареден с добро уиски. Имаше всички основания за оптимизъм. Шест часа след оттеглянето на съдебните заседатели се пусна слух, че гласовете са 10 на 2 за оправдателна присъда. Закъснението показваше, че двамата съдебни заседатели упорствуват; съобщението, че са стигнали до присъда, можеше само да означава, че в крайна сметка двамата са се предали.

Призовката да се яви в Областния съд му подействува като студен душ. Всички хукнаха нататък.

Докато чакаха да доведат Люси от затвора, Бил внимателно се огледа. После се отпусна тежко на стола си.

— Остава само да обявят присъдата! — рече той с въздишка на Елъри. — Я виж, семейство Гимбъл са си тръгнали.

— Имаш орлово око — рече Елъри сухо. Тъкмо тогава въведоха Люси и вече не им беше до приказки. Тя бе като вцепенена, едва се довлече до масата на защитата. Докторът ѝ би тонизираща инжекция, Елъри милваше ръката ѝ, а Бил разговаряше с нея толкова естествено и спокойно, че очите ѝ отново си възвърнаха нормалния поглед и по страните ѝ плъзна лека руменина.

Последваха и неизбежните закъснения. Дълго не можеха да намерят Полинджър. Най-после някой успя да го открие и набързо го извикаха в съдебната зала. Между фотографите и хората на шерифа възникна спор. Разпоредителите се опитаха да въдворят ред...

Най-сетне се заточиха съдебните заседатели — дванадесет души уморени и плувнали в пот, които упорито избягваха втренчените в тях погледи. Съдебен заседател номер седем изглеждаше измъчен и ядосан. Номер четири имаше високомерен вид. Но дори тези двама не смееха да погледнат към чиновника, който щеше да оповести влизането на съдията. От мига, в който видя лицата им, Бил застина ни стола си. Лицето му побеля.

В тишината, която бе тъй дълбока, че ясно се чуваше тиктакането на големия стенен часовник, председателят стана и с треперещ глас прочете решението на съдебните заседатели.

Признаваха Люси Уилсън за виновна в непредумишлено убийство Люси припадна. Бил дори не помръдна, сякаш бе замръзнал на стола си. След петнадесет минути свестиха обвиняемата и Менандър я осъди на двадесет години затвор.

Както Елъри узна по-късно, след седемдесет часа и тридесет и три минути спорове в душната стая съдебни заседатели номер четири и седем бяха съумели да превърнат първоначалното съотношение от десет на два гласа за невинност в дванадесет на нула за вина. Дватамата се бяха отказали великодушно от искането си за смъртна присъда, за да спечелят на своя страна по-милостивите си събратя.

— Онези отпечатащи по ножа си казаха думата! — заяви по-късно пред пресата съдебен заседател номер четири. — Просто не ѝ вярвахме.

Съдебен заседател номер четири бе огромна, дебела жена с масив на брадичка.

Сърцето на Елъри Куин се свиваше болезнено, докато той опаковаше вещите си. Позвъни за носач и тежко се отправи по коридори към стаята на Бил Ейнджъл. Почука на вратата. Отговор не последва. Опита дръжката, за негово учудване вратата не бе заключена. Отвори я и надзърна.

Бил лежеше на леглото с дрехите си. Мръсните му обувки бяха оставили широко, кално петно на чаршафа. Връзката му се бе усукала под яката и цялата риза бе подгизнала, сякаш бе стоял под душ, без да я свали. Гледаше безизразно в тавана. Очите му бяха зачервени, сигурно бе плакал.

— Бил — рече Елъри меко, но Бил не помръдна. — Бил! — повтори Елъри, влезе и се облегна на затворената врата. — Мисля, че няма нужда да ти казвам колко?... — Учудващо трудно намираше думите. — Заминавам. Не исках да се измъкна, без да ти кажа, че не смятам случая за приключен. В известен смисъл имаме късмет с присъдата. Ами ако я бяха пратили на електрическия стол... Вече няма нужда да се надпреварваме с времето!

Бил се усмихна. Доста странна бе неговата усмивка. Лицето му приличаше на посмъртна маска със зачервени, хлътнали очи.

— Имаш ли представа какво е да си в килия? — попита той несприинудено.

— Знам, Бил, знам — въздъхна Елъри. — Но е по-добре от... другото. Сега със случая се захващам аз. Исках да го знаеш.

— Не ме мисли за неблагодарник, Елъри — рече Бил, без да извърне глава. — Само дето... — Устните му се свиха.

— Досега нищичко не съм направил? Още от началото загадката изглеждаше неразгадаема, а сега — дори повече. Но има един слънчев лъч... Е, рано е да го обсъждаме, Бил.

— Така ли?

Елъри прекоси стаята.

— Хм... имаш ли нужда от пари? Трябва да си затънал до гуша в дългове покрай тая работа. Имам предвид обжалването.

— Е, Елъри. Не мога да приема... благодаря ти все пак. Ти си истински приятел!

— Е, хайде! — Елъри се подвоуми за миг. После пристъпи към леглото, потупа мокрото рамо на Бил и излезе. Затвори вратата, обърна се и видя Андрея Гимбъл, облежната на стената срещу стаята на Бил, с измачкана роба, мокра кърпичка, стисната в юмрук, с хлътнали и зачервени очи — също като на Бил. Слиса се. Кой знае защо, присъствието ѝ тук му се стори неуместно. Трябваше да е заминала с останалите, доволна от жертвоприношението.

— Виж ти! — рече той бавно. — Госпожица Гимбъл! Избрали сте много подходящо време за посещения!

— Господин Куин. — Езикът ѝ облиза устните.

— Не мислите ли, че нямате работа тук, госпожице Гимбъл?

— Той дали?...

— Струва ми се неразумно — рече Елъри — да го търсите в такъв момент, драга. Сигурно предпочита да го оставят на мира.

— Да. — Тя въртеше носната си кърпичка. — Аз... И аз така мислех.

— И въпреки това сте тук. Много мило от ваша страна. Госпожице Гимбъл! Ще ми отделите ли една минута?

— Да?

Елъри прекоси коридора и я сграбчи за ръката. Бе необикновено студена въпреки жегата.

— Знаете ли какво причинихте на Бил и на тази клетка жена, осъдена на двадесет години затвор?

Тя не отговори.

— Не мислите ли, че е редно да се опитате да поправите... злото, което сте сторили?

— Аз... Аз да съм сторила зло?

Елъри отстъпи крачка.

— Сън няма да ви хване — рече тихо той, — докато не ми разкажете всичко, което знаете. Истинската история. Разбирате, нали?

— Аз... — Тя млъкна с треперещи устни.

Елъри се втренчи в нея. После очите му се присвиха, обърна ѝ решително гръб и закрачи по коридора към стаята си. Носачът го чакаше с чантите в ръце и хвърляше любопитни погледи към момичето, прилепено до стената. Докато се отдалечаваше, Елъри чу ясно какво казва тя, но явно го бе изрекла, без да съзнава, че изговаря

гласно мислите си. Това бе едновременно молба и молитва, пропит с такава болка, че Елъри едва не се върна.

— Какво да правя? О, боже, само да знаех какво да сторя.

Но той се овладя. Девойката таеше нещо, което щеше да излезе на бял свят само след дълга вътрешна борба. Елъри махна на носачи и се отправи към асансьора. Докато го чакаше, отново погледна Андрея. Бе напрегнат и замислен.

Андрея стоеше на същото място, мачкаше кърпичката и не сваляше очи от затворената врата на Бил Ейнджъл, сякаш зад нея се намираше покоят, който бе просто недостижим. Елъри дълго не можа да забрави отчаяния ѝ взор. И у него се засили убеждението, че това крехко същество разполага с отговора, който ще промени целия ход на сензационния случай Уилсън–Гимбъл.

[1] Тайна полиция във Франция. — Б.пр. ↑

IV КАПАНЪТ

Някои... със стрели, някои с капани.

— Какво, пак ли ще излизаш? — каза възмутено инспектор Куин. Елъри продължаваше да си подсвирква, докато се бореше с възела на връзката си пред огледалото над бюрото. — Струва ми се — заропта инспекторът, — че откак въвлякоха твоите приятели от Трентън в онази позорна история, ти се превърна в най-обикновен бродуейски нехранимайко. Къде отиваш?

— Излизам.

— Сам, предполагам?

— Всъщност не. Имам, така да се каже, среща с една от най-прекрасните, най-богатите, най-желаните девойки с лазурна кръв от Манхатън. Тя е сгодена и ще се омъжва, но това не ме спира, както можеш да си представиш — огледа той критично собственото си отражение.

Старият джентълмен пъкна малко енфие в ноздрите си и изръмжа:

— Не мога да те позная! Къде остана някогашният самомнителен хлапак? Едно време беше поне достатъчно разумен да не се забъркваш в женски истории. — Времената имат противния навик да се менят — рече Елъри.

— Излизаш с онова момиче Гимбъл, а?

— С нея именно. Между другото името Гимбъл понастоящем звучи като анатема в известни кръгове. Дамите се казват Джесика и Андрея Бордън, и да не ги назовеш случайно с друго име пред приятелите им от висшето общество.

— Такъв случай едва ли ще се представи. Каква е целта ти, Ел? Елъри облече смокинга си и доволно погали сатенените ревери.

— Целта ми е чисто изследователска.

— Ха-ха.

— Кълна се. За всеки мъж е полезно от време на време да се появява в доброто общество. Започва да му се струва, че и сам е избраник на съдбата. Като противовес посещавам бедняшките квартали. Контрастът е поразителен.

— И какво ще изследваш? — попита инспекторът кисело.

Елъри засвирука отново. Джуна, момчето за всичко, изтрополи в спалнята.

— Пак ли излизаш? — подхвърли то неодобрително. Елъри кимна, а инспектор Куин вдигна ръце.

— Май си имаш момиче — каза Джуна мрачно. — Ето тук нещо за теб.

— Какво нещо?

— Пакет. Току-що пристигна. По специален пратеник. Издокаран като някой генерал. — Момчето хвърли обемистата кутия в луксозна опаковка на леглото и подсмръкна.

— Виж какво е.

Джуна разкъса опаковката и измъкна елегантен металически цилиндър, малка плоска кутийка и бележка на бланка с герб.

— Поръчваш си тютюна при някакъв Пиер, а?

— Пиер? Пиер? О, боже... това е дело на несравнимата госпожица Закари! Ето — ухили се Елъри и взе бележката — резултата от общуването със силните на деня.

Бележката гласеше:

„Драги господин Куин, моля да ме извините за закъснението. Моята тютюнева смес се прави от вносни сортове и неотдавнашните работнически вълнения в Европа задържаха последната ни доставка. Надявам се, че тютюнът ще задоволи вашия вкус. Приемете приложената кутия картонени кибрити с моите почитания. Позволих си да поставя името ви върху всеки кибрит, както постъпвам с постоянните си клиенти. Ако намирате тютюна твърде силен или твърде лек, ще се радваме в бъдеще да пригодим

сместа към предпочитанията ви. Оставам с уважение
Ваш...“

— Добрият стар Пиер — рече Елъри и хвърли бележката. — Прибери пратката на проветриво място, Джуна. Е, господо, аз тръгвам.

— Виждам, виждам — подхвърли мрачно инспекторът. Той наблюдаваше загрижено сина си. Елъри нагласи шапката си педантично, мушна под мишница бастуна и излезе, подсвирквайки.

— Не съм очаквала подобно нещо от теб, Елъри Куин — рече с укор по-късно Андрея. — След всичките чудесни малки заведения, които обиколихме, да вземеш да ме доведеш на това ужасно място!

Елъри огледа тихия и елегантен клуб, извисен в нощното небе над Радио Сити.

— Да не прибързваме, скъпа. Социалните уроци са деликатна работа. Строгата диета на хляб и вода...

— О! Хайде да танцуваме.

Танцуваха в изискано мълчание. Андрея цяла се отдаде на музиката, което превръщаше танца с нея в истинско удоволствие. Тя се носеше тъй леко и плавно в обятията на Елъри, че той сякаш танцуваше сам. Но през цялото време усещаше аромата на косата ѝ и гузно мислеше за Бил.

— Обичам да танцувам с теб — рече тя небрежно, когато музиката спря.

— Благоразумието — въздъхна Елъри — ме предупреждава да ти благодаря и да спра дотук.

Стори му се, че в погледа ѝ просветна изненада. После тя се засмя и се върнаха на местата си.

— Здравейте, вие двамата. — Грозвенър Финч ги посрещна усмихнат. До него стоеше сенатор Фрю, високомерно изпъчен, доколкото му позволяваше дребната дундеста фигура, и ги гледаше с явно неодобрение. И двамата бяха във вечерно облекло. Финч изглеждаше притеснен.

— А, имаме гости — рече Елъри и настани Андрея на стола. — Келнер, още столове. Сядайте, господо, сядайте. Надявам се, че тази

вечер преследването не ви е създало особени затруднения?

— Дъки — рече студено Андрея, — какво означава това?

Финч погледна засрамено, седна и прокара ръка през посребрената си коса. Сенатор Фрю гладеше меката си красива брада. Той се поколеба за миг, после седна сърдито. Изгледа с неприязън Елъри.

Елъри запали цигара.

— Хайде, хайде, Финч, приличате на селски дангалак, когото са хванали на чужда ябълка. Отпуснете се.

— Дъки! — тропна с крак Андрея. — Теб питах!

— Ами — измърмори едрият мъж и потърка брадичката си — как да ти кажа, Андрея. Майка ти...

— Така си и мислех!

— Андрея, но какво можех да сторя аз? И Саймън, проклетникът, застана на страната на Джесика. Доста неудобно се получи...

— Няма нищо — рече любезно Елъри. — Влизаме ви в положението. В какво ме подозирате, господа — че нося бомба в десния си джоб и анархистко възвание в левия? Или пък просто смятате, че разлагам морално подрастващите?

— Оставете ги на мен, господин Куин — рече Андрея през ситните си бели зъбки. — И така, Дъки, нека сме наясно. Мама ви е пратила да ме дебнете, така ли?

Сенаторът възмутено подръпна брадата си.

— Андрея! Обиждаш ни! Да дебнем!

— О, престани, Саймън — рече Финч и се изчерви. — Много добре знаеш, че всъщност точно това вършим. Идеята не ми харесваше. Но по думите на майка ти, Андрея...

— И какво ви каза майка ми? — наежи се Андрея.

Той разпери ръце:

— Ами... обикаляла си бедняшките квартали. Куин те водел по места, които тя смята за... ъ... неподходящи. Това не ѝ се харесва.

— Горкият господин Рокфелер — тъжно поклати глава Елъри, като огледа заведението. — Сигурен съм, че този епитет ще го вкара в гроба, Финч.

— О, нямам предвид това заведение. — Финч ставаше все по-червен. — По дяволите, казвах ѝ аз на Джесика... На заведението нищо му няма, разбира се, но някои други места...

— Впрочем, Андрея — подхвърли той, — смятах тази вечер да те заведа в дискуссионния клуб „Ранд Скул“. Само си помислете какво щяхте да правите тогава, господа. Пролетариите, интелектуалците са опасна сбирщина.

— Мислите се за много остроумен — изръмжа сенатор Фрю. Вижте какво, Куин, защо не оставите на мира Андрея?

— А вие защо не си гледате работата? — отвърна любезно Елъри.

Финч бе пламнал вече до корените на сребрилата си коса.

— Да пукна, ако не си го заслужаваме, Куин — рече той с кисела усмивка. — О, хайде, Саймън, идеята не ми харесваше поначало.

Брадата на адвокатата затрепери над бялата покривка подобно на водопад, спрян в движение.

— Куин не е глупак, макар че за Андрея не мога да кажа същото.

— С това чашата преля! — възмути се Андрея.

— Спокойно, Андрея. С този човек можем да говорим без заобикалки. Какво искате, Куин?

Елъри изпусна облак дим, очите му просветваха присмехулно.

— Че какво може да иска един мъж? Малък дом с градинка, дечица...

— Престанете да се правите на шут. И за миг не можете да ме заблудите, Куин! Още се ровите в случая Уилсън, нали?

— Това запитване ли е, или риторичен въпрос?

— Много добре знаете какво е!

— Всъщност не е ваша работа — измърмори Куин, — но след като бяхте любезен да запитате, отговорът ми е: „Да“. И какво ви засяга?

— Саймън — обади се разтревожено Финч.

— Не бъди мекотело, Грозвенър! Засяга ни! Като приятели на Андрея...

— Не сте ми никакви приятели — отсече Андрея студено, но дланите й нервно гладеха покривката и тя бе пребледняла.

— ... много добре разбираме, че не просто желанието да бъдете в нейната компания ви кара да я преследвате така, откакто осъдиха онази жена в Трентън. Какво, по дяволите, искате?

— Мир — въздъхна Елъри — и точка на разговора между вас и мен. Това много ли е?

— Защо се увъртате около Андрея? В какво я подозирате?

— Мисля — рече Андрея, — че прехвърлихте всички граници. Самозабравяте се, сенатор Фрю. А колкото до теб, Дъки, изненадва ме, че си позволяваш... Но предполагам, че това е работа на мама. Винаги те е въртяла на малкото си пръстче.

— Андрея — рече високият мъж плачевно.

— Не! Забравяте, сенаторе, че съм пълнолетна и по всяка вероятност със собствено мнение. Никой не може да ме изведе насила, уверявам ви. Ако съм решила да прекарам времето си с господин Куин, то си е моя работа, а не ваша. Знам какво правя, а ако не знам — добави тя с плаха, горчива усмивка, — ще разбере много скоро. А сега, ако обичате... да си вървите и двамата и да ни оставите на мира!

— Разбира се, Андрея, щом така мислиш — рече пълничкият мъж и скочи от стола. — Просто изпълнявам дълга си към семейството ти. Но след като...

Елъри стана. Никой не каза нито дума, така че той промърмори:

— Мислех, че сте адвокат, сенаторе. Да не би да сте станали детектив? Ако е така, позволете ми да ви приветствувам в нашите редици.

— Шут! Мери си думите! — сопна се сенаторът и подръпна брадата си.

— Съжалявам, Анди — каза Финч и пое ръката ѝ.

— Грешката не е твоя, Дъки — усмихна му се тя, но издърпа ръката си.

Той въздъхна, кимна на Елъри и последва пълничкия си спътник.

— Струва ми се — рече Елъри, без да сяда, — че ще е по-добре да се прибереш, Андрея, Развалиха ти вечерта.

— Не говори глупости. Тя току-що започва. Ще танцуваме ли?

Елъри изкара дюзенберга. Колата зарева с нарастваща ярост, сякаш бе стар лъв и Елъри го бе дръпнал за опашката. Втурна се по бетонната настилка като подгонена от всички дяволи.

— Олеле! — писна Андрея и хвана шапката си. — Как сте с рефлексите, господине? Още съм млада и ми е мил животът.

— На мен може да се разчита — увери я Елъри, докато неблагоприятно търсеше цигара по джобовете си, без да държи волана.

— Стига, престани! — изписка тя и му подаде своята. — Тази древна колесница може би няма нужда от шофьор, но предпочитам да

не рискуваме... Всъщност все ми е едно — рече тя внезапно.

— Така ли? Какво ти е все едно?

Притихнала на седалката до него, тя следеше бягащата лента на пътя е присвити очи.

— Всичко. Е, да не хленчим. Къде всъщност отиваме?

Елъри махна с ръка.

— Има ли значение? Пътят е пред мен, имам до себе си прекрасна спътница от нежния пол, слънцето епично проблясва... щастлив съм.

— Блазе ти.

— Защо, ти не си ли щастлива? — рече той и я погледна.

— О, да, разбира се. Свят ми се вие от щастие. — И затвори очи.

Елъри подкара по-кратко. Не след дълго тя го погледна внезапно и подхвърли:

— Знаеш ли, тази сутрин си открих бял косъм...

— Проклятие! Тъй рано? Виждаш ли, сенатор Фрю беше прав. Отскубна ли го?

— Глупчо. Отскубнах го, разбира се.

— Сякаш плешивостта ще те утеши.

— И какво искаш да кажеш? Нищо не разбирам.

— О, това не е всичко! Цитирам ти „Tusculanarum Disputationum“^[1]. Ако бе отделила повече време да научиш нещо, вместо да се грижиш за изтънчените си обноски, щеше да знаеш, че го е казал сенаторът Цицерон. „Глупаво е — отбелязал той — да си скубеш косата от скръб, сякаш плешивостта...“, и така нататък.

— Ооо. — Тя отново затвори очи. — Мислиш ме за нещастна, нали?

— Скъпо дете, как мога да знам аз? Но ако искаш да чуеш мнението ми, ще ти го кажа: съсипваш се просто пред очите ми.

— Хубава работа! — възмути се тя. — Сигурно не си даваш сметка, че през последните няколко седмици се виждам най-често с теб!

Елъри заобиколи една издупчина на пътя.

— Ако съм допринесъл с нещо за нещастията ти, заслужавам да бъда разчекнат между четири коня. Струва ми се, че познавам неколцина достойни люде, които с удоволствие биха се включили в

тази операция. Но макар и да не съм най-веселият събеседник на света, едва ли точно аз съм ти повлиял толкова зле.

— А, така ли? — отвърна Андрея. — Трябваше снощи да чуеш изказването на мама по този въпрос, след като се прибрах. Тъкмо бе получила донесението на изтъкнатия сенатор.

— А, майка ти — въздъхна Елъри. — Не, не съм се заблуждавал, че знатната дама одобрява отрочето на инспектор Куин. Само в какво ме подозира — че възнамерявам да посегна на добродетелта ти, на банковата ти сметка, или на нещо друго?

— Колко си груб. Безпокоят я тези малки излети...

— А не връзката ми с трагедията в Къщата на сред път, както я нарече Ела Еймита?

— Моля те, да не говорим за това — рече Андрея. — Не, след като ме заведе да видя онова общежитие на улица Хенри и градския приют, тя направо избухна. Смята, че тровиш съзнанието ми.

— Подозрението не е съвсем безпочвено. И как, действа ли вирусът?

— Не отричам. Никога не съм имала представа каква мизерия... Андрея леко потрепери и свали шапката си. Косата ѝ се развя и заблестя на слънцето. — Смята те за най-ужасния човек на света. Но аз пет пари не давам за мнението ѝ.

— Андрея! Не мога да повярвам. Кога настъпи тази промяна?

— Мама — нацупи се Андрея — много прилича на онези ужасни летци от книгата на Фокнър, която ти ми даде... нали се сецаш? Какво разказваше репортерът за тях? — Ако ги стиснеш, ще пуснат машинно масло вместо кръв.

— Не виждам приликата. А майка ти каква течност ще пусне?

— Старо вино, нали разбираш... отлежало вино, което необяснимо и безвъзвратно се е превърнало в оцет. Горката мама! Какво ли не е преживяла! Всъщност още не разбира какво се е случило с нея.

Елъри се изкиска:

— Удивително точно описание. И все пак, Андрея, една дъщеря не бива да говори така за майка си.

— Мама си е мама. Няма да ме разбереш.

— Мисля, че ще мога. Ако щеш ми вярвай, навремето и аз имах майка.

Дълго време Андрея не продума.

— Ами дядо — каза тя най-сетне унесено. — Чакай да видим. Да, разбира се. Бедното му грохнало тяло ще пусне само левкоцити. У него няма ни капка топла червена кръв.

— Ами Дъки? Познаваш го по-добре от мен!

— Той е лесен — рече Андрея, като смучеше върха на показалеца си. — Дъки, Дъки... Портвайн! Не, това е пак вино... Да! Камфоров спирт. Не ти ли се струва ужасно? О, Дъки е толкова почтен. Сигурно не разбираш какво искам да кажа... винаги свързвам камфоровия спирт с непроветрените спални на Християнския младежки съюз и с хрема. Не питай защо. Сигурно защото съм била болнава като малка.

— Андрея, ти май си пияна. Как можеш да свързваш този надут плутократ с Християнския младежки съюз.

— Не се шегувай, знаеш, че не пия. Мама затова е така потресена. Аз съм старомодно момиче, което внезапно му е отпуснало края... А сега Толстой.

— Кой?

— Сенаторът. Веднъж видях портрет на Толстой, който ми заприлича на него. И тази противна брада! Грижи се за нея повече, отколкото някоя жена за фризура си. Едва ли се досещаш какво тече в неговите вени.

— Доматен сок ли?

— Не! Чист формалин. Дори да е изпитвал някога искрено чувство, то за четиридесет години се е превърнало в анатомичен експонат. И с това — въздъхна тя — историята свършва. Сега за какво ще си говорим?

— Чакай — каза Елъри. — Ами нашият приятел Джоунс?

За миг тя притихна.

— Предпочитам да не... не съм се виждал с Бърк от две седмици.

— Божичко! Аз ли съм причината да се разтрогне годежът на века...

— Моля те! Не се шегувам. Бърк и аз сме... — Тя млъкна, втренчена в пътя, и отпусна глава на седалката.

— Окончателно ли?

— Има ли нещо окончателно на този свят? Навремето... бях толкова сигурна. Смятах, че той е всичко, което една девойка може да желае. Едър... винаги съм имала слабост към едри мъже... не прекалено красив, превъзходни обноски...

— Не ми направи бог знае какво впечатление с обноските си — рече сухо Елъри.

— Той... бе малко разстроен. От добро семейство, богат...

— И напълно лишен от сиво вещество.

— Все ще кажеш нещо обидно! Е, предполагам, че си прав. Сега разбирам колко съм била глупава. Другите неща нямат значение, нали?

— Според мен нямат.

— Навремето... — поусмихна се тя горчиво — и аз не бях по-добра от него, нали разбираш?

Известно време Елъри караше мълчаливо. Андрея пак сведе очи. Дюзенбергът сякаш гълташе милите и ги изпускаше след себе си в меки замайващи облачета дим. Елъри се размърда.

— Забрави за себе си.

— Какво?

— Ако някой... Бил Ейнджъл например... те стисне, какво ще пуснеш?

— О! — След миг тя се засмя: — Мога да бъда великодушна към себе си, щом никой не се сеца... Каймакът на човечността.

— Леко вкиснат? — запита тихичко Елъри.

Тя подскочи:

— Чакай, какво искаш да кажеш, Елъри Куин?

— Не знаеш ли?

— И защо... точно Бил Ейнджъл?

Елъри сви рамене.

— Моля за прошка. Сметнах, че играем на „Искреност“, но явно съм сбъркал.

Той не сваляше очи от пътя, а тя от спокойния му неподвижен профил. И най-сетне устните ѝ потрепериха и извърна очи.

— Чуден ден, нали? — забеляза най-сетне Елъри.

— Да. — Гласът ѝ бе тих.

— Синьо небе, зелено поле. Път — сиво-бял. Крави кафяво-червеникави... ако можеш да ги видиш. — Той млъкна. — Ако можеш да ги видиш.

— Не разбирам.

— Вече казах: ако можеш да ги видиш. Не всеки има тази възможност.

Тя седеше притихнала, сякаш не го бе чула. Лицето ѝ бе бяло като платно. Русите ѝ коси се развяваха буйно, сякаш се бранеха от вятъра. Пръстите ѝ здраво стискаха шапката на скута.

— Къде ще ме водиш? — запита тя с глух шепот.

— Ти къде би искала да отидеш?

Очите ѝ просветнаха. Почти се изправи в седалката си, вятърът я блъсна и тя се вкопчи в предното стъкло за опора.

— Спри! Спри колата, ти казвам!

Дюзенбергът послушно отби на меката крайпътна ивица.

— Ето че спряхме — каза кротко Елъри. — Сега какво?

— Обърни колата — извика тя. — Къде отиваме? Къде ме водиш?

— Да посетим един човек — рече той спокойно, — който не разполага с твоята свобода на погледа. Съмнявам се дали вижда и късче небе колкото твоята длан. Мислех си, че за нея ще е добре да се отбием.

— За нея? — прошепна тя. Елъри взе студената ѝ малка ръка.

Дълго седяха така. От време на време по пътя профучаваше някоя кола, веднъж едър полицай на мотоциклет в небесносинята униформа на щата Ню Джързи мина покрай тях, намали скоростта, обърна се, почеса се по главата и отново се понесе напред. Слънцето напичаше неподвижната кола, по челото на Андрея и мъничкото ѝ носле изби тънък слой пот. После тя сведе очи и измъкна ръката си. Не пророни нито дума.

Елъри отново включи на скорост и потегли. Между веждите му се появи неясна тревожна бръчка.

Униформената амазонка ги изгледа, отмести се тежко и махна някому в тъмния коридор с ръка, едра и безцеремонна като на регулировчик.

Чуха стъпките на Люси още преди да я видят. То бе едно ужасно тътрене, бавно, стържещо, погребално. Огледаха се неспокойно, а

тътренето се усилваше. В ноздрите им нахлу неописуема, противна миризма — на карбол, плесенясал хляб, вехти обуца и на помия.

После се появи и Люси. Безжизнените ѝ очи леко проблеснаха, когато ги зърна зад стоманената преграда, вкопчени в мрежата, притихнали и застинали като в театър.

Краката ѝ се затътриха по-бързо, тя застана пред тях в грубите си затворнически обувки и протегна ръце.

— Колко е хубаво, че дойдохте. Толкова се радвам да ви видя!

Очите ѝ, хлътнали и оградени от виолетовите сенки на страданието, пробягнаха стеснително по изопнатото лице на Андрея.

— И двамата!

Трудно бе човек да я гледа. Сякаш цялата жизненост и енергия бяха изцедени от щедрата ѝ плът. Мургавата ѝ кожа вече нямаше златист оттенък, а бе посивяла и землиста, като на смъртник.

Андрея едва намери сили да проговори.

— Здравейте — рече тя, като се опитваше да се усмихне. — Здравейте, Люси Уилсън.

— Как си, Люси? Добре изглеждаш — каза Елъри с надеждата, че лъжата му ще прозвучи естествено.

— Добре съм, благодаря. Много добре. Аз... — Тя млъкна. За миг по лицето ѝ пробягна спазъм на ужас, като сянката на подгонено животно. После изчезна. — Бил няма ли да дойде?

— Сигурно ще дойде. Кога го видя за последен път?

— Вчера. — Безкръвните ѝ пръсти се вкопчиха в стоманената мрежа, зад която лицето ѝ приличаше на лошо едрозърнесто копие от вестникарска снимка. — Вчера. Той идва всеки ден. Горкият Бил. Тъй зле изглежда, Елъри. Не можеш ли да му поговориш? Всъщност няма защо да се притеснява толкова.

Гласът ѝ заглъхна. Странно, сякаш всичко, което казваше, бе само далечно ехо от най-съкровените, истинските ѝ мисли.

— Нали си го знаеш Бил. Все трябва да се тревожи за нещо.

— Да — каза Люси с детински глас и на устните ѝ се появи жалкото подобие на усмивка, — такъв си е Бил. Толкова е силен! Като го видя, и се успокоявам.

Андрея понечи да каже нещо, но се спря, преди да го е изрекла. Ръцете ѝ бяха вкопчени в мрежата, лицето на Люси бе съвсем близко до нейното.

— Как се отнасят с вас? — запита тя припряно. — Искам да кажа...

Очите на Люси бавно потърсиха нейните — дълбоки и черни, със стъклен поглед, скриващ копнежа ѝ по свободния, широкия свят.

— О, добре, благодаря. Не мога да се оплача. Много са добри с мен.

— Стига ли ви... — Бузите на Андрея пламнаха. — Чудя се... Мога ли с нещо да ви помогна, госпожо Уилсън? Има ли нещо, което да ви донесе, нещо, от което може би се нуждаете?

Люси изглеждаше изненадана.

— Да се нуждая ли? — Гъстите ѝ вежди се сбърчиха, сякаш наистина се замисли. — Ами не. Не, благодаря. — После внезапно се засмя. Смехът ѝ бе тих и недокоснат от ирония и омраза, наивен и пълнозвучен. — Искам само едно нещо. Но се боя, че не можете да ми го дадете.

— Какво? — веднага откликна Андрея. — Каквото и да е... О, аз наистина искам да ви помогна. Какво желаете, госпожо Уилсън?

Люси поклати глава и се усмихна отново с плаха неуверена усмивка.

— Свободата си. — Бързата сянка на ужас пробягна отново по лицето ѝ, после изчезна.

Пламналите бузи на Андрея угаснаха, Елъри я побутна с лакът. Тя механически се усмихна в отговор:

— О, страхувам се...

— Чудя се къде ли се бави Бил. — Погледът на Люси бавно се спря на вратата за посетители. Андрея затвори очи, устните ѝ само потрепваха. След малко Люси каза:

— Подредих си... подредих си килията чудесно. Бил ми донесе цветя, картини и какво ли не. Не е разрешено, мисля, но той ми го издействува. Бил толкова добре се оправя с подобни неща. — Тя ги погледна тревожно. — Наистина, не е толкова лошо. Нали е за малко? Бил е сигурен, че ще ме пуснат... ще ме пуснат, щом молбата ми...

— Ха така, Люси — рече Елъри. — Гореве главата. — Той потупа студените ѝ пръсти през мрежата. — Не забравяй нито за миг, че имаш приятели, които няма да оставят нещата така... Няма да забравиш, нали?

— Ако го забравя само за секунда — прошепна тя, — мисля, че ще полудея.

— Госпожо Уилсън — заекна Андрея. — Люси...

В черните очи се появи копнение.

— Как е навън днес? Оттук... изглежда просто прекрасно.

Високо в стената имаше прозорче, светлината едва се процеждаше през дебелия решетка. Правоъгълникът на небето бе син.

— Мисля, че се кани да вали — каза Андрея задавено. — Всъщност...

Амазонката, облежната на отсрещната каменна стена, произнесе безизразно, с нечовешки и безпристрастен металически тембър:

— Времето ви изтече.

Ужасът се появи отново върху лицето ѝ, но този път остана. Брадичката на Люси затрепери, сякаш някой бе пъхнал безцеремонно пръст в кървящата рана.

— Ох, толкова скоро! — прошепна тя, опита се да се усмихне, после се намръщи, прехапа устни и внезапно, като през скъсана язовирна стена, рукнаха сълзите ѝ.

— Люси... — промълви Елъри.

— О, благодаря ви, благодаря ви! — извика тя и пръстите ѝ, нашарени от синкави следи, пуснаха стоманената мрежа. Сетне се обърна и закрета към зейналата тъмна врата, край която я чакаше мрачният ѝ безполов пазач.

Чуваха обувките ѝ да стържат по каменния под дълго след като се бе скрила от погледа им. Само нейното ухание витаеше още в зловонния въздух. На долната устна на Андрея се бе появило петънце алена кръв.

— Какво, по дяволите, търсите тук? — запита рязък глас откъм вратата за посетители.

Елъри подскочи стреснато. Точно това не биваше да стане! В едрата си десница Бил Ейнджъл стискаше увит в хартия букет с цветовете надолу.

— Бил — каза той припряно. — Дойдохме да...

— Е — изръмжа Бил, очите му безмилостно пронизваха Андрея. — И харесва ли ви тук? Приказка, а?

Елъри усети пръстите на Андрея да се вкопчват в лакътя му.

— О — рече тя плахо. — Аз...

— За мен е истинско чудо, че още не сте припаднали от срам. Какво нахалство! — Думите му бяха стрели, насочени право в целта. — Домъкнала се тук! Да злорадствува! Е, видяхте я. И спокойно ли ще спите тази вечер?

Пръстите на Андрея се впиха дълбоко в ръката на Елъри. Очите ѝ бяха широко отворени, сякаш щяха да изскочат. Внезапно го пусна и се втурна към Бил. Пред него се закова. Той отстъпи встрани неохотно, като продължаваше да я гледа свирепо. Тя избяга навън с наведена глава.

— Бил — рече Елъри кротко.

Бил не отговори. Втренчи поглед в цветята и решително обърна гръб на Елъри.

Андрея го чакаше в края на коридора и хълцаше, облежната на голата стена.

— Няма нищо, Андрея — рече Елъри. — Престани.

— Заведи ме къщи — задави се тя. — О, отведи ме от това ужасно място.

Елъри почука и умореният глас на Бил Ейнджъл каза:

— Влизай.

Елъри отвори вратата на една от старомодните, дълги стаи в хотел „Астър“ и завари Бил да тъпче сака си, поставен върху железния креват.

— Блудният син се завръща — пошегува се той. — Здравсти, глупчо! — После затвори вратата и се облегна на нея.

Косата на Бил бе разчорлена, брадичката му — предизвикателно вирната. Продължи да събира вещите си, сякаш в стаята нямаше никой.

— Не ставай магаре, Бил. Остави тези чорапи на мира и ме изслушай.

Бил не отвърна.

— Гоня те из три щата. Какво търсиш в Ню Йорк?

Тогава Бил се изправи.

— Защо тъкмо сега проявяваш интерес към моите дела?

— Интересът ми никога не е пресеквал, старче!

Бил се изсмя.

— Слушай, Елъри. Не искам да се караме. Не те обвинявам. Живей си както щеш, не си вързан за мен и Люси. Но щом вече веднъж си се отказал, моля те, не се бъркай. Ще ти бъда задължен, ако си вземеш шапката и се пръждосаш.

— Кой ти каза, че съм се отказал?

— Не съм сляп, виждам какво става. Откак осъдиха Люси, ти навсякъде се мъкнеш с госпожица Гимбъл.

— Да не си ме следил, Бил? — промърмори Елъри.

— Наричай го както си щеш — изчерви се Бил. — Но на мен тази работа ми се вижда много странна. Не бих си помислил такова нещо, ако знаех, че интересът ти е чисто професионален. Но досега не съм чувал професионален интерес към жена да се проявява в посещение на клубове, танци и заведения всяка вечер в продължение на седмици. Ти за какъв ме смяташ всъщност... за пълен глупак?

— Да.

Елъри пристъпи напред, хвърли шапката и бастуна си и така силно удари Бил в корема, че той ахна и се смъкна на леглото.

— А сега седни и ме изслушай, нещастнико.

Бил скочи и размаха юмруци.

— Защо...

— Дуел в зори, а?

Бил се изчерви още повече и седна.

— Първо на първо — продължи Елъри спокойно и запали цигара, — ако можеше да мислиш трезво, нямаше да се държиш така глупашки, но за жалост не можеш и затова ти прощавам. Ти си лудо влюбен в това момиче.

— Глупости. Да не си мръднал?

— Толкова време се разкъсваш между любовта и чувството си за дълг към Люси, че вече съвсем не знаеш какво правиш. Да ревнуваш от мен! Бил, как не те е срам?

— Аз да ревнувам! — засмя се Бил горчиво. — А на теб, приятелю, ще ти дам един малък съвет. Колкото и да се перчиш, и ти си мъж като всички останали. Внимавай с това момиче. Ще те направи на глупак, както направи и мен.

— Ти, момче, се държиш като седемнадесетгодишен хлапак. Лошото е, че не можеш сам да си поставиш диагнозата. Не ми разправяй, че не я сънуваш. Не можеш да забравиш оня миг в тъмното,

когато те целуна. Превърнал си се в кълбо от нерви, ден и нощ се сражаваш със себе си. Отдавна те наблюдавам, Бил, ти си магаре.

— Не знам защо ли те слушам? — рече Бил гневно.

— Не е необходимо човек да е Фройд, за да разбере какво те мъчи. Оттук идва и детинското ти тълкуване на „професионалния ми интерес“ към Андрея.

— Влюбен! Та аз презирам цялата й...

— Дума да няма — ухили се Елъри. — Но не съм дошъл да ти чета лекции за любовта — таз нежна страст. Позволи ми да се изясним и да ти дам възможност да се извиниш.

— Достатъчно те слушах...

— Сядай! Когато осъдиха Люси в Трентън, един факт се набиваше в очи и засенчваше всичко останало — странното поведение на Андрея: преди, по време и след свидетелските й показания. То ме накара да се замисля. — Бил изсумтя презрително. — Мислите ме доведоха до известни заключения. Заключенията ме накараха да се сблizza с момичето. Само в нея ми бе надеждата — всички други улики отпаднаха. Проверях за кой ли път фактите и показанията — никъде не открих нищо подозрително и все стигах до задънена улица.

Бил се намръщи:

— И какво, по дяволите, се надяваше да постигнеш, като излизаш с нея? Как да не си помисля, че...

— Значи можем да разговаряме като хората. Всъщност усърдното ми внимание към младата дама е смутило не само твоята благородна особа. Госпожа Гимбъл, би трябвало да я нарека Джесика Бордън, е на ръба на отчаянието, сенатор Фрю не може място да си намери от яд, а Финч нервно гризе безукорните си нокти. Колкото до младия Джоунс, според последните сведения той направо съсипва понитата си за поло. Великолепно! Точно това исках. Значи съм постигнал нещо.

Бил поклати глава.

— Да пукна, ако разбирам какво си постигнал.

Елъри придърпа стол до кревата.

— Първо отговори на въпросите ми. Какво търсиш в Ню Йорк?

— Довършвам започнатото. — Бил се излетна на леглото и се втренчи в тавана. — Оправям формалностите. След процеса подадох иск за изплащане на застраховката от „Нашънъл“, като приложих и смъртния акт. Чиста формалност. „Нашънъл“, разбира се, не уважи

иска ми и отказа да изплати застраховката на основание, че облагодетелствуваното лице е осъдено за убийството на застрахования.

— Ясно.

— Компанията уведоми изпълнителя на завещанието на Гимбъл — някаква важна личност, приятел на семейството, — че са готови да изплатят внесената до този момент сума, ако наследниците се откажат от всякакви бъдещи претенции. Както разбрах, това вече е факт.

— Присъдата обезсилва застраховката, така ли?

— О, несъмнено.

— А докъде стигна с обжалването?

— Принудихме щата Ню Джързи да го финансира, сигурно вече си чел във вестниците. Позовавайки се на различни технически подробности, успях да позабавя хода на нещата. Окончателното решение ще излезе догодина. Междувременно — лицето на Бил помръкна Люси остава в Трентънския затвор. Все пак по-добре е от някое изправително заведение. — Той се намръщи, загледан в тавана. После каза: — С каква цел я доведе...

— Кого?

— Онази... по дяволите, добре де, Андрея!

— Слушай, Бил — рече Елъри спокойно. — Защо Андрея се плаши само от мисълта, че трябва да даде показания?

— Откъде ще знам! Тя не направи особено важни разкрития.

— Прав си в общи линии. И тъкмо затова неохотата ѝ изглежда още по-странна. Не е въпрос само на нежелание да признае, че е била на местопрестъплението. Дори това да е била първопричината за нейното мълчание, тя би трябвало да отпадне, когато ти изнесе фактите пред съда и я призова да даде показания? Всъщност тя имаше всички основания да изпълни желанието ти.

— Как не! — присмя се Бил.

— Престани да се държиш като дете. Момичето те харесва... за да не кажа и по-силна дума. — Бил се изчерви. — Тя съчувствуваше на Люси...

— Най-обикновен театър. Опитваше се да ми завърти главата.

— Не, Бил, ти си по-разумен, отколкото се опитваш да се изкараш. Тя е чудесно момиче, искрено и обкръжението ѝ още не е успяло да я поквари. А и не е лицемерка. При нормални обстоятелства

би се радвала да помогне на Люси. Вместо това... е, ти сам видя какво се получи.

— Не би си мръднала пръста за нас. Тя е от другия лагер. Не може да ни прости заради Гимбъл.

— Глупости. Онази вечер след убийството единствено тя се държа човешки с Люси.

Бил мачкаше бялата кувертюра на леглото, мачкаше, приглаждаше я и пак я мачкаше.

— Добре. И какъв е отговорът на загадката?

Елъри отиде до прозореца.

— Какво в нейното поведение се набиваше най-ярко в очи, когато бе съобщено на всеослушание за посещението ѝ в къщата?

— Страхът.

— Точно така. Страх от какво?

— Де да знаех — изръмжа Бил.

Елъри се облегна на таблата на кревата.

— Явно страхуваше се да разкаже какво се е случило. А защо ще се страхува? — Бил вдигна рамене и отново взе да мачка кувертюрата. — Не разбираш ли, че страхът ѝ идва отвън? От нечие давление? От нечии заплахи?

— Заплахи? — Бил премига.

— Ти забрави за овъглената тапа.

— Заплахи! — Бил скочи на крака. Очите му се озариха от надежда. — Боже мой, Елъри. Никога... Горкото момиче! — Той взе да крачи нервно из стаята и да си мърмори под носа.

Елъри го изгледа с насмешка.

— *L'affaire marche*^[2], както виждам. Доста отдавна се досещах! Това е единствената хипотеза, която отчита всички факти — физически и психологически. Андрея искаше да ти помогне, но не се решаваше. Само да бе видял лицето ѝ онази нощ! Но ти си сляп като прилеп. Момичето се измъчваше ужасно. Защо ще се подлага на такива страдания, ако някаква неизвестна нам причина не я принуждаваше да мълчи? Причината в случая е страхът, страх не за себе си, разбираш ли?

— Значи затова...

— Всичко е много просто. Ако някой я е заплашил, ако я е предупредил да си затваря устата, очевидно се е боял от нещо, което тя

може да съобщи. Това предопредели действията ми по-нататък. Като обсебих времето ѝ, аз се стремях към две неща: от една страна, да ѝ въздействувам, за да може в крайна сметка, въпреки всичко, да ми съобщи каквото знае, а от друга — Елъри изпусна кълбо дим, — да принудя човека, който я бе заплашвал, да действа!

— Но, Елъри, това означава... — рече припряно Бил.

— Това означава — промърмори Елъри, — че поставих живота на Андрея в опасност. Точно така.

— Но кой ти дава право!

— Виж ти! Вече сме готови да вдигнем меч в нейна защита — подсмихна се Елъри. — Е, не можем да се съобразяваме с всекиго, Бил. Който и да е предупредил Андрея, досега трябва да е разбрал, че се навъртам около нея. Известен му е интересът ми към делото. Ще започне да се пита какво съм успял да науча от момичето. Ще се изнерви. С други думи, ще предприеме нещо.

— И какво, по дяволите, чакаме още? — ревна Бил и грабна палтото си.

Елъри се усмихна и загаси цигарата в пепелника.

— Каквото и да стане, вече сме на прага на разкритието. Оня ден заведох Андрея в Трентън, за да сломя и последната ѝ съпротива. Знаех, че като види Люси в онази обстановка, няма да устои. После плака през целия път до Ню Йорк. Мисля, че днес...

Но Бил вече бе в коридора и натискаше копчето на асансьора.

Скоро стояха пред вратата на семейство Бордън.

— Госпожица Андрея не си е вкъщи — посрещна ги рибешкото лице. От тона му се разбираше, че госпожица Андрея никога няма да е вкъщи за тези посетители.

— Не ни разигравай — рязко рече Бил и го отместил от пътя си. Влязоха в обширното входно антре на апартамента. Бил бързо се огледа. — Къде е тя? Нямаме време за губене!

— Какво има предвид господинът?

Бил постави ръка на слабватите му гърди и го блъсна. Рибешкото лице залитна.

— Ще ми отговориш ли с добро, или да обърна другия край?

— Съ... съжалявам, сър, но госпожица Андрея не си е вкъщи.

— А къде е? — сопна се Елъри.

— Излезе преди около час, сър, съвсем неочаквано.

— Не каза ли къде отива?

— Не, сър, нищо не каза.

— Кой си е вкъщи? — запита Бил.

— Само господин Бордън, сър, този следобед милосърдната сестра е в почивка и той е заспал в стаята си. Съжалявам, сър, но наистина не бива да го безпокоят в неговото състояние.

— Къде е госпожа Гимбъл?

Човекът го погледна смутено.

— И нея я няма, сър. Замина за имението на господин Бордън в Ойстър Бей.

— Сама? — запита подозрително Елъри.

— Да, сър, по обед. Да си почине няколко дни, сър.

Елъри ставаше все по-угрижен. Като го погледна. Бил усети как изстива.

— Беше ли си вкъщи госпожица Андрея, когато майка ѝ замина?

— Не, сър.

— Казвате, че е излязла без обяснение преди час? Сама?

— Да, сър. Нали разбирате, сър, тя получи телеграма...

— Господи! — възкликна Елъри.

— Закъсняхме! — извика Бил. — Добре я свърши, Елъри, проклет да си. Защо не ми...

— Чакай, Бил, това може изобщо нищо да не означава. Къде е телеграмата? Знаеш ли? Бързо!

Човекът ококори диво очи.

— Занесох я в будоара, сър. Трябва още да е...

— Заведи ни в стаята ѝ!

Икономът хукна по стълбите към втория етаж. Посочи им една врата и се отдръпна. Елъри я отвори, хладната зелено-бяла стая бе празна и някак зловещо тиха. Личеше си, че Андрея бе тръгнала набързо.

Бил извика, наведе се и вдигна смачкано парче жълта хартия, захвърлено на килима. Това бе телеграмата, която гласеше:

НЕЩО УЖАСНО СЕ СЛУЧИ ЕЛА ВЕДНАГА
САМА НЕ КАЗВАЙ НА НИКОГО ТОЧКА НАМИРАМ СЕ
В СТРАННОПРИЕМНИЦА „СЕВЕРЕН БРЯГ“ МЕЖДУ

РОЗАЛИН И ОЙСТЪР БЕЙ НА ГЛАВНИЯ ПЪТ ПОБЪРЗАЙ... МАМА

— Лоша работа. Бил — каза Елъри бавно. — Странноприемница „Северен бряг“ е заведението на Бен Дъфи, онзи с оркестъра. Закрито с вече от няколко месеца.

По лицето на Бил премина спазъм. После, без да продума, той хвърли телеграмата и се втурна навън. Елъри се наведе, вдигна жълтата хартия, подвоуми се, мушна я в джоба си и го последва. Бил бе вече долу.

— Да сте имали някакви необичайни визити днес? — попита Елъри икономата, който стоеше като закован.

— Визити, сър?

— Да, да. Посетители. Казвай, човече!

— О, да, сър. Една дама от вестниците, сър. С особено име. Мисля...

Елъри премига.

— Госпожица Ела Еймители?

— Да, сър. Точно така се казваше.

— Кога? С кого се видя?

— Дойде рано тази сутрин, сър. Струва ми се, че не е могла да се види с никого... Е, не знам, сър. Не бях на работа...

— По дяволите — рече Елъри и забърза по стълбите.

Слънцето залязваше. Дюзенбергът на Елъри се плъзна по алеята пред широката, крещящо боядисана постройка, на която се мъдреше поолющеният надпис — Странноприемница „Северен бряг“. Прозорците и вратите бяха заковани с дъски. Нямаше и следа от живот.

Скочиха от колата и се отправиха към входа. Вратата бе злоещо открената. Нахлуха в широка зала, прашна и запусната, по голите маси бяха натрупани позлатени столове. В мрака не можаха да различат подробности. Бил изруга гневно, но Елъри го хвана за ръкава.

— Стой. Няма смисъл да се хвърляме слепешката в неизвестното. — Той млъкна, сетне промърмори: — Не смятах, че...

май наистина сме закъснели. Имаме работа с изключително дръзка престъпница.

Бил се отскубна от него и се втурна в залата, като събаряше столове и маси и вдигаше прахоляк. Намръщен, Елъри остана на мястото си. После се извърна и запъти към гардероба. Надзърна зад дървената преграда с присвити очи.

— Бил! — извика той тихо и после се прехвърли през ниската дървена врата. Бил се завтече обратно като обезумял. Завари Елъри приклеknал до сгърченото тяло на Андрея. Тя не помръдваше, просната на мръсния под, с присвити колене, без шапка, с разчорлена коси. Лицето ѝ бе пепелявосиво.

— Боже мой — прошепна Бил. — Тя е... тя е...

— Нищо подобно. Донеси ведро вода. Все някой кран ще работи в кухнята. Нямаш ли нос? Упоена е с хлороформ!

Бил преглътна с усилие и се втурна навън. Когато се върна, Елъри беше коленичил до припадналото момиче и методично го пляскаше по бузите. Страните ѝ се бяха зачервили от ударите, но тя все още бе неподвижна като труп.

— Не помага — рече тихо Елъри. — Дозата си я бива! Остави кофата, Бил, и потърси кърпи, покривка, салфетки — изобщо някакви плат. Недей придиря за чистота. Ще трябва доста да се потрудим. Донеси и два стола.

Когато Бил се върна, превит под тежестта на два стола, с купчина прашни покривки под мишница, Елъри се бе привел над тялото на момичето и енергично разкопчаваше дрехата ѝ. Бил се опули от възмущение.

— Какво правиш, по дяволите? — извика той.

— Обърни се настрана, ако не понасяш гледката на женска плът. Освобождавам гърдите ѝ, както виждаш. Много си бил благонравен. Без това няма да мине, глупчо! Но първо сложи столовете на пътеката отвън — събрани. Тя има нужда преди всичко от чист въздух!

Бил преглътна и хукна към главния вход, разтвори вратата, погледна назад, преглътна пак и изчезна. Миг по-късно Елъри излезе навън с безчувственото тяло на Андрея в ръце.

— Донеси кофата! Събери столовете, казах! Така! Сега дай кофата!

Когато Бил се върна с кофата, Андрея лежеше по гръб върху двата стола с клюмнала назад глава. Елъри бе разхлабил спортния ѝ костюм и отдолу се виждаше сутиенът ѝ — розов, обточен с дантела.

Бил стоеше отстрани, безпомощно отпуснал ръце. Елъри действуваше мълчаливо. Напъха една покривка под тила на момичето, хвърли салфетките в кофата със студена вода. После измъкна една и както бе подгизнала, я уви около бледото лице на Андрея като горещ пешкир след бръснене, така че се показваше само връхчето на носа ѝ.

— Не ми стой като политик — изръмжа Елъри. — Ела тук и ѝ вдигни краката. Дръж ги високо... но да не вземеш да я събориш от столовете. Какво, по дяволите, ти става, Бил? Не си ли виждал крака на момиче?

Бил стоеше, обгърнал краката на Андрея в копринени чорапи, червеше се като момченце и току придърпваше полата ѝ да ги покрие. Елъри накваси още салфетки и ги постави на разголената ѝ гръд. Сетне ги вдигна и отново ги плесна рязко във водата.

— За какво е всичко това? — попита Бил с пресъхнала уста.

— Много просто. Главата ниско, краката нависоко — и кръвта се стича в мозъка. Възстановява се кръвообращението. Този метод — изсумтя Елъри — го научих преди няколко години от един познат на име Холмс. Млад хирург. Тогава пострадалият беше баща ми и се изискваше още по-спешна намеса предвид възрастта му. Помниш ли случая със сиамските близнаци?

— О, да, да — каза Бил сподавено и продължи да се взира в притъмняващото небе.

— Дръж краката ѝ вдигнати! Така... По-добре ли се чувства младата дама? Тази поза не се препоръчва от Танцувалното училище на госпожица Агата, но струва ми се, че ще помогне в случая. — Елъри смени салфетките от гърдите ѝ. — Хъмм. Имаше и още нещо. Какво, по дяволите, бе то? Да! Изкуствено дишане. Един от най-съществените елементи на процедурата! — Елъри събори салфетката, обвита около лицето на девойката, и със сила разтвори челюстите ѝ. Страните ѝ бяха мокри, но не толкова бледи.

— Е, вече нямаме нужда от салфетката. Можеш да не я вдигаш. — Той се намръщи и измъкна езика на Андрея от устата ѝ. После се приведе и започна да движи ритмично ръцете ѝ нагоре-надолу.

Изведнъж Андрея отвори очи.

Бил стоеше глуповато, хванал краката ѝ, и я зяпаше с отворена уста. Елъри мушна ръка под главата ѝ и я повдигна. Помътнелият ѝ поглед се спря на Бил.

— Ето на — рече Елъри със задоволство. — Какво ще кажеш, не се ли справи отлично доктор Куин? Няма страшно, Андрея, сега си сред приятели.

В кървясалите ѝ очи скоро просветна мисъл. Страните ѝ поруменяха.

— Какво правите? — ахна тя.

Бил още гледаше зяпнал.

— За бога — сопна се Елъри, — пусни ѝ краката, Бил! Да не би да ти хареса?

Бил ги пусна като опарен. Те издумкаха върху стола и Андрея премига стреснато.

— О, колко си непохватен — изстена Елъри. — Да не те помоли човек за нещо. Спокойно, Андрея. Сега можеш да се изправиш... Ето, по-добре ли се чувствуваш?

— Така ми се вие свят! — Тя седна, подкрепяна от Елъри, и докосна челото си. — Какво се е случило? О, колко съм мръсна! — Погледът ѝ се спря върху ведрото, върху салфетките, разхвърлени по чакъла и после върху самата нея. Чорапите ѝ бяха скъсани на коленете, костюмът ѝ — омазан с кал, а ръцете — целите омърляни. После сведе очи към гърдите си.

— Ооо — ахна тя и чевръсто се загърна с реверите на сакото. — Аз съм... вие... вие ли...

— Да, ние — рече Елъри весело. — Няма страшно, Андрея. Бил не гледаше, а аз не се вълнувам от подобни неща. Най-важното е, че успяхме да те свестим! Как се чувствуваш?

Тя се усмихна отпаднало.

— Отвратително. Много ми е зле! Стомахът ми е на топка, сякаш някой цял час ме е бъртал.

— Това е от хлороформа. Скоро ще ти мине.

Тя погледна Бил изчервена. Той бе извърнал широкия си гръб и се вираше с интерес в избелелия и съвсем нечетлив афиш отсреща.

— Бил — прошепна тя. — Бил Ейнджъл.

Раменете му потрепериха.

— Съжалявам за оня ден — рече той неуверено, без да се обръща.

Тя въздъхна и се облегна на ръката на Елъри.

— Онзи ден си е за онзи ден.

Той се извърна.

— Андрея...

— Не говори, моля те. — Тя затвори очи. — Просто нека... нека дойда на себе си. Всичко е толкова объркано.

— По дяволите, Андрея. Държах се като глупак.

Поя хлад, здрачаваше се.

— Ти? — Андрея се усмихна с горчивина. — Ако ти си се държал като глупак, Бил, аз като каква се държах?

— Радвам се — забеляза Елъри, — че вие двамата ми спестявате неудобството да ви охарактеризирам!

— Телеграмата... беше капан. — Както я държеше под ръка, Елъри усети, че тя се сковава.

— Знаем всичко за телеграмата. Какво стана после?

Тя скочи внезапно.

— Мама! Трябва да отида при мама...

— Няма от какво да се страхуваш вече, Андрея. Телеграмата очевидно не е изпратена от майка ти. Просто са искали да те примамят тук.

Тя потрепери.

— Заведете ме при мама, моля ви!

— Ти не дойде ли с кола?

— Не. Дойдох с влака и от гарата дотук — пеша. Моля ви!

— Сигурно вече имаш какво да ни кажеш, Андрея? — рече Елъри.

Тя стреснато вдигна изцапаната си ръка и докосна устните си, оставяйки петно.

— Предпочитам... първо да премисля.

Елъри впи очи в нея. После каза нехайно:

— Колата ми е двуместна, нали знаеш? Все пак сгъваемата седалка е в ред, ако ти...

— Аз ще седна на сгъваемата седалка — рече Бил дрезгаво.

— Сигурна съм, че ще се съберем и тримата... — каза Андрея.

— В скута на Бил ли ще седнеш, или в моя?

— Тогава аз ще карам — обади се Бил.

— Няма да стане — каза Елъри. — Тази кола я кара само доктор Куин. Съжалявам, Андрея. Чувал съм от достоверни източници, че skutът на Бил е най-неудобният на този свят.

Бил се отдалечи като глътнал бастун. Андрея подръпна косата си и се усмихна.

— Какво пък, ще опитам!

Елъри шофираше небрежно и си подсвиркваше. Бил седеше до него като пън, прибрал ръце отстрани. Андрея бе притихнала в скута на Бил. Не разговаряха, само от време на време тя даваше указания на Елъри. Колата се люшкаше повече, отколкото бе необходимо. Кой знае защо, Елъри не смогваше да избегне и най-малката неравност на пътя.

Петнадесет минути, след като пристигнаха, Андрея се присъедини към тях в градината. Бе сменила прашните си дрехи с лека, пастелна рокля. Тя седна в плетения стол и за миг всички млъкнаха. В току-що полятата градина бе свежо и прохладно, а ароматът на цветните лехи изпълваше ноздрите им. Долу в дефилето кротко се диплеше тъмносињото кадифе на река Саунд. Беше тихо и спокойно. Андрея се облегна назад и каза:

— Добре поне, че мама не си е вкъщи.

— Не си е вкъщи ли? — Елъри се намръщи леко.

— На гости е у семейство Карю, стари приятели. Предупредих прислужниците да не казват в какъв вид съм пристигнала. Няма смисъл да я тревожим.

— Разбира се!... Напомняш ми лекомислените героини от филмите, Андрея. Те все намират начин да се преоблекат!

Тя се усмихна, твърде уморена, за да отговори. Но Бил се обади с глас, пресипнал от напрежение.

— Е?

Девойката не отвърна веднага, загледана в прохладната корона на едно дърво. Отнякъде безшумно се появи лакей, крепейки поднос с три високи заскрежени чаши. Друг прислужник донесе маса и покривка. Засуетиха се, после изчезнаха. Андрея отпи, остави чашата си и безцелно заснова пред тях напред-назад, като избягваше да ги гледа.

— Андрея — рече търпеливо Елъри, — не е ли настъпил моментът?

Бил се наклони напред, стиснал чашата си, и не помръдна повече. Следеше като хипнотизиран разходката на момичето. Андрея нервно прекърши дългото стъбло на една гладиола. Сетне се извърна, притиснала слепоочията си с пръсти.

— О, ужасно е да не можеш да споделиш с никого! — извика тя. — Ужасно! Ако се наложи да мълча още един ден, сигурно ще полудея. Вие не знаете, не можете да си представите какво съм изживяла! Не е честно. Не е справедливо!

— Нали помниш какво казва Браунинг в „Пръстенът и книгата“ за „великото право на прекомерното зло“? — промърмори Елъри.

Тя притихна, наведе се да докосне още един жълт нарцис, после въздъхна и седна на плетения стол.

— Разбирам. Отначало мислех, че злото е било справедливо. Не можеше да бъде иначе. А сега — прошепна тя — не знам. Вече нищо не знам със сигурност. Свят ми се вие от мислене. Сега само се... страхувам.

— Страхуваш ли се? — запита спокойно Елъри. — Да, сигурно те е страх, Андрея. Ние искаме да те спасим от този страх и да помогнем на бедната Люси Уилсън. Ако сме единни, можем да надвием страха ти и да се преборим с опасността.

— Ти знаеш? — Тя задиша тежко.

— Не всичко. Едва ли и половината. Знам, че в нощта, когато си отишла в къщата край Делауеър, нещо се е случило. Нещо се е случило с теб. Струва ми се, Андрея, че онези кибритени клечки и овъглената тапа намериха правдоподобно обяснение по време на процеса, Убийцата е написала бележка с обгорената тапа вместо с молив, но бележката е изчезнала заедно с теб, нали така. Значи е била адресирана до теб. А и поведението ти ясно показваше, че някой те е заплашвал. — Елъри вдигна ръка и разсея дима от лулата си. — Но това са само догадки. Искам факти, искам да ги чуя от твоята уста, защото ти си единственият човек, освен убийцата, който може да установи истината.

— Истината едва ли ще ви помогне — прошепна тя през булото на мрака. — Премисляла съм го хиляди пъти насаме със съвестта си. Нима не разбирате, че въпреки всичко щях да проговоря, ако имаше надежда да помогна на Люси.

— Защо не оставиш на мен да преценя, Андрея?

Тя наведе глава с въздишка.

— По-голямата част от онова, което ви казах преди, е вярно... Не всичко. Наистина получих телеграма от Джо и заех спортната кола на Бърк, за да отида в Трентън.

— И? — подкани я Елъри.

— Когато пристигнах, часът беше осем. Спрях с колата пред къщата. Натиснах клаксона. Никой не излезе, така че влязох. Къщата бе пуста. Видях мъжките костюми, окачени на стената, масата, всичко... Стори ми се много подозрително и се почувствувах... особено. Усещах, че нещо ужасно се е случило или е на път да се случи. Хукнах навън, скочих в колата и потеглих към Камдън, да размисля.

Тя млъкна. Те също бяха притихнали. В настъпващия мрак Бил напрягаше очи, за да я види — тих, бледен силует на тъмния стол. Лицето му бе бледо като роклята ѝ.

— А после си се върнала — измърмори Елъри. — И не в девет часа, както каза в съда, нали, Андрея? А много преди девет?

— Часовникът в колата показваше осем и тридесет и пет.

— Сигурна ли си? Господи, Андрея, внимавай да не сгрешиш този път! Сигурна ли си? — повтори Бил пресипнал.

— О, Бил — проплака тя и за тяхно смайване захълца. Бил се вцепени, после ритна стола си и се хвърли към нея.

— Андрея! — Думите сами се отрониха: — Вече не ме интересува. Нищо не ме интересува. Моля те, не плачи. Само не плачи. Държах се с теб отвратително. Но откъде да знам. Нали разбираш? Бях луд от тревога за сестра си. Само ако...

Ръката ѝ потърси неговата. Той я стисна боязливо, без да диша, сякаш бе нещо скъпоценно. И не помръдна повече. Андрея отново заговори. Вече бе съвсем тъмно и в мрака припламваше само неизменната лула на Елъри.

— Когато пристигнах в осем — рече тя с треперлив глас, — в къщата бе доста тъмно и аз запалих лампата на масата. Когато се върнах малко след осем и половина, лампата още светеше. Видях я да свети през прозорците.

Неочаквано Елъри запита:

— Когато пристигна за втори — Да. Спрях точно зад него. Спомням си, че се зачудих на кого ли е. Беше стар форд и в него нямаше никой. По-късно... — Тя прехапа устни. — По-късно научих,

че е на Люси. Но тогава не знаех. Влязох в къщурката, като очаквах да видя Джо.

— Да? — рече Елъри. — И?

Тя се позасмя с тих, горчив смях.

— Бях смутена, но не очаквах да видя... това, което видях. Отворих входната врата и спрях на прага. Виждах само масата, чинията отгоре, светещата лампа. Мисля, че дори тогава бях уплашена до смърт. Нещо ми подсказваше... направих няколко крачки напред и тогава...

— Андрея — прошепна Бил. Ръката ѝ потрепера в неговата.

— Видях два крака на пода зад масата. Бяха тъй неподвижни... Закрих устата си с ръка... за миг не можех да разсъждавам... После всичко експлодира. Причерня ми. Усетих само остра болка в тила и паднах.

— Тя те удари? — извика Бил. Ехото заглъхна, преди някой да продума. Сетне Елъри рече:

— Престъпницата е чула шума от колата ти и е разбрала, че някой идва. Можела е да се измъкне от страничния вход, но е искала да откара форда, за да може да уличи Люси. Така че е изчакала зад входната врата. Когато си влязла, тя те е ударила по тила. Как не се сетих! Бележката... Продължавай, Андрея.

— Имах късмет, че бях с шапка — отвърна Андрея с полуистеричен кикот. — Или пък, може би, тя... тя не ме е ударила силно. Свестих се няколко минути след девет. Още замаяна, погледнах часовника на ръката си. Стаята отново бе пуста. Така ми се стори отначало. Лежах на пода пред масата. Главата ме болеше ужасно. Устата ми бе пресъхнала. Изправих се на крака и се опрях на масата, бях още зашеметена. После усетих, че държа нещо в ръка...

— В коя ръка? — побърза да попита Елъри.

— В дясната. Ръката с ръкавица. Бе парче хартия, като онази, на лавицата над камината.

— Ама съм и аз. Трябваше да прегледам по-внимателно опаковката. Но тя бе разкъсана... Извинявай, Андрея. Продължавай.

— Погледнах я. На нея имаше нещо написано. Приблжих я до лампата и я прочетох.

— Андрея — каза Елъри тихо. — Само ако... Къде е тази бележка? Боже, смили се над нас! Запази ли бележката, Андрея?

Той не виждаше в тъмното. Но Бил, който държеше ръката ѝ, сякаш бе спасително въже, прехвърлено по чудо над бездната, почувствува готовността, с която другата ѝ ръка посегна към деколтето на роклята и измъкна хартийката.

— Знаех, че някой ден... затова я запазих — каза тя простичко и подаде бележката на Елъри.

— Бил! — викна Елъри и скочи от стола тъй бързо, че те се сепнаха. — Измъкни кутията кибрит от джоба ми. Трябва ми светлина... За бога, и после можете да се държите за ръка! Светни ми.

Всички се засуетиха и не след дълго просъска клечка. Страните на Бил пламтяха, Андрея притвори смутено очи. Но Елъри не им обръщаше внимание. Приведен над бележката, той поглъщаше жадно всеки ред, всяка дума, всяка буква, сякаш смачканата хартийка бе древен, свещен ръкопис.

Клечката изгасна. Бил запали друга. После още една. Употреби цяла кутия кибрит, преди Елъри да се изправи навъсен и леко разочарован, без да откъсва недоумяващ поглед от грубо надрасканите печатни букви.

— Е, и? — рече Бил отново от прикритието на мрака. — Какво пише?

— А? — Елъри седна на стола си. — Кратко, но ясно! Ако нямаш нищо против, Андрея, ще задържа бележката. Пише:

„Не казвай **нищо** за това, което си видяла или чула тази нощ, ако ти е скъп животът на майка ти.“

Думата „нищо“ е дебело подчертана. Струва ми се, Бил, че и двамата дължим искрено извинение на младата дама.

— Андрея — започна Бил умоляващо и смирено, но не може да продължи. Елъри чу въздишката на Андрея, а Бил усети ръката ѝ да хваща неговата и леко да я стиска.

— Интересно — продължи Елъри разсеяно. — Сега е ясно поне едно нещо, Андрея, ясно е защо ти смяташе, че трябва да мълчиш. От твоето мълчание е зависел животът на майка ти. Толкова е просто. — И той ядосано цъкна с език. — Трябва да бъде сурово наказан за

глупостта си! Не си знаела къде и кога ще се стовари ударът. Да, да, наистина много интересно. Майка ти нищо не подозира, нали?

— О, не!

— И не си се доверявала на никого?

— Как бих могла? — Тя потрепери леко.

— Дори аз не бих понесъл такова бреме — рече мрачно Елъри.

— Но сега... тази вечер, тя трябва наистина да се е уплашила.

Имам предвид онази ужасна, ужасна личност.

— Много глупаво постъпих. Трябваше да внимавам. Но когато пристигна телеграмата следобед, направо обезумях. Изобщо не се замислих. Въобразявах си какви ли не страхотии. И се втурнах насам. Който и да е престъпникът, явно е решил да не поема никакъв риск. Щом влязох в преддверието — нямах време дори да се огледам, — една ръка притисна нещо меко и миризливо към носа ми и аз загубих свят. Дойдох на себе си едва на столовете отвън и видях Бил. — Тя млъкна, Бил не знаеше къде да се дене от притеснение.

— Не зърна ли престъпника — поне лицето, ръката, част от облеклото му?

— Нищо.

— А ръката каква беше?

— Изобщо не разбрах. Усетих само плата — трябва да е било носна кърпичка, напоена с хлороформ.

— Предупреждение. Още едно предупреждение. Чудно нещо.

— Какво му е чудното? — запита Бил.

— Прощавайте, мислех на глас. Е, предупреждението нямаше желаня ефект, нали, Андрея? Вместо да ти затвори устата, то те накара да проговориш.

— Нима не разбирате? — извика Андрея. — Още щом ме свестихте, си помислих, че и в двата случая трябва да ме е нападнал един и същи човек — онзи, който бе мушнал бележката в ръката ми. Най-сетне бях сигурна — съвсем сигурна.

— В какво? — запита Бил слисано.

— Сигурна бях, че този човек не е сестра ти, глупчо! Всъщност, Бил, не вярвах, че Люси е убила Джо и ме е нападнала тогава, но все пак не бях сигурна. От днес следобед вече нямам съмнения. Люси е в затвора, така че е невъзможно да ме е... Това ме накара да проговоря. И сега се боя за мама — дори повече от когато и да е, но ужасната

несправедливост към Люси... Просто трябваше да разкажа за случилото се.

— Ами майка ти...

— Мислите ли, че някой... — прошепна тя.

— Никой не знае, че сме тук, Андрея — каза кротко Елъри. — А като се върне майка ти, ще вземем мерки за безопасността ѝ, без тя да знае. Тази бележка обаче... Без обръщение, без подпис. Можеше да се очаква. Фразеологията е съвсем обикновена, но дължината на съобщението е създала известно неудобство на автора. Думите „на майка ти“ — последната фраза от бележката — стават все по-бледи, а „майка“ е фактически нечетлива. Ето защо са били употребени толкова много клечки. При обгарянето на тапата се овъглява само най-горният слой, след едно-две драсвания се налага ново обгаряне... Андрея, преди да те ударят по главата, видя ли на масата ножа с тапата, забита на върха му?

— Не. Тогава не беше там. Видях го едва когато се свързах от удара.

— Това е вече нещо. Значи преди да те ударят, ножът е бил в сърцето на Гимбъл. После убийцата е извадила ножа, набучила е тапата на върха му, обгорила я е, откъснала е парче от опаковката и е написала бележката. Преди да се свестиш, я е пъкнала в ръката ти и е побягнала с форда на Люси. Не успя ли да зърнеш човека, който те удари, Андрея?

— Не.

— Нищо ли? Дори ръката му?...

— Дойде ми като гръм от ясно небе.

— Какво стана, след като се свести?

— Прочетох бележката. Тогава наистина се уплаших. Видях и Джо. Лежеше на пода с окървавени гърди... Стори ми се мъртъв. Когато го познах, трябва да съм изпищяла.

— Този твой писък поне стотина пъти ме е стряскал от сън, — промълви Бил.

— Горкият Бил... Грабнах чантата си и се втурнах към вратата. Видях фаровете на кола да се приближават по главния път. Тогава осъзнах в какво опасно положение се намирам — сама с трупа на заварения ми баща... Скочих в кадилака и потеглих, закрих лицето си с кърпичка, докато се разминавах с другата кола. Аз, разбира се, не знаех

чия бе тя, нито кой бе в нея. На връщане се отбих от магистралата и успях да стигна до града по обиколни пътища към единадесет и половина. Промъкнах се вкъщи, без да ме видят, облякох вечерния си тоалет и се върнах в „Уолдорф“. Казах на останалите, че ме е заболяла главата — те не ме разпитваха повече. Вече знаете всичко — въздъхна тя безкрайно изтощена.

— Получавала ли си други бележки, Андрея? — запита я Елъри разсеяно.

— Една. Пристигна в деня след... вие знаете. Телеграма. Гласеше само:

„Не казвай нищо.“

— Къде е?

— Унищожих я. Не мислех, че една телеграма...

— Откъде бе подадена?

— Не обърнах внимание. Бях обезумяла от страх. — Тя повиши глас: — О, нима можех да ви кажа нещо, когато знаех, че някой дебне в тъмното, готов да... да посегне на мама, ако продумам?

— Недей, Андрея — каза Бил нежно.

— Но сега нали ще освободят Люси, Бил? Вие... вие ще се погрижите за мамината и моята безопасност. Нападението срещу мен днес доказва, че Люси не може да е била човекът, който...

— Не, Андрея. От правна гледна точка това изобщо не е доказателство. Полинджър ще каже, че нападението срещу теб днес е организирано от приятели на Люси именно с цел да я изкарат невинна за убийството, за което я осъдиха.

— Бил е прав — обади се внезапно Елъри. — Всъщност ще трябва да променим плана. Андрея, засега май ще се наложи да те държим в дълбок резерв, което не е лошо при създадените обстоятелства. Няма на никого да казваш за нападението днес срещу теб, дори на майка си. Нападателят ще сметне, че съм се отказал да те преследвам, че ти си взела присърце предупреждението и не си казала нищо. Ще се почувствува по-спокойно — предостатъчна гаранция, струва ми се, срещу бъдещи нападения. Човекът, който те е упоил с хлороформ, скъпа, не е кръвожаден, животът ти ще бъде в безопасност.

— Както сметнеш за най-добре — промърмори Андрея.

— Но, Елъри... — запротестира Бил.

— Не, не. Сигурен съм, че няма нищо да ѝ се случи, ако стоим настрана, Бил. — Столът на Елъри изскърца. — Май че е време да си вървим. Скоро ще се върне майката на Андрея — няма смисъл да даваме обяснения защо сме тук. Да те изпратим ли...

Откъм храсталака се чу шум. Елъри млъкна. Шумът се усили. Сякаш някакво едро животно си пробиваше път слепешката през гъстата растителност.

— Нито дума, Бил — прошепна Елъри. — Ела насам. Бързо! Андрея, остани си на мястото. Ако усетиш опасност, бягай колкото ти държат краката.

Бил се прокрадна към него в мрака. Елъри сграбчи ръката му и я стисна. Останала сама на ливадата, Андрея не помръдваше.

— Андрея! — извика дрезгав мъжки глас.

— Бърк — прошепна Андрея.

— Андрея! — изрева сърдито той. — Къде си, по дяволите? Нищичко не виждам в тази проклета тъмница!

Чуха го да минава с трясък през последния пояс от храсти и да излиза на поляната. Дишаше тежко, сякаш бе тичал.

— Тук съм, Бърк — спокойно се обади Андрея от плетения стол.

Джоунс изсумтя, явно се опитваше да я открие пипнешком в мрака. Бил, клекнал до Елъри, се вторачи свирепо нататък.

— А, ето те най-сетне! — Грубият смях на Джоунс прогърмя откъм ливадата. — Не се опитвай да се измъкнеш, Анди! Така ли посрещаш годеника си! Скъсах се да те търся, бога ми. Обадох се у вас и някакъв прислужник ми каза, че си дошла тук със старата. Какво ще кажеш за една целувка? Хайде...

— Не ме пипай — срязва го тя. — Натряскал си се като свиня.

— Какво са една-две чашки? Хайде, Анди, целуни ме, ама както трябва.

Двамата мъже чуха шум от боричкане, на което рязко сложи точка един шамар.

— Казах ти да не ме докосваш — рече Андрея с равен глас. — Не обичам да ме опипват пияници. А сега си върви, Бърк.

— Значи така, а? — изръмжа Джоунс. — Добре, Андрея, сама си го изпроси. Няма повече да се церемоня с теб. Малко любов и ще се

оправиш. Хайде, не се дърпай...

— Престани, мръсна...

— Май си падаш по онзи филаделфийски адвокат с овчия поглед, нали така? Е, не ща годеницата ми да се занася с други мъже, ясно? Не, сър, не и моята годеница. Ти си моя, Анди, моя собственост и владение. Хайде, не се помайвай и ме целуни!

— Бърк, между нас всичко е свършено. А сега си върви, ако обичаш.

— Свършено ли? О, не, нищо подобно. Какво искаш да кажеш, свършено било!

— Край. Развалям годежа. Ти не си на себе си, Бърк, пиян си. Върви си, преди да направиш нещо, за което ще съжаляваш.

— Знаеш ли от какво имаш нужда, мъничката ми? Да те загрея с камшика. Ще те опитомя аз теб... Ела тук!

Двамата се сборичкаха на ливадата. Бил се откопчи от ръката на Елъри и мълчаливо пристъпи напред. Елъри се подвоуми, сви рамене и се оттегли по-навътре в сянката на дървото. Чу шум, сякаш разпориха нещо. Джоунс изсумтя слисано.

— Какво, по...

— Ейнджъл е насреща — рече мрачно Бил. — Не мога да те видя, свиня такава, но те надуших дори отвъд ливадата. Как ти е лапата?

— Пусни ми яката, проклет да си!

— Оздравя ли ти ръчичката?

— Разбира се! Ще ме пуснеш ли, или ще трябва...

Прокънтят юмручен удар и нечие тяло се строполи на тревата.

— Срамно е да се бие пиян човек — изръмжа от мрака Бил, — но сам си го изпроси.

Джоунс се изправи на крака, залитайки.

— О, това е малкият Бил, така ли? — озъби се той. — Ще си урежда любовни срещи в тъмното, а? — Бърк промърмори нещо неприлично и замахна.

— Бил, недей! — извика Андрея.

Юмруците на Бил отвърнаха с бързо стакато и Джоунс отново се строполи.

— Дано това те научи да се държиш като порядъчен поло играч, Джоунс. А сега ще си вървиш ли по живо, по здраво, или ще трябва да

те изритам?

— Бил!

Джоунс не продума повече. Елъри си го представи превит на тревата. После той скочи отново. Няколко секунди не се чуваше нищо друго, освен задъхано дишане и глухи удари на юмруци в човешка плът. После някой отново се строполи. Джоунс изпсува, Елъри го чу как се изправи на крака и си тръгна, залитайки. След малко в далечината зарева оттегляща се кола. Елъри отново излезе на поляната.

— Истински рицар, няма що! — рече той сухо. — Знаете ли какво сте вие, сър Галахад^[3]? Вие сте един глупак.

— Я си гледай работата — рече предизвикателно Бил. — Сърбяха ме ръцете да напердаша този самодоволен стълб на доброто общество още когато зърнах противната му мутра. Няма да позволя на никого да разговаря с Андрея по този начин...

— Къде е Андрея? Нещо много тихо стана изведнъж.

— Тук съм — промълви Андрея.

— Къде тук?

— На много сигурно място — рече тя тихо.

Елъри вдигна ръце.

— Не съм чувал за друго разследване, в което Амур да е играл толкова важна роля. Отвратително. Е, какво да се прави! Бъдете благословени, деца мои! Да те изпратим ли до къщата, Андрея?

— Чакай ме в колата — каза Бил със замечтан глас. Елъри се усмихна под прикритието на мрака. Чу ги да се отдалечават бавно.

Когато се върна при Елъри, Бил бе мълчалив и лицето му сияеше. Елъри му хвърли един поглед на светлината на таблото, подсмихна се и потегли. Паркира на главната улица на Розлин, извини се и влезе в близкия магазин. Бави се доста. Когато излезе, запъти се към пощенската служба. Пет минути по-късно се върна със замислен вид.

— Защо спряхме? — запита Бил.

— Имах малко работа. Трябваше ми телефон. Обадох се в Трентън.

— В Трентън ли?

— Исках да говоря с Ела Еймити. Но тя не се е мяркала в редакцията цял ден. Кой я знае къде е хванала. Но иначе е умно момиче. После разговарях със сержант Вели.

— О, по лични въпроси? — Бил потъна в седалката и замечтаното изражение отново се появи на лицето му.

— Може и така да се нарече — подсмихна се Елъри. — Сержантът, както знаеш, е като скала вековечна. Винаги се облягам на якото му рамо, когато съм в нужда. Той и баща ми са като Петкан и Робинзон, а пък умее и да мълчи като мумия. Та Вели знаеше подходящо детективско бюро и ми обеща веднага да пусне хрътките по следите.

Бил се изправи рязко.

— Елъри! Значи ти...

— Разбира се, глупчо такъв. Рицарският ти подвиг преди малко в Ойстър Бей ме накара да променя плановете си. Умишлено се скрих, за да не ме види Джоунс, но ако се разприказва, може да направи голяма пакост. Присъствието ти там ще събуди подозрения.

— Не можех да оставя този тип... — започна Бил упорито.

— Да, да, Ромео, напълно те разбирам. Сега дори разполагаме с допълнително преимущество. Охраната е винаги по-резултатна, когато охраняваният не знае за присъствието ѝ. Хората на Вели ще следват като сенки Андрея и майка ѝ, не се безпокой.

— Но няма ли тази проклета призрачна убийца да разбере?

Елъри се обиди.

— Скъпи ми Бил! Щом аз смятам, че взетите мерки са достатъчни, те би трябвало да задоволяват и теб. Много съм придирчив в такива случаи.

— Добре, добре. Но ще стане страшно, ако разбере. Ще знае, че Андрея е казала.

— И какво?

— Как какво?

— Какво толкова каза Андрея?

— Ами нали ни каза точно какво се е случило онази нощ...

— Да, и какво променя това?

— Не те разбирам — намръщи се Бил.

Елъри шофираше в мълчание.

— Не разбираш ли, Бил, че престъпникът се страхува от нещо, свързано с присъствието на Андрея на местопрестъплението в онази нощ? — рече най-сетне той. — Е, ти чу какво разказа Андрея. Научи

ли нещо повече? Показа ли ти тя пътя към съдбоносната истина? Имаше ли нещо в разказа ѝ, което би навредило на някого?

— Не — призна Бил.

— А би трябвало да има. Ако Андрея бе видяла убийцата, лицето ѝ, фигурата ѝ, облеклото ѝ, дори ръката ѝ, съвсем естествено ще е тази наша неуловима сянка да предупреди момичето да мълчи. Но убийцата е знаела, че Андрея нищо не е видяла — ударена е изотзад и мигновено е паднала в несвяст. Тогава от какво се страхува престъпницата?

— Ти ще кажеш — рече мрачно Бил.

— Защо не останеш да спиш у нас, Бил? — подхвърли Елъри небрежно. Сетне, като настъпи газта на дюзенберга, той промърмори през рева на мотора: — Може и да ти кажа, може и да ти кажа.

— Какво имаш предвид?

— О, нищо.

— А защо ходи в телеграфната служба?

— Искан само да проверя откъде е пусната днешната телеграма, която подмами Андрея в странноприемница „Северен бряг“.

— И какво стана?

— Нищо. Чиновникът не си спомня кой я е подал.

На следващата сутрин инспектор Куин вече бе поел за своя клуб, а Елъри и Бил още се помайваха над втората си чаша кафе в хола, когато на вратата се позвъни. Чуха Джуна, който си имаше собствени разбирания по въпроса, да разпитва някого строго в малкия вестибюл.

— Джуна, кой е? — извика Елъри от масата за закуска.

— Някакво момиче — отвърна Джуна сърдито и откряна вратата на хола. Въпреки крехката си възраст той бе заклет женомразец.

— Този млад канибал за малко не ме разкъса — рече зад гърба му Андрея Гимбъл. — Май не ви посещават много често жени... О!

Бил понечи да стане, опита се да прикрие с реверите на чуждия халат, който беше облякъл, чуждата жълта раирана пижама и се озърна панически към вратата на спалнята.

— О! — възкликна той на свой ред и седна с глуповата усмивка.

— Изобилие от звучни възклицания — забеляза Елъри бодро.

— Радвам се, че дойде, Андрея. Сварваш ни буквално по... Е, както и да е. Влизай, влизай! А теб, Джуна, ако още веднъж те чуя да се зъбиш на тази дама, ще ти извия невръстната шия!

Джуна се намръщи и се оттегли в кухнята, но само след малко се върна с мирна мисия — да поднесе на Андрея чиста чаша, чинийка, салфетка и лъжичка.

— Кафе? — изръмжа той и изчезна отново.

— Колко приятен младеж — засмя се Андрея, докато Елъри й сипваше. — Харесва ми.

— И ти му харесваш. Най-строго се държи с онези, които тайничко харесва.

— Бил Ейнджъл, ти изглеждаш смутен. Мислех, че ергените запазват хладнокръвие при всякакви обстоятелства.

— Пижамата е виновна — рече Бил, като продължаваше да се усмихва глуповато.

— Вярно, че е особена. Ваша ли е, господин Куин? Благодаря. — Тя отпи от кафето си. Изглеждаше свежа, почти щастлива, облякла бе рокля във весели тонове и преживяването от предния ден явно не й се бе отразило.

— Много си съблазнителна — рече Елъри. — Е, Андрея, май си в по-добро настроение тази сутрин.

— Вярно е. Спах като къпана снощи, поюздих малко в парка и ето ме тук. А пък вие двамата сте още по пижами в десет и половина.

— Бил е виновен. Той хърка, да знаеш... същински трактор. Не ми даде да мигна цяла нощ!

Бил се изчерви от яд.

— Бил!

— Не е вярно. Никога през живота си не съм хъркал!

— Слава богу! Не понасям мъж, който...

— А, така ли? — отвърна Бил. — Е, ще си хъркам, когато искам, и ми дайте да видя жената, която...

— Я виж, малкият се разсърди — рече закачливо Андрея. — Ах, Бил, толкова си сладък, когато очите ти святкат и правиш такива смешни физиономии...

— Между другото — прекъсна я Елъри — всичко ли мина добре снощи, Андрея?

— О, да. — Тя стана сериозна. — Мама се върна точно след като вие си тръгнахте. Изненада се, като ме видя, но измислих някакво обяснение и я убедих да се върнем в града.

— Някакви неприятности? — запита Бил загрижено.

— Никакви. Поне не бих го нарекла неприятности. — Андрея вирна брадичка. — Като се върнахме, открих куп неистови бележки от майката на Бърк. Вие май не я познавате.

Бил изсумтя мрачно, а Елъри рече сухо:

— Не съм имал удоволствието. И тя ли е по конете?

— Още по-зле. Тя е побъркана на тема самолети — тежък случай! Дори професионалните летци се страхуват от нея. Има бяла коса на кок, нос като на Цезар и е богата като цар Мидас. Е, скъпата госпожа Джоунс искаше да знае какво, за бога, се е случило с нейния Бърк.

— Ах! — въздъхна Бил и хвърли на Андрея още по-загрижен поглед.

— Изглежда, снощи се е прибрал с насинено око, разбит нос и без един преден зъб — промърмори Андрея. — Бърк много се гордее с външния си вид, нали знаете, и това ще го извади от играта за известно време.

— Поне конете ще си отдъхнат — измърмори Бил. — Ти...

— Разбира се — продължи Андрея, — госпожа Джоунс искаше да знае защо съм развалила годежа. После и мама разбра и си прекарахме чудесно. Боях се, че мама ще припадне направо на килима в спалнята ми.

— Ти каза ли... — започна отново Бил.

— Не, не посмях. Реших, че един шок засега й стига. — Андрея заби очи в пода. — По-късно... — промълви тя. После повиши глас и се усмихна отново: — Предполагам, че се чудите защо съм дошла?

— Достатъчен е самият факт — рече изискано Бил.

— Не, наистина. Събудих се тази сутрин и си спомних нещо, което съвсем забравих снощи. Дреболия, едва ли ще е от значение, но нали казахте, че искате да знаете всичко.

— Андрея! — Елъри се надигна нетърпеливо от стола. — Спомнила си си нещо от нощта на убийството ли?

— Да. Нещо, което видях, преди да ме удари онази злодейка.

— Нещо, което си видяла ли? — Елъри бе обхванат от нарастваща възбуда. — Какво видя, Андрея? Не се притеснявай, че било маловажно, остави на мен да преценя. Какво видя?

— Кибритените клечки — вдигна рамене Андрея. — Жълтите картонени клечки в чинията. Нали ви казах, че е нещо незначително. Но имаше разлика.

Бил скочи и отиде до прозореца, сякаш изведнъж се бе сетил за нещо. Долу, на Осемдесет и седма улица, луксозна черна лимузина с шофьор блестеше ярко до бордюра. На няколко метра зад нея бе паркирана невзрачна кола, зад волана седеше и пушеше тип с физиономия на боксьор.

— Андрея! Не биваше да идваш. Да не си полудяла? Едва сега ми дойде наум. Колата ти веднага се хвърля в очи. Ако онази жена е научила...

Андрея пребледня. Но Елъри рече нетърпеливо:

— Няма никаква опасност, Бил, не се вдетинявай. Хайде, давай по-нататък, Андрея! Какво за клечките? По какво се отличаваха?

Андрея гледаше Бил с широко отворени очи.

— Не бяха толкова много — рече тя приглушено...

— Не бяха толкова много ли? — сепна се Елъри. — Кога?

— Когато стоях пред масата, преди да ме ударят по главата. Видях чинията съвсем ясно. Всичко бе съвършено ясно, ясно като на снимка. Трябва да е било от нерви. Нервите ми бяха обтегнати до скъсване и мислите ми щракаха...

Елъри се подпря на масата и кокалчетата на юмруците му побеляха.

— Преди да те ударят, в чинията е имало по-малко клечки — откога?

— Откогато дойдох на себе си и намерих бележката в ръката си, а жената я нямаше и Джо лежеше на пода.

Елъри се изправи отново.

— Чакай, Андрея — рече той кротко, — нека да сме наясно. Ти влизаш, пристъпваш към масата, виждаш чинията, удрят те по главата и когато се свестяваш, забелязваш, че в чинията има повече клечки, отколкото отначало. Прав ли съм? И така, колко клечки повече имаше? — Гласът му стана настойчив. — Помисли си добре, моля те искам да ми кажеш точния брой.

Андрея бе объркана.

— Но какво значение...

— Андрея, ще отговориш ли на въпроса ми?

Тя свъси послушно вежди.

— Не си спомням колко клечки повече имаше, когато се свестих.

Спомням си само колко клечки имаше в чинията, когато влязох в бараката.

— Това ми стига.

— Бяха шест, сигурна съм. Шест клечки в чинията. Трябва да съм ги преброила несъзнателно.

— Шест. Шест. — Елъри взе да крачи напред-назад. — Изгорели, нали така?

— О, да. Или по-скоро полуизгорели.

— Да. Шест клечки използвани. — Елъри стисна устни и продължи да крачи с разсеян поглед.

— Но, Елъри, какво значение има колко клечки е видяла? — рече с досада Бил.

Елъри махна с ръка нетърпеливо. Андрея и Бил се спогледаха, отначало с недоумение, а после с искрено вълнение, когато Елъри се отпусна на един стол и започна да брои нещо на пръсти. Сетне той спря да пресмята, лицето му отново бе свършено спокойно.

— Андрея, как завари чинията, когато надникна в къщата първия път?

— Искате да кажете, в осем часа?

— Да.

— Ами чинията бе празна.

— Wunderbar!^[4] Андрея, това е изключително важно. Сигурна ли си, че не си пропуснала нещо? Само да... — Той млъкна отново, свали пенснето си и докосна с него устните си.

Андрея го гледаше неразбираща.

— Ами май няма. Мисля, че това е всичко.

— Моля ти се, Андрея. Съсредоточи се. Масата. Опитай се да си представиш масата, както си я видяла. Какво имаше на нея в осем часа?

— Празната чиния. Лампата — незапалена, тогава я запалих, както мисля, че ти казах. Това е всичко.

— А когато влезе в осем и тридесет и пет, тоест преди да те нападнат?

— Лампата, чинията с шестте полуизгорели клечки и... ах!

— Ах, значи сме докоснали струната на спомена — рече Елъри.

— Имаше и още нещо, сега си спомням. В чинията имаше и пакет кибрит! Затворен.

— Аха, интересен факт — рече Елъри и постави пенснето пак на носа си. Начинът, по който го каза, начинът, по който заискриха очите му зад стъклата без рамки, накара Бил да го погледне остро. — Кибритът, Андрея... нещо да си спомняш за него?

— Не. Просто, че бе затворен. Комплект картонени клечки. Знаете ги. Онези малките, с драскало на гърба.

— Да, да. И това е всичко, така ли, Андрея? Сигурна си?

— Ама наистина, не разбирам... Това е всичко.

Очите му блеснаха.

— Е, дотук говорихме за времето, преди да те нападнат. А сега ни кажи какво имаше на масата, когато се свести?

— Чинията, доста от изгорелите жълти клечки, нали ти сам ги видя по-късно същата нощ, лампата, и онзи ужасен нож за разрязване на хартия е... с кръвта и обгорената тапа на върха.

— И нищо друго?

Тя се замисли за миг.

— Не. Нищичко.

— Кибритът беше ли още там?

— Не.

— Хъм. — Елъри я изгледа за миг доста особено. После се надигна от стола си и рече на Бил: — Какво ще кажеш, ако ти заръчам да не се отделяш няколко дни от Андрея? Размислих. Вече признавам, че може да съществува известна опасност... — по-голяма от вчерашната.

— Нали ти казах! — кресна гневно Бил. — Андрея, каква детинщина... да се появяваш тук така открито. Какво се иска от мен, Елъри?

— Заведи Андрея вкъщи. И не мърдай оттам. Следвай я като сянка. Това поръчение едва ли ще те затрудни толкова много!

— Ама ти наистина ли мислиш... — започна Андрея плахо.

— Така е по-безопасно. Хайде, хайде. Бил, не стой като някоя восьъчна фигура!

Бил се втурна към спалнята. Върна се за нула време, облечен и изчервен до ушите.

— Чакай малко — каза Елъри и излезе от стаята. Върна се замислен, стиснал в ръка полицейски револвер 38 калибър. — Май ще е по-добре да вземеш това желязо. Зареден е, не си играй с предпазителя. Знаеш да боравиш с пистолет, нали?

— Случвало ми се е. — Бил го взе мрачно.

— Божичко, Андрея, недей да гледаш така уплашено! Това е просто извънредна мярка за сигурност. А сега да ви няма и двамата. Пази я добре, Бил.

— Може да си имаме неприятности с роднините на Андрея — ухили се Бил и размаха револвера. — Затова ли ми го даде?

— Ако питаш мен, можеш да гръмнеш рибята мутра рече сериозно Елъри.

Бил хвана Андрея за ръка и поведе смутеното момиче навън. Елъри моментално се озова на прозореца. Остана там неподвижен, докато не видя Бил и Андрея да се спускат по каменните стъпала. С лявата си ръка Бил стискаше ръката на Андрея, а дясната бе мушната в джоба. Скочиха в лимузината и потеглиха. Невзрачната кола, паркирана по-надолу, веднага потегли. Със светнали очи Елъри се втурна към телефона в спалнята и позвъни на междуградски разговори. Докато чакаше, върху устните му се плъзна странна усмивка.

— Ало, Де Джонг... Де Джонг ли е? Обажда се Елъри Куин. Да, от Ню Йорк... Добре, благодаря. Искам да те питам, Де Джонг, какво стана с веществените доказателства по делото Уилсън.

— Да му се не види макар, още ли се ровиш? — изръмжа Де Джонг. — Какви веществени доказателства?

— Интересува ме най-вече нащърбената чиния, която видях да прибираш в нощта на убийството. Чинията с клечките.

— А, всичко е заведено при нас. — Нотка на любопитство се промъкна в гласа на трентънския полицаи. — Защо питаш?

— За добродетелни цели, които не са от значение в момента, Де Джонг. Ще ми направиш ли една услуга? Намери чинията и съдържанието ѝ и... — Елъри млъкна. — ... преброй клечките.

— Какво каза? — Елъри си представи как Де Джонг премига. — Да не ме будалкаш?

— Никога не съм бил по-сериозен в живота си. Преброй клечките. И ми се обади. Ще чакам. — Даде му телефонния си номер. Де Джонг изсумтя и затвори. Докато чакаше. Елъри отново се заразхожда нагоре-надолу. Най-сетне телефонът иззвъня.

— Колко? — сухо запита той.

— Двадесет са.

— Двадесет — повтори бавно Елъри. Интересна работа. — Благодаря, Де Джонг. Много ти благодаря.

— Какво, по дяволите, си наумил? Да ти броя клечките! Изобщо не...

Елъри се усмихна разсеяно, измърмори нещо и затвори. За миг не помръдна, потънал в мисли. После се тръшна на леглото. След малко стана да си вземе цигара. Докато пушеше, разсеяно гледате отражението си в огледалото над бюрото. После пак легна. Най-сетне хвърли угарката в пепелника и отиде в хола. Джуна прибираше чиниите от закуската, мургавото му циганско лице бе смръщено, той оглеждаше внимателно чашата на Андрея. Вдигна очи за миг.

— Туй момиче негово ли е? — замига той.

— А? О, нищо чудно, Джуна.

Джуна въздъхна облекчено.

— Става, като я гледам. Бива си я — рече Джуна.

Елъри отиде до прозореца и сплете пръст и зад тила си.

— Джуна, ти винаги си бил цар по математика. Колко прави, ако от двадесет извадиш двадесет?

Джуна го погледна подозрително.

— Всяко дете ще ти каже. Нищо!

— Не е така — рече Елъри, без да се обръща, — там ти е грешката, синко. От двадесет като извадиш двадесет, колкото и да е странно, ти остава... всичко. Как ти се струва това, Джуна?

— Джуна изсумтя и продължи работата си, знаеше колко безполезен е спорът в такива моменти.

— След минута Елъри каза благоговейно:

— Всичко! Божичко, вече е ясно като бял ден!

— Как не — рече присмехулно Джуна.

Елъри отиде до голямото кресло, в което винаги седеше само инспекторът, и захлупи лице.

— Каза ли нещо? — сбърчи вежди Джуна, но Елъри не отговори. Джуна сви рамене и тръгна към кухнята.

— Ясно като бял ден. Дори още по-ясно. — Елъри мигновено скочи. — Ами да, гръм и мълния! — извика той и се спусна към телефона в спалнята с пъргавата решителност на човек, който знае, че го чака работа.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО КЪМ ЧИТАТЕЛЯ

„Читателите — писа някога Томас де Куинси^[5] — не са особено досетливи.“ Ако Томи е бил прав за читателите по негово време, то през последния век средният читател се промени значително. Всеки любител на криминални истории в наши дни ще ви каже, че съвременната аудитория — поне тази част от читателите, която търси спасение в детективската литература — всъщност е много досетлива, дори прекалено, ако питате мен. От писмата, които ме затрупват, излиза, че недосетливият читател е по-скоро изключение, отколкото правило.

Но въпреки че всеки автор сам определя правилата на играта, всички ние сме единомислени по един основен въпрос. Не е честно да се разчита на досетливост. Не е честно, защото броят на героите във всеки детективен роман е ограничен и някъде, на някакъв етап от действието, читателят по всяка вероятност ще заподозре героя, извършил злодеянието.

Дълги години моят глас бе глас в пустиня. Настоятелно и надявам се, ненапразно умолявах читателите да потиснат героично склонността си да разчитат на своята досетливост и да се придържат към методите на научния анализ. По-трудно е, но и удоволствието е неизмерно по-голямо.

Защо да не започнем с убийството на Джоузеф Кент Гимбъл?

На този етап от повествованието вие притежавате всички факти, необходими за пълното логическо решение на загадката. Задачата ви е да откриете главните улики, да ги подредите и чрез тях да стигнете до единствения възможен престъпник. Това е възможно, както скоро ще се убедите.

Ако не успеете, разбира се, винаги можете да се върнете към старото изпитано досещане. Ако ли пък успеете, пишете ми. Всъщност едва ли ще е необходимо. Ако успеете, ще разбера, и още как! — както обича да казва инспектор Куин.

Елъри Куин

-
- [1] Цицерон „Тускулански беседи“ (лат.). — Б.пр. ↑
 - [2] Работата тръгна (фр.). — Б.пр. ↑
 - [3] Най-благородният от рицарите на крал Артур. — Б.пр. ↑
 - [4] Прекрасно! (Нем.). — Б.пр. ↑
 - [5] Томас де Куинси (1785 — 1859) английски есеист. — Б.пр. ↑

V ИСТИНАТА

*Търсейки истината навсякъде,
понякога я откриваме там,
където най-малко сме очаквали.*

До деня, когато Андрея разказа любопитната история за шестте клечки, загадката около смъртта на Джоузеф Кент Гимбъл бе скрита в тъмните обятия на съдбата. Но сетне радост измести скръбта, тайното стана явно, съмнението се превърна в увереност. Случаят бе изтръгнат от тези тъмни обятия и господин Елъри Куин го поведе към очакваната развързка с грижовност и търпение, плод на многогодишния му опит като диагностик на престъпленията.

След този ден Елъри бе чудовищно зает. В тайните си замисли не посвещавахе никого. Никой не разбра за двете му спешни пътувания до Трентън, нито за десетките му телефонни обаждания, освен хората, с които разговаря. Консултираше се тайно с разни тъмни личности, търсеше професионалните съвети на сержант Вели и ако трябва да кажем истината, си позволи да прибегне до незаконно влизане в дома на една особа, потъпквайки правата на свободните граждани.

И така, след като състави плана си, той излезе на полесражението.

Враждебните действия бяха започнати, кой знае защо, в събота. Дали това бе игра на случайността или пресметнат ход, Елъри така и не обясни. Но самият факт смути духовете. Засегнатите хора не можеха да не си спомнят за кървавите събития в онази събота, когато студеното желязно острие прониза сърцето на Гимбъл. Споменът бе изписан по напрегнатите им лица.

— Дами и господа — съобщи Елъри следобеда в апартамента на Бордън на Парк Авеню, — събрах ви не от празно желание да се чуя

как произнасям речи. Нещо витае из въздуха и времето не чака. Някои от вас може да са изпаднали в сладък унес, уповавайки се на status quo ante^[1]. Ако е така, чака ги горчиво разочарование. Преди да изтече денят, ще се наложи да ги събудя, и то доста грубо.

— Какво искате да кажете? — сопна се Джесика. — Няма ли да ни оставите на мира? А и какво право имате...

— Никакво законно право. И все пак — въздъхна Елъри — ще е по-разумно да проявите снизхождение към дребната ми прищявка, защото истината за трагичната кончина на Джоузеф Кент Гимбъл е на път да излезе на бял свят.

— Да не сте решили да подновите разследването, господин Куин? — изръмжа старият Джаспър Бордън, мъчително изкривил устни. По негово настояване го бяха свалили с количката и сега седеше сред останалите, неподвижен като труп, само здравото му око играеше.

— Уважаеми господине, то никога не е приключвало. Люси Уилсън от Филадельфия бе осъдена за престъплението, но случаят остава открит. Някои хора не преставаха да работят по него от деня на нелепото кръвопролитие в Трентън. Не са спирали и за миг. Щастлив съм да ви съобщя, че техните усилия се увенчаха с успех — рече Елъри сухо.

— Не мога да разбера какво общо имат с това тук присъстващите — рече остро сенатор Фрю, като поглаждаше брадата си, а лукавите му малки очи не слизаха от Елъри. — Ако разполагате с нови веществени доказателства, представете ги на областния прокурор в Мърсър. Защо продължавате да тормозите тези хора? Ако желаете нов съдебен двубой — добави той мрачно, — аз съм на ваше разположение, аз знам правилата.

— По неведоми причини, сенаторе, вашето изявление ме навежда на мисълта за казаното от Маркус Валериус Марциал — усмихна се Елъри. — Африканските лъвове, твърди той, нападат бикове, а не налитат на пеперуди.

Адвокатът бе морав.

— Не забърквайте тези хора във вашите дяволии! — извика той.

— Да пожелая пръчката ли?^[2] — въздъхна Елъри. — Обиждате ме, сенаторе. Ако можех, очевидно щях. Боя се, че ще трябва да изтърпите противното ми присъствие още мъничко. След това... Но

нека не говорим за бъдещето. Убедих се, че бъдещето обикновено следва своя път въпреки всички усилия на човека да спре хода му.

Джесика мачкаше кърпичката си ядосано, цяла скована от усилието да се овладее. Грозвенър Финч я поглеждаше разтревожен. Само Андрея, седнала от страни, и Бил Ейнджъл, застанал зад нея, оставаха спокойни. И двамата бяха приковали погледите си върху Елъри.

— Други възражения има ли? — запита той. — Благодаря ви. — И като погледна часовника на китката си, додаде: — Тогава мисля, че е по-добре да тръгваме.

— Да тръгваме ли? — Финч бе озадачен. — Къде ще ни водите?

— В Трентън. — Елъри взе шапката си.

— В Трентън! — ахна майката на Андрея.

— Ще посетим отново мястото на престъплението.

При тези думи всички побледняха, твърде изненадани, за да възразят. После сенатор Фрю скочи и размаха пълничкия си юмрук.

— Чакайте, това вече е прекалено! — изрева той. — Вие не сте упълномощен... ще забраня на клиентите си...

— Скъпи ми сенаторе! Имате ли някакви лични възражения да посетите местопрестъплението?

— Кракът ми не е стъпвал там!

— Значи няма от какво да се боите. Тогава всичко е наред. Ще тръгваме ли?

Никой не помръдна, освен Бил. Старият милионер запита глухо с басовия си глас:

— Може ли да знам какво се надявате да постигнете чрез тази необичайна процедура, господин Куин? Знаем, че не бихте поискали от нас нещо толкова мъчително за всички ни, ако нямаште скрити съображения.

— Предпочитам да не споделям надеждите си, господин Бордън, но намерението ми е следното. Ще участвуваме в едно твърде вълнуващо начинание. Ще възпроизведем убийството на Джоузеф Кент Гимбъл.

— Необходимо ли е? — Клепачът се отпусна.

— Необходимостта е майката на откривателството, сър, но този експеримент ще бъде своего рода художествено пресъздаване на действителността. А сега, моля ви, дами и господа! Крайно неприятно

ще ми е да прибягвам до официалните инстанции, за да ви принудя да присъствувате.

— Аз няма да дойда — отсече Джесика Бордън. — Стига толкова. Той е мъртъв. Онази жена е... Защо не ни оставите на мира?

— Джесика! — Старият инвалид завъртя здравето око към дъщеря си. — Обличай се.

Жената прехапа долната си устна. После каза покорно:

— Да, татко!

И се качи в спалнята си.

Никой не продума, докато Джаспър Бордън отново не наруши тишината.

— Мисля и аз да дойда — рече той тежко. — Андрея, позвъни на сестрата.

— Но, дядо!

Гласът му не търпеше възражение:

— Чу ли какво казах, детето ми?

Елъри се оттегли до вратата да ги изчака. Всички станаха и се приготвиха за път. Икономът с рибешката физиономия се появи, отрупан с шапки...

— Елъри — рече Бил тихо.

— Здравсти, Бил, как се справяш със задачата през последните няколко дни? Не виждам нито белези, нито рани.

Бил бе мрачен.

— Беше истински ад. Благородната госпожа е същинска харпия. Днес за първи път прекрачвам този праг. Но Андрея и аз намерихме изход. По цял ден обикалях отвън и наблюдавах. Тя се съгласи да не си показва носа от апартамента, когато не съм на пост. През останалото време излизахме заедно...

— Обещаващо начало за една млада двойка със сериозни намерения — ухили се Елъри. — Някакви поводи за безпокойство?

— Не.

Андрея се появи, готова за излизане. Бе облякла леко палто, дясната и ръка бе мушната в джоба, сякаш стискаше пистолет. Бил нетърпеливо пристъпи към нея, но тя поклати глава, огледа се и направи знак на Елъри. Елъри се намръщи, кимна на Бил да почака и последва Андрея в коридора. Тя зашепна припряно:

— Трябва да ти кажа нещо, преди... — Млъкна и се огледа боязливо.

— Андрея, какво има?

— Това. — Тя извади ръка от джоба си. — Получих го със сутрешната поща, увито в амбалажна хартия, адресирано до мен.

Елъри не го взе. Очите му за миг се спряха върху предмета, а после се възряха в лицето ѝ. Ръката ѝ трепереше. Тя стискаше малка гипсова статуетка, боядисана в червено: три майmunки, клекнали на пиедестал. Едната бе закрила с ръце устата си, другата — очите, а третата ушите си.

— „Не споменавай злото, не слушай злото, не гледай злото“ — прошепна Андрея. — Не си спомням точно как беше. Каква лудост! — Засмя се тя доста истерично. — Но ме плаши! Това е...

— Още едно предупреждение — навъси се Елъри. — Нашият човек започва да нервничи. Запази ли опаковката?

— О! Хвърлих я. Сигурна съм, че от нея нищо нямаше да разбереш.

— Колко самоуверени хора! И си го въртяла из ръцете си, така че дори и да е имало отпечатъци, от тях вече няма и следа. Каза ли на Бил?

— Не. Не исках да го безпокоя. Горкият Бил! Той ми бе такава утеха.

— Прибери си го в джоба — рече Елъри бързо. — Някой идва.

Вратата на асансьора се отвори и се появи снажна фигура.

— А, Джоунс! Браво, радвам се, че дойде.

Андрея се изчерви и избяга в стаята си. Сърдитите кървясали очи на Джоунс останаха вперени в отворената врата, през която изчезна тя.

— Получих поканата ти — рече дрезгаво той. Очевидно бе много пиян. — И аз не знам защо дойдох. Не съм желан тук.

— Аз още по-малко — усмихна се Елъри.

— Какво си наумил, Шерлок? Сигурно пак нещо дълбокомислено?

— Реших, че може би ще искаш да дойдеш с нас. Отиваме в Трентън.

— Или може би в ада. На мен ми е все едно — засмя се Джоунс.

Когато стигнаха уединената къща край Речната гара, залязващото слънце се подаваше над дърветата отвъд Делауеър като тънко портокалово резенче. В нежеланието си да срещне из улиците някой любопитен журналист, Елъри бе превел кавалкадата от коли по обиколни пътища през покрайнините на Трентън.

Лист не потрепваше след знойния ден. Короните на дърветата изглеждаха плоски и неподвижни като театрален декор. Смълчаният пейзаж бе сякаш груба и нескопосна имитация на природата. Дори рекат проблясваше между обраслите си брегове като стъклена. Съборетината стърчеше безмълвно сред пустошта — невзрачен щрих върху мрачното платно.

Елъри бързо се огледа и поведе малката група към къщата. Не разговаряха. Всички, освен Джаспър Бордън правеха отчаяни усилия да запазят самообладание. Челиченото лице на стареца не трепваше, но от свъсеното му око не убягваше нищо. Финч и Бил Ейнджъл се позатрудниха, докато вкарат през вратата инвалидния стол. Най-сетне всички бяха вътре, пръснати покрай стените, притихнали като уплашени деца. Елъри Куин зае място в центъра на сцената.

Известно време той не обели нито дума, за да им даде възможност да се потопят в атмосферата на къщата. На пръв поглед нищо не се бе променило от паметната вечер преди седмица, освен че пространството зад масата бе пусто, костюмите на стенната закачалка ги нямаше и диханието на смъртта се бе разсеяло. Но докато стояха или седяха, вирайки се в пустотата, въображението им възкресяваше картината от онази нощ и виждаха трупа на Гимбъл, застинал в агония на пода между тях.

— А сега, моля да ме извините, ще ида да взема реквизита — рече внезапно Елъри и закрачи към вратата. — Щом ще поставяме драма, защо да не използваме професионалната терминология. Моля ви никой да не мърда.

Той излезе бързо и затвори вратата след себе си, а Бил пристъпи и я затисна с гръб. Страничната врата бе затворена. Но съвсем неочаквано в пълната и неловка тишина тя изскърца и очите им панически се извърнаха. Отвори се. На прага стоеше високата, грациозна Ела Еймита.

— Здравейте — рече тя бавно и се огледа. Нямаше шапка. На светлия фон отвън червената ѝ коса пламтеше като разрошен ореол. —

Ето я и малката Ела. Може ли да вляза? — Тя спокойно пристъпи напред, затвори вратата, спря и блестящият ѝ поглед обходи всички. Те отвърнаха очи. Ноздрите на журналистката потрепериха.

— Значи в тази дупка са му светили маслото, а? — промърмори младият Джоунс, като се взираше в пода зад масата с кървясалите си очи.

— Млъкни, Бърк — рече раздражено Финч. Ръката на сенатора Фрю за мит престана неспокойно да глади брадата му, после подхвана отново още по-енергично отпреди. Андрея седеше в креслото, заемано от Люси Уилсън в нощта на убийството. Бе притихнала, като заспала. Бил непрекъснато се оглеждаше, по загорелите му страни бе избила трескава червенина.

Входната врата се отвори и те се сепнаха отново. Беше Елъри, който мъкнеше огромен куфар. Затвори вратата и се обърна.

— Я гледай, Ела Еймита. Ти откъде се взе? — промърмори той с необяснимо безпокойство.

— Едно пиленце ми каза — рече червенокосата жена безгрижно. — Подшушна ми, че нещо се готви тук. И ето че пристигнах. Няма да ти простя. Да не ми кажеш!

— Как дойде дотук?

— Пеша. Полезно е за фигурата. Не се бой, скъпи. Не замислям нищо нередно и съм дошла с добро. Просто се разхождах покрай реката. Е, няма значение. Какво става тук?

— Ако слушаш внимателно, може и да научиш. — Елъри пъргаво пристъпи към масата и тръсна куфара отгоре. — Бил! Искам да отскочиш до града да ми свършиш една работа.

— От къде на къде... — изръмжа Бил.

Но Елъри го дръпна настрана и известно време му шепна нещо настойчиво на ухото. Бил кимна. После огледа всички заплашително, разтвори вратата и изчезна. Елъри, който явно много държеше на тази врата, я затвори отново. Без да продума, той се върна до масата, разтвори куфара и взе да вади разни вещи. Реквизитът бе автентичен — точно същите предмети, които Де Джонг бе прибрал от местопрестъплението след първоначалния оглед. Докато той работеше мълчаливо, отвън долетя ръмженето на двигател. Пердетата бяха дръпнати и не се виждаше какво става. Но всички предположиха, че е колата на Бил Ейнджъл, който потегляше към Трентън с тайнствената

заръка. Спогледаха се неспокойно. Бил, изглежда, не можеше да тръгне. Той форсираше двигателя и колата ревеше задавено. Шумът бе толкова силен, че когато Елъри заговори, те трябваше да се наклонят напред, за да чуват. Добре, че лампата бе запалена, защото навън неочаквано се бе спуснала тъма.

— Така — рече Елъри, като постави последната вещ на мястото ѝ, върна се и застана до масата, висок, неподвижен, озаряван от лампата. — Сцената е готова. Както виждате, дрехите на Гимбъл са отново на стенната закачалка, пакетът с писалищния комплект, подарък за рождения ден на Бил Ейнджъл, отново е на поличката над камината, чистата празна чиния е пак на масата до лампата. Липсва единствено трупът на жертвата, но съм сигурен, че ще можете да си го представите. — Той посочи с ръка през рамо, очите им послушно последваха неговия жест и за тях не бе никак трудно да си представят тялото, проснато върху бежовия килим.

— А сега ми позволете да проследя предходните събития в този ден, първи юни — продължи Елъри бодро, очите му блестяха. — Резюмето ще ви помогне да разберете какво се е случило впоследствие. Направих часов график, който може да не е много точен, но е достатъчен за целта ни.

Сенатор Фрю облиза сухите си устни и се опита да го прекъсне:

— Каквато и да е целта ви, намирам това за съвсем безсмислено...

— В момента думата имам аз, сенаторе — рече Елъри. Ще ви бъда признателен, ако запазите пълно мълчание, вие и всички останали. По-късно ще имате неограничената възможност да се наприказвате до насита.

— Мълчи. Саймън — рече Джаспър Бордън с крайчеца на устата си.

— Благодаря ви, господин Бордън. — Елъри вдигна пръст. — Моля за внимание. Събота следобед е. Първи юни. Навън вали, и то силно. Дъждът шиба прозорците. Тук няма никого. Още е светло, лампата е загасена, пакетът не е на камината. Вратата е затворена.

Някой развълнувано си пое дъх. Елъри продължи бързо, безпощадно.

— Пет часът е. Джоузеф Кент Гимбъл е в Ню Йорк, в кантората си. Пристигнал е от Филадельфия със стария Пакард, вероятно без да се

отбива тук, иначе щеше да остави пакарда и да се върне с линкълна в Ню Йорк. Самият факт, че намерихме пакарда паркиран в страничната алея, говори, че това е била последната кола, която е ползувал.

Вече е изпратил две телеграми, една на Бил Ейнджъл, една на Андрея — и двете с еднакво съдържание и молба към получателите да го чакат тук в девет часа вечерта, с най-подробни указания как да намерят мястото. Следобедът той се е обадил по телефона в кантората на Бил, отново е настоял за неговото присъствие на *срещата*.

Какво прави той в пет часа? Излиза от кантората си, отива до мястото, където е паркирал пакарда, и се отправя през тунела „Хобанд“ за Трентън. В колата му е бутафорното куфарче с мостри на Уилсън и опакованият подарък за рождения ден на зет му. Паркира в страничната алея. Още вали. Малко по-късно дъждът спира. Междувременно той е заличил всички по-раншни следи около къщата и мястото е, така да се каже, девствено.

Сенатор Фрю измърмори нещо, което прозвуча като „скучни бабешки приказки“, но на мига млъкна, щом старият милионер го изгледа заплашително.

— Я мълчи, сенаторе — скастри го Ела Еймйти. — Това да не ти е Конгресът, какво си мислиш. Продължавай, Елъри. Много си сладкодугмен.

— Гимбъл е в стаята — продължи Елъри невъзмутимо, сякаш не го бяха прекъсвали. — Разхожда се насам-натам, слага подаръка на поличката, спира се пред прозореца да погледне небето. Вижда, че се е прояснило. Още е рано, той е неспокоен, притеснен, има нужда да се разсее преди голготата на признанието. И така, излиза от страничния вход и се спуска по пътеката към хангара за лодки, като оставя стъпки по влажната пръст. Изкарва платноходката и се спуска по Делауеър да успокои нервите си. Часът е седем и петнадесет.

Всички го слушаха напрегнато, приведени напред, стиснали ръчките на столовете.

— До този момент описвах онова, което вероятно се е случило с един мъртъв и вече погребан човек — продължи Елъри. — Но дойде ред на живите. Андрея, ще имам нужда от твоята помощ. Часът е осем, ти току-що си пристигнала и си паркирала спортния кадилак, който си заела от господин Джоунс, на централната алея, в посока на Камдън. Ще бъдеш ли така добра да ни възпроизведеш действията си?

Андрея се изправи, без да промълви дума, и тръгна към вратата. По свежото ѝ младо лице бе избила студена бледност, тя имаше мъртвешки вид.

— Трябва ли... да изляза?

— Не, не. Току-що си отворила вратата, да речем. Все едно е отворена.

— Лампата бе загасена — прошепна тя.

Елъри посегна към абажура. Стаята потъна в мрак. В тъмнината прозвуча безплътният му глас, от който по гърбовете им плъзнаха мравки:

— Не е било толкова тъмно. Отвън все още е влизала светлина. Продължавай, Андрея.

Чуха я бавно да пристъпва към масата.

— Аз... аз надзърнах вътре. Стаята бе празна. Макар че се смрачаваше, тук все още се виждаше. Отидох до масата и запалих лампата... ето така.

Лампата изщрака и те я видяха да стои до масата с извърнато лице, с ръка на шнура под евтиния абажур. После ръката ѝ се отдръпна. Тя отстъпи, огледа камината, закачалката, мърлявите, олющени стени. Погледна ръчния си часовник. После се извърна и отново тръгна към вратата.

— Това е всичко, което сторих... тогава — рече тя, отново шепнешком.

— Край на първо действие. Благодаря ти, вече можеш да си седнеш. — Тя се подчини. — Андрея разбира, че е дошла час по-рано, излиза, качва се в спортната кола и се отправя към Камдън, а може би и до Патешкия остров за едночасова разходка... както тя казва. Престъпникът — рече рязко Куин — пристига в осем и петнадесет.

Той млъкна. Настъпи непоносима тишина. Лицата им бяха като изсечени от камък. Нощта, мрачната гола стая, зловеците шумове навън се отпечатваха неизличително в съзнанието им.

— Престъпницата е пристигнала в осем и четвърт откъм Камдън във форда, който е откраднала от гаража на Люси Уилсън — няма значение кога. Сега тя е пред вратата. Внимателно стъпва на каменното стъпало. Отваря вратата, влиза бързо, затваря отново и се извърща, готова да... — Елъри вече бе при вратата и играеше ролята. Те го следяха с поглед като хипнотизирани. — Тя вижда, че няма никого.

Отдъхва си, отмята воала. За миг е озадачена, очаквала е да завари жертвата си. После разбира, че той е отишъл някъде, но че е бил тук — пакардът е отвън, лампата вътре е запалена, Гимбъл трябва да е наблизо. Ще го изчака. Убийцата не предполага, че може да срещне някой друг. Мястото е затънтено и тя смята, че никой, освен нея и Гимбъл не знае за това убежище. Разхожда се неспокойно. Вижда пакета на камината. — Той отиде до камината, посегна, разкъса безцеремонно опаковката. Писалищният комплект лежеше пред очите му. Елъри занесе пакета до масата и се наведе над него. — Няма нужда да казвам, че е била с ръкавици — промърмори той. Вдигна ножа за разрязване на хартия със засъхналата по него кръв и малката картичка, зацапана от множеството ръце, които я бяха пипали. — Забележете какво подхвърля случайността на пътя на тази жена — рече той живо и се изправи. — Тя намира картичката, показваща, че писалищният комплект е подарък от Люси и Джоузеф Уилсън. Откраднала е колата на Люси Уилсън, за да я уличи в престъплението, но тук попада на нещо повече — оръжие, което води към Люси Уилсън! Каквото и оръжие да е възнамерявала да използва, на мига се отказва от него. Ще го убие с ножа за рязане на хартия! Това ще бъде още една убедителна улика срещу Люси Уилсън. Тя, разбира се, не знае какъв късмет има, защото едва ли е предполагала, че по ножа има отпечатъци на Люси Уилсън. Както и да е, връща пакета на полицата, но ножът не е вътре, ножът е в ръката ѝ.

Светската дама простена неволно през стиснатите си устни, но продължи да сезира в Елъри със същия изцъклен поглед. Елъри стисна здраво кървавия нож и пристъпи към страничната врата.

— Тя чува стъпки, които идват откъм брега. Трябва да е жертвата ѝ. Застава зад вратата и вдига ножа. Вратата се отваря и я закрива. Джоузеф Кент Гимбъл се завръща след плаването си по реката, остъргва калта от обувките си на прага, влиза и затваря вратата, без да съзнава заплахата зад гърба си. Часът е малко след осем и тридесет, въпрос на минути, Елъри внезапно замахна. — Замахвайки, тя вдига шум. Гимбъл, застанал до масата, се извърща. За миг двамата се изправят очи в очи, тя отново е спуснала воала, но той вижда фигурата и, дрехите ѝ. После ножът се забива в сърцето му и той пада подкосен.

Внезапно майката на Андрея захълца, без да откъсва поглед от Елъри. Сълзите бавно се стичаха по леко гримираните ѝ бузи. Тя

хълцаше почти гневно.

— И какво става после? — прошепна Елъри. — Ножът е в сърцето на Гимбъл. Остава само бягството, за да се сложи точка на престъплението. И тогава...

— Се върнах аз — рече тихо Андрея.

— Боже мой, Андрея, но нали каза... извика хрипливо Финч.

— Ако обичате! — сопна се Елъри. — Няма значение какво е казала. Толкова неточности ни спъваха по пътя към истината. Андрея! Разказвай по-нататък! Той се втурна към входната врата и застана до нея. — Престъпницата чува шума на завръщащата се кола. Някой идва. Провал! Надява се, че колата ще отmine, но вместо това тя спира пред входа. Все още има време да се измъкне през страничната врата. Но убийцата иска да закара форда обратно във Филадельфия. Знае как да се справи. Спотайва се зад вратата...

Андрея вече бе на прага. Движеше се бавно като сомнамбул, прекоси бежовия килим, без да откъсва очи от ивицата на килима зад масата.

— Само краката му се виждат — рече тихо Елъри.

Андрея се спря до масата, взря се в нея, подвоуми се. После Елъри се хвърли напред и ръката му замахна към главата ѝ. Андрея си пое въздух.

Престъпницата напада Андрея в гръб, поваля я в несвяст. Андрея се свлича на пода. Жената действа бързо. Сега тя вижда кого е нападнала. Необходимо е да остави предупредителна бележка. Няма нищо за писане в себе си, претърсва чантата на Андрея и там не намира. Претърсва къщата — нито писалка, нито молив. Писалката в дрехите на Гимбъл е изсъхнала. Няма мастило и в писалищния комплект. Какво да прави?

Това тя вижда тапата, свалена от върха на ножа. Хрумва ѝ една идея... Откъсва парче от опаковъчната хартия, отива до масата, измъква ножа от трупа, набожда тапата отново на върха, започва да я овъглява с кибритени клечки. Овъглява, пише, пак овъглява, пак пише, като пуска изгорелите клечки в чинията. Най-сетне бележката е готова — предупреждение към Андрея нищо да не казва за това, което е видяла тази нощ, иначе майка ѝ ще плати с живота си.

— Андрея! Миличката — изстена плахо Джесика.

Елъри махна с ръка.

— Жената напъхва бележката в безчувствената ръка на Андрея. Остава ножа с овъглената тапа на масата. Тръгва си с форда. Андрея идва на себе си към девет. Прочита бележката, вижда трупа, познава доведения си баща, решава, че е мъртъв, изпищява и побягва. Тогава пристига Бил Ейнджъл, говори с умирация... Това е пиесата, както ми бе разказана — рече Елъри с особена интонация.

Отново настъпи зловещо мълчание. После сенатор Фрю отрони без следа от гняв или омраза:

— Какво искаш да кажеш, Куин?

— Искам да кажа, че една страница от пиесата липсва — рече Елъри студено. Нещо е пропуснато, Андрея!

— Да?

— Какво видя, когато влезе за втори път, преди да те ударят по главата? Какво видя на масата?

Тя навлажни устни.

— Лампата. Чинията. И... И...

— Да!

— И шест кибритени клечки в нея.

— Колко интересно. — Елъри се приведе напред с присвити очи. — Чухте ли? Шест кибритени клечки. Е, позволете ми да разгледам това обстоятелство по-подробно. Андрея каза, че преди убийцата да я удари, видяла шест полуизгорели кибритени клечки в чинията. Съществен факт. Той променя всичко, нали? — Гласът му звучеше толкова странно, че те се спогледаха, търсейки потвърждение на собствените си ужасни съмнения. Гласът му отново ги върна към настоящето. — Тези шест клечки не са били използвани за овъгляване на тапата, както смятах отначало, предполагайки, че всичките двадесет клечки се били запалени след престъплението. Не, не, шест от тях са били използвани за съвсем друга цел. Е, щом не са били употребени за овъгляване на тапата, за какво са били използвани?

— За какво? — запита Ела Еймити. — Защо?

— Просто, много просто. Защо обикновено драскаме клечки? За да запалим нещо. Но няма нищо изгорено, никакви следи от пепел нито вътре, в къщичката, нито навън, както вече изтъкнах веднъж. Не са използвани и за обгаряне на тапата, защото ножът още е бил в трупа, когато Андрея е видяла шестте клечки.

Дали убийцата ги е запалила, за да се ориентира в тъмното? Но вътре лампата е светела, а навън няма други стъпки, освен тези на Гимбъл. Той едва ли се е нуждаел от светлина, защото се е върнал по видело. Може би някой е искал да запали огън за отопление? Но върху решетката на камината нямаше пепел, а старата счупена печка с въглища е годна само за претопяване. Няма и газ. Може би са използвани за изтезание? Колкото и неправдоподобно да изглежда, логиката го допуска. Имаме случай на насилствена смърт и жертвата може да е била изтезавана за изтръгване на информация. Веднага помолих съдебния лекар да прегледа трупа за следи от изгаряния. Такива нямаше. Защо тогава са били употребени тези шест клечки?

— Цялата работа ми се струва налудничава — промърмори Джоунс.

— Щеше да е така, ако не съществуваше още едно възможно обяснение — отвърна Елъри. — Единственото. Били са използвани за пушене.

— За пушене! — Ела Еймита зяпна от изненада. — Но нали на процеса твърдеше, че не са използвани за пушене.

— Тогава не знаех, че Андрея е видяла шест клечки преди овъгляването на тапата — проблеснаха очите на Елъри. — Да оставим това сега... Андрея!

— Да? — И отново тази боязън, тази скованост, която ѝ бе тъй неприсъща. Елъри измъкна един плик измежду нахвърляните в куфара вещи. Изтръска съдържанието му в чинията на масата. От него се изсипаха полуизгорели кибритени клечки. Всички го наблюдаваха изненадани. Той остави само шест клечки, а останалите прибра в плика.

— Ела насам, ако обичаш.

Андрея се изправи унило и пристъпи напред.

— Да? — повтори тя.

— Всичко изглежда тъй убедително — промърмори Елъри с лека ирония в гласа. Много добре. Върнала си се в осем и тридесет и пет. Стоиш пред масата тъкмо преди да те ударят по главата. Ето ги шестте клечки в чинията.

— И какво? — Дори гласът ѝ бе унил и странно състарен, сякаш в разцвета на младостта бе стигнала до края на жизнения си път.

— Погледни масата, Андрея. — Неумолимият му глас я изтръгна от апатията, защото тя отстъпи назад, сведе очи и погледна. — Лампата. Чинията с шестте клечки. Това ли бе всичко?

— Всичко ли?

— Нямаше ли още нещо? Помисли, Андрея! Помисли, погледни и ми кажи истината. — Той добави безпощадно: — Този път искам истината, Андрея.

Нещо в начина, по които го каза, докосна открит нерв някъде в нея. Тя обходи с обезумял поглед напрегнатите, объркани лица наоколо.

— Аз... — И тогава се случи най-невероятното. Погледът ѝ се върна към масата, към чинията с клечките. Задържа се там за миг и бавно, сякаш движен от сила, на която не можеше да противостои, спря в една точка на няколко сантиметра от чинията. Мястото бе празно, там нямаше нищо. Но Андрея виждаше нещо там, личеше си по очите ѝ, по сплетените ѝ ръце и учестеното дишане. Споменът изби върху лицето ѝ като мастило през попивателна, така очевидно за присъстващите като страданието, нерешителността, агонията, изписани по него. — Ох! Ох, боже... — прошепна тя.

— Каква лъжа ще ми кажеш сега, Андрея? — Гласът на Елъри изплющя като камшик.

Майка ѝ скочи, но замръзна на мястото си. Грозвенър Финч каза нещо нечленоразделно. Сенаторът Фрю бе бял като платно. Бърк Джоунс стоеше със зяпнала уста. Само старецът в инвалидния стол седеше, без да трепне — като труп сред живи.

— Лъжа... — задави се Андрея. — Как така... Тъкмо смятах да ти кажа...

— Още една лъжа — рече Елъри с ужасно спокойствие. — Спести ни неудобството да те слушаме. Сега вече всичко ми е ясно, момиче. Още отначало се сецах. Лъжи, само лъжи. Излъга за шестте клечки. Излъга, че са те ударили по главата. Излъга за „предупрежденията“, които си получавала. Излъга за всичко! Да ти кажа ли защо излъга? Да ти кажа ли...

— Боже милостиви — рече дрезгаво майката на Андрея. В десния ъгъл на посинелите устни на стария Джаспър Бордън се зараждаше ненаказан протест. Останалите седяха притихнали...

На светлината на лампата Андрея стоеше като вкаменена, прикована там от своята вина, както всички с ужас разбираха... Устните ѝ помръдваха беззвучно като тези на дядо ѝ. После, с изненадваща бързина, тя се втурна към страничния вход и изчезна.

Всичко стана така внезапно, че едва приглушеното кашляне на автомобилен двигател ги изтръгна от хипнотичния унес. Дори Елъри стоеше като закован. Двигателят изрева, колата потегли с гръм и я чува да се отдалечава с невероятна скорост.

— Какво направи тя, дявол да я вземе! — изкрещя сенатор Фрю и се спусна към вратата. Крясъкът му развали магията, те се съвзеха и се втурнаха безредно след него. За миг само стаята се изпразни, остана само старецът в инвалидния стол. Седеше сам и здравото му око се взираше с невиждащ поглед в зейналата врата.

Навън те се препъваха от бързане. В мрака стоповете на лимузината бързо се стопяваха в посока на Патешкия остров. Всички се втурнаха към колите. Чу се вик:

— Колата ми... не ще да запали...

Разнесоха се и други викове:

— И моята! Какво...

— Бензинът. Не усещате ли миризмата! — измърмори Елъри. — Някой е източил резервоарите...

— Проклетият Ейнджъл! — Последва жестока ругатня. — Той ѝ е съучастник. Двамата...

— В моя... има още малко — провикна се някой тогава. Чува маховик да превърта. Една кола се стрелна по алеята и занесе на две колела по Ламбъртън. Скоро изчезна от погледите им след първата.

Струпаха се на шосето, взрени в мрака. Всичко бе нереално. Всичко бе възможно в тази нощ, на този път, край тази къща, под това небе. Оставаше им само да се зяпат глупаво, без да знаят какво да предприемат.

— Няма да стигне далеч — рече Елъри тогава. — Сигурно във всеки резервоар е останал по малко бензин. Дайте да го източим и да ги последваме!

Шофьорът караше безразсъдно, с нерви, опънати като струни, и не откъсваше очи от петънцето червена светлина пред себе си. Бе

тъмно като в рог, вече се намираха някъде на Патешкия остров. Нощта, небето, пътят, изглеждаха безкрайни. Червеното петънце в далечината танцуваше лудешки, сетне изведнъж се люшна, примига и спря. Ставаше все по-голямо, докато втората кола се носеше към него. Нещо се бе случило. Цяло чудо бе, че Андрея — обхваната от паника, заслепена, гонена от страх — бе успяла изобщо да стигне дотук...

Спирачките на втората кола изскърцаха, тя се люшна и закова на място, хвърляйки шофьора върху волана. От другата страна на пътя лицето на Андрея, сгусена на седалката зад волана, бе като синкаво петно. Тя безнадеждно се вглеждаше в безбрежната нощ. При бягството си бе взела огромната лимузина. Колата бе излязла от пътя и се бе блъснала в едно дърво. Единствената светлина идваше от звездите, а те бяха тъй далече.

— Андрея!

Тя, изглежда, не чу, само дясната ѝ ръка се вдигна крадешком към гърдите ѝ и притисна сърцето.

— Андрея, защо избяга?

Явно, че се боеше, страхът ѝ бе очевиден. Бавно, под напора на ужаса, тя извърна глава. Страх блестеше и в очите ѝ под смътната светлина на звездите. Преследвачът стоеше спокойно на пътя между двете коли, с отпуснати ръце.

— Андрея, скъпа. Няма защо да се боиш от мен. Бог ми е свидетел, всичко вече ми омръзна. Не бих посегнал на теб... ако знаеш само... — Неясното лице се свъси, после чертите му се отпуснаха. — Те скоро ще бъдат тук. Андрея, ти все пак си спомни, че в онази нощ видя на масата...

Устните на Андрея помръднаха беззвучно, сякаш дори гласните ѝ струни бяха парализирани от страх.

Далеч по шосето идеше кола в облаци тъмен прах. Фаровете ѝ шареха в мрака с цилиндричните си снопове като пипалца на насекомо и леко осветяваха небето.

— Преди да дойдат — говорещият спря и въздъхна с детинска досада, — исках да го знаеш... Никога не съм ти мислил злото, дори след като ме изненада в колибата онази вечер. Не знаех, че теб съм ударил. После, когато се строполи... Не бих могъл да посегна на теб, Андрея. Това щеше да бъде лудост. Убих Джо Гимбъл, защото вече не заслужаваше да живее. Само смъртта можеше да заличи стореното от

него и някой все пак трябваше да го прати на оня свят. Защо не аз?... Е, стореното — сторено. Онзи човек смята, че ти си убила Джо и че си избягала, защото си виновна. Знам защо избяга, Андрея: защото едва сега се сети какво си видяла на масата в онази нощ... Разбира се, не мога да те карам да мълчиш, когато подозират самата теб. Мислех се за по-хитър, не виждах защо трябва да жертвувам живота си само защото съм отнел живота на човек, който и без това заслужаваше да умре. Сега разбирам, че трябваше да действувам просто, без план, и после да се предам. Щеше да е... по-чисто. — На неподвижното лице се появи горчива усмивка. Изведнъж Андрея извика, от гърлото ѝ се откъсна вопъл не на ужас, а на състрадание. Нещо проблесна в ръката на фигурата.

Едновременно с това в лимузината някой внезапно се раздвижи тъкмо когато прозвучаха думите:

— Сбогом, Андрея. Не ме забравяй... не ме забравяй. Надявам се... и тя да ме помни.

Ръката се совна отново, този път нагоре, Андрея изпищя:

— О, недей!

— Андрея, за бога! Лягай! — изрева от задната седалка на лимузината Бил Ейнджъл.

Изад колата изникнаха мъже с пистолети в ръце. Задната врата на лимузината зейна и Бил Ейнджъл скочи на пътя.

Лицето на преследвача се изкриви, пръстът се сви върху спусъка, чу се оглушителен изстрел, присветна огън, появи се дим. Но фигурата само се олюля, не се строполи, изражение на безкрайна изненада се изписа на красивото лице, за да бъде мигновено заместено от горчивина, а после от решителност.

— Предаден съм! — прошепна той. После фигурата се хвърли напред, пусна ненужния револвер и се вкопчи в Бил, като настървено се опитваше да му отнеме оръжието. Боричкаха се на пътя, ярко осветен от фаровете на третата кола, която току-що пристигаше. Изскочилите на платното мъже се скупчиха около тях като мравки — опитваха се да ги разтърват, крещяха.

Чу се нов изстрел и борбата секна, сякаш по даден сигнал. Мъжете се отдръпнаха, под нощното небе настъпи тишина. Хората, наизскачали от третата кола, се заковаха на място. Лицето на палача на Джоузеф Кент Гимбъл вече не изразяваше изненада, а само покой.

Тялото лежеше кротко на пътя, намерило в смъртта спокойствие и вечен сън.

— Бил. О, Бил. Ти го уби — каза Андрея сковано.

Бил едва си поемаше дъх, едри глъчки нощен въздух изпълваха дробовете му. Запъхтян, той сведе очи към безжизненото тяло, чиито пръсти все още стискаха пистолета.

— Самоубийство. Искаше да ми вземе пистолета. Не успях да му попреча. Мъртъв ли е?

Де Джонг клечеше на пътя, прилепил ухо на неподвижната гръд. После се изправи с мрачен вид:

— Мъртъв е, разбира се... Ей, Куин.

Елъри дотича.

— Андрея, добре ли си? — запита припряно.

— Добре съм — отвърна тя глухо. Изведнъж отвори предната врата на лимузината, олюля се и с плач се хвърли в ръцете на Бил.

— Слушай, Куин — обади се отново Де Джонг, той изглеждаше объркан. — Записахме всичко... стенографът бе от другата страна на пътя. Това е самопризнание, няма грешка и ти предотврати... е, струва ми се, че Полинджър и аз ти дължим извинение.

— Ако някой трябва да бъде поздравен, това е тази девойка — рече Елъри и докосна студената ръка, обвита около врата на Бил. — Добре се справи, Андрея, наистина добре, скъпа. Безпокоях се само как нашият приятел ще реагира на бягството ти. Можеше да завърши трагично за теб. Опитах се да предотвратя това, като изпратих предварително неколцина мои познати на съответното място да сменят смъртоносните патрони с халосни. Отлично се справи, Андрея, изпълни указанията ми буква по буква.

Хората от третата кола не казаха нищо, не направиха нищо. Те просто се взираха в трупа, проснат на пътя.

— Въпреки че съм зает човек — рече Елъри в понеделник сутринта, — за нищо на света не бих изпуснал щастливото събитие.

Намираха се в кабинета на съдията Айра В. Менандър, в областния съд на Мърсър. Известни формалности не позволиха Люси да бъде освободена предния ден, неделя. Но тази сутрин, въз основа на новите доказателства, Бил бе подал молба до съдията Менандър за

преразглеждане на делото, а прокурорът Полинджър веднага го бе подкрепил. Като резултат съдията бе отменил предишната присъда на Люси Уилсън, Полинджър предяви иск за прекратяване на наказанието, искът му бе уважен и Бил, хванал Андрея под ръка, се втурна по Моста на въздишките в затвора с официална заповед за освобождаването на Люси.

А сега бяха тук по настояване на стария правист заедно с Люси, все още замаяна от внезапното освобождение, безмълвна и изчервена от щастие. И Полинджър бе тук с доста сконфузен вид.

— Разказаха ми, господин Куин — рече съдията Менандър, след като поднесе извиненията си на Люси за изпитанието, през което бе преминала, — че зад разрешаването на този случай се крие една изключително интересна история. Признавам си, че изпитвам известно любопитство. Млади човече, изглежда, ви е отредена необичайна съдба. Чувал съм да се говори за вас. Каква магия направихте този път?

— Магия — промърмори Полинджър. — Само така може да се нарече.

Елъри погледна Бил, Люси и Андрея. Те седяха на кожения диван, хванали се за ръце като три деца.

— Магия ли? За професионалиста, господа, това звучи наивно. Приложих древната рецепта: събери фактите и ги съпостави. Прибави щедри количества логика и малко въображение. Фокус-мокус — препаратус!

— Звучи чудесно, но не е достатъчно ясно — каза сухо съдията Менандър.

— Между другото доколко бе планирано малкото представление в събота вечер? — намеси се Полинджър. — Не мога да ви простя на вас с Де Джонг, че ме пренебрегнахте.

— Планирано бе от начало до край. Но нямаше как да ви включим, Полинджър. Когато Андрея ми каза за шестте клечки, прозрях цялата невероятна история! Можех да изложа случая логично, но това не би задоволило вашите проклети съдилища. Наложих се да прибегнем до хитрост. Престъпникът трябваше сам да падне в клопката. Още отначало ми направи впечатление невероятната му загриженост за Андрея. Ако Андрея бе видяла нещо опасно за него в нощта на престъплението, защо убиецът не я прати на оня свят с

Гимбъл? А после и „предупрежденията“, изисканото упойване с хлороформ! Друг на негово място би прибягнал най-сетне до отчаяни мерки срещу нея, а той се задоволяваше само с предупреждения и заплахи, безсмислени поради нежеланието му да употреби сила. И така, казах си аз, щом престъпникът е загрижен за благополучието на Андрея, най-логичният ход е да я поставя в опасност. Например да се престоря, че я смятам за виновна за престъплението. След това той можеше да направи само две неща: да убие Андрея, за да ѝ попречи да разкрие опасните факти, които знае, или да се признае за виновен, за да я спаси от по-нататъшното съучастничество, което ми се струваше по-вероятно. Предвид предишните му действия не вярвах, че ще посегне на живота ѝ. Не исках обаче да рискувам и обезвредих оръжието му. Разчитах, разбира се, на Де Джонг и хората му — да чакат на мястото, където според плана трябваше да се „развали“ колата беглец. Разчитах и на Бил, който чакаше в самата кола, скрит и въръжен. Той не замина за Трентън, това бе само претекст, за да го измъкна от къщата. Просто форсира двигателя, докато неколцина от хората на Де Джонг източваха бензина от резервоарите, преди да се отправят за мястото на срещата. Бях дал указания на Андрея, бях ѝ казал кога и какво точно да прави, наредих нейната кола и колата на престъпника да не се закачат, за да може той да настигне Андрея малко преди другите и да направи самопризнанията си пред нея.

— Значи сте знаели предварително кой е престъпникът? — запита прокурорът.

— Разбира се, иначе нямаше върху какво да градя плана си. Как щях да знам чия кола да не закачам, ако не знаех кой е убил Гимбъл?

— Сега всичко ми се струва като кошмар — въздъхна Андрея. Бил ѝ пошепна нещо и тя облегна глава на рамото му.

— Е, господин Куин, кога ще чуя тази история? — каза съдията.

— Ако ваша милост желае, веднага. Докъде бях стигнал? — Елъри повтори пред стария съдия и прокурора разсъжденията, които бе изложил пред другите в къщата край реката. — И така, шестте изгорели клечки, които Андрея е видяла преди престъпникът да овъгли тапата, са били употребени за пушене. Възниква логичният въпрос: От кого са били използвани тези шест клечки?

При първото посещение на Андрея в бараката в осем часа е нямало никого и чинията на масата, както каза тя, е била съвсем чиста

и празна. По това време колата на Гимбъл е била паркирана на страничната алея. Когато Андрея се върнала в осем и тридесет и пет, колата още била там, но на главната алея имало друга кола. А на масата в стаята имало шест изгорели клечки.

Ясно е тогава, че тези шест клечки са били изгорени в отсъствието на Андрея, между осем и осем и тридесет и пет. Кой е бил в къщата по това време? Разбира се, Гимбъл — той се е върнал и е бил убит. А следите от гумите установяват, че единствено фордът е идвал на местопрестъплението, докато Андрея я е нямало. Никой не е дошъл пеша, защото в калта нямаше следи от стъпки, освен тези на Гимбъл. А щом Гимбъл е бил убит в интервала между двете посещения на Андрея, щом в този интервал е идвала само една кола, с нея трябва да е пристигнал престъпникът. Следователно шестте клечки са могли да бъдат изгорени само от Гимбъл и убиеца му.

И така, ако шестте клечки са били използвани за пушене, веднага мога да изключа Гимбъл. Той никога не е пушил — както свидетелствуват всички показания и факти. Тогава остава единствено престъпникът. Теоретично, разбира се, е възможно самата Андрея да е драснала шестте клечки въпреки твърденията ѝ. Но именно тя ги е намерила и именно върху нейния разказ се градеше моята хипотеза. Ако се съмнявах в правдоподобността на разказа ѝ, просто не можех да вървя нататък. И така, приемайки, че казва истината, аз изключвах възможността да ги е запалила тя. Очевидно щом е открила клечките при идването си в къщата, значи не тя ги е употребила.

— Но, скъпи ми господин Куин... — Старият юрист присви очи.

— Да, да, знам — припряно рече Елъри. — Правистът винаги ще посочи слабото място в хипотезата. Но това в случая не е слабото място, както ще се убедите по-късно. Нека да продължа. Знаех вече, че престъпникът е пушил в бараката преди пристигането на Андрея в осем и тридесет и пет и е използвал шест клечки. Добре, но какво е пушил? Его един изключително важен, дори решаващ въпрос.

— Вярно, че е важен, но за мен си остава неразгадаем — усмихна се съдията.

— Цигари ли е пушил престъпникът? Едва ли.

— От къде на къде стигате до такива заключения? — замига Полинджър.

— Шест полуизгорели клечки означават точно шест угарки от цигари — въздъхна Елъри. — Цигарите рядко изискват повече от една клечка. Шест доста изгорели клечки предполагат същото количество цигари, ако е пушил цигари. Много добре. А какво е направил пушачът с угарките? Къде са били изхвърлени? Знаем, че е използвал чинията за пепелник, защото Андрея именно там е намерила шестте клечки. А защо не е загасил и угарките в същата чиния? Но Андрея не е видяла нито угарки, нито пепел в чинията в момент, когато убиецът не е очаквал да бъде обезпокоен и следователно не е имал основание да скрие угарките другаде. Ако е пушил цигари преди пристигането на Андрея, угарките и пепелта щяха да са в чинията на масата, по килима, в камината или под прозорците отвън. Но в помещението нямаше и следа от угарка, пепел, тютюн или нещо подобно. Нямаше следи от изгаряния по килима, оставени от стъпкана с крак цигара, а щеше да има, ако убиецът бе стъпкал цигарата си на пода, дори после да е прибрал угарките и пепелта. Що се отнася до пространството под прозорците на къщурката, в калта не бе намерена нито една угарка, иначе щяха да ме уведомят, а и категорично ми бе казано, че вън не са намерени други стъпки, освен тези на Гимбъл, което показва, че убиецът не е хвърлял угарките и пепелта през прозореца, а после, преди бягството си от местопрестъплението, да ги е събирал.

След този анализ става ясно, че макар престъпникът да е пушил преди пристигането на Андрея, то не е пушил цигара. Остават ни само две възможности: лула или пура — продължи Елъри, като сви рамене.

— И как решихте какво точно? — запита Полинджър с любопитство.

— Очевидно пурата също щеше да остави пепел, макар и не непременно угарка. Логиката, която изключва цигарите заради пепелта, ще изключи и пурата заради пепелта. От друга страна, лулата няма да остави пепел, освен ако не се изтръска, което невинаги е необходимо, а и употребата на шест клечки напомня по-скоро за лула. За мен обаче не бе съществено дали е лула или пура. Важното бе да се изключат цигарите.

— Да, да, разбира се. Сега ми стана ясно — намръщи се Полинджър.

— Щом престъпникът е пушил пура или лула, значи е бил мъж!

— Великолепно — кимна възторжено съдията Менандър. — Точно така. По тази логика, естествено, жената ще отпадне. Но всички улики сочеха, че престъпникът е жена.

— Тогава, значи, уликите са били подвеждащи — отвърна Елъри. — Или трябва да разчитате на логиката докрай, или да прибегнете към догадки. Дедуктивният метод неопровержимо доказваше, че престъпникът е бил мъж. Уликите говореха по-скоро за жена. Уликите в такъв случай трябва да са били или подвеждащи, или фалшиви. Съдейки по уликите, престъплението е било извършено от жена с плътна воалетка. Но дедукцията недвусмислено казваше — не, мъж е бил. Следователно престъпникът е бил мъж, преоблечен като жена, а воалът е бил необходим, за да прикрие мъжките му черти.

Всъщност колкото повече мислех върху тази хипотеза, толкова повече се убеждавах в истинността ѝ. Имаше поне един психологически щрих, който потвърждаваше пола на престъпника — дребен факт, но най-изумителните открития често се градят на дребни факти.

— И какъв е той? — запита съдията.

— Любопитният случай с неупотребеното червило.

Те бяха озадачени. Полинджър потърка брадичка и каза:

— Случаят с неупотребеното червило ли? За бога, Куин, това ми звучи като цитат от Конан Дойл.

— Щедър комплимент! Не е ли очевидно? Знаем, че на престъпника, когото тогава смятахме за жена, му се е наложило да напише бележка до Андрея. Знаем, че не е имал подръка обичайните средства за писане — ще се спра на това по-късно — и че „тя“ е била принудена да овъгли тапата, за да пише. Доста трудоемко начинание. Добре, но не ви ли хрумна, че всяка жена без изключение носи със себе си подходящо средство за писане? Червилото! Защо да прибегва до бавния и отегчителен процес на овъгляване на тапата, кога го е трябвало само да отвори чантата си, да извади червилото и да пише? Единственото психологически вярно обяснение е, че не е имала червило. Това само по себе си ни доказва, че „жената“ всъщност изобщо не е била жена, а мъж.

— Добре, но ако наистина е била жена и случайно не си е носела червило? — възрази съдията Менандър. — Случва се.

— Вярно, случва се. Но на пода в безсъзнание е лежала Андрея! Не е ли имала тя чантата? Не е ли носела в нея естественото женско оръжие — червилото? Разбира се, че го е носела, безполезно е да го споменаваме. Защо тогава тази „жена“ не е отворила чантата на Андрея, за да вземе червилото? Отговорът отново е, че не се е сетила. Но всяка жена би се сетила. И отново психологическият фактор ни насочва към мъж.

— Днес криминалната наука може да идентифицира червилото по химическата формула — възрази Полинджър.

— Така ли? Това е чудесно. Защо тогава престъпникът не е използвал червилото на Андрея? Дори да бъде идентифицирано, то щеше да ни доведе до Андрея, а не до него. Не, не, от която и страна да го погледнете, психологическият фактор свидетелствува, че престъпникът е бил мъж, предрешен като жена. Всъщност вече разполагаме с два щриха от портрета на убиеца — той е мъж и най-вероятно пуши лула.

— Великолепно, великолепно — обади се отново съдията.

— И така — рече Елъри делово, — употребата на картонени клечки предполага непременно пакет кибрит. Попитах Андрея специално дали си спомня да е видяла нещо друго на масата — като имах предвид кибрита. Разбира се, престъпникът може да е прибрал кибрита в джоба си, но пък може и да не го е прибрал. И пак не забравяйте, че Андрея се е появила в онази нощ неочаквано и непосредствено след престъплението, когато убиецът все още не е довършил кървавото си дело. Да, каза ми Андрея, наистина си спомняла, че когато видяла шестте клечки в чинията на масата, близо до нея имало и затворен картонен кибрит. Отлично! Това бе последната улика.

— Признавам си, че не разбирам защо — каза тъжно съдията.

— Може би защото не сте запознат с още един факт, който също излезе на бял свят в разказа на Андрея онзи ден. Когато дошла на себе си, кибрита го нямало. Щом го е нямало, значи престъпникът го е взел. Защо?

— Защо не, Ел? Пушачите винаги го правят. — По блаженото лице на Бил пробягна любопитство. — Особено пушачите на лула, на тях все им свършва кибритът. Палят си и веднага го прибират в джоба си.

— Touché^[3] — промърмори Елъри, — но ударът не е смъртоносен, момко. Ще го приберат, ако в кибрита има още клечки, n'est-ce pas?^[4]

— Разбира се.

— Но виждаш ли, в кибрита, който престъпникът е употребявал, не може да са останали клечки — рече кротко Елъри.

— Почакайте, младежо — побърза да се обади съдията. — Изглежда, тук се крие магията, за която споменах. Как стигнахте до това забележително заключение?

— Много просто. Колко бяха клечките в чинията — всички клечки, тези, употребени за пушене, и тези за овъгляване на тапата?

— Двадесет, струва ми се.

— Колко клечки съдържат евтините, обикновени, универсални кибрити?

— Двадесет.

— Точно така. И какво следва? Следва, че поне един кибрит е бил напълно изхабен от престъпника онази вечер. Дори да не е започнал с пълен кибрит, а, да кажем, с вече наченат, в който е имало само десет клечки, и после да е извадил друг, то първият кибрит трябва да се е свършил... Дотук е изразходвал един кибрит. И въпреки това престъпникът си го е взел. Защо? Никой не постъпва така! Когато свършите кибрита, вие го хвърляте.

— Нормалните хора, да — отвърна Полинджър, — но забравяте, че този човек е убиец, Куин. Може да си е прибрал кибрита просто от предпазливост, да не остави улики.

— Уместна забележка — промърмори Елъри с лукава усмивка. — Да не остави следи. Но каква улика представлява един обикновен кибрит, Полинджър. Тях ги използват за реклама на какво ли не. Според вас убиецът може да се е страхувал, че етикетът на кибрита ще ни насочи откъде е бил купен той, тоест откъде е дошъл престъпникът. Малко вероятно. Не можете да получите такава информация от кутия кибрит. В Ню Йорк може да ви продадат кибрит, произведен в Ейкърс, Пампа или Евънсвил. Когато си купувам цигари и тютюн, ми дават кибрити, произведени чак в Сан Франциско. Не, не заради етикета е прибрал убиецът кибрита. — Елъри замълча. — И все пак го е взел. Защо? Каква улика се е страхувал да не остави? Очевидно улика, пряка или косвена, която ще ни доведе до него — улика за самоличността му.

Двамата мъже кимнаха сериозно, а тримата на канапето се наклониха напред.

— А сега спомнете си следното. Още от началото убиецът се страхуваше, че Андрея е видяла нещо изобличително на местопрестъплението. Не можеше да е лицето или фигурата му, ударил я бе изотзад и тя дори не е имала възможност да зърне нападателя. И все пак той явно е мислел, че Андрея е видяла нещо ужасно важно. Отделил е време да ѝ напише бележка на местопрестъплението, над още топлатата си жертва, предупредил я е телеграфически още веднъж в деня след убийството, предупреди я и по-изтънчено миналата събота, когато усети, че сме по следите му. Това е свързано с риск за него, макар че не успяхме да го засечем. И въпреки всичко той настоятелно предупреждаваше Андрея да си мълчи. Защо? Защо? Какво толкова бе видяла тя или какво се боеше той, че е видяла? Можеше да бъде само едно — онази кибритена кутийка, която си беше прибрал и която тя бе забелязала на масата заедно с шестте клечки точно преди да я ударят по главата.

Но ние се питаме защо си е прибрал кибрита. Съществува само едно правдоподобно обяснение. Той е бил затворен, лежал е на видно място Онова, което го е безпокояло, трябва да е било нещо просто, явно, очебийно. Може би се е страхувал, че тя е познала неговия кибрит? Едва ли, обикновено не се запитваме кой е собственикът на някоя кутия кибрит, а и хиляди хора могат да използват кутии с еднакви етикети. Значи кибритът не е бил обикновен. Може би върху опаковката е имало инициали, монограм или надпис, който Андрея веднага ще свърже с определена личност.

— Всичко е толкова странно — рече Андрея задавено. — Само като си помисля...

— По ирония на съдбата Андрея не си спомняше да е видяла нещо особено върху кибрита — рече Елъри мрачно. — Тя го е видяла, но не се е запечатало в паметта ѝ, сред толкова вълнения и тревоги. Едва онзи ден, докато замислях малката пиеска за съботната вечер, аз попитах направо, след като вече бях достигнал до отговора. И тогава, за пръв път, тя се сети. Но престъпникът не е можел да разчита, че не е видяла, в края на краищата той я е забелязал да се взира право там. Не се е съмнявал и за миг, че е прочела написаното и е разбрала кой е той. И така, вече разполагах с още един щрих от портрета на убиеца. Той бе

мъж. Пушеше лула. Използуваше кибрит с някакъв идентифициращ го надпис.

— Възхитително — промърмори съдията Менандър, когато Елъри млъкна, за да запали цигара. — Но сигурно не е всичко? Аз още не разбирам...

— Всичко ли? Не, разбира се. Това бе първата брънка от веригата. А втората бе овъглената тапа. Вече изяснихме, че щом престъпникът е използвал тапата за писане, очевидно не му е хрумнало за друго подръчно средство — червилото, което като мъж не се е сетил да употреби. Оттук следва, че самият той не е носел със себе си писалка или молив — не забравяйте, че необходимостта да напише бележката е възникнала неочаквано — или ако е носел, имал е причини да не ги употреби. — Елъри млъкна отново. — Полинджър, спомняте ли си импровизираното ми словоизлияние непосредствено след престъплението, когато изтъкнах, че не можете да кажете кой е бил убит — Гимбъл или Уилсън?

— Помня. Помня, казахте още, че от този въпрос зависи решаването на случая. — Полинджър направи кисела физиономия.

— Тогава дори недооценявах важността му. Той се оказа от изключително значение. Без да сме сигурни в коя от двете самоличности е била убита жертвата, не можехме да стигнем до окончателна логическа елиминация. Защото оттук тръгваше най-главната следа към убиеца. Неговият портрет щеше да бъде смътен и безполезен, ако липсваше отговорът на този въпрос. Не знам дали си представяте колко съществен е той.

— Според вас очевидно е фатален — забеляза съдията.

— Оказа се наистина фатален за убиеца — отвърна сухо Елъри. — И така, в коя самоличност бе убита жертвата — като Гимбъл или като Уилсън? Вече бях в състояние да отговоря на този въпрос.

А сега да поразсъждаваме: след като престъпникът е убил жертвата си и е уличил в престъплението Люси Уилсън, значи трябва да е знаел, че полицията ще има достатъчно основания да заподозре именно нея. Защото никой не набеждава невинен човек, без да знае, че същият има убедителен и правдоподобен мотив. Самият факт, че Люси е съпруга на убития, в никакъв случай не я прави логична жертва на инсценировката. Е, какви бяха „мотивите“ на Люси Уилсън? Какви мотиви всъщност ѝ бяха приписани по време на процеса? Нашият

уважаем колега прокурорът изтъкна следното: първо, тя може да е узнала тъкмо преди престъплението, че Джо Уилсън е Джоузеф Кент Гимбъл, който я е лъгал за истинската си самоличност цели десет години, и разкритието е превърнало любовта ѝ в омраза. Второ, че от неговата смърт тя очаква да спечели един милион долара. С това се изчерпват мотивите на Люси Уилсън — няма други, защото тя и Уилсън са водили щастлив семеен живот. Но щом убиецът е разчитал на тези мотиви, значи те са му били известни. Значи е знаел, че след смъртта на Джоузеф Уилсън Люси Уилсън ще получи един милион долара за застраховката на Джоузеф Кент Гимбъл. Следователно убиецът е научил отнякъде, че бъдещата му жертва е както Гимбъл, така и Уилсън, човек, който е водил двойствен живот в течение на години.

Но щом убиецът е знаел, че бъдещата му жертва води двойствен живот, той не може да не е знаел, че убива не само Джоузеф Кент Гимбъл или само Джоузеф Уилсън, а и двамата. Следователно той е убит не само в една от самоличностите си, а и в двете заедно. Оставям на вас да отсъдите колко важно е горното заключение.

— Май ще ви преотстъпим това право — ухили се Полинджър.

— Вятър! Щом престъпникът е убил Гимбъл–Уилсън със съзнанието, че убива Гимбъл–Уилсън, човека, водещ двоен живот, възниква неизбежният въпрос: откъде го е научил? Откъде е знаел, че Гимбъл, светската личност от Ню Йорк, е също така Уилсън — амбулантен търговец от Филадельфия? Години наред Гимбъл е полагал всички усилия да запази в дълбока тайна двойния си живот, години наред никой не се е усъмнил в него — явно години наред Гимбъл не е допускал грешки и не е бил заподозрян, а през същото време Уилсън е пазил в дълбока тайна самоличността си на Гимбъл. Според показанията на Бил пред Де Джонг и мен в нощта на престъплението зет му недвусмислено заявил, че никой не знаел за съществуването на убежището му. И въпреки това убиецът си е избрал Къщата на сред път за място на престъплението. Наистина, Гимбъл е решил да разкрие тайната си пред Бил и Андрея в онази нощ, но е бил убит, преди да изпълни намерението си. Ако е искал да се разкрие и пред трети човек, той сигурно нямаше да му каже по-рано от нощта на убийството. И въпреки това убиецът е знаел цялата история. Откъде тогава я е научил? — Напълно логичен въпрос — кимна съдията.

— А и отговорът е напълно логичен! — подчерта Елъри.

— Но защо да не е научил историята случайно? — запита Бил от канапето.

— Разбира се, възможно е, но е малко вероятно. Гимбъл, знаем от сигурни източници, нито за миг не е притъпявал бдителността си. Двете телеграми — ако допуснем, че са попаднали в ръцете на убиеца — могат само да разкрият местонахождението на Къщата насред път. Но това няма да е достатъчно. Убиецът трябва да е знаел всичко за превъплъщенията на Гимбъл доста преди деня, в който той е изпратил телеграмите — деня, в който умря. Трябва да е знаел не само местонахождението на Къщата насред път, но и самоличността на истинската съпруга на Гимбъл, къде живее тя, нещо за характера и произхода ѝ. Трябвало му е време да замисли престъплението, да научи за колата на Люси, да разбере за навика ѝ да ходи на кино всяка събота вечер, за да може да разчита на вероятната ѝ липса на алиби и така нататък. За всичко е нужно време, не един ден, а навярно повече от седмица, особено ако е искал да запази проучването си в тайна. Не, Бил, едва ли е разбрал случайно.

— Тогава как? — извика Полинджър.

— Как ли? Има само един начин, който е толкова очевиден, че не можех да го пренебрегна. По логически път е невъзможно да изключим напълно вероятността убиецът да е научил случайно за двойния живот на Гимбъл, но съществува един безспорен факт, който опровергава тази неубедителна хипотеза: Гимбъл е убит малко след като е решил да се изповяда и да разкаже за двойния си живот пред представители на двете семейства. Този факт изпъква ясно и не може да бъде съвпадение, особено като имате предвид, че първата му стъпка към признанието е била да прехвърли застрахователната си полица от незаконната си жена Джесика на законната си съпруга Люси. Не разбирате ли? Най-сетне черно на бяло има доказателство за двойния му живот — дори не едно, а девет: името и адресът на новото благодетелствувано лице върху оригиналния формуляр и върху осемте коригирани полици! И много скоро след това той бива убит. Можех ли изобщо да се съмнявам, че именно оттам е научил убиецът за Гимбъл и Уилсън? Всеки посветен в промяната или имащ достъп до полиците би могъл да научи, да узнае тайната по името и адреса, да проследи Гимбъл при едно от посещенията му на Къщата насред път и

за две седмици да разбере всичко необходимо, за да замисли убийството и да насочи следите към Люси.

Люси плачеше тихичко, Андрея се облегна назад и я прегърна. При тази гледка Бил се усмихна глуповато като горд баща, разнежен от лудориите на двете си чада.

— И така, вече разполагах с пълен портрет на престъпника. Ще го очертая набързо — рече Елъри.

Първо. Престъпникът е мъж.

Второ. Престъпникът е пушач, вероятно предпочитащ лула и силно пристрастен към тютюна, защото само непоправим пушач ще се сети да запали на сцената на бъдещото престъпление, докато очаква жертвата си.

Трето. В деня на убийството престъпникът е носел кибрит с монограм или нещо подобно, по което е можел да бъде идентифициран.

Четвърто. Имал е мотив както срещу Гимбъл, така и срещу госпожа Уилсън.

Пето. Престъпникът не е носел със себе си средство за писане, или пък е предпочел да не го употреби, защото е можело по някакъв начин да го издаде.

Шесто. Престъпникът най-вероятно е от кръга на Гимбъл, за което свидетелствува инсценировката срещу Люси.

Седмо. Престъпникът изпитва приятелски чувства към Андрея, както личи от безобидните му покушения въпреки голямото предизвикателство. Той изпитва още по-нежни чувства към майката на Андрея, защото въпреки заплахите си нито веднъж не се опитва да посегне на нея — дори един лъжлив опит щеше завинаги да запечати устата на Андрея.

Осмо. Според съдебния лекар ударът, който е убил Гимбъл, е нанесен с дясната ръка. Значи престъпникът си служи с дясната ръка.

Девето. Престъпникът е знаел за промяната на благодетелствуваното лице в застраховката на Гимбъл.

В математиката, както знаете, можете да правите най-различни трикове с числото девет — усмихна се Елъри. — А сега нека ви покажа един криминаложки фокус със същото число. От момента, в който установих безспорните характеристики на престъпника, анализът се превърна в детска игра. Само трябваше да прегледам

списъка на заподозрените и да проверя кой отговоря и на деветте условия.

— Невероятно! — усмихна се съдията Менандър. — Искате да кажете, че по този метод ще стигнете до окончателния извод?

— По този метод мога да изключа всички заподозрени, освен един — отвърна Елъри. — Ще се спра на всички поред.

И така, точка първа изключва с един замах всички жени. Престъпникът трябва да е мъж. Кой са мъжете? Първо старият Джаспър Бордън...

— Ай! — ахна Андрея. — Ти си бил ужасен! Да не искаш да кажеш, че дори за миг си подозирал дядо ми?

— Скъпо мое дете, ако анализът е обективен, никой не е извън подозрение — усмихна се Елъри. — Не можем да си позволим сантименталности само защото някой е стар и грохнал, а друг млад и красив. И така, Джаспър Бордън. Е, добре, казваш, че е инвалид и никога не излиза от къщи, а престъплението е дело на здрав, енергичен човек. Всичко това е самата истина. Но да допуснем, че сме герои на детективен роман, в който господин Бордън само се преструва на болен, а иначе се измъква доста чевръсто от апартамента си на Парк Авеню и под прикритието на нощта върши какви ли не ужасии. А какво казва логиката в защита на Джаспър Бордън? Той напълно отпада по точка втора: вече не пуши, както ми заяви пред свидетел — пред строгата сестра, която можеше да го отрече, ако не беше вярно. Освен това, тъй като не сме герои на детективен роман, знаем, че господин Бордън е почти парализиран и няма физическата възможност да извърши престъплението.

Следващият е Бил Ейнджъл.

Бил подскочи.

— Юда такъв! — ухили се той. — Да не искаш да кажеш, че и в мен си се съмнявал?

— Съмнявах се, разбира се — рече спокойно Елъри. — Какво знаех за теб, Бил? Повече от десет години не бях те виждал, за това време можеше да си станал закоравял престъпник, отде да знам. Но ако си говорим сериозно, отпадаш по няколко точки: точка четвърта, пета и шеста. Тоест, макар да си имал мотив против Гимбъл, не е възможно да си имал мотив против Люси, собствената си сестра, набедена от

престъпника. Пета точка: престъпникът е нямал с какво да пише. Да, но ти имаше!

— Откъде, по дяволите, знаеш? — учуди се Бил.

— Колко сте лековерни — въздъхна Елъри. — По най-простия начин — видях с очите си. Не помниш ли? Дори ти споменах по време на краткия ни разговор в бирарията на „Стейси Трент“, че ако се съди по пълния ти джоб с подострени моливи, трябва да си доста делови човек. Е, това стана само минути преди престъплението. Ако ти бе престъпникът и имаше пълен джоб с моливи, непременно щеше да използваш един от тях да напишеш бележката до Андрея. Моливите не могат да се идентифицират въпреки постиженията на криминалистиката. И точка шеста — престъпникът бе от кръга на Гимбъл, което автоматически изключваше Бил. И така, ти отпадаш по силата на логиката.

— Боже милостиви... — рече смутено Бил.

— Ред е на надутия ни приятел сенатор Фрю. С какво разполагаме? Сенатор Фрю за мое учудване отговаря на всички условия. Но в неговия случай един-единствен факт го поставя извън подозрение и макар той да не е включен в списъка с деветте условия, нищо не ми пречеше да го включа. Фрю има брада, и то каква! Тя е негова гордост и радост от години, украсява вестниците на цяло поколение читатели. Никой мъж с брада, дълга колкото неговата — не забравяйте, че стига до пояса му — не би могъл да я прикрие, дори с воалетка. Един свидетел поне е видял съвсем ясно „жената“ с воалетката — човекът от бензиностанцията. Той щеше да забележи брадата, ако имаше такава. Воалът не се е спускал под брадичката, брадата щеше да се види. Освен това „жената“, както каза свидетелят, е била едра и плещеста, а Фрю е нисък и дебел. Не може да се е обръснал специално за престъплението, защото после отново се появи с брада. Възможно ли е да е фалшива? Едва ли, като се има предвид колко често я глади и разчесва. Ако все още имате съмнения, следващия път, като го видите, просто го дръпнете за брадата.

Ето че стигнахме и до Бърк Джоунс. Той веднага отпада по точка осем. Съобщението, че си е счупил ръката по време на игра на поло, не подлежи на съмнение — писаха го във вестниците и явно бе станало пред очите на стотици хора. Пострадала бе дясната му ръка.

Престъпникът е нанесъл смъртоносния удар с дясната ръка. Ето защо Джоунс не може да е извършил това престъпление.

Портретът бе завършен, а същото се отнасяше и до процеса на изключването — рече спокойно Елъри. — Бях изобразил единствения човек, който идеално отговаряше на всички девет характеристики, така че не можеше да съществува каквото и да е съмнение. Този човек, разбира се, бе Грозвенър Финч. Настъпи дълга пауза, разкъсвана единствено от хълцането на Люси.

— Възхитително! — повтори съдията Менандър и се окашля.

— Нищо подобно. Просто здрав разум. Да видим доколко Финч съвпада с този образ:

Първо: Той бе мъж.

Второ. Бе страстен пушач, при това на лула. Когато посетих кантората му, неговата секретарка, госпожица Закари, ми предложи от личния му тютюн, приготвян от прочут тютюнопродавец. Само непоправимият пушач на лула стига дотам, да си поръчва специална смес.

Трето. Финч притежаваше кибрити, които много лесно можеха да изведат полицията до него. Когато похвалих тютюна му, неговата секретарка обеща да ми изпрати малко чрез личния му тютюнопродавец — като подарък от шефа, позволи си да добави тя! Тютюнопродавецът, Пиер от Пето Авеню, в крайна сметка ми изпрати един фунт тютюн и пачка кибрити с името ми, написано върху всеки! Пиер бе така любезен да добави в бележката си, че надписва кибритите на всички постоянни клиенти. Щом изпраца кибрити на клиентите си заедно с всяка доставка на тютюн, значи Финч е притежавал кибрити с името си върху тях! Не монограм, не инициали, а цялото име! Нищо чудно, че се е боял, нищо чудно, че е прибрал празната опаковка. Имал е всички основания да смята, че Андрея е видяла името Грозвенър Финч отгоре.

— Боже господи! — възкликна Полинджър.

Четвърто. Престъпникът е имал мотив както срещу Гимбъл, така и срещу госпожа Уилсън, след като е научил за двойния живот на Гимбъл, на което ще се спра след малко. При създадените обстоятелства всеки от неговия кръг би желал смъртта на Гимбъл, виновника за позора на Джесика, и би се стремил да отмъсти на Люси. А Финч бе доста близък с Джесика.

Пето. Средството за писане. Една любопитна подробност! В деня, когато посетих кантората на Финч, той ми предложи чек за пет хиляди долара, за да разследвам престъплението. Попълни го пред очите ми с писалката, която видях да изважда от джоба си. Когато ми го подаде, отдолу стоеше подписът му със зелено мастило. Забележете — зелено мастило! Необичайно е, бие на очи. С това мастило не е можел да напише бележката на местопрестъплението, така че е трябвало да прибегне до други средства... Иначе сигурно е имал писалка в себе си. Сега той е мъртъв и никога няма да разберем как точно е бил облечен онази нощ, но вероятно е навил крачолите си и е облякъл женска рокля върху другите дрехи. Палтото отгоре е щяло да скрие яката му. Ето как кибритът и лулата са се оказали у него — те трябва да са били в джоба на мъжкото облекло под горните дамски одежди.

Шесто. Финч несъмнено бе от кръга на Гимбъл, близък дългогодишен приятел на семействата Гимбъл и Бордън.

Седмо. Безспорно изпитваше приятелски чувства към Андрея — действията му нееднократно са го доказвали. Що се отнася до майката на Андрея — нямаме точни сведения, но вниманието и непрестанните му грижи към нея след смъртта на Гимбъл говореха за изключителна привързаност, която може да се нарече и нещо повече.

— Вярно е, струва ми се — рече Андрея тихо. — Сигурна съм, че бе влюбен в нея. И то отдавна. Той бе ерген, мама често ми казваше, че не се оженил, защото тя се омъжила за баща ми... за истинския ми баща, Ричард Пейн Монстел. А когато той умрял, а мама се омъжила за Джо...

— Любовта към майка ти е единственият правдоподобен мотив на Финч за убийството на втория ти баща, Андрея. След като е открил, че Гимбъл е подвел майка ти да склучи един незаконен брак, че прекарва повечето от времето си с друга жена в друг град, че саможертвата му е била безполезна, Финч е решил да убие изменника.

Осмо. Престъпникът си служи с дясната ръка или поне е нанесъл с дясната си ръка смъртоносния удар. Това не фигурираше специално в цялостния портрет на Финч, но предвид изобилните доказателства от останалите осем точки не бе от значение. Поне бе вероятно да е използвал дясната си ръка.

Девето. Последна точка, а в много отношения най-важната! Финч е знаел за промяната на облагодетелствуваното лице в застраховката за един милион. Лесно бе да се направи съответният извод. Кой знаеше за тази промяна? Двама души. Единият бе самият Гимбъл. Но Гимбъл никому не бе казал. Спрях се вече на този момент. Другият бе Финч. Финч и само Финч от всички вероятни убийци е знаел за промяната на облагодетелствуваното лице преди престъплението. Сигурно разбирате, че тази последна точка ми създаде доста главоболия. — Елъри пушеше замислено. — Поставяше известни трудности от теоретично естество. Единственият начин, по който някой би могъл да научи за двойния живот на Гимбъл, е чрез формулярите и полиците. Но от момента на промяната, докато Гимбъл е оставил запечатания плик при Бил, единствено застрахователните компании са имали достъп до полицата. Подозренията срещу служителите на застрахователната компания, които са оформили документите, отпадат автоматически поради несъстоятелност. Но не можем да изключим Финч, който в качеството си на личен „застрахователен агент“ на Гимбъл е бил уведомен от компанията си, че е получен формуляр за промяна на облагодетелствуваното лице — както сам призна.

Естествено, възниква въпросът дали въпреки изявленията си Финч не е казал на още някой за промяната в застраховката, насочвайки и друго по тази важна следа? Ще отмина факта, че при създадените обстоятелства твърдението му за противното всъщност го инкриминира, защото означава, че само той е бил посветен в съдбоносната тайна. Ако бе осъзнал какво предполага изявлението му, сигурно щеше да сподели с още някого просто за да разшири кръга на заподозрените.

Ако приемем, че ни е заблудил, с кого би могъл евентуално да го сподели? С госпожа Гимбъл например? Но като жена тя е извън подозрение — престъпникът е мъж. Ако тя на свой ред е казала на друга жена, тази друга жена ще отпадне по същите причини. Ако ли го е казала на друг мъж, да проверим дали този мъж отговаря на споменатите характеристики на престъпника. Е, какво се получава? Няма друг мъж, освен Финч, който да отговаря на всички условия. И така, по обиколен начин стигам пак до заключението, че Финч не е

казал никому, а дори и да е казал, това няма никакво отношение към убийството.

Опитах се да възстановя приблизително последвалите събития — подозренията му, вероятното му тайно посещение на Филадельфия, запознаването му с обстановката, откриването на Къщата на сред път, планът му за престъплението, инсценировката и така нататък.

— Разбира се, маскарадът е бил необходим — промърмори Полинджър.

— О, да. Щом като Люси е трябвало да бъде уличена в извършването на престъплението, необходими са били свидетелски показания, че жена е карала колата ѝ. Воалетката е била нужна, за да прикрие мъжките му черти, и, естествено, не е можел да говори с човека от бензиностанцията, защото гласът му е щял да го издаде. Както вече изтъкнах, той умишлено е спрял за бензин, за да насочи следите към Люси! Тъй като не е юрист, не е разбирал колко трудно ще е да се докаже истината по косвен път. Ако не бе намерил случайно онзи нож за разрязване на хартия и ако Люси не бе го пипала предишната нощ у дома си, не се съмнявам, че тя щеше да бъде оправдана.

— Без пръстовите отпечатъци щях да отменя делото при първия иск за прекратяването му от защитника — рече съдията и поклати глава. — Всъщност дори и с тези доказателства делото е неубедително. Извинявай, Пол, но мисля, че и ти го знаеш. За съжаление съдебните заседатели не бяха на ниво. Всичко се сведе до това дали вярват на госпожа Уилсън, а защо не повярваха на разказа ѝ, не знам и до ден-днешен.

— Заради дебелианата — рече мрачно Елъри. — Е, както и да е, чухте цялата история. Няма магия, нали, ваша милост? Само здрав разум. Не трябва да обяснявам как решавам загадките, хората се разочароват.

Двамата юристи от Ню Джързи се засмяха, но изведнъж Бил придоби съвсем сериозно изражение. Преглътна два пъти и после каза тържествено:

— Ваша милост, сър...

— Само за минутка, господин Ейнджъл. — Старият юрист се наведе напред. — Струва ми се, господин Куин, че изпуснахте нещо. Ще се спрете ли на малката слабост в логическите ви построения,

която изтъкнах преди известно време? Както казахте, работили сте по презумпцията, че госпожица... — скъпа, може ли да ви наричам Андрея? — че Андрея ви е казала истината за клечките. Какво право имахте да допуснете такова нещо? — запита строго той. — Мислех, че боравите изключително с твърдо установени факти. Ако младата госпожица бе излъгала, цялата ви хипотеза щеше да рухне.

— Веднага си личи правистът — засмя се Елъри. — Много обичам да обсъждам хипотезите си с юристи! Съвършено прав сте, ваша милост. Щеше да рухне. Но не рухна, защото Андрея каза истината. Разбрах, че казва истината, когато стигнах до края на умозрителното си пътешествие.

— Това комай е свръх силите ми — рече Полинджър. Откъде, по дяволите, сте разбрали?

— Защо би излъгала Андрея? — Елъри търпеливо запали нова цигара. — Би излъгала само ако тя самата бе убила Гимбъл и искаше да заличи следите си. — Той погледна димящата цигара. — Но кого уличаваше нейната лъжа, ако тя наистина лъжеше? Уличаваше Грозвенър Финч. Излизаше доста глупаво! Ако тя бе истинският престъпник, нали вече бе успяла да уличи в убийството Люси Уилсън? А къде бе Люси Уилсън? В затвора, с присъда за престъплението. Тогава инсценировката срещу нея бе успяла от гледна точка на Андрея. А кога нейната лъжа ме насочи към Финч? След присъдата на Люси Уилсън! Дали тя би провалила успешната инсценировка срещу един човек, за да уличи в престъплението друг? Едва ли. Дори и да не знаеше докъде ще ме доведе лъжата ѝ, защо изобщо ѝ трябваше да лъже, щом вече бе успяла да уличи Люси? Престъплението ѝ бе благополучно извършено, жертвата ѝ, живата ѝ жертва, излежаваеше присъдата си. Нямаше никакъв смисъл от по-нататъшно заличаване на следите. Така стигнах до извода, че Андрея казва истината.

— Сигурно си способен да се усъмниш и в собствения си баща! — рече Андрея.

— Забележката ти имаше за цел да ме обиди, но съвсем не е далеч от истината — засмя се Елъри. — При едно от разследванията ми се случи тъкмо това. Всички факти уличаваха баща ми, инспектор Куин, като престъпник! Беше много забавно, както можете да си представите.

— И какво стана? — запита жадно съдията Менандър.

— Това е друга история — рече Елъри.

— Още не сте свършили с тази — рече Полинджър с насмешка.
— Не искам да издребнявам, но щом фактът, че Финч е знаел за промяната на застраховката, е толкова съдбоносна за решението ви, значи то не е чак толкова гениално, Куин. Въпросната малка подробност ви бе известна още отначало.

— О, боже — изстена Елъри. — Защо ли си избрах юристи за слушатели. Браво, Полинджър, много проникателна забележка. Но не сте уловили главното. Това, че Финч е знаел за промяната на облагодетелствуваното лице, нямаше абсолютно никакво значение, докато случаят с множеството му дедукции не бе окончателно развит. Самият факт не означаваше нищо за мен, докато не докажах по логически път, че убиецът е трябвало да знае за тази промяна. А откъде можех да го знам, преди да извърша всички предварителни дедукции? Фактът, че престъпникът е знаел за двойния живот на Гимбъл, ми подсказа, че той трябва да е знаел и за промяната на облагодетелствуваното лице. Фактът, че той умишлено се бе опитал да уличи в престъплението госпожа Уилсън, пък ми подсказа, че е знаел за двойния живот на Гимбъл. Фактът, че госпожа Уилсън е невинна, защото престъпникът е мъж, ми подсказа, че някой се опитва да я уличи в престъплението. Без всички тези стъпки гореспоменатият факт нищо нямаше да означава.

— Q. E. D. А^[5] — побърза да каже Бил. — Чудесно! Великолепно! Браво! Ваша милост...

— Какво има, момко? — рече възрастният господин сприхаво. — Ако се безпокоите за застраховката, мога да ви обещаю, че няма да срещнете процесуални спънки. На вашата сестра ще бъде изплатена пълната стойност на полицата.

— Не, не, господин съдия — заекна Бил. — Не е...

— Не ги искам тези пари — рече простичко Люси. Вече не плачеше. — Няма да ги докосна... — Тя потрепери.

— Но, скъпо дете — протестира съдията Менандър, — трябва да ги приемете. Те са ваши. Волята на покойния е вие да ги получите.

Черните очи на Люси, уморени и хлътнали, внезапно се усмигнаха.

— Искате да кажете, че са мои... мога да правя каквото си искам с тях?

— Разбира се — рече той кротко.

— Тогава ще ги дам на някого, който може би много скоро ще ми стане роднина... — рече Люси, обгръщайки крехките рамене на Андрея. — Ще ги приемеш ли, Андрея, като подарък от мен и от... Джо?

— О, Люси! — извика Андрея и очите ѝ се насълзиха.

— Тъкмо за това исках да говоря с вас, ваша милост — припряно рече Бил. Бузите му пламтяха. — Люси току-що го каза... Нали разбирате... Миналата седмица Андрея и аз отидохме един ден... Сър — набра най-сетне кураж той и извади нещо от джоба си. — Ето го разрешителното за сключване на брак. Ще ни венчаете ли, ако обичате?

— За мен ще е удоволствие — засмя се съдията.

— Банална развръзка — рече мрачно Елъри. — Бедно въображение, Бил! Все така става. Героят се оженва за героинята и от този ден нататък двамата заживяват щастливо. Знаеш ли какво значи бракът? Ипотеки, топлене на биберони посред нощ, къща въвн от града и пътуване по два часа до работа, изобщо ред страховити неща, които авторът мъдро предпочита да премълчи.

— И въпреки всичко — рече Бил със смутена усмивка — аз и Андрея искаме да ни бъдеш кум...

— Ах, това е нещо друго — рече Елъри. Приблужи се до коженото канапе, наведе се, вдигна просълзеното лице на Андрея и я целуна шумно. — Така! Не беше ли това привилегията на кума? Поне си получих наградата! — подсмихна се той и деликатно попи устни с носната си кърпичка.

[1] Положението, каквото е било преди (лат.) — Б.пр. ↑

[2] Който жали пръчката, не жали детето. (Известна поговорка.)
— Б.пр. ↑

[3] Израз при фехтовка, когато сабята е засегнала противника.
(Фр.) — Б.пр. ↑

[4] Нали? (Фр.). Б.пр. ↑

[5] Което беше доказано (лат.). — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.